



ఉమ్మ  
పరిబ్రహ్మణేనము.

130071919

ముగ్ధేదలవర ప్రయోగానుక ముడిక

15

శ్రీ శాస్త్ర సప్రయోగ సహాయము.  
ఇది

శ్రీ బృందావన వృత్తి నివాసులు

చేట్లా నాగలింగ శాస్త్రాలవారి పుత్రులు

లక్ష్మీనృసింహరాస్త్రిచే

స్వరసహాయముగా చేర్పబడి,

అది ముగ్ధేదలవర ప్రయోగానుక ముడిక.

స్వకీయ

1919/30

శ్రీ ఆర్యాసంఘ ముద్రాక్షరశాలయందు

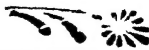
ముద్రపించి పంపింపబడియె.

మదిలేపట్టణము.

దీనివెల 1-8-0

1919

23











ఓమ్.  
కరప్రహరణము.

శ్రీమద్గౌరీదాస అవర ప్రయోగానుక్రమణిక. ౧౪

ధర్మశాస్త్రసప్రయోగ సహితము.

ఇది

శ్రీ బృందావన పట్టణ నివాసులైన  
శ్రీ నాగలింగ శాస్త్రులవారి పుత్రులైన



లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి చే

స్వరసహితముగ తేర్చబడి,

బ్ర వెంపటి సుబ్బయ్య శాస్త్రులవారిచే జరిపింపబడి,  
స్వకీయ

శ్రీ ఆర్యానందముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి ప్రచురింపబడియె.

మచిలీపట్టణము.

మొదటికూర్పు - 1000 - ప్రతులు.

Registered Copy, Right. దీనినెం 1-8-0  
1919



## పీ ఠి క.

సుజనవర్మలారా?

జననీ జనకులు మృతినొందిన సమయమునందు పుత్రులు ప్రేతకర్మములను జక్కగ నియమయుతముగ నెఱవేర్చి రేని వారు (ఆజననీజనకులు) తమ పుత్రాదులొనరించిన దానాది కర్మములకు విధింపఁబడిన పుణ్యలోకములను బొందుదురు. మరియు వారుపితృదేవతృము గలవారగుదురు. వారట్లగుటచే హారానంధమునుబొంది తమపుత్రులు దీర్ఘాయుష్కుంతులును, తేజోవంతులును, ధనవంతులును, అగునటులాశీర్వచనములను జేయుదురు. ఆయాశీర్వచనసామర్థ్యమును పుత్రులు సుఖవంతులై యుండుదురు.

శ్లో॥ పితౄణాంచ ప్రసాదేన కర్తుర్వంశోభివర్ధతే॥

శ్రేయసాంచాభివృద్ధిస్సాస్త్రి దూభయసాము త్తరో త్తరమ్॥

పితృదేవతలయొక్క యనుగ్రహముచేతఁ బుత్రాదులయొక్క వంశమభివృద్ధిని బొందుటయేగాక గొప్పవగు శ్రేయస్సులుగూడ విశేషించి కలుగును.

బౌద్ధద్వైతాక కర్మమునకు పైతృమేధకమనిపేరు. పైతృమేధకమనఁగా చనిపోయిన, మాతాపితృమాతామహాది కారుణ్యవర్గములోనివారలకు దహనసంస్కారము మొదలుకొని సపిండికరణాంతము వఱకును జేయుకర్మమని యభిప్రాయము.

జ్ఞాత్వా కర్మాణి కుర్వీత" అనియుండెను. కాలము తెలిసి పుత్రులు కర్మమాచరింపఁదగును. యాకలికాలమహిమవలన గొందఱు పుత్రులుమాతాపితరులనుసదా దూషింపుచు వారు మృతులైన వెనుక వారికి సకాలమందు శ్రాద్ధములఁజేయకమాతల్లిదండ్రులు తినవచ్చినారా పురోహితుల కొఱకీశ్రాద్ధము లేర్పడినవనెడు ముఖ్యాభిప్రాయము గలవారగుదురు.

శ్లో॥ పున్నామోనరకాద్యస్మాత్పితరం త్రాయతేనుతః । తస్మాత్పుత్రీ ఇతిపోక్తస్సయమేవ స్వయంభువా॥ అనఁగా ఏకారణము వలన పున్నామమును నరకము నుండి తండ్రిని రక్షింపుచున్నాఁడో ఆకారణమువలన పుత్రుడని స్వయముగాబ్రహ్మచేజెప్పఁబడెను. శ్లో॥ జీవతోర్వాకృతకరణాత్పితృబంధుభోజనాత్ । గయాయాం పిండఃదానాచ్చుత్రిభిః పుత్రస్యపుత్రీతా॥

అనగా తల్లితండ్రులయొక్క ననుసరించుటయు ప్రత్యాబ్ధిక శాస్త్రము ఆశ్వలాయన శాస్త్రవిధిచే జరిపి పిమ్మట, తమతమ బంధువుల కన్న నానము చేయుటయు గయయన దు పిండప్రదాన మిచ్చుటయును ఈమూడుకార్యములచరింపుటచే పుత్రుడుపుత్ర ధర్మమును బొందినవాడగును,

మఱియు సూత్రకారులు నిర్దేశించబడిన ప్రయోగ విధులన్నియును ధర్మశాస్త్రములయందుఁ బ్రవీణతగల యాజ్ఞకులకుఁదప్పదక్కీన సామాన్యజనులకుఁ దానింజూచి గ్రహించుటకుఁ గఠినముగా నున్నది. మఱియు నీమంత్రముఁజెప్పి యీ క్రియఁ జేయవలయునని యెల్లరకుఁదెలియకయు, నడుమనడుమ ధర్మశాస్త్రముండుటచేఁ బ్రయోగమును వరుసగా గ్రహించుటకుఁ దెలికయున్నది, పెక్కుదేశములయందు ధర్మశాస్త్రరీతిగఁ జరుపు ఋగ్వేదులు శ్రమపడుచుండిన కష్టము యింతయని చెప్ప

నలవిగాదు. ఈఆశ్వలాయనప్రయోగములలోకొండఱుకొంతకాలమువఱకుఁజదివియు కొన్ని బ్రయోగాదులయందు సందేహముగలవారై యీవిద్య దురవగాహంబనిబాగ్గి రంభింపకయే యున్నారు. బుద్ధిమంతులు మఱికొందరు ధర్మశాస్త్ర గ్రంథములనే మిగుల కష్టముతో చిరకాలము పఠించి అందు జ్ఞానము గలిగిన పిమ్మటఁ బ్రయోగ ములను దెలిసికొనుచున్నారు. బహుజనులు ఇట్టిశ్రమపడుటజూచి బ్రహ్మశ్రీ వెంపటి అమ్మన్న శాస్త్రులవారితోను బ్ర! దర్భా శ్రీరామశాస్త్రిగారితోను మనవిచేయగా ప్రాచీనప్రయోగ తాళపత్రములు నాకుఁబంపిరి. ఆతాళపత్రములను పరిశోధించుటలో గలిగిన యాలస్యమునుగూర్చిప్రాజ్ఞులకువిశేషమువిన్న వింపఁబనిలేదుయిందులో చేరవల సినమఱికొన్ని ముఖ్యవిషయములుగలవు. వానిని ద్వితీయముద్రణమందు జేర్చెదను. గ్రంథవిస్తరభీతిచేయీప్రథమకూర్పునందు ముద్రించనైతిని. అయ్యా దీనియందెచ్చటనైన నుస్థానిత్యములుండిన పక్షమందువానిని వివరముగా వ్రాసి నాకుఁ బంపించిన ముదూ రాబోవు రెండవకూర్పులో సవరించెదను. కాబట్టి బుధోత్తములనుబాగ్గిరించెదను.

ఆర్యానంద ప్రస్. }  
మచిలీపట్టణము. }

ఇట్లు,  
చెల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రు.

విషయసూచిక.

విషయములు.	పుటసంఖ్య.	విషయములు.	పుటసంఖ్య
మరణశుభాశుభనక్షత్రాణి	౧	ప్రేతపాననమ్.	౨౩
ద్విపాదిత్రిపాది నక్షత్రాణి	౨	ప్రేతపానవిధి.	౨౫
మృతిచక్రమ్.	౩	సంభారానుక్రమః	౨౬
శ్రాద్ధకాలే విషఘటికాః.	౪	ధనిపాపంచకమృతి ప్రియశ్చిత్త	
కర్మాచరణఫలమ్.	౫	హోమాః.	౩౧
కారుణ్య ప్రకరణమ్.	౬	త్రిపాదత్రిపుష్కర మరణ ప్రియ	
తిథిసంకల్ప నిర్ణయమ్.	౭	త్తహోమాః.	౩౨
స్వశాఖ విషయమ్,	౮	ద్విపాద్విపుష్కర మరణ ప్రియ	
మరణకాలే సర్వప్రియశ్చిత్తమ్.	౯	శ్చిత్తహోమాః.	౩౩
అథతిలపాత్రదాన ప్రయోగః.	౧౦	దహనప్రయోగః.	౩౪
అథ కర్ణమంత్రాః.	౧౧	అథశిలాప్రతిష్ఠా.	౩౫
అథపవనమ్.	౧౨	నిత్యకర్మ.	౩౬
షణ్ణిమి త్రప్రాయశ్చిత్తమ్.	౧౩	అనాని.	౩౭
మరణకాలేనందతిథిప్రియశ్చిత్తమ్	౧౪	అథవాసోదకాని.	౩౮
భద్రతిథిదోషప్రాయశ్చిత్తం.	౧౫	తిలోదక ప్రదానాని.	౩౯
రిక్తతిథిమరణ ప్రియశ్చిత్తమ్.	౧౬	అథపిండప్రదానమ్.	౪౦
త్రిపాద్విపాన్నక్షత్రప్రాయశ్చిత్తమ్	౧౭	మృతేనైవేదకుంభ ప్రతిష్ఠాపనమ్.	౪౧
భానుభౌమభృగుశనివారదోష	౧౮	అస్థిసంచయనప్రయోగః.	౪౨
ధనిపాపంచక మరణమ్	౧౯	స్మశాన వేదికారాధనమ్.	౪౩
త్రిపుష్కరమరణ ప్రియశ్చిత్తమ్	౨౦	అధాష్టిజలపిక్షాపణమ్.	౪౪
తతఃప్రేతపాననాన్ని సంధానమ్.	౨౧	అథనగ్నప్రచ్ఛాదనశ్రాద్ధప్రయోగః	౪౫
కాపాననాంతరితలోపప్రాయశ్చిత్తమ్	౨౨	నవశ్రాద్ధప్రయోగః.	౪౬

విషయములు.	పుటసంఖ్య.	విషయములు.	పుటసంఖ్య.
అధదశాహప్రయోగః.	౪౮	అథ నైతరణీగోదానమ్.	౧౧౩
జ్ఞాతీసంకల్పః.	,,	గోదానమ్.	౧౧౪
ధర్మోద్దకప్రదానమ్.	౫౦	భూదానమ్.	,,
ప్రేతభార్యాకంఠసూత్రాదివిసర్జనమ్.	౫౧	తీలదానమ్.	,,
శీలభాండవాసోద్వాసనమ్.	,,	హిరణ్యదానమ్.	,,
అథకర్మణః పుణ్యాహవాచనమ్.	౫౩	ఆజ్యదానమ్.	,,
అథగృహస్మృద్ధివిషయః.	౫౫	వస్త్రదానమ్.	,,
అథవృషోత్సర్జన విషయః.	,,	ధాన్యదానమ్.	౧౧౫
అథపుణ్యాహవాచనమ్.	౫౭	గుడదానమ్.	,,
వృషోత్సర్జనమ్.	,,	రజితదానమ్.	,,
కుద్రకలకేపూజా.	౭౦	లవణదానమ్.	,,
అథగోవృషభవివాహ ప్రయోగః.	౭౨	స్వర్గసాధేయమ్.	,,
అథముద్రణమ్.	౭౪	తీలతర్పణనిషేధః.	౧౨౦
ధారాదత్తమ్.	,,	భర్తృసాపిండ్యవిధిః.	,,
అగ్నివాదై యోగోద్దిష్ట శ్రాద్ధప్రయోగః.	౭౬	అథబాలాదీనాం ప్రేతకర్మవిధిః.	౧౨౩
అథపోషకశాస్త్ర ప్రయోగః.	౭౮	అనేకభార్యాస్వగ్నినిర్ణయః.	౧౨౪
అథసపిండీకరణప్రయోగః.	౮౫	రజస్వలా మరణవిధిః.	,,
పాణి-హూమవిధిః.	౧౦౩	గర్భిణీమరణవిధిః.	౧౨౫
సపిండీకరణ పిండప్రదానమ్.	౧౦౦	ప్రసూతికామరణవిధిః.	౧౨౬
		అథపాలాశవిధిః.	,,





ఓమ్.

పరబ్రహ్మజ్ఞానము.

## ఋగ్వేదాపరప్రయోగానుక్రమణిక.

మృతికి మంచినక్షత్రములు.

జ్యోతిస్సగ్రహే ॥ శ్లో॥ మృతతిథిషుయదాస్యాశ్చోషే మసామ్యార్యవారా  
గ్జ్యోతిశుభఫలదానిప్రోచ్యతేధర్మనిధిః । తురగభరణిపుష్యస్వాతిహస్తార్ద్రమిత్ర । శ్రవ  
ణజలసమేతాః జ్యేష్ఠమూలాస్తథైవ । భుజగమపిచపూర్వాఫల్గుసినామధేయం । సక  
లముదుగణానాంశిస్యతే ప్రేతకార్యే॥

తా॥ ఆశ్విని, భరణి, ఆర్ద్రా, పుష్యమి, ఆశ్రేష, పుబ్బ, హస్త, స్వాతి, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ, మూల, పూర్వాషాఢ, శ్రవణము, యానక్షత్రము ప్రేతకార్యములకుమగిదివి. వారములలో సోమ, బుధ, గురువారములు ప్రశస్తములు.

ప్రాచీనఫలగ్రంథే ॥ శ్లో॥ ఆశ్వినీభరణీచైవ ఆర్ద్రాపుష్యస్తథైవచ । ఆశ్రేషపుబ్బ  
హస్తాశ్చ స్వాత్యనూరాధకౌతథా । జ్యేష్ఠమూలేప్రశస్తాస్సుప్తః । పూర్వాషాఢాత  
థైవచ । శ్రవణంప్రేతకృత్యేషు సర్వదైవప్రశస్యతే । కేచిద్వదంతిభరణీ నింద్యేతి  
చవివక్షణాః॥

తా॥ ప్రాచీనగ్రంథమందు భరణీనక్షత్రముమౌళిము కొందఱుదూష్యమనిచెప్పిరి మృతికిదోషనక్షత్రములు  
నిర్ణయామృతే ॥ శ్లో॥ రోహిణ్యాంవసుపంచక్రేత్రిపదభేయుగ్మాంఘ్రిభేపైతృభే  
సందాకామచతుర్దశీభృగు కుజార్కేష్యేషుభద్రేతిథా । ప్రేతశ్రాద్ధమృతీసపిండకరణ  
త్రైపక్షికోనశ్రయా । శ్చేద్వంశక్షయమాప్నువంతి కురుతేమాసద్విపక్షద్వయే॥

తా॥ రోహిణి, ధనిష్ఠ, శతతారా, పూర్వాభాద్ర, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి, కృత్తిక, మృగశిర్ష, పు  
ష్యమి, ఉత్తర, చిత్త, విశాఖ, ఉత్తరాషాఢ, మఖ, ఈశాక్షత్రములయందును, ౧ ౨ ౬ ౭ ౧౧ ౧౨  
౧౩ ౧౪ ఈతిథులందును శుక్ర శుభభావవారములయందును ప్రేతకర్మము మరణము నపిండికరణ



ము త్రైపక్షికము ఊనమాసికములు మొదలుగాగల ప్రేతకార్యములు చేయవలెను. చేసినయెడల, ౧  
౨ నెలలకు వంశమునకు కీడుకలుగునని తాత్పర్యము.

ద్విపాదిత్రిపాది నక్షత్రములు.

శ్లో॥ ద్విపాదేతుత్రిమాసంస్యా త్రిపాదేతుచతుష్టయం । తస్యహంవర్జయేద్ధి  
మాః పక్ష్యాసంవసువంచకే॥

తా॥ ద్విపాదినక్షత్రములగు మృగశిర్ష చిత్ర ధనిష్ఠ ఈనక్షత్రములందు మరణమునొంద నేని మూ  
డుమాసములవఱకును త్రిపాదినక్షత్రములగు కృత్తిక పునర్వసు ఉత్తర విశాఖ ఉత్తరాషాఢ వీనియం  
దునాలుగు మాసములవఱకును ధనిష్ఠ కరకారా పూర్వా ఉభా రేవతి ఈనక్షత్రములందు ఆఱుమాస  
ములవఱకును మృగశృవామవిదువవరేవతి తాత్పర్యము.

శ్లో॥ మృతేతుదహనేదైవ ప్రేతశిష్ట్యప్రవేశనే । పుష్యక్షే నేపుష్యశిఖా పు  
ణ్యతీర్థేస్థినియీ పే । యుగ్మాగ్నిఘ్నేత్రపదభే రోహిణ్యాపైతృభేతథా । ఛిన్మూపంచ  
కేచాపి ప్రేతకార్యంనకారయేత్ ॥

తా॥ మృతమునందును దహనమందును నక్షత్రదోషమువలన ప్రేతయొక్కగృహము త్యాగముచే  
సినపిదప పునఃప్రవేశించుటయందును ప్రేతిపత్ని పుణ్యతీర్థములు నేమించుటయందును అస్థినిక్షేపణయం  
దును ద్విపాది త్రిపాది రోహిణి మఖ ఈనక్షత్రములయందును ధనిష్ఠాపంచకమునందును ప్రేతకార్యము  
లుభాచరింపరాదని తాత్పర్యము.

గ్రింధాంతరే॥ శ్లో॥ సందాభద్రాకామభూత భౌమశుక్రార్కసాసరాః ।  
దహనేమరణేదైవ తద్దోషంత్రిగుణాభవేత్ ॥

తా॥ సందతిథులును భద్రతిథులును త్రయోదశి చతుర్దశి తిథులును రవి శుక్ర కుజవాసరము  
లును వీనియందుదహనమరణములు జరిగినేని ఆమరణమునొందినస్థలమందు పునర్యజ్ఞమును దహనముజరి  
గినస్థలమునందు పునర్దహనమును మూడుపర్యాయములు జరుగుననితాత్పర్యము మఱియును.

శ్లో॥ తిథ్యదుయోగేగ్రామే వారోద్యోగేవాటికాయామ్ । తిథివారోద్యోగే  
గేహే మరణపునర్భవతి॥

తా॥ వై నవ్యాసినదోషతిథులు నక్షత్రములుగూడగా మణిముసొందెనేని యాగ్రామముందు తిరుగమరణముజరుగుననియు నక్షత్రవారములుగూడెనేని యావాఃకయంత తిరుగ గమనముజరుగునని యు తిథివారనక్షత్రములు 3 ను గూడెనేని మరణముజరిగినయాశ్చర్యముమందే ఖులు మరణముజరుగునని యును తాత్పర్యము. ఈ ప్రకారముదుష్టతిథివార నక్షత్రములయందు పరామర్శ మొదలగు కార్యములును గూడజేయగూడదని పెద్దలయభిప్రాయము.

దై వజ్ఞకర్ణామృతే శ్లో॥ భరణ్యామేకమాసంతు ద్విత్రిపాదేత్రిమాసకం ।  
పసుపంచకషణ్మాసం మృతిగేహంకరిత్యశేత్ । ద్విపాదేచత్రయంమాసుః షణ్మా  
సంచత్రిపాదశే॥

జ్యోతిర్నిబాధే ధనిష్ఠాపంచకమృతా పవికాలభేదమాహ॥

శ్లో॥ ధనిష్ఠాయాంతుషణ్మాసంహరుణేతు త్రిమాసకం । పూర్వాభాద్రాతద  
గ్గౌచ అహిర్బుధ్నేతుమాసకం । రేవత్యాంపతమిత్యాచు ర్మృతిగేహవిసర్జనే॥

తా॥ ఇదివరలోధనిష్ఠాపంచకము గల అయిదునక్షత్రములకునుగూడా సాధారణముగ అటునెలలు విరువళ్లసినదనిజెప్పి ఇప్పుడుదానిలో భేదమునుజెప్పచున్నది యెట్లుంటే, ధనిష్ఠకు ౬ మాసములు శత భిషమునకు 3 మాసములు పూర్వాభాద్రకు ౪ దినములు ఉత్తరాభాద్రకౌకమాచము రేవతకౌకప త్నము ఈలాగున మృతిగృహవిధువలయునని తాత్పర్యము. కొందఱు గల పక్షములుమాత్రము ఆచు రణదోషగృహమునిడిచివేయు సాంప్రదాయము శిష్టచారమని జెప్పచున్నారు.

మృతీచక్రము.

శ్లో॥ సూర్యాగ్నితతారకాదిగణయే చ్చత్వారిబాహ్యంతరే । బాహ్యేష్ట్రీతి  
పునఃపునశ్చ గణయేదేశాన్యదిక్షుక్రమాత్ ॥

తా॥ మృతిదినంబున సూర్యుడేనక్షత్రమునందుండునో అదిమొదలు ఈశాన్యదిక్కునుంచి చక్ర మధ్యమువఱకు ౪ నక్షత్రములును, చక్రమధ్యస్థితనక్షత్రముమొదలు తూర్పువఱకు నాలుగు నక్షత్రము లును, ఆగ్నేయముమొదలు చక్రమధ్యమువఱకు ౪ నక్షత్రములును, ఈప్రకారముఆరోహణఅవరోహణ క్రమముగావ్రాయవలయును.

The diagram illustrates a village layout with various administrative and geographical divisions. The central area is a large rectangle divided into several smaller sections. The top section is labeled 'పుష్ప' (Pushpa) and 'పూప' (Poo-pa). Below this, there are three columns: 'మల్ల' (Malla), 'పున' (Puna), and 'ఉప' (U-pa). The middle section is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The bottom section is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The left side is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The right side is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The top-left corner is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The top-right corner is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The bottom-left corner is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi). The bottom-right corner is labeled 'అద్దీ' (Addi) and 'అద్దీ' (Addi).

శ్లో॥ మృతికాలేందునక్షత్రం యత్ర తిష్ఠతి తత్సమాత్ । అంతరంగే శ్రీకృష్ణం  
స్యాత్ సృజ్యతే హ్యద్వీపక్షకమ్ । అంత్యే చ పక్షమేకం స్యాద్భావ్య రేఖానదోషభాగ్ ।

తా' మృతికాలనక్షత్రిము చక్రమధ్యమందుంటే అగ్నిహోమ రోగ దినములునిడువవలయును. దాని కినుట్టావున్న ౮౫దులలో వ్రుంటే ౧ మాసమునిడువవలయును, వానికినుట్టావున్న ప్రవారిలోపలయుంటే ౧గో దినములునిడువవలయును, చక్రమునకు వెలుపలనుంటే అయింటివారికి దోషములేదుగాని అయ్య దిక్కులందున్న వారికిదోషము.

బ్రహ్మకర్తామృతముమాత్రముఈచక్రముపొగదిహమహర్గగాచూడుమనిచెప్పబడినది “ఎట్టనిన”

శ్లో॥ చతురశ్రత్రయేచ్ఛక్తే ప్రాగాదిరవిభాదితే । ఆరోహమవరోహంచ వాసు  
మార్గేణలేఖయేత్ ॥ ఇతి శ్లోచిత్ ॥

శ్రీతత్త్వాద్దమధ్యంబున సంభవించు విషగడియలు

జ్యోతిస్సుగ్రహే శ్లో॥ సా నదా నజపేహామైవైశ్వదేవేసురాభవత్రాచయ  
శ్చిత్రేతథాశ్రాద్ధేప్రశస్తావిషనాడికాః॥

తా॥ స్నానముచేయున, దానముచేయున, జపముచేయున, హోమముచేయున, వైశ్యవేదము  
చేయున, దేవతార్చనముచేయున, పాఠ్యశ్చిత్తముచేయున, శాస్త్రముచేయున, పంచాంగశ్చిత్రము  
చేయున, దూష్యములేదని తార్కర్యము.

శ్లో॥ ఆసనేశయనేభోజ్యే మలమూత్రోత్పత్తేతథా । ఉగ్రకర్మణ్యత్రైవధేభి  
శస్త్రావిషనాడికాః ।

తా॥ ఆసన, శయన, భోజన, మలమూత్రవిసర్జన, అస్త్రప్రయోగాదులయందు మూడవ ప్రమాణని తా॥  
కర్మాచరణ ఫలమ్.

శ్లో॥ సువిర్వృత్తాక్రియాచేత్సాన్యదాశోచనియమైస్సహ । ప్రాప్నువంతిపితృత్వంహి ప్ర  
యతాకర్తృబాంధవః ।

తా॥ మతాపితృలు మృతిబొందిన సమయమువందు పుత్రులు పితృకర్మములను చక్కగ నియమము  
తముగ నెరవేర్చిరిని యతనిమతాపితృలు తత్కర్మానుకూలముగ విధింపబడిన పుణ్యలోకములను బొందు  
దురు అంతయుగాక మతాపితృలు పితృదేవత్యముగలవారగుదురు, అట్లుగుటచే వారు అనందమును పొందితమ  
పుత్రులు దీర్ఘాయువులును శేఖరంతులును, ధనవంతులును అగునటులవాశీర్వచనములను జేయుదురు  
ఆ మాశీర్వచనసాచుర్ధ్వంబున పుత్రులు గుణవతులగు లైయుండురని తాత్పర్యము.

శ్లో॥ పితౄణాంచప్రసాదేన కర్తుర్వంశోఽభివర్ధతే । శ్రీయాసాంచాభివృద్ధిస్సన్వి  
ద్యాయసాముత్తరోత్తరమ్ ।

తా॥ పితృదేవతలయొక్క యనుగ్రహముచేత పుత్రులు లయొక్క వంశవభివృద్ధిని బొందుటయేగాక  
గొప్పకగు శ్రేయస్సులు గూడ విశేషించి కలుగునని తా॥

శ్లో॥ పున్నామ్నోనరకాద్యస్మాత్పితరంత్రాయతేసుతః । తస్మాత్పుత్రభిప్ర  
క్తస్వయమేవస్వయంభువా ।

శ్లో॥ జీవతోర్వాక్యకరణాత్ । వ్రత్యబంధూరిభోజనాత్ । గయాయాఽపిం  
దానాచ్చుతిభిః పుత్రస్యపుత్రితా॥

— కారుణ్య ప్రకరణమ్.

శ్లో॥ ఆదాపితాతథామతా సాపత్నీజననీతథా । మాతామహస్సపత్నీకాఽ  
త్యపత్నీత్వనంతరమ్ । సుతభ్రాతృపితృవ్యాఞ్చ మాతులాస్సహభార్యకాః । మహితా  
భగినీచైవదాహిత్రోభాగినీయకః । పితృవ్యసామాత్మవ్యసా జామాతాభావుకన్యు  
మా । శ్వశురశ్వాల్పకశ్చైవశ్వత్సూక్ష్మగురురర్థవః ।

తా॥ ముందుతల్లిదండ్రులు, పితృపసతితల్లి, సకతల్లిదండ్రులు, మాతానుమా మాతః పితామహా మాతఃప్రపితామహులు, మాతా, మాతామహీమాతః పితామహీమాతః ప్రపితామహీలు-తనభార్య, కుమా రుడు, అన్న, పితరండ్రీ పెదతండ్రీ, మేనమామవీరిభార్యలు, కుమార్తె, పోడబుట్టువులు, మనముడు, మేనల్లుడు, మేనల్లలు, పినతల్లి పెదతల్లులు, అల్లుడు, పోబుట్టువులభర్తలు, కొడుకు, భార్యయొక్కతండ్రీ, భార్యయొక్కసోదరుడు, భార్యయొక్కతల్లిగువ్వలు, యాచకులు వీరలుక్రమముగ కారుణ్యములోనివారని తెలియవలయును.

ఒకనినిచిరకాలమునఱకు విద్యాబుద్ధులుచెప్పించి ఆవేదనిపోయినది. అప్పుడుకర్తృత్వము, యెట్లనికొందరితోనును. ఎట్లనగా పోషకపితుఃఅనిగాని పాలకమాతః అనిగాని తెలియవలెను.

అక్క=శ్రేష్ఠభగినీ

చెల్లెలు=కనిష్ఠభగినీ

అన్న=శ్రేష్ఠభ్రాత

అన్నకూతురు=శ్రేష్ఠభ్రాతృపుత్ర

అన్నకొడుకు=శ్రేష్ఠభ్రాతృపుత్రుడు

అమ్మకూతురు=శ్రేష్ఠభగినీపుత్ర

అమ్మకొడుకు=శ్రేష్ఠభగినీపుత్రుడు

అమ్మగడభావుడు

అమ్మమ్మమాతామహి

అల్లుడు=బామాత

కూతురు=కుమారి

కొడుకుకూతురు=పౌత్ర

చెల్లెలికూతురు=కనిష్ఠభగినీపుత్ర

చెల్లెలికొడుకు=కనిష్ఠభగినీపుత్రుడు

చెల్లెలిమగడు=భావుడు

పితరండ్రీకొడుకు=కనిష్ఠపితృవ్యపుత్రుడు

పితరండ్రీభార్య=కనిష్ఠపితృవ్యపత్ని

పినతల్లికూతురు=కనిష్ఠమాతృభగినీపుత్ర

తండ్రీ=పిత

తండ్రీతండ్రీ=పితామహుడు

తమ్ముడు=కనిష్ఠభ్రాత

తమ్మునికూతురు=కనిష్ఠభ్రాతృపుత్ర

తమ్మునికొడుకు=కనిష్ఠభ్రాతృపుత్రుడు

తల్లిచెల్లెలు=కనిష్ఠమాతృభగినీ

తల్లియమ్మ=శ్రేష్ఠమాతృభగినీ

తల్లియమ్మకూతురు=శ్రేష్ఠమాతృభగినీపుత్ర

తల్లియమ్మకొడుకు=శ్రేష్ఠమాతృభగినీపుత్రుడు

నాయనమ్మ=పితామహి

పినతండ్రీ=కనిష్ఠపితృవ్య

పినతండ్రీకూతురు=కనిష్ఠపితృవ్యపుత్ర

పెదతండ్రీకొడుకు=శ్రేష్ఠపితృవ్యపుత్రుడు

పెదతండ్రీభార్య=శ్రేష్ఠపితృవ్యపత్ని

భార్యసోదరుడు=స్వామికుడు

మగనితమ్మునికూతురు=భర్తృ

కనిష్ఠభ్రాతృపుత్ర

మనమరాలు=పుత్రికాపుత్ర

పిఁకల్లికొడుగు=కనకమృత్యుగినిపుత్రుడు

మేనత్త=పితృగిని

ఇదితండ్రి=శ్రీకృష్ణపితృపుత్రుడు

మేనత్తమాతరు=పితృగినిపుత్రి

ఇదితండ్రికూతురు=శ్రీకృష్ణపితృపుత్రి

మేనత్తకొడుగు=పితృగినిపుత్రుడు

కాత్యాయనమః॥ శ్లో॥ సంకల్పాసనయోష్యస్మి ద్వితీయావాహనేతథా । అన్నదానేచతుర్థేన్యా చ్ఛేమాస్సంబుధయస్మృతాః॥

పారిస్కరః॥ శ్లో॥ అన్యదానేచసంకల్పే పిండదానేతథాక్షయే । గోత్రసంబంధనామౌని తథాత్పిరివాదయేత్ ॥

తిథి సంకల్ప నిర్ణయమ్.

శ్లో॥ యాంతిఃఖింసమనువ్రాత్య ఉదయంయూతిభిస్కరః । సాతీధిస్సకలాజ్ఞేయాస్సానదానవృతాదిమ్ ॥

తా॥ నూర్వ్యుత విధిని కుండయంతునో ఆతిథిస్సావధానత్రయము మొదలుగాగలకార్యములందు ఆతిథియేసంకల్పముచెప్పవలయును.

శ్లో॥ యస్మైచమృతికేచైవ సంగమేదంతథావసే । ఆభ్యుదయోదధాన్ననేటిధిస్తత్కాలికోభకేత్ ॥

స్వశాఖవిషయమ్.

వసిన్యః ॥ శ్లో॥ స్వశాఖావిధిమున్నుజ్య అప్యేమావిధిమాచరేత్ । అక్షమాణమృసికృత్వా అంధేతిమసిమజ్జతి । స్వకింకర్మపరిత్యజ్య యదన్యత్కరుతేసరః । అక్షానాదనవారోభాత్సతేన పతితేభవేత్ । ఋక్సామైవమక్వీత స్వకీయంపరశాఖయా । ప్రమాదాద్యదికుక్వీత పునస్సంస్కారమ్మృత । యత్రసాస్తేస్వశాఖోక్తంఋక్సామోక్తంసమాచరేత్ । పురస్సాహ్వాతిసంస్కార మన్యథాహ్వాతేచేత్సుః । యజుశ్శాఖావిధానేన యదిబహ్వాచకస్యచ । కృతేచాపిహితస్కారైః పునఃకుర్యాద్యథావిధి । ఋక్సాఖావిధినాకర్మ యదిస్వాదన్యశాఖనామ్ । సతత్కర్మపునఃకార్య మితీయాజ్ఞవిదాంమతమ్॥

తా॥ స్వశాఖవిధినిపదలియితశాఖావిధి నవలంబింపఁగూడదు. అట్లుచేసెనేని స్వకీయముగిని తిరస్కరించినవాడగును. అదికారణముగనంధతిమస్సును నరకమునందు మర్మింపఁగును. స్వకీయమగుగర్మము

లిత్యుటించియివరమునకున్నను అజ్ఞానముచేనైగనులోభముచేనై నను, చేసినయెడలపతితుండగును. ఏకాభివాఁదాకాభినుపదిలిచేసి మఱియొకకాభిచేతకర్మనాచరించెనేని వఱలనుపనయానసంస్కారమును జేసికొనఁదగును. స్వకాభీయులు సంభవించనప్పుడు సకలకర్మలను ఋక్సామిదేవతాచరింపవలయును. అట్లుచేసినయెడల పునస్సంస్కారమునుజేయనక్కరలేదు యజుక్సామిదానముచేత బహ్యాయనకుఁగర్మలను జేసినయెడల వఱలస్వకాభిక్రవిధిగా నాచరింపవలయును, అస్వకాభీయులను ఋక్సాభిక్రవిధిచేత కర్మలుజరిపినయెడలవఱలఁజేయనక్కరలేదని తసిష్ఠుఁడువదించెనివితాత్పర్యము.

### మరణకాల సర్వప్రాయశ్చి శమ్.

బ్రాహ్మణాన్తాం మరణసంశయేన్నాపయిత్యా! కర్తాసచేలున్నాత్పాచమ్య! పవిత్రం ధృత్వా! పూర్వోక్తపవా + తిథౌ అముకిగోరిస్య అముకినామధేయస్య ఇహజన్మని జన్మాభ్యాసాజ్జన్మచృధృత్యేశ్యేణ ఇవర్జ్యతం మధ్యేవర్తినికాలే బాల్యయావనికౌమా రనాథకేషుజాగ్రత్స్విన్న సుశుప్త్యవస్థాను మనోవాక్కాయేంద్రియ్యాపారైరపా సిప్రకాశేచజ్ఞానతోఽజ్ఞానతస్పర్శత్వయాకృతానాం ప్రకాశకృత మహాపాతకచతుష్టయ వ్యతిరిక్తానాం పృకాశకృతానాం మహాపాతకాఽతిదిష్టరూప మహాపాతకవ్రతాఽతి దేశికరూపాలిపాతకానాం ప్రకాశకృతమహాపాతక సమరూపానుపాతకానాం, ఉపపాత కానాం, సంకిలీకరణానాం, మలినీనాకరణానాంఅపాత్రీకరణానాం, జాతిభ్రంశకరానాం అవక్షీర్ణకానాం, పక్షీర్ణకానాం, రహస్యకృతానాం, మహాపాతకానాం, రహస్యకృత మహాపాతకాఽతిదిష్టరూపమహాపాతకవ్రతాఽతిదేశిక రూపాఽతిపాతకానాం, రహస్యకృతమహాపాతకసమరూపాఽతి పాతకానాం, ఉపపాతకానాం, సంకిలీకరణానాం మలినీకరణానాం, అపాత్రీకరణానాం, జాతిభ్రంశకరాణాం, అవక్షీర్ణకానాం, ప్రక్షీర్ణ కానాం, ఏవంబహూనాం, బహువిధానాం, సర్వేషాం పాపానాం, అజ్ఞానతస్సకృ త్కృతానాం, అజ్ఞానతోభ్యస్తానాం, జ్ఞానతస్సకృత్కృతానాం, జ్ఞానతోభ్యస్తానాం, అజ్ఞానతోజ్ఞాన తశ్చత్వంతాభ్యస్తానాం అజ్ఞానతోజ్ఞానతస్సచిరంతరాభ్యస్తానాంఅజ్ఞా నతోజ్ఞానతశ్చచిరకాలాభ్యస్తానాం ఏవంబహూనాం బహువిధానాం సర్వేషాంపాపా వామపనోదకం సర్వప్రాయశ్చిత్తపరిషదుపథాన పూర్వకంశక్య ప్రత్యామ్నాయయా

పేణాచరిష్యే । స్వశాఖయా సంకల్పపురస్కర మృత్తికాన్నసంకుర్యాత్ । సహస్ర  
పరమా...ఆపోజనయథాచనః ।

అథపరిషద్దక్షిణాంగృహీత్వా । సమస్త + స్వీకృత్యఅశేషే. హేపరిషన్మదీయా  
విశ్వానామాకర్ణ్యమయాసమర్పితం ఇమాంపరిషద్దక్షిణం యథోక్తదక్షిణామివస్వీ  
కృత్వా...గోత్రస్వరూఢః జన్మాభ్యాసాజ్జన్మ పృథ్వీత్యేతత్త ఇవర్యంతం మధ్యేవర్తిని  
కాలే బాల్యయావన కౌమారవార్ధ కేఽఽబ్రాతృష్వసుషుప్త్యవృథాసుమనోవాక్కాయ  
క గ్గేంద్రియ వ్యాపారైః రహసిప్రకాశేచజ్ఞానతోఽజ్ఞానతత్త్వ(మయా)(త్వయా)  
కృతానాం ప్రకాశకృతిమహాపాతకచతుష్టయ వ్యతిరక్తానాం ప్రకాశకృతానాంమహా  
పాతకాఽతిదిష్టయాపమహాపాతకవ్రతాఽతిదేశికయాపాఽతిపాతకానాం ప్రకాశకృత  
మహాపాతక సమయాపాఽనుపాతకానాం, ఉపపాతకానాం, సఙ్కీర్తకరానాం, మలి  
సికరానాం, అపాత్రీకరణానాం, జాతిభ్రంశకరాణాం అవకీర్ణకానాం, ప్రక్షీర్ణకా  
నాం, రహస్యకృతానాం, మహాపాతకానాం, రహస్యకృతిమహాపాతకాఽతిదిష్టయా  
పమహాపాతకవ్రతాఽతిదేశికయాపాఽతిపాతకానాం, రహస్యకృతిమహాపాతక సమ  
యాపాఽతిపాతకానాం, ఉపపాతకానాం, సఙ్కీర్తకరానాం మలిసికరానాం అపా  
త్రీకరణానాం జాతిభ్రంశకరాణాంఅవకీర్ణకానాం ప్రక్షీర్ణకానాం ఏవంబహునాంబ  
హువిధానాం సర్వేషాంపాపానాం అజ్ఞానతస్సకృత్కృతానాం అజ్ఞానతోభ్యస్తానాం,  
జ్ఞానతస్సకృత్కృతానాం జ్ఞానతోభ్యస్తానాం అజ్ఞానతత్త్వాఽత్యంతాఽభ్యస్తానాం  
అజ్ఞానతోజ్ఞానతత్త్వనిరంతరాభ్యస్తానాం అజ్ఞానతోజ్ఞానతత్త్వ చిరకాలాభ్యస్తానాం  
బహునాం బహువిధానాం సర్వేషాం పాపానామపనోదకం సర్వప్రాయశ్చిత్తఉప  
దిశేతివిశ్వాప్య । పునఃప్రణమేత్ । యజమాన.....తవజన్మాభ్యాసాజ్జన్మప్రథ్వీ  
తత్త ఇవర్యంతం మధ్యేవర్తినికాలే బాల్యయావనకౌమారవార్ధ కేఽఽబ్రాతృష్వసు  
షుప్త్యవృథాసుమనోవాక్కాయ క గ్గేంద్రియ వ్యాపారైః రహసిప్రకాశేచజ్ఞానతోజ్ఞా  
నతత్త్వ త్వయాకృతేభ్యః ప్రకాశకృతిమహాపాతకచతుష్టయ వ్యతిరక్తేభ్యః ప్రకాశకృ  
తిమహాపాతకాఽతిదిష్టయాప మహాపాతకవ్రతాఽతి దేశికయాపాఽతిపాతకేభ్యః ప్ర  
కాశకృతిమహాపాతక సమయాపానుపాతకేభ్యః ఉపపాతకేభ్యః సఙ్కీర్తకకేభ్యః మలి



సకరణేభ్యః అపాతీకరణేభ్యః బాహిభ్యంశకరేభ్యః ప్రక్షేపకేభ్యః రహస్యకృతేభ్యః సు-  
హవాతకేభ్యః రహస్యకృతమహవాతకాఽతిదిప్త రూపమహవాతక ప్రతాఽపిదేహిక  
రూపాతిపాతకేభ్యః రహస్యకృతమహవాతక సమరూపానుపాతకేభ్యః ఉపపాతకే  
భ్యః స-కిరణేభ్యః మలినకరణేభ్యః అపాతీకరణేభ్యః బాహిభ్యంశకరేభ్యః అనక్షేప-  
కేభ్యః ప్రక్షేపకేభ్యః అజ్ఞానతస్సకృతేభ్యః అజ్ఞానతోభ్యసేభ్యః జ్ఞానతస్సకృతేభ్యః  
తేభ్యః జ్ఞానతోభ్యసేభ్యః అజ్ఞానతోజ్ఞానతశ్చైవైతద్భ్యసేభ్యః అజ్ఞానతోజ్ఞా-  
నతశ్చ నిరంతరాభ్యసేభ్యః అజ్ఞానతోజ్ఞానతశ్చ చిరకాలాభ్యసేభ్యః బహుభ్యః బహు-  
విధేభ్యస్సర్వేభ్యః పాపేభ్యః విముక్తోభూయావిముక్తోభూయాః । ఇత్యుచ్చైర్చిదత్ ।  
అథ బ్రాహ్మణేభ్యో యథాశక్తిదక్షిణాందద్యాత్ । ఏవం + ౧౬౦ × జన్మాభ్యాసా-  
జన్మప్రభృత్యై తత్తణవర్యంతం సమస్తదోషనిర్మలరణాఙ్గం స్వస్థానాభ్యాజ్య న్నా-  
నస్మిచ్చాగిణ్యాచరిష్యే । ఇతి సుకల్ప్య ! వేదపారగబ్రాహ్మణమాహుః ।

శ్లో । స్వర్గంహవిరమములం స్వర్గంసాపప్రణాశనమ్ । స్వర్గంహిశంకరంయస్మా-  
దతశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే । బ్రాహ్మణాయసువర్ణదానందద్యాత్ ।

శ్లో । ధన్యఃకరోషిదాతార మహతోకేపరత్రచ । యస్మాత్తస్మాచ్ఛివమేస్యా-  
దతశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే । ధన్యదానందద్యాత్ ।

శ్లో । కామధేనోస్సమూద్భూతం సర్వక్రతుషసంక్షితం । దేవానామాజ్యమాహ-  
రమతశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే । ఆజ్యదానందద్యాత్ ।

శ్లో । హిరణ్యగర్భగర్భస్థం హేమబీజంధావసాః । అవంతపుణ్యఫలద మత-  
శ్శాంతిప్రయచ్ఛమే ।

ఇదంకృత్యుత్తరయత్రత్యామ్నాయం యథాశక్తిహిరణ్యం శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్య-  
ర్థం కామయమానస్తుభ్యమహం సృష్టదదేనమమ । ఏవంగుణ + తథాగోత్రస్య + శ-  
ర్మణః జన్మాభ్యాసజన్మప్రభృత్యై తత్తణవర్యంతం సకలపాపక్షయార్థం సర్వప్రాయ-  
శ్చిత్తనోదానధికష్యే । తదపిబ్రాహ్మణపూజాంకరిష్యే । ఘోషగ్రహీతారిం బ్రాహ్మ-  
ణమధ్యర్చ్య । శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇదమాసనం । సుఖాసనం ఉభా-  
భ్యామిచ్చుపాద్యం । సుపాద్యం । ఏవోస్తువంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపా-

దాక్షిణ్యోరుబాహవే । సహస్రనామ్న పురుషాయశాశ్వతే । సహస్రకోటియుగధానిశ  
సమః । + అయంవోగంధః అలంకారాధామే అతుతాఃసకలారాధవైస్సర్వీతమస్తు ।

శ్లో । గవామంశేషుణ్మరి భువనానిచతుర్దశ । యస్మాత్తస్మాద్భివం మేస్యాద  
తస్మాత్సంప్రయచ్ఛమే । ఆహ్వైబాహ్వాయ శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపాయ ఋక్ శా  
ఖాధ్యాయినే + గోత్రాయ + బ్రాహ్మణాయ క్రతిగ్రహీతేశ్రీమాన్ + గోత్రః +  
య్యశర్మదాతాః శర్మపత్నీ సమేతః హంప్రచీనావీతీ - అస్మత్పితుః + గోత్రస్య +  
శర్మణఃసర్వప్రాయశ్చిత్తకోదానం తుభ్యనుహం (సవ్య) సగ్రపదదేవమమ । దేవస్య  
త్వే + ప్రోగృహ్యతే । గోదానాభావేయాథాశక్తి హిరణ్యదన్యాత్ । గోదానపాగ్న  
గన్యం దక్షిణాంతుభ్యనుహం... సమను । అభిదశదానానికుర్యాత్ ।

అథాతః ప్రైత్యమేకఋక్ శాఖస్య బ్రాహ్మణస్య ప్రాణోత్క్రిమణికాలే ప్రాప్తే  
సోపుత్రాదిః కర్తాగోమయేనానులిప్య । కుశాదిభూమాపరిస్తీర్య । శేషుదశ్భేషపితరం  
దక్షిణాం సంసిధాయ । అభిఋక్ శాఖబ్రాహ్మణమాహవాయ । స్వాత్వా ఆచవ్యః ।  
(ఉపవీతీ) ఓభూః ఏనంగుణ + తిథాపీతుః + గోత్రస్య + శర్మణః జన్మాభ్యావజ్జన్మ  
క్రభ్యత్యేతత గదర్వంతం సంభావితసకలపాపక్షయార్థం చానాం వాయూనాం సుభే  
ప్రప్రాణోత్క్రిమణి సిద్ధ్యంతం ఉత్కాంతిసంజ్ఞక గోదానంకరిష్యే । శ్రీమహావిష్ణుస్వ  
రూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇదిమాసనం ఉభాభ్యామిదూపాద్య । శ్లో । మోస్త్యనంతాయ  
సహస్రమూర్తియే సహస్రపదాక్షిణ్యోరుబాహవే । సహస్రనామ్న పురుషాయశా  
శ్వతే సహస్రకోటియుగధానిశసమః । శ్రీమహా + అయంవోగంధః అలంకారాధా  
మేఅతుతాఃసకలారాధవైస్సర్వీతమస్తు । అభిగోపూజంచకుర్యాత్ ।

శ్లో । సువర్ణరోమతుల్యవి వర్తిరాణితిందివి । ప్రాజ్ఞైకం గత్యైవప్రయో  
గాదవ్యాత్పదక్షిణమ్ । అత్యుత్కాంతేప్రవృత్తస్య । సుభోక్త్యమణిస్థయే । తు  
భ్యసంప్రదదేధేను మిమాముత్కాంతిసంజ్ఞకమ్ । గవామంశేషు + ప్రయచ్ఛమే ।  
అహ్వైబ్రాహ్మణాయ శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపాయ..... శాఖాధ్యాయినే x గోత్రా  
య + శర్మణే బ్రాహ్మణాయ క్రతిగ్రహీతేశ్రీమాన్ x గోత్రః x నామధేయమమ  
శర్మపత్నీ సమేతః హంప్రచీనావీతీ + గోత్రస్య + శర్మణః సుభేనప్రప్రాణోత్క్రిమణిసిద్ధ్య

గంధతాక్రింతిసంజ్ఞక గోదానతృభ్యమహంసప్రదదేనమమ ।

ఇతిజలపూర్వకందద్యాత్ । దేవస్యత్వాసనితుఃప్రపవే । అశ్వినోర్భాహుభ్యాః । పూర్ణహస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి । రాజాత్వావరుణోనయతుదేవిదక్షిణేరుద్రాయగాం । తేనామృతృత్వమశ్యామ్ । వయోదాత్రే । మయోమహ్యమస్తుప్రతిగ్రహీతే । కఇదంకన్యాలద్యాత్ । కామఃకామాయ । కామోదాతా । కామఃప్రతిగ్రహీతా । కామగోసంనుద్రమావిశ । కామేనత్వాప్రతిగృహ్ణామి । కామైతేనే । ఏమాతేకామదక్షిణా । ఇత్వాశస్త్రాంగీరసః । ప్రతిగృహ్ణాతు । ఇతిగృహ్ణాయాత్ । గోదానసాగ్ధ్యార్థం దక్షిణాంతుభ్యమహం సప్రదదేనమమ ఇతిదక్షిణాందద్యాత్ । అసేనమయాకృతేనోత్కాంతిసంజ్ఞకగోదానేదక్షిణాదాసేనచపితుః × గోత్రస్య × శర్మణఃసుఖేనప్రాణోత్క్రమణ సిద్ధిరస్త్వితిభివంతోబ్రువంతు । సుఖేనప్రాణోత్క్రమణ సిద్ధంస్తు ।

స్త్రీకాంతు । మాతుగోత్రాయః + దాయాః జన్మాభ్యాసాజ్జన్మప్రభృతి + గంగోదానంకరిష్యే । ఇతిస్త్రీసుకలేపపూర్వః ।

అథతీలపాత్రదానప్రయోగః ।

అచమ్యఏవంగుణ + పుణ్యతిథౌపితుగోత్రస్య + శర్మణః సమ సహజక్షయార్థంసుఖేనప్రాణోత్క్రమణసిద్ధ్యర్థంతీలపాత్రదానంకరిష్యే । సస్యం శ్లో । తీలాఃపాపహరంబుత్త్వం విష్ణోదేహసముష్ణవాః పాపంహరంతుమేషేప్రమతశ్చా తింశ్రయచ్చమే । అన్యైభ్యాన్యోగాయ శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థంతీలపాత్రదానంసదక్షిణాకం సతాంబూలం (వా) ... తీ) పితుః...గోత్రస్య...శర్మణఃసుఖేనప్రాణోత్క్రమణసిద్ధ్యర్థం తీలపాత్రదానంతుభ్యమహం సప్రదదేనమమ) ఏవంగుణ...పుణ్యతిథౌపితుః...గోత్రస్య...శర్మణఃపాపక్షయార్థంస్వర్ణభాన్యాజ్యకృచ్ఛాచ్ఛిణ్యాచరిష్యే (సవ్యం) శ్లో । స్వర్ణంపపిత్రమమలంస్వర్ణం పాపప్రణాశసం । స్వర్ణంహిశంకరం యన్మాదతిశ్చాంతింప్రయచ్చమే । శ్లో । ధన్యంకరోషేదాతార మిహలోకేపంత్రిచ । యన్మాతస్సాచ్ఛివంమేస్యాద

తశ్చాంతింప్రయచ్ఛమే । కామధేనోస్సముద్భూతం సర్వక్రతుషుసంస్థితం । దేవానా  
మాజ్య మాహారమతశ్చాంతింప్రయచ్ఛమే । హిరణ్యగర్భగర్భస్థం హేమబీజంవిభావ  
సోః । అనంతపుణ్యఫలదమత శ్చాంతింప్రయచ్ఛమే । స్వర్ణధాన్యఅజ్యస్నానకృచ్ఛిత్ర  
యప్రత్యామ్నాయయథాశక్తిహిరణ్యం శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం కామయమాన స్తుభ్య  
మహంసంప్రదదే (నమమ) అథదశదానాని । ఏవంగుణ...పుణ్యతిథౌ పితుః...గోత్రస్య  
...శర్మణః సమస్తపాపక్షయార్థంసుఖేనప్రాణోత్క్రమణసిద్ధ్యర్థం దశదానానికరిష్యే ।  
(సవ్యం) శ్లో । గోభూతిలహిరణ్యజ్యవాసోధాన్యాగుడానిచ । రావ్యంలవణమిత్యాహు  
ర్దశదానాఃప్రక్షీర్తితాః । ఇతిదశదానానికుర్యాత్ । తదభావేదశదానప్రత్యామ్నాయ  
యథాశక్తిహిరణ్యం...నమమ ।

అథ కర్ణమంత్రాః.

పూర్వోక్తఏవం=తిథౌ । పితుః । గోత్రస్యశర్మణః పేతస్యశాశ్వతస్వర్ణలోకానా  
ప్ర్యధాం । నారాయణసూక్తమంత్రపఠనంకరిష్యే ॥ నానాసంవేతినూక్తస్య । నారా  
యణః । కశ్యపఋషిఃసోమోదేవతా । అనుష్టుప్సంజ్ఞస్త్రిష్టుప్ జగతీఛందాంసి । డతీణక  
ణ్ణజపేవినియోగః ॥ స్త్రీణాంవామకర్ణే । నానాసంవాజరతీభిః కారురుహమశ్వోవోవైతి  
మంత్రాణాం । నారాయణఋషిః । సోమోదేవతా । అనుష్టుప్సందః । జపేవినియోగః ।  
నానాసంవాడ్యోధియోవివ్రతానిజనానాం । తత్సాక్షిప్తంరుతంభిషగ్బ్రహ్మసువ్యం త మి  
చ్చతీద్రామేంద్రోపరిస్రవ ॥ ౧ ॥ జరతీభిరోషధీభిఃప్రణేభిశ్శక్తునానాం । కార్తూరోఽశ్మభి  
భిర్ద్యుభిర్హిరణ్యవంతమిచ్చతీంద్రామేంద్రో పరిస్రవ ॥ ౨ ॥ కారురుహంతశోభిషగుపలప్ర  
క్షీణేన నానాధియోపసూయవోనుగాఽభవతస్త్రిమేంద్రామేంద్రోపరిస్రవ ॥ ౩ ॥ అశ్వో  
వోహ్వానుఖంరథంహస్తనామపమంత్రణః । శైభోరోమణ్వంతేవైదావారిష్మండుక ఇచ్చ  
తీంద్రామేంద్రోపరిస్రవ ॥ ౪ ॥ ౨ ॥ ౫ ॥ ౬ ॥

శర్యణావత్యాపవస్వపజాన్య వృద్ధమృతంవదంత్యముగ్రస్యపంచ। కశ్యప  
ఋషిః। సోమోదేవతా। పంక్తిఛందః। జపేవినియోగః। శర్యణావతిసోమమింద్రఃపిబ  
తువృత్రిహః। బలందధాన ఆత్మనికరిష్యన్వీర్యంనుహదింద్రాయేంద్రోపరిస్రవ। ౧। అ  
పవస్వదిశాంపత ఆజ్జికాత్సమమీశ్వః। ఋత్రవాకేన పశ్యేన శ్రద్ధయాతపసాను  
త ఇంద్రాయేంద్రోపరిస్రవ। ౨। పురజన్యవృద్ధం మహిమంతం సూర్యస్యదుహితాభరత్।  
తంగంధర్వాః ప్రత్యగృభ్యంతంసోమై రసమాదధు రింద్రాయేంద్రోపరిస్రవ। ౩। ఋతం  
వదన్నుతద్యుమ్నుస్తత్యం వదంత్య కర్మశ్రద్ధాం వదంత్యమరాజ వ్దాత్రాసోమ  
పరిష్కృత ఇంద్రాయేంద్రోపరిస్రవ। ౪। స్తత్యముగ్రస్య బృహతస్సంప్రవంతి సంస్ర  
వాః। సంయంతి రసిన్రోరసాః పునానై బ్రహ్మణాహర ఇంద్రాయేంద్రో పరిస్రవ। ౫।  
౭। ౧౨౬। యత్ర బ్రహ్మయత్రజ్యోతిర్యత్రరాజా యత్రానుకామంయత్రకామాయ  
తానందాష్వత్। కస్యపఋషిః। సోమోదేవతా। త్రిష్టుప్చందఃజపేవినియోగః। య  
త్రబ్రహ్మపవమానఛందస్యా౩ం వాచంవదత్। గ్రాన్తాసోమమహియశైసోమనానం  
దంజనయన్నింద్రాయేంద్రోపరిస్రవ। ౧। యత్రజ్యోతిరజస్రంయ స్మిన్లోకే స్వహి  
తం। తస్మిన్యాంధహిపవమానామృతే లోక అక్షిత ఇంద్రాయేంద్రో పరిస్రవ। ౨।  
యత్రరాజా వై వస్వతో యత్రావరోధనందివ। యత్రామూర్త్యహ్వతి రాప్రస్తత్ర  
మామమృతం కృణీంద్రాయేంద్రో పరిస్రవ। ౩। యత్రానుకామంచరణం త్రినాక త్ర  
దైదైవః। లోకాయత్ర జ్యోతిష్కృతస్తత్రమామమృతం కృణీంద్రాయేంద్రోపరిస్ర

వ: ౪। యత్ర కామాని కామాశ్చ యత్ర బ్రహ్మస్య విష్టపం । స్వధాచయత్ర తృప్తిశ్చ తత్ర మామమృతం కృణోద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౫। యత్రానందాశ్చ మోదాశ్చ ముదః ప్రముద ఆస తే కామస్య యత్రాప్తాః కామాస్తత్ర మామమృతం కృణోద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౬। ౭। ౫। ౨౭।

య ఇంద్రో ఋషే సప్తదిశో యత్రై రాజస్వత్వాః । కస్య పఋషిః । సోమో జేవతా । జగతీ ఛదః । జపే వినియోగః ॥ య ఇంద్రోః పవమానస్యానుధామాన్యక్రమీత్ । తమాహుస్సుప్రజా ఇతి యస్తే సోమా విభస్నన ఇంద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౧। ఋషే మంత్రే కృతాంస్తామైకశ్యే సోద్వధా యగ్నిరః । సోమస్స మస్య రాజానం యోజజ్ఞే వీరుక్థాం పతిరింద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౨। సప్తదిశో నానాసూర్యా సప్తవహోతారఋత్విజః । దేవా ఆదిత్యాయే సప్త తేభిస్సామాభిరక్షణ ఇంద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౩॥ యత్రై రాజం దృఢతం హవిస్తే సోమాభిరక్షణః । రాతీవామాసస్తాన్మో చక్షుః కించ నామమృదిద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౪। ౭। ౫। ౨౮।

యత్ర తత్పరమం ప్రదం విష్టోగ్లోక మహాయతే । దేవైస్తుకృతకర్మభిస్తత్ర మామమృతం కృణోద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౧। యత్ర తత్పరమాయ్యం భూతానామధిపతిః । భావభావీచయోగీ చ తత్ర మామమృతం కృణోద్రా యేంద్రో పరిసవ ॥ ౨। యత్ర దేవో జగన్నాథో దక్షిణస్య మహోదధేః । బుధద్రస్సుధద్రా చ తత్ర మామమృతం కృ

ధీంద్రాయేందోపరిస్రవః 3 | యశ్రీగంగాచయమునాచయత్రప్రాచీ సరస్వతీయత్రస్తా  
మశ్వరో దేవస్తత్రమానుమృతం కృధీంద్రాయేందోపరిస్రవః ౪ | ఆశ్వలాయన గృ  
హ్యపరిశిష్టేనారాయణేతి మంత్రంద్వాదశవారం - పఠేదితి ||

శ్లో || నారాయణోనామనరో నరాణాంప్రసిద్ధచోరః కధితః పృథివ్యాంఅనేకజన్మా  
జితపాపసంచయగ హరత్యశేషంస్తుతమాత్రవప |

శ్లో || గోవిందేతిపరబ్రహ్మం గోవిందేతిత్రివర్ణకమ్ | సకృదుచ్చారితంయేన విష్ణునా  
యుజ్యమాన్నయాత్ || ప్రణతః క్లేశనాశాయ సమోనమః ||

• అథవపనమ్

ఏవంగుణతిథా | పితుః | ...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యభౌధన్వదైహికక్రియా  
ధికారసిద్ధ్యధః | కేశావళనంకరిష్యే | యథాశక్తిపరిషద్దక్షిణాంగృహీత్వా | శ్లో | స  
మస్తసంపత్నమవాప్తిహేతవ్నస్సముద్ధితాపత్కులభూమకేతవః | అపారసంసారసము  
ద్రసేతవఃపునంతుమాం బ్రాహ్మణపాదపాంసవః || ఆధివ్యాధిహరంవ్యాణం మృత్యు  
దారిద్ర్యనాశనంశ్రీపుష్టికీర్తిదావందే విప్రశ్రీపాదపంకజం || అశేషేహ పరిషత్ మదీ  
యాం విజ్ఞాపనామవధార్య | మయాసమర్పితామిమాం పరిషద్దక్షిణాం యత్కించి  
ద్దక్షిణాం యథోక్తదక్షిణామివ స్వీకృత్య | పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యభౌధన్వ  
దైహికక్రియాధికారసిద్ధ్యధః | కేశావళనంకర్తుమమాధికారసంపదస్త్వితి భవంతో  
బ్రువంతు | అధికారసంపదస్తు || శ్లో | మేరుమందరతుల్యాని పాపానివివిధానిచ | కేశానా  
శ్రిత్య తిష్ఠంతితస్మాత్కేశాన్వసామ్యహం | ఆత్మనశ్శుద్ధికామోవా పిశ్యాణాంముక్తి  
హేతవే | వపనంకారయిష్యామి తీరేబ్రాహ్మణసన్నిధౌ | ఇత్యుక్త్వాక్షౌరంకారయేత్ |  
తతస్సాన్విత్యాచమ్య.

షణ్ణమిత్రప్రాయశ్చిత్తమ్.

ఏవంగుణతిథా | పితుః | గోత్రస్య | శర్మణః ప్రేతస్యమరణకాలే | సంభావి  
తానామూర్ధ్వోచ్ఛిష్టాఽథోచ్ఛిష్టస్సానరాహిత్య కణముంతిరాహిత్యపర్యుపితశవ

త్వఖట్వాదిమరణోత్క్రాంతి ధేనుదానరాహిత్యతత్కాలదహనరాహిత్యరూపాణాం  
 షణ్ణమిత్రానాంపాపానాంచ జన్మప్రభృతి మృతాహదినవర్తంతం । జ్ఞాతాజ్ఞాత  
 కామాకామ సక్పదసక్పత్కాయికవాచిక మానసికసాంసగిక స్పృష్టాస్పృష్టభుక్తా  
 భుక్తపీతాపీతకలఘుపాతకసంకిలీకరణమలినీకరణాఽపాతీకరణజాతిభ్రంశకరప్రక్షేరపా  
 తికానాంచనిరాసనద్వారాశాశ్వతబ్రహ్మలోకావాప్త్యర్థం పరిషత్ప్రాయశ్చిత్తమహం  
 కరిష్యే। పరిషద్దక్షిణాంగృహీత్వా సమస్తసంపత్నమనాప్తిహేతవస్సముద్ధితాపత్కుల  
 భూమకేతవః । అపారసంసారసముద్రసేతవఃపునఃపునఃతుమాంబ్రాహ్మణపాదపాంసవః । ఆభి  
 వ్యాధిపారంవ్యాణాంమృత్యుదారిద్యనాశనశీఘ్రస్థితీదంవందేవిప్రశీపాదపంకజం ।  
 అశేషేషేపరిషత్ మదీయ్యాంవిజ్ఞాపనామవధార్య మయాసమర్పితామిమాం పరిష  
 ద్దక్షిణాం యత్కించద్దక్షిణాయథోక్తదక్షిణామివస్వీకృత్య పితుఃగోత్రస్య । శర్మణః  
 ప్రేతస్య । ఏత తణవర్తంతంసంఘావితేభ్యోపాపేభ్యోవిముక్తోభూత్వా దహనాధికార  
 యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్వీతిభవంతోబ్రువంతు । దహనాధికారసిద్ధిరస్తు । పరిషదుపదిష్టప్రా  
 యశ్చిత్తమధ్యేస్వర్గధాన్యాజ్యకృచ్ఛాగ్నిత్యాచరిష్యే । స్వర్గాంపవిత్రీమమలం స్వర్గం  
 పాపప్రణాశనం । స్వర్గంహిశంకరంయస్మాదతత్త్వాంతిప్రయచ్ఛమే । స్వర్గకృచ్ఛాగ్ని  
 త్యామ్నాయయథాశక్తిహిరణ్యం తుభ్యమహంసంప్రదదేవమమ । ధన్యంకరోషేదా  
 తారమిహలోకేపరత్రచ । తస్మాత్ప్రేముచ్ఛతేధాన్యమతత్త్వాంతింప్రయచ్ఛమే । ధాన్య  
 చానంతుభ్యమహంసంప్రదదేవమమ । కామధేనోస్సముద్భూతంసర్వక్రతుషుసంస్థితందే  
 వానామాద్యమాహారమతశాంతింప్రయచ్ఛమే । ఆజ్యకృచ్ఛాగ్నిత్యామ్నాయయథాశ  
 క్తిహిరణ్యంతుభ్యమహంసంప్రదదేవమమ । షణ్ణమిత్రప్రాయశ్చిత్తాంగగోదానంకృత్వా ।  
 మరణకాలనందతిథిదోషప్రాయశ్చిత్తమ్.

నందతిభయః । పాద్యమి, షస్తి, ఏకాదశి, పక్షద్వయస్థితాః । ఏతద్దోషనివృత్త  
 ణంధాన్యదానంకుర్యాత్ । పూర్వోక్త—తిథౌపితుః । గోత్రస్య శర్మణఃప్రేతస్యనందతి  
 ధిమరణయోదోషస్సమజనితతద్దోషపరిహారాధంధాన్యదానంకరిష్యే । ఇతిసంకల్ప్య  
 శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్యపాద్యంనమోస్త్యనంతాయ సహస్రమూర్త  
 యసహస్రపాదాక్షిశిరోరుబాహుశా సహస్రనామ్నోపురుషాయశాశ్వతే సహస్రకో



టియుగధారిణేనమః ఇతివాదాప్రత్యుత్త్యః । పాద్యంశిరసిధారయేత్ । శ్రీమహావిష్ణుస్వ  
రూపస్య బ్రాహ్మణస్యగంధార్ధాఞ్జమేఽపః । పుష్పాఞ్జాఞ్జమేతిలాః । సకలారాధనైస్స  
త్పితమస్తు । ధన్యంకరోషిదాతారమిహాలోకేపరత్రచ । యస్మాత్ప్రేముచ్యతేధాన్యమత  
శ్శాంతిప్రయచ్ఛమే । అస్మైబ్రాహ్మణాయ । అముక శాఖాధ్యాయినే శ్రీమహావిష్ణుస్వ  
రూపాయ బ్రాహ్మణాయమహావిష్ణుప్రీతయే పితుఃసందతిధిమరణజనితదోషపరిహారా  
ర్థంధాన్యదానంతుభ్యమహం సంప్రదదేనమమః । ఏతద్దానసాగ్ధ్యణ్యాధానందక్షిణాం తు  
భ్యమహంసంప్రదదేనమమః । అనేనధాన్యదానేనపితుః + + మరణకాలసందతీధిదో  
షపరిహారో స్త్వితిబృవంతు । దోషపరిహారోస్తు॥

భద్రతిథిదోషప్రాయశ్చిత్తం.

భద్రతిథిభయః । విదియ, సప్తమి, ద్వాదశి, పక్షద్వయస్థితాః ఏతద్దోషపరిహారా  
ర్థంభూదానంకుర్యాత్ ॥ పూర్వోక్త...తిథౌ । పితుః । గోత్రస్యశర్మణఃప్రేతస్య భద్రతి  
థిమరణేయోదోషస్సమజనితద్దోషపరిహారార్థం భూదానంకరిష్యేఇతిసంకల్ప్య శ్రీ  
మహావిష్ణుస్వరూపస్యేత్యాది బ్రాహ్మణపూజాంకృత్యా । సర్వసన్యాశ్చర్యాభూమిర్వ  
రాహేణసముద్భవా । భూదానేనచసద్యోమే సాపంనాశయకేవ । అస్మైబ్రాహ్మణా  
యేత్యాది శ్రీమహావిష్ణుప్రీతయేపితుః భద్రతిథిమరణజనితదోషపరిహారార్థంభూదానం  
తుభ్యమహంసంప్రదదేనమమః । ఏతద్దానసాగ్ధ్యణ్యాధానందక్షిణాం తుభ్యమహంసం  
ప్రదదేనమమః । అనేనభూదానేనపితుః...దోషపరిహారో స్త్వితి భవంతోబృవంతు । దో  
షపరిహారోస్తు॥

రిక్తతిథిమరణప్రాయశ్చిత్తం.

రిక్తతిథిభయః । చవితి, సవమి, చతుర్దశి, పక్షద్వయస్థితాః । ఏతద్దోషపరిహారా  
ర్థం ధాన్యదానంకుర్యాత్ । పూర్వోక్తఏవం=తిథౌపితుః, గోత్రస్య, శర్మణః, ప్రేత  
స్యరిక్తతిథిమరణే యోదోషస్సమజనితద్దోషపరిహారార్థం ధాన్యదానంకరిష్యే । ఇతి  
సంకల్ప్య తదంగబ్రాహ్మణపూజాంకృత్యా । ధన్యంకరోషి=ప్రయచ్ఛమే । అస్మైబ్రా  
హ్మణాయ అముక శాఖాధ్యాయినే అముకగోత్రాయ అముకనామధేయాయశ్రీమహా  
విష్ణుస్వరూపాయ అముక శాఖాధ్యాయీ అముకగోత్రః అముకనామధేయోహం ।

శ్రీమహావిష్ణుప్రీతయే ధాన్యదానం సంప్రదదే నమమ । ఏతద్దానసాగ్ధ్యణ్యధాన్యం దక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ । అనేనధాన్యదానేన రిక్తతిథిమరణదోషపరిహారోస్త్వితి భవంతోబృవంతు । రిక్తతిథిమరణదోష పరిహారోస్తు ।

శ్రీపార్థివాన్నక్షత్రదోషప్రాయశ్చిత్త దానం.

తిరిపార్థివాన్నక్షత్రాణి॥ కృత్తికా, మృగశిర, పునర్వసు, ఉత్తరా, చిత్రా, విశాఖా, ఉత్తరాషాఢా, ధనిష్ఠా, । పూర్వాభాద్రా ఏశేషిశృకర్కసుత్యాజ్యాః । ఏతస్మరణదోషపరిహారాధాన్యం హిరణ్యదానంకుర్యాత్ పూర్వోక్త-తిథౌ । పితుః గోత్రస్య, శర్మణః, ప్రేతస్యద్విపాత్రిపాన్నక్షత్రమరణే యోదోషస్సమజని తదోషపరిహారాధాన్యం హిరణ్యదానమహంకరిష్యే । తదంగబ్రాహ్మణపూజాంకృత్యా । హిరణ్యగర్భగర్భస్థం హేమబీజావిభావసాః । అనంతపుణ్యఫలదమతశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే॥ అస్మైబ్రాహ్మణాయేత్యాది శ్రీమహావిష్ణుప్రీతయే హిరణ్యదానం తుభ్యమహంసంప్రదదేనమమ । ఏతద్దానసాగ్ధ్యణ్యధాన్యం దక్షిణాంతుభ్యమహంసంప్రదదేనమమ । అనేనహిరణ్యదానేన ద్విపాత్రిపాన్నక్షత్రమరణ దోషపరిహారో స్త్వితి భవంతోబృవంతుద్విపాత్రిపాన్నక్షత్రమరణదోషపరిహారోస్తు ।

భానుభామభృగుశనివారదోషప్రాయశ్చిత్తమ్.

ఏతస్మరణే వస్త్రదానంకుర్యాత్ । పూర్వోక్త తిథౌపితుః, గోత్రస్య, శర్మణః । ప్రేతస్యభానువారాదిమరణేయోదోషస్సమజని తదోషపరిహారాధాన్యం వస్త్రదానంకరిష్యే । తదంగబ్రాహ్మణపూజాంకృత్యా । శీతవాతోష్ణసౌత్రాణంలజ్జాయాలక్షణం పరం । దేహాలంకరణంవస్త్రమతశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే । అస్మైబ్రాహ్మణాయేత్యాది । శ్రీమహావిష్ణుప్రీతయే వస్త్రదానం-నమమ । ఏతద్దాన-నమమ । అనేనవస్త్రదానేన భానువారాదిమరణదోషపరిహారో స్త్వితి భవంతోబృవంతు । భానువారాదిమరణదోషపరిహారోస్తు ।

ధనిష్ఠాపంచక మరణప్రాయశ్చిత్తదానమ్.

ధనిష్ఠాదిరేవత్యంతం ధనిష్ఠాపంచకమిత్యుచ్యతే । ఏతేషాపితృకార్యాణిసకం కర్యాత్ । ఏతస్మరణదోషపరిహారార్థం కాన్యదానంకుర్యాత్ । పూర్వోక్త-తిథౌ । పితుః

గోత్రస్యశర్మణఃప్రేతస్య ధనిస్తాపంచకమరణే యోదోషస్సమిజనితద్దోషపహరాగ్ధం  
కాంస్యదానంకరిష్యే తదంగప్రబాహ్మణపూజాంకృత్వా । వనాన్యద్యుక్తాధిదేవానాంపి  
యంకాంస్యం శుభావహంఅనంతపుణ్యఫలదమతశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే । అస్మైప్రబా  
హ్మణాయేత్యాది శ్రీమహావిష్ణుప్రీతయేకాంస్యదానం-నమమఃఏతద్దాననాన్యద్యాఫి-న  
మమ! అనేనకాంస్యదానేన పితృఃధనిస్తాపంచకమరణదోషపరిహారోస్త్వితి భవంతో  
బ్రువంతుధనిస్తాపంచకమరణ దోషపరిహారోస్తు!

ద్విత్రపుష్కరమరణ ప్రాయశ్చిత్త దానం.

శ్లో! ద్వాదశ్యర్క మఖాయక్తా విశాఖై కాదశీందునా! కుజాద్వాదశమీనైః  
వ ద్వితీయాభ్యగురేవతి తృతీయాబుధిమూలేనగురుషస్త్రిశతోడునా । సప్తమ్యాపాహ  
మందాభ్యాం సప్తయోగా స్త్రిపుష్కరాః తా! ఆదివారము, ద్వాదశి. మఖ కలిసి  
నను; నామవారము, ఏకాదశి, విశాఖ కలిసినను; మంగళవారము దశమి, అప్రికలిసి  
నను; బుధ, తదియ, మూలకలిసినను; గురు, షష్ఠి, శతభిషముకలిసినను; శుక్ర, విది  
య, రేవతి కలిసినను; శని, సప్తమి, ఉత్తరాషాఢ, కలిసినను ఈయేడును త్రిపుష్కర  
రయోగము లనబడును. శ్లో! యదిభద్రాతిథీనాంస్యా ద్భానుభౌమశ్చనైచ్చరై స్త్రి  
పాదృక్షైశ్చ సంయోగోద్వయోగ్యోగో ద్విపుష్కరః॥ ౨ ౭ ౧౨ తిథులు, కృత్తిక,  
పునర్వసు, ఉత్తర, విశాఖ, ఉత్తరాషాఢ, సత్వత్రములు; ఆది, మంగళ, శనివారము  
లుకూడితే ద్విపుష్కరయోగము! ఏతేషుప్రేతకర్మమప్రశస్తం! ఏతస్మరణే గోభూతిల  
దానాని కుర్యాత్॥ పూర్వోక్త=తిథౌపితృః శర్మణః గోత్రస్య ప్రేతస్య ద్విత్రపుష్క  
రయోగ మరణేన యోదోషస్సమిజని తద్దోష నివృత్త్యర్థం గోభూతిలగానానికరిష్యే!  
గవామంగేషు=శాంతిప్రయచ్ఛమే!గోదానస్య! సర్వసన్యాశ్రయా=పాపంనాశయకే  
శవ! భూనానస్య! తిలాః పాపహరానిత్యం విష్ణోద్దేహసముద్భవాః! పాపంహరతుమే  
షీప్రమతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే! తిలదానస్య అస్మైప్రబాహ్మణాయేత్యాది శ్రీమహా  
విష్ణుప్రీతయే గోభూతిలదానాని తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ! ఏతద్దాననాన్యద్యా  
ర్థం-నమమ! ఏభిఃగోభూ తిలవస్త్రదానైః పితృః ద్విత్రపుష్కరయోగమరణదోష పరి  
హారోస్తి ఇతి భవంతో బ్రువంతు । ద్విత్రపుష్కరయోగ మరణదోష పరిహారోస్తు!

రాజన్వవిమామాదయస్య॥ ౭॥ ౬ ౧౪ హేవాహాకాః పితరం । గోత్రం । శర్మాణంప్రే  
తం । స్కందేవహిత్యాదహిత్యా మామనుగృహ్లాంతుభవంతః॥

ప్రేతస్నానవిధిః.

మానస్తాకేతనయేమానాత్రయామానోగోష్ఠమానోఅశ్వేషురీషః । వీరాన్యా  
నోదుద్ర భామితోవధీర్వాహ్మంతస్సదమిత్యాహవామహే । ఇతిభస్మస్నానం । ఓంఅగ్ని  
మగ్రంచరంతీ నామోషధీనాంవనెవనె । తాసామృషభపత్నీనాంపవిత్రంకాయశోధనం ।  
తస్యైరోగాంశ్చశోకాంశ్చనుదగోమయసర్వదా । ఇదిగోమయస్నానం । ఉదిత్యంజాత  
వేద సంతైవవహంతీకేతవః । దృశేవిశ్వాయ సూర్యం । ప్రహసశీర్వాశ్చ రుషస్సహ  
ప్రాక్షిస్తహస్రపాత్ । సభామింవిశ్వతోవృత్వాత్యతిష్ఠద్దశాంగులం । ఓంఅంగాదం  
గ్రాహ్లామ్నాలోమ్నాజాతంపర్వణిపర్వణియత్తుస్సంస్కాదాత్మస్తప్రమిదంవిప్య హమి  
తే । ఇతిమృత్తికాస్నానం । అథవంచగవ్యస్నానం । ఓంతత్సవితుర్వరేణ్యంభగోదేవ  
స్యధీమహిధియోయోనఃప్రచోదయాత్ । గోమూత్రం । గంధర్వారాండురా ధర్వాం  
నిత్యపుష్టాంకరీషిణీం । ఈశ్వరీంసర్వభూతానాం తామిహవాపహ్వాయైశ్రియం । ఇతి  
గోమయేన । ఆస్థాయస్త్వసమేతుతేవిశ్వతస్యోమపృష్ఠ్యం । భవావాజస్యసంగధే । ఇతి  
క్షీరం । దధిక్వాప్తో అకాఃషణ్ణైరశ్వస్యవాజసః । సురభిన్ ముఖాకరత్ప్రీణ ఆయాం  
పితారిషత్ । ఇతిదధి । ఘృతంమిమిక్షే ఘృతమస్య యోనిర్ఘృతైశ్చితోఘృతమవ్యస్త్వ  
ధామ । అనుష్ఠ్యధమావహమాదయస్త్వస్వాహాకృతం వృషభవక్షిహవ్యం । ఇతిఘృ  
తం । దేవస్యత్యేతికుశోదకస్నానం । ఆపోహిష్ఠేతిశుద్ధోదకస్నానం ।

మృద్గోమయాభ్యాంశవంస్నావయత్వా । శుద్ధవత్ప్రంపరిధావ్య । నలదమాలా  
భిరలంకృత్య । గోపించదనభస్మాది తత్తస్సానెనిధాయ । పాదాంగుష్ఠవజ్రాంఖండవత్ప్రం

పరిధాయ! వాహకా ఆసందీకారయేయః! పరేయవాంసమిత్యస్యమంత్రస్య యమఋ  
 షిః! పితరోదేవతా! త్రిష్టుష్ఠాదః! ఆసందీప్రచ్ఛాదనేవినియోగః! ప్రత్యేయవాంసంప్ర  
 వతోమహిరనుబ్రహ్మభ్యఃపంథామనుపస్వదాసం! వైప్రస్వతంసంగమవంజనా నాం య  
 మంరాజానంతావిషాదువస్య! 21. 1. ౧౪! ఇత్యేమంబర్యా మాసంద్యానువహాకవం  
 కృత్వా! తతఃవాసశ్చిత్వా! తస్మాద్వాసాదకాథంహస్తమాత్రా వస్త్రఖండమాదా  
 య! అంగిరోభిరాగహిత్యస్యమంత్రస్య! యమఋషిః! పితరోదేవతా! త్రిష్టుష్ఠాదః!  
 వాసాధారణేవినియోగః! అంగిరోభిరాగహియజ్ఞయేభిర్యమైహూవైహమా దయ  
 స్వ! వివస్వతంహువైయేపితాతేస్యైవజ్ఞైబహిష్మావిషద్య! ఇతిమంత్రేణపుహోగ్య  
 హిత్యా! ఉత్తరీయకంధ్యత్వా! తతోవాహకా ఆసంద్యా! ప్రేతం ప్రాశ్చిరసానిధాయ  
 పాదపూర్వకంగృహముత్సృప్త! తస్యమస్తకదేశేగ్నినిధాయ! హస్తాంగుళౌపాదాం  
 శుళౌచ శుక్లసూత్రేణాబధ్య! తత్సునోనవ్యంసవ్యసథిత్యస్యమంత్రస్య! యమఋషిః  
 తత్సునోదేవతాగాయత్రీధందః! అంగుష్ఠసూత్రబంధనేవినియోగః! తత్సునోనవ్యంస  
 వ్యస్తరీత్యా యన్ముమోచతి! బంధాద్బద్ధమివాదితే! 1. ౪! 3. 1. నూతనవస్త్రేణపా  
 దాంగుష్ఠవజ్రమాచ్ఛాద్య! ధనిష్ఠాపంచకమృతేసతిప్రేతముఖే పంచరత్నానిధా  
 య! సంగచ్ఛస్వేత్యస్యమంత్రస్య! యమఋషిః! పితరోదేవతా! త్రిష్టుష్ఠాదః! దహ  
 నదేశంప్రతిగమనేవినియోగః! సంగచ్ఛస్వపితృభిస్సాయమేనేష్ఠాపుత్రైసపైమే వ్యో  
 మ! హిత్యా యావద్యంపుతరస్తమే హిసంగచ్ఛస్వతన్వా 3. 1. 1. ౧౪! 21. 1. ౧౫!  
 ఇతిమంత్రేణ ఏకవస్త్రమితకృతోపవీతాః! ప్రముక్తశిరోరుహాః! జ్యేష్ఠపూర్వాఃకనిష్ఠ  
 పురస్సరాఃక్రమేణాగ్నిం పురతోనయేయః! ఇతరైఃపృష్ఠతోగమనం! అమిధునా బ్రా  
 హ్మణానయేయః!

సంభారానుక్రమః.

కృష్ణాజినం! తిలక! దర్భా! ఆజ్యం! తండుల! దధి! ఉదకమండులుం!

పిరగ్య శకలాః । శమీశాఖాః పూజాపాత్రాః స్వనః । ఆజ్యసాత్రీ చాదాయ ।  
 పూర్వాభిముఖా తురీయనుధ్యానంగత్వా । మధ్య బలిదానవిధిః । పథిమధ్య శవని  
 ధాయ ప్రేతముఖావలోకనం కుర్యాత్ । అవస్థజ ఇత్యస్య మంత్రస్య యమఋషిః ।  
 పితరోదేవతాః । త్రిష్టుష్ఠుండః । ప్రేతముఖావలోకన వినియోగః । అవస్థజ పునరగ్నే  
 ప్రిష్ఠభ్యోమస్త ఆశుశ్చోతి స్వధాభిః । ఆముర్వసాన ఉపవేతు శేషస్సంగచ్ఛతా  
 తన్వాజాతి వేదః ॥ ౭౧౬౨౦ ॥ ఇతిమంత్రేణ ప్రేతముఖావలోకనంకృత్వా శిరస్సమీపే  
 గ్నిం నిధాయ । చతుర్దిక్పయశ్చకేతేన కేఖాన్నిభత్వా । దర్శాన్నిధాయ । తిలోదకైః  
 పోత్స్య । అతిద్రవసారమే యాయాతేశ్వానావితి మంత్రద్వయస్య । యమఋషిః ।  
 పితరోదేవతాః । త్రిష్టుష్ఠుండః । చతుర్దిక్పయ బలిప్రదాన వినియోగః । అతిద్రవసారమే  
 యాశ్వానా చతుర్దిక్పయశ్చ పాశునాపథా । అధాపిత్యంతస్పదిత్యాం ఉపేహియ  
 మైః । యోధునూదంమదంతి । యాతేశ్వానా యమరక్షితారా చతుర్దిక్పథిరక్షీన్య  
 చక్షుసా । తాభ్యమైవ వరిదేహిరాజం తస్వస్తిచాస్మాఅనమీవంచధేహి ॥ ౭౧౬౧౧ ॥  
 ౧౬౩ ॥ పథివాసిభ్యో భూతేభ్య ఇమం బలిం దదామి । ఇతిచతుర్దిక్పయతండులాన్నిక్షి  
 ప్య । పునశ్చిలానుదకాన్దత్వా । ప్రీపూర్వకం సన్యాపసవ్యం త్రిప్రదక్షిణం కుర్యాత్ ।  
 ఇహానుమానామ్నా ఊహజయంతిఇతిమంత్రేణ ఊహతాడనంకృత్వా అధాకేశ  
 శిఖేబధ్వా । సంగచ్ఛస్వేతిమంత్రేణ పునశ్చతుర్ధాంశం గత్వా । మధ్యశవనిధాయ ।  
 శేష మధాకేశేతంబధ్వాపదక్షిణాది సర్వం పూర్వవత్కుర్యాత్ । సర్వాకేశాన్పు  
 ధ్వా । దహనదేశంప్రాప్య । శవమాగ్నేయశిరసనిధాయ । పూర్వవత్సర్వంకుర్యాత్ ।  
 గ్రామాద్భూరాగ్నేయాంనైరుత్యాం వాశుచా దేశేనిధాయ । దహనదేశే కంటకా  
 దీన్యపునిధాయ । ఊర్ధ్వభాహు నాయామం పంచారత్న విస్తారం ప్రత్యగ్దక్షిణా  
 పవణం ఆగ్నేయప్రవణంవా । అధస్తాద్వాదశాంగులంగర్తం భున్జతా । గర్తస్యపశ్చి  
 మభాగే ప్రేతం ప్రాక్షిరసం నిధాయ । ప్రేతస్వాసాసనాగ్నింతస్యవాయవ్యదేశేనిధా

యః కర్తాస్మాత్వాచమ్య । ఏతోన్విద్రమిత్యస్య మంత్రస్య యమఋషిః । పితరోదేవ  
తాః అనుష్టుప్చందః । స్మశానభూశుద్ధ్యభాం ప్రోక్షణ వినియోగః ॥ ఏతోన్వింద్రింసై  
వామశుద్ధం శుద్ధేనసామ్నా శుద్ధైరుక్తైర్వా వృధ్వాం సంశుద్ధ ఆశీర్వాశ్చమత్తుః ॥ ౨౬  
౩౦ ॥ మృత్యోః పదమిత్యస్య మంత్రస్య యమఋషిః । పితరోదేవతాః । త్రిష్టుప్చందః ।  
దహనదేశ సమృజ్యనే వినియోగః ॥ మృత్యోః పదం యోపయంఘో యదైతద్దాగ్ధీ  
యతయః ప్రతరందధానాః అప్రాయమానాః ప్రజాయాభవేనశుద్ధాః పూతాభ వతయ  
జ్ఞయాసః ॥ ౨౬ ౨౭ ॥

ఉపసర్పమాతరమిత్యస్య మంత్రస్య యమఋషిః । పితరోదేవతాః । త్రిష్టుప్చం  
దః । భూప్రాధానవినియోగః ॥ ఉపసర్పమాతరం భూమితాముర్లువ్యచసంపృథివీం ను  
శేవాం । ఉర్ణ ప్రదాయవతి దక్షిణావత ఏమాత్వాపాతునిని ఋతైరుపస్థాత్ ॥ ౨౬  
౨౮ ॥ అపేతవీతేత్యస్య మంత్రస్య యమఋషిః । పితరోదేవతాః । త్రిష్టుప్చందః  
శమిశాఖయా ప్రదక్షిణ మాయతన ప్రోక్షణవినియోగః ॥ అపేతవీత విచస్ప  
తాతోస్మా ఏతం పితరో ఘోకమక్రం అహూభిరభిరక్తుభిర్యక్తం యమోదదా  
త్యవ సాన మస్మై ॥ ౨౬ ౨౯ ॥

తతోదహనదేశమధ్యే దక్షిణాపవగం గర్త్రయం కృత్వా । గతేషు శి  
లాత్రయ ముదగుపక్రమ్య దక్షిణాపసర్గం ప్రతిష్ఠాప్య తిలోదకం నిధాయ । మధ్యే  
గతేహిరణ్యశకలం నిధాయ । అభవాజ్యం నిధాయ । దక్షిణాపసర్గం గర్తేషు య  
మాయదహనపతయే పితృభ్యస్వధానమః । ఇత్యుత్తరగర్తేతిలా నవకీన్య । కాలాయ  
దహనపతయే పితృభ్యస్వధానమః । ఇతిమధ్యగతే । మృత్యవే దహన పతయే పితృ  
భ్యస్వధా నమః । ఇతిదక్షిణగతే । తస్మింత్సంస్కారభూతవే దక్షిణాగ్రాస్తర్భానా  
స్తీర్యచితిమాగ్నేయప్రవణా కారయేత్ । యమేతిత్యస్య మంత్రస్య యమఋషిః ॥

పితరో దేవతా త్రిష్టుప్కుండః చితింకారణ వినియోగః । యమేషన్ యతమావై  
 యతైతం పృవాంధరన్యానుమాదేనయంతః । ఆసీదతంస్వముహూకం విదానస్వాస్తస్థే  
 వశమిద వేనః ॥ ౭౧౬౧౩ ॥ ఇతిమంత్రేణ కర్తాచితిం బ్రాహ్మణైః కారయేత్ । తస్యాం  
 బహిరాస్తీర్య కృష్ణాజనమూర్ధ్వలోమాస్తీర్య తిలదర్భైస్సాగ్ని చితిమవ్రదక్షీణం పరి  
 స్తీర్య అగ్నేర్వశ్యేత్యస్యమంత్రస్య యమఋషిః । పితరో దేవతా త్రిష్టుప్కుండః । శ  
 వబంధరజ్జచ్చదనేవినియోగః । అగ్నేర్వశ్యపర్వగోభిర్వ్యయస్వసంహృణ్మప్సవీవ స్తా  
 మేదసాచ । నేత్వాద్వష్టు వృరప్రాజ్ వృషాణోదధృగ్వీధత్వ్యపర్వంఖయాతే ॥ ౭౧౬౧౪ ॥  
 చి తేరుపరిపేతమాగ్నేయశిరసునిధాయ । వాయువ్యదేశేపాదానిధాయ । ఇమానారీ  
 త్యస్యమంత్రస్య సంకుశకఋషిః పితరో దేవతా త్రిష్టుప్కుండః । పత్నీర్యోహణవిని  
 యోగః । ఇమానారీరవిదవాస్తుపత్నీ రాంజననసర్పిస్తాసం విశంతు । ఆవశ్యో నమీ  
 వాస్తురత్నా ఆరోహతుజనయోయోనిమంకే ॥ ౭౧౬౧౫ ॥ ఇతిమంత్రేణచితివప్యవ  
 రిపత్నీముపవేశ్య । ఉదీర్షవారీత్యస్యమంత్రస్య సంకుశకఋషిః । పితరో దేవతా త్రిష్టు  
 ప్కుండః । పత్నీర్వధాపనేవినియోగః । ఉదీర్షనార్యభిజేవహూకం గతాసుమేతముప శే  
 వవహి । మాస్తగ్రాభస్యదిధిహస్తవేదంపత్యుజావిశ్రునుభిసం బభూధ ॥ ౭౧౬౧౬ ॥ ఇతి  
 మంత్రేణదేవశిష్యోవా పత్నీముద్ధాపయేత్ । తతఃకర్తాప్రాచీనావీతీ ॥ ప్రాణనాయ  
 మ్య । ఏవంగుణతిథౌపితుః । గోత్రస్యశర్మణః । ప్రేతస్యాథ్వైదేహికక్రియాధికారసిద్ధ్య  
 థం । పుణ్యలోకప్రాప్త్యర్థం దైత్యమేధి కేనకర్మణా శవదహనంకరిష్యే । ద్వాకాష్టేగృ  
 హిత్యా । తదంగమన్వాధానం కరిష్యే । అస్మిన్నన్వాహితే గ్నావగ్నిః కామోలో  
 కోనుమతిశ్చ ప్రధానదేవతాః పృషదాజద్రవ్యేణ చితిరిధ్మప్రేతో హవిస్సద్యోయ  
 త్యే । పితృదేవతాపర్విగ్రహార్థం ప్రజాపతింసమిద్భావ్యం । భూర్భువస్వస్వాస్విహేతిద్వా  
 కాష్టావగ్నావాధాయ । ప్రజాపతయధదం । అవ్రదక్షీణంపర్యుత్స । పరిసమూహ్యా



దర్శ్యైః ప్రితైరప్రదక్షిణా సమగ్నించితం పరిస్తీర్యః పరిషిచ్యః ప్రోక్షణపాత్రం సృవం । య  
 మసం । ఆజ్యస్థాలీం । ధైర్యైశ్చ ఆసాద్య ఏకపద్మిణీణాం ప్రోక్షణీమవేత్సః । ఉత్తానం కృత్వా ।  
 అద్భిః పూర్వః తిలాప్రక్షిప్తః । ఉత్పాయతే । సోదకేపాత్రాణ్యవేత్సః । అశపవ్యం  
 పూర్ణపాత్రాసాదనందక్షిణతః కృత్వా ఇమమగ్న ఇత్యస్యమంత్రస్య । యమఋషిః పిత  
 రోదేవతా । తిష్ఠచ్ఛందః । చమసపాత్రానుమంత్రణేవిదియోగః । ఇమమగ్న చమసం  
 మావిజహ్వరః ప్రియోదేవానాముతసోమ్యానాః । ప్రయశ్చమసోదేవపాత్రస్థూదేవా  
 త్తన్మృతామాదయంతే । 21. 20 । తతః ఆజ్యపంపాద్రంకుర్యాత్ । చమసపాత్రేదర్శ  
 మాజ్యపాత్రేవిధాయ । ఆజ్యపాత్రే ఆజ్యమాసిచ్యః । దధిచనిక్షిప్తః । జ్వలతాత్మజేన ధో  
 గామిన్యాదీప్య ఆజ్యేప్రతిఫలీకృత్యః । ఏకదర్భాగైః పుచ్చిద్యప్రత్యౌశ్యః । ఆజ్యోహస్త్యః ।  
 తూష్ణీముత్పయః । తేనైవజ్వలతాత్మః । పర్యగ్నికరణకృత్వా । తదుల్బకమపాస్యః । ఆ  
 జ్యకర్షన్నుదగుద్వాస్యః । అంగారస్పృత్యాహ్వః । పవిత్రగ్రంథిం విస్రస్యః । ప్రోక్ష్యః । అ  
 గ్నాప్రహరేత్ । తూష్ణీం సృవం పరిమృజ్యః । సవ్యజాన్వోపసంవేళ్యః । సవ్యససృజేణాజ్య  
 మాదాయః । అగ్నయన్వాహః । అగ్నయేదం । కామాయస్వాహః । కామాయేదం । అ  
 కాయస్వాహః । అకాయేదం । ఆనుమద్యైస్వాహః । అనుమతయేదం । ఇత్యోసాస  
 నాగ్నాహత్యా । అస్మాద్యైత్వనుధిజాయథాలయంత్యనుధిజాయతాం । అసాశర్మస్మే  
 తాయస్వగాఽయలోకాయస్వాహః । ప్రేతాయేదమతిపంచమిం । ప్రేతోరసిజహుయా  
 త్ । ప్రేతస్యప్రచ్ఛాదితవస్త్రం పరిమృజ్య ॥ కర్తాపాదాప్రత్యౌశ్యః । హిరణ్యశకలేనాజ్యే  
 ససిక్త్వా । శిరశ్చప్తప్తశ్చకరాచబ్రాహ్మణం ఘోహోయాఉదరం శిరశ్చ । రోమాణిమాం  
 సంధిరస్థిమజ్జైమతచ్ఛరీరం జలబుద్బదోపమం । చక్షుశ్చశ్రోత్రంచమనశ్చవాక్చపా  
 నాసానాదేహైదంతశరీరం । ద్వాప్రత్యంచాపనులోమా విసర్గావేతం మన్వైదశేయంత్ర  
 ముత్సం । ఇతిమంత్రాభ్యాం । ప్రేతస్యసవద్వారేషు హిరణ్యశకలానాజ్య చిందూన్వాపి  
 థాయః । ప్రేతకశేబకేషు తసిక్తాస్తంధులాన్నిక్షిప్తః । సదర్భం దీప్తముల్బకంతస్య పరిని

యీ పృథ్వీ దక్షిణాభిముఖ స్థితిః । తతస్సవ్యహా సేనోన్ముకమాదాయ । క్రద్వాదమగ్నిమి  
 త్యస్యమంత్రస్య । దమనఋషిః అగ్ని దేవతా । ఆన్యాత్రిష్టవః । ద్వితీయాః గతిః । అగ్నిప్రదా  
 నే వినియోగః । క్రద్వాదమగ్నిం ప్రహేణో విదూరం యమరాష్ణో గచ్ఛతు రిప్రవాహః ।  
 ఇహైవామయమితి రోజాత వేదాదైవభ్యో హవ్యం వహతు ప్రజానః । యో అగ్నిః క్రవాన్య  
 త్ప్రవివేశో గృహమిమం పశ్యన్ని తరంజాత వేదసం । తం హరామి శిత్వ యజ్ఞాయ దైవం స  
 మ్మృమిన్వాత్పరమేస్తథ స్తే । ౨ । ౬ । ౨౦ । ఇతి మంత్రోద్వయేన ప్రేతస్య దక్షిణ భుజే కించి  
 దాపాసనాగ్నిం నిధాయ । ఉపవీతీ । ఉత్తత్యంజాత వేదసం దైవం వహంతి కైతవః । ద్వుశైవి  
 శ్వా యసూర్యం । ఇతి మంత్రేణాదిత్యం దశణ్యైర్వా పునః ప్రాచీనావీతీ సృవేణాజ్య  
 మాదాయ । అగ్నయైస్వాహ । అగ్నయ ఇదం । కామాయస్వాహ కామాయేదం ।  
 లోకాయస్వాహ । లోకాయేదం । అనుమత్యైస్వాహ । అనుమతయ ఇదం । వాగ్వే  
 దిరాసీత్స్వాహ । వాచ ఇదం । చిత్తమాజ్యమా సీత్స్వాహ । చిత్రాయేదం । అశీతం  
 బహిరాసీత్స్వాహ । ఆశీతాయేదం । మనఉపవక్తా సీత్స్వాహ । మనస ఇదం ।  
 ప్రాణోహ విరాసీత్స్వాహ । ప్రాణాయేదం । సామాధ్వర్యరాసీత్స్వాహ । సామ్న ఇదం ।  
 అన్నైర్వైస్వమజాయథాః । అయంత్యమధిజాయతాం । అగ్నయైవైశ్వానరాయశర్మ  
 జైవేతాయ స్వగాయ లోకాయస్వాహ । ప్రేతాయేదం ।

ధిసంతా పంచకమృతి ప్రాయశ్చిత్త హోమాః ।

సంకల్ప్యం । దేశకాలాస్సృత్యా ప్రాచీనావీతీ । అముకగోత్రస్య । అముకపే  
 తస్య । ప్రేతత్వ విముక్త్యోత్తమలోకప్రాప్త్యర్థం । మృతాహత్ర్యేషి మహిషా । ధనిష్ఠా  
 పంచకమరణసూచిత వంశాదిష్ట నిరాసాధణం । పంచకవిధిం కరిష్యే । క్లో దర్భా  
 గాం ప్రతిమాః కార్యాః పంచోణా సూత్రవేష్టితాః । యవపిష్టేనానలిప్తా తాభి  
 సృహ శవందహేత్ । గంధమాల్యాద్యైః ప్రతిమా అలంకృత్య దాహసమయే ప్రేతో  
 పరిన్యసేత్ । ప్రథమం శిరసి । ద్వితీయం చేత్రయోః । తృతీయం వామకుక్షౌ । చతుర్థం

నాభా! పంచమం పాదయోః! తనుపరితాభ్యో నామమృత్యోః ఘృతాహుతీ ఘృతా-  
 త్వోదక ధారాందత్వా || పంచకంతు || ప్రేతవాహయన్వాహః || ప్రేతవాహయేదం  
 ప్రేతసఖాయన్వాహః || ప్రేత సఖాయేదం || ౧ || ప్రేతపాయన్వాహః || ప్రేతపాయేదం ||  
 ౩ || ప్రేతభూమిపాయన్వాహః || ప్రేతభూమిపాయేదం || ౪ || ప్రేతహర్త్రీన్వాహః || ప్రేతహర్త్రీ  
 ఇదంనమమః || ౫ || యమాయసోమంసునుతే యమాయజహుతాహవిః | యమంహయ  
 జ్ఞోగచ్ఛత్యగ్ని దూతోలభంకృతస్వాహః | యమాయేదంనమమః || ౬ || త్ర్యంబకంయ  
 జామహేసుగంధింపుష్పివక్షణం | ఉర్వారురేమివబంధ నాన్మృత్యోన్మృత్యుక్షీయమాన్మృ  
 తాత్స్వాహః || త్ర్యంబకాయేదం || ౭ || ఇతిమంత్రాభ్యంప్రతిమాసుప్రత్యేకం ద్వేద్వైత  
 హుతిజాహుయాత్ | వహవస్తాం జాతవేదప్రత్యభ్యయత్రైతాన్వేదనిహే తాంపరాక  
 మేదస్తేకుల్యాణప్రతాం క్షీరంతుస్తత్యాస్తతాత్రిషస్సంతుకామైన్వాహః | జాతవేదసఇ  
 డం || యాంజనాఃప్రతినందంతితాం ధేనుమివాయతీం | సంవత్సరస్యయాపత్నీ తానోలస్తుసు  
 మంగలీరియంవధూన్వాహః || యాంజనాయేదం తతోవిధినాప్రేతందహేత్ |

త్రిపాదతీపుష్కర మరణప్రాయశ్చిత్తహోమాః.

ప్రతిమాత్రయంకృత్వా! ప్రథమంశిరసి! ద్వితీయంహృదయే! తృతీయంనాభా!  
 ప్రేతవాహయన్వాహః || ప్రేతవాహయేదం || ప్రేతసఖాయన్వాహః || ప్రేతసఖాయేదం || ప్రే  
 తపాయన్వాహః || ప్రేతపాయేదం || యమాయసోమం-అస్మాత్స్వమధిజా తోస్తిత్వద్ద యం  
 జాయతాంపునః! అగ్నయేవైశ్వానరాయస్త్యగ్నాయోకాయన్వాహః || అగ్నయేవైశ్వా  
 నరాయేదం || తతోవిధినాదహేత్ |

ద్విపాద్విపుష్కర మరణప్రాయశ్చిత్తహోమాః.

ప్రతిమాద్యయంకృత్వా! ప్రథమంహృదయే! ద్వితీయంనాభా! ప్రేతవాహయ  
 న్వాహః || ప్రేతవాహయేదంనమమః || ప్రేతసఖాయన్వాహః || ప్రేతసఖాయేదంనమమః | య  
 మాయసోమం=స్వాహః | యమాయేదం || త్ర్యంబకం-స్వాహః || త్ర్యంబకాయేదం || ఇతిద్వా  
 భ్యంప్రతిమాసుప్రత్యేకం ద్వేద్వైతహుతిజాహుయాత్ | తతోవిధినాదహేత్ |

కృషదాజ్యపుదర్శహోమాః.

తతఃసూమాస్థితోపాసనాగ్నిం చితోనిధాయ! పేతస్యపశ్చిమభాగేసోమజ్జ్వలం  
 స్థితా! పణివాంతేనపుషదాజ్య సక్తకుశాన్జహుయాత్ । దహ్యామానంపేతమను  
 మంత్రయేత్ । ప్రేహిప్రేహితిపంచానాం తృతీయావర్జం చతుష్కర్పస్యసూక్తస్య  
 యమఋషిః! ఆద్యయోషితకాదేవతే! అంత్యయోశ్వానాదేవతే! త్రిష్టుప్శుండః ప్రే  
 తానుమంత్రణేవినియోగః! ప్రేహిప్రేహిప్రథ ఖఃపూర్వైర్వభిర్యతాఃపూర్వైఃపితరః ప  
 త్రేయఃక్షిభారాజానాస్త్వధయామందంతాయమంపశ్యాప్రవరుణంచదేవమోమ్! సం  
 గచ్ఛస్వపితృభిస్సంయమేనేష్టాపూతే! సపగమేవ్యమ! హిత్వాయావద్యం పునర  
 స్తమేహిసంగచ్ఛస్వతన్వాసువర్చః! అతిద్రవసారమెయాశ్వానా చతురక్షైః బతా  
 సాధునాసథా! అథాపితౄణాంత్సవిదతాక్షి! ప్రేహియమేనయేనధమాదంమదంత్యోమ్!  
 యాతైశ్వానాయమరక్షితారాచతురక్షైః పథిరక్షిన్తృచక్షసా! తాభ్యామేనంపరిదహి  
 రాజంత్స్వస్తిచాసాస్మాఅనమీవాంచధేఛ్యోమ్! ౭।౬।౧౫।౧౬ । మైసమగ్నైతిషణ్డాం  
 మంత్రాణాం! దమనఋషిః! అగ్నిదేవతా! త్రిష్టుప్శుండః! తృతీయాజగతి! కేతాను  
 మంత్రణేవినియోగః! మైసమగ్నైవిదన్తమా శోభిచోమాస్యత్వచం చిక్షిపోమశ  
 రీరం! యదాశ్శ్రుతంక్షృణ్వోజాతవైదోదేమేనంప్రహీణతాత్పితృభ్యోమ్! శ్రుతంయదా  
 కంసిజాతవైదోధేమేనంపరిదతాత్పితృభ్యః! యదాగచ్ఛాత్యసునీతిమేతామథా దేవా  
 నాంవశేనీర్భవాత్యోమ్! సూర్యంచక్షుగచ్ఛతువారేమాత్మాద్యాంచగచ్ఛపృథివీం  
 చధర్మణా! ఆపోవాగచ్ఛయంతి త్రేతేహితమోషధీషుప్రతితిష్ఠాశరీరైర్యోమ్! అజోభా  
 గస్త పసాతంతపస్వతం తేశోచిస్తపతుతం తేలర్భి! యస్తేశివాస్తస్వీ జాతవైదస్తా

భీర్వహానంసుకృతాముహూకమాం। అవన్నజపునరగ్నపితృభ్యోయైతహానశ్చరితి  
 స్వధాభిఃఅయ్యుర్వసానడపవేతుశేషస్సంగచ్ఛతాం నన్వాజాతవేటం। యైకైకృష్ణశ్చ  
 కుసలతుతోదపిపీలస్సర్పడతవాశ్వాపదః। అగ్నిష్టద్విశ్వాదగడంకృణోతుసామశ్చయో  
 బ్రాహ్మణాంఅవివేశోం। 21 22 23। పూషాత్వేత శ్వావయత్కించతస్మాణాం ము  
 త్రాణాం యమముషిః। పూషాదేవతాత్రిష్టుభ్యుండః। ద్వితీయాజగతీ। ప్రేతానుమంత్ర  
 నే వినియోగః। పూషాత్వేతశ్చ వయతు పవిత్రద్వాననప్తపశుర్భువనస్య గోపాః। న  
 త్వైతేభ్యః పరిదదన్విత్పభ్యోగ్నిదౌవేభ్యస్సువిదత్రియేభ్యోం। ఆయుర్ద్విశ్వాయుః ప  
 రిచానతిత్వా పూషాత్వా పాతుప్రపథే పురస్తాత్। యత్రాస తేనుకృతోయత్రైతేను  
 యుస్తత్రత్వా దైవస్సవితాదధాత్వోం। పూషేమాఅశాలను వెద సన్వాసస్సహస్రం  
 అభయతమేన నెషత్। స్వస్తిదా ఆఘృణేస్సర్వ వీరోప్రయుచ్చ స్ఫురవతు ప్రజాన  
 న్నోం। ప్రపథేప్రథామజన్మ పూషాప్రపథే దివః ప్రపథేపృథివ్యాః। ఉభేఅభిప్రీయ  
 తేమేన ధన్వై ఆచవరాచరతి పృజానన్నోం। 21 22 23 24।

ఉపసర్పమూతరమితి చతస్మాణాంమూత్రాణాం సంకుసుకముషిః। పృథివీదేవ  
 తా। ఆద్యాత్రిష్టుభ్యుండః। ద్వితీయాప్రస్తాంపంక్తిః। తృతీయాత్రిషవ్। చతుర్థాజగతీ।  
 ప్రేతానుమంత్రణేవినియోగః।

ఉపసర్పమూతరంభూమితేతామురువ్యచసంపృథివీం సుశేవాం। ఉర్ణమృదా  
 యునతిర్దక్షిణావతప్రపాత్వాపాతునిఋతేరుపస్థాదోం। ౧। ఉచ్ఛంచస్వకథిన్ మాని  
 బాదధానుపాయనాస్మైభవసూపవంచనా। మూతాపుత్రం యథాసిచాభ్యేనంభూ  
 ముడోణుకాహ్వాం। ౨। ఉచ్ఛంచమానాస్పృథిః సుతీష్ఠతుస్తహస్రంమిత్రఉప్రపాశ్రీ

యంతాం తెగ్రహసాఘృతశ్చతోభవంతువిశ్వాహస్తైశ్చరణాస్సంత్యత్రేఽటం । 31 । ఉ  
త్తేస్తభామివృథివీంత్వస్పరీ మంత్రాగంధిదక్షన్మో అహం ఓషం ప్రతాంఘాణాం పితి  
రోధారయంతు తె త్రాయమస్సదవాతేమినోహ్వం । ౪ । 21 । ౨2 । ౨౩ ।

పరేయనాంస మితిచతస్పరాంమంత్రాణాం । యమఋషిః । పితరోదేవతాః ।

త్రిష్టుష్ఠండః । ఆద్యాజగతి । ప్రేతానుమంత్రణేవినియోగః । ప్రత్యేయవాం సప్తవత్రోమ  
హిర నుబహుభ్యః పంథామనుపస్పృశానం । నైవస్వతంసంగమస్సంజనావానియమంరా  
జానంతావిషాదువస్యం । ౧ । యమోనోగ్రాతుం పృథమో వివేకనైషాగవ్యూహిరపథ  
రవాఽఽ యత్రాహుశ్చోష్ఠితః । ప్రత్యేయరేనా జ్ఞానాః ప్రధ్యాత్రితనుస్వాటం । ౨ ।  
మాతేతక్తనైస్త్వమోలగీరోభిబృహస్పతిఋక్షభిర్యావృథానః । యాంఘ్రైవాచా  
వృశుశ్యే చైవాంశ్చాన్వితాన్యైస్త్వకరూన్యను దంహ్యోః । 31 । ఇమంయమప్రసర  
మాహిగ్రీదాంగీరోభిః ప్రితిభిస్సంవిదానః । అత్వామంత్రాః కవిస్తస్తవహంత్యైవారా  
జ్ఞానిమామాదయస్వం । ౪ । 21 । ౨౨ । సోమవకేభ్యః ఇతిపంచానాం మంత్రాణాంయ  
మఋషిః । భావవృత్తోదేవతా అనుష్టుష్ఠండః । ప్రేతానుమంత్రణేవినియోగః । సో  
మవకేభ్యః పవతేఘృతమేక్షదాసతే । యశ్యోమనుపృథా వచితాం శ్చిదైవాపిగ చ్చ  
తాదోం । ౧ । తపసామేతనాదృచ్యస్తపసామేస్వర్వయః । తస్యోయచ క్షిరేమహస్తాం  
శ్చిదైవాపిగచ్ఛతాదోం । ౨ । యేయధ్యంతేప్రథితేషు శూరాస్తామేతనూత్యజః । యే  
వాసహస్తదక్షిణాస్తాం శ్చిదైవాపిగచ్ఛతాదోం । 31 । యేచిత్సూర్వ ఋతసావఋతా  
వాసఋతావృథః । పితౄతపస్వతోయనుతాంశ్చిదైవాపిగచ్ఛతాదోం । ౪ । సహస్రణే

ధాః క్షవయోయే గోహయంతిసూర్యంఋషీంతప స్వతోయమాసోఽహం లపిగచ్ఛతా  
 దోం । ౧౧ । ౧౧ । ౧౧ । ఉరూణసావితిమృతద్వయస్య । యమఋషీఃపితరోదేవతా । త్రి  
 ప్తృష్ఠాదః । పేతానుమృతగేవియోగః । ఉరూణసా పసుత్పాడిమంబరానుమస్య  
 దూతాచరతోజనాంఅనుతావస్థభ్యందృశయేసూర్యానుపు సద్దాతామసురుద్యేహ  
 భద్రమోం । ౧౧ । యమాయసామసురుతయమా యజహుతాహవిః । యమంహాను  
 జ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూహోల రంకృతఁబం । ౨ । ౨ । ౧౧ । ఇశ్వేకోనత్రింశన్మంత్రైఃకరా  
 ప్రత్యేచమాజ్యసిక్తదర్భా నైతస్యారసినిక్షేపన్మంత్రయేత్ । ఉత్తరపరిషేచనంము  
 ఖేస్యవంఅజ్యస్థాలీముదరెచమసంనాభౌ । ఉరుమధ్యేప్రోక్షణం । కర్తాఉదకుంభంఉక్షేణ  
 భుజేనిధాయః పృష్ఠతోనవేక్షమాణాః । కనిష్ఠపురస్సరముదకుంభంప్రోచ్ఛద్రోదకధా  
 రాభిస్సించక అగ్నిత్రిరప్రదక్షేణాపరివృజన్ । వాతాస్తేవాంతుడధిపుణ్యగంధా మన  
 సుఖాగాత్రసుఖానులోమాః । త్వచస్సుఖామాంస సుఖాస్తీసాఖ్యంవహంతు త్వమ  
 రుతస్సుకృతాంయత్రలోకాః । ఇమాఅపోమధుమతోన్యస్త్రిన్లోకా ఉపదుహ్యతామక్షీ  
 య్యమాణాస్వధానమః । ఇతిప్రథమం । పునర్చ । వాతాస్తేవాంతు-యత్రలోకాః । ఇ  
 మాఅపోమధుమతోన్యంతరిక్షంతే లోకాఉపదుహ్యం తామక్షీయ్యమాణా స్వధాన  
 మః । ఇతిద్వితీయం । పునః । వాతాస్తేవాంతు-యత్రలోకాః । ఇమాఅపోమధుమతోన్యంత  
 రిక్షం స్వర్గేలోకఉపదుహ్యం తామక్షీయ్యమాస్వధానమః । ఇతితృతీయం । వాతాంత  
 సర్వాన్విండాంశ్చాభిమంత్రీయేత్ । ప్రేతస్యపుంసఃశిరోభాగేః ప్రీయాఃపాదతలే । బ్రా  
 హ్మణాద్వయే నదర్భతోరణంధారయిత్వా । దర్భతోరణాలవిశ్లేణలూత్వా । ఉదకుం  
 భంపృష్ఠతోవిస్సజ్య । కనిష్ఠపురస్సరందక్షేణాభిముఖాగచ్ఛేయః । పృష్ఠతోనవేక్షమా  
 ణాః । ఇమేజీవాఇత్యస్యమంత్రీస్య సంకుశుకఋషిః । మృత్యుర్దేవతా । త్రిప్తృష్ఠాదః ।  
 సర్వప్రాణిధారణార్థంజపేవినియోగః । ఇమేజీవావిన్మృతైరా వవృత్రింసభూదృభద్రాదే  
 వే । ౧౧ । ౧౧ । ౧౧ । పాంశోలగామస్తతయేహ సాయుద్రాక్షీయ్యతయః । ప్రశరం

దధానాః॥ ౭౧౬౧౬౧౬॥ ఇతిసర్వజపిత్యా॥ ఇమంజీవేభ్య ఇత్యన్యమంత్రస్య । సంకుశుక  
ముపిః॥ మృత్యుదోషతా॥ త్రిష్టుప్కుండః॥ పర్వతారోహణవినియోగః॥ ఇమంజీవేభ్యః  
పరిధిం దధామిమైమాంసుగ్రాదపహ్లోఅర్థమైతం । శతంజీవంతుశరదః పునా చీరంతమృ  
త్యుందధతాంపర్వతేన॥ ౭౧౬౧౬౧౬॥ ఉపవీతిసూర్యంచతురిత్యన్యమంత్రస్య । దమనము  
పిః॥ అగ్నిదోషతా॥ త్రిష్టుప్కుండః॥ సూర్యావలోకనేవినియోగః॥ సూర్యంచతుర్ద  
చ్చతువారమాత్మాద్యాంచగచ్చపృథివీంచధర్మణా । అహోవాగచ్ఛయతితత్ర తేహిత  
మోషధీషుప్రతితిష్ఠా శరీరైః॥ ౭౧౬౧౬౧౭॥ కనిష్ఠపురస్సరంజలంగచ్ఛేయః॥ శాడ్యలదే  
శేఫిత్యా॥ పేతస్యదహనవారాంవిప్రేభ్యఃకృత్యా॥ రోదసంకృత్యాపుత్రాదయస్సర్వే  
స్సాన్నిత్యా॥ ఆచమ్య॥ శ్వేతశిలామాయా । విధిప్రకారేణ మృత్తికాస్నానవాసోదక  
తిలోదకపిండప్రదానానికుర్యాత్॥ యదినవితర్వస్తంగతేగృహంప్రవిశ్యపరేద్యుఃప్రా  
తరేవకుర్యాత్॥ ఇతిదహనప్రయోగస్సమాప్తః॥

అథశిలాప్రతిష్ఠా.

పూర్వోక్త-తిథా॥ పితృః॥ గోత్రస్య॥ శర్మణః॥ ప్రేతస్య॥ మాతృః॥ గోత్రాయా॥ దా  
యా॥॥ ప్రేతాయాః॥ భోగశరీరశుద్ధ్యర్థం॥ శిలాప్రతిష్ఠాపనంకరిష్యే॥ పరిషద్దక్షిణాంగృహీ  
త్యా॥ సమస్తసంపదిత్యాదియథోక్తదక్షిణామివస్వీకృత్య॥ పితృః॥ గోత్రస్య॥ శర్మణః॥ ప్రేత  
స్య॥ భోగశరీరశుద్ధ్యర్థం॥ శిలాప్రతిష్ఠాపనంకర్తృమధికారసంపదస్త్వితి భవంతోబృహంతుః  
శిలాప్రతిష్ఠాపనం కర్తృమధికారసంపదస్తు॥ శిలాంప్రత్యక్ష్యదర్శైరావేష్ట్య॥ పలాశవత్ర  
పుటనిక్షిప్య॥ ఆయాహీ॥ ప్రేతస్సామ్యాగంభీరైఃప్రధిభిఃపూర్వైస్య॥ ప్రజామస్తభ్యం దధ  
ద్రయించదీర్ఘాయుత్వంచ శతశారదంచ । ఇతిమంత్రేణశిలాయాం ప్రేతమావాహ్య  
సోడశోపచారపూజాంకృత్యా॥ తండులాన్ని వేద్య॥ పూజాంసమాప్య॥ శిలాప్రతిష్ఠా  
పనకాలేగోదావదశదానానిచకుర్యాత్॥



నిత్యకర్మ.

పూర్వోక్తతిథాపితుః గోత్రస్య శర్మణః ప్రేతస్య । దహనజనితతాపోపశమ  
వార్ధం శిలాస్నచనంకరిష్యే । కేశవాదిచతుర్వింశతినామభిః వంచవారంశిలాస్నాసమి  
తిశేచిత్ । కృష్ణపక్షసంకర్షణాది ద్వాదశనామభిః । శుక్లపక్షే కేశవాదిద్వాదశినా  
మభిఃత్యపరే । యథాచారం కర్తవ్యం । శిలాంసంస్నాప్య పునస్సంకల్పం కుర్యాత్ ।  
మృత్తికాస్నానాని.

పూర్వోక్తతిథా పితుః గోత్రస్య శర్మణః ప్రేతస్య । దహనజనితతాపోపశమనాశం  
మృత్తికాస్నానానికరిష్యే । పరిషద్దక్షిణాంశుహీత్వా సమస్తసంపదిత్యాదిపరిణాదహ  
నజనితతాపోపశమనాశం మృత్తికాస్నానానికర్తుమధికారసంపదస్వీతి । ఇవ తోబృ  
వంతు । అధికారసంపదస్తు । నదీతీరే మృత్తికామాదాయ । ఓం బృహ్మహర్వతానాం బ్రహ్మద్రువి  
భర్తృ పృథివీ । ప్రమాణూమి ప్రవత్సతి మహ్నః జిహ్వోషి మహిని । ఇతి భూమిం ప్రాశ్న । ఓం మా  
నో విషత్థనితాయ స్త్రై చాహంఖనామివః । ద్విపచ్యతుష్పద స్థాకం పర్వమస్తనాతు  
రం । ఇతి భూమింఖనిత్వా । ఓం సోనాపృథివీ ఇవాస్పత్తరానివేషి । యచ్ఛాపశ్చరే  
ప్రథా । ఇతి మృదంగహీత్వా పత్రేనిధాయ । గాయత్ర్యాప్రోక్ష్య మృదుమకోదికేష  
ప్రోక్ష్య దిక్షువికీర్య । ఓం సహస్రశీర్షాపుషస్సహస్రాక్ష స్సహస్రహతే । సభూమిం  
విశ్వతోప్తృత్వా త్యతిష్ఠద్దక్షాం గులం । ఇతి శిశి । ఓం అక్షిభ్యాం త్రేనాసికాభ్యాం కణ్ఠా  
భ్యాం చుబుకాదధి । యక్ష్మం శీర్షణ్యం మస్తిహజిహ్వాయావి పృహమితే । ఇతి ముఖే ।  
ఓం అంగాదంగాల్లోమ్నో లోమ్నో జాతం పర్వణిపర్వణి । యక్ష్మం పర్వస్మాదాత్మనస్త  
మిదందివ్యహమితే । ఇతి సర్వాంగేభువిలిప్య । ఉత్తిత్యం జాతవేదసా దైవం వహంతి  
తేవః దృశేవిశ్వామనూర్యం । ఇతి సూర్యాయదశణయిత్వా । అత్ర సహస్రశీర్షేతి

అక్షిణ్యమిత మంత్రివ్యయ ముత్తమాంగత్వస్మిన్తవ్య మింకేమాం చిదిభిమ  
లిం పితుః గోత్రస్య శిర్మణః ప్రేతస్య ప్రథమే హాసిక ర్తవ్య ప్రేతతాపోహమనా  
ర్థం ప్రథమమృత్యుకాన్నానానికః ప్యే ఇతి వ్యతీయ్యద్యూహ్యం । ఏవంపంచన్నానాని  
కుర్యాత్ । పూర్వోక్త-తథాపితి । గోత్రం శిర్మణః । ప్రేతమితపుంః (మూలికం  
గోత్రం । దాయాః ప్రేతమిత స్త్రీయః) ఉత్తీర్ణమయాక్ష్మితే మృత్యుకాన్నానైః  
పితుః గోత్రస్య శిర్మణః ప్రేతస్య మాతుః గోత్రాయాః దాయాః ప్రేతాయాః  
దహనజనిత తాపోహమ మస్విత ధవతోబ్రువంతు । దహనజనిత తాపోహమన  
మస్తు । ప్రేతత్వప్రీస్తు । ప్రేతావ్యయనమస్తు । ఇప్రేతశిలా యద్యదకథారాఽస్మి తేత్ ।

అథ వాసాదికాని.

పూర్వోక్త-తథాపితుః గోత్రస్య శిర్మణః ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య । ప్ర  
థమేహని కర్తవ్యదహనజనితపిపాసాశమనార్థం వాసాదకప్రదానానికః ప్యే । కాలేఅను  
జ్ఞార్థం యథాశక్తిప్రాయశ్చిత్తకః ప్యే । పరిషద్దక్షిణాంగ్యహీత్వా సమస్తసంపదిత్యా  
దిపదిత్యాపితుః గోత్రస్య శిర్మణః ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య । ప్రథమేహని దహన  
జనితపిపాసాశమనార్థం । వాసాదకప్రదానానికర్తుమధికారసంపద స్త్విత । ధవతో  
బ్రువంతు । అధికారసంపదస్తు । పితౄ గోత్రాయ శిర్మణః ప్రేతాయ । ఇతి పుంః మాతౄ  
గోత్రాయై దాయ్యై ప్రేతాయై ఇతి స్త్రీయః । ప్రథమేహని ద్వివీధ్యహీత్వా ద్యూహ్య  
హయిత్యా దహనజనితపిపాసా శమనార్థం మేతద్వాసాదకము పరిష్కర్తవ్యతీర్త్యాహుఃపీ  
డయిత్యా । ఏవంపంచ నారందద్యుత్ । పునస్సాకల్ప్య । పితరమిద్యాదిధవతోభృనం  
తు । ప్రేతపిపాసాశమనమస్తు । ప్రేతావ్యయనమస్తు । ప్రేతత్వప్రీ స్త్విత ప్రేతశిలాయా  
ర్పయేత్ ।

తిలోదక ప్రదానాని.

పూర్వోక్త-తథాపితుః గోత్రస్య శిర్మణః ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య । ప్రథ  
మేహని దహనజనితత్వస్థోపశమనార్థం తిలోదకప్రదానానికః ప్యే । కాలేఅనుజ్ఞార్థం  
యథాశక్తిప్రాయశ్చిత్తకః ప్యే । సమస్తసంపదిత్యాది-స్వీకృత్యపితుః గోత్రస్య శిర్మ

[illegible]

అభివృద్ధి పథానమ్.

గోమయనవర్తులచుండలొక్కత్వా । సంకల్ప్య । ఏవంగుణ=తిథౌ । పితుః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేతస్య । మరణాదినాదారభ్యః । ప్రాణమహనికర్తవ్య । దహనజనితక్షుదుపశమనార్థంతిలోదకపిండప్రదానంకరిష్యే । పరిషద్దక్షిణాంధృహీత్వా । సమస్తసంపదిత్వా దిపతిత్వా యథోక్తదక్షిణామివ స్వీకృత్య । పితుః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేతస్యమరణాదినాదారభ్యః । ప్రాణమహనికర్తవ్య । దహనజనితక్షు దుపశమనార్థం । తిలోదక పిండప్రదానం కర్తుమధికారసంపదస్త్వితి । భవంతోబ్రువంతు । అధికారసంపదస్తు । పితార్థమేతద్దర్శన ముపతిష్ఠతు ఏతత్త్రిలోదకముపతిష్ఠతు । దధిమధుఘృతప్లుతకృసరమౌదాయపిత్రే । గోత్రాయ । శర్మణా । ప్రేతాయ (మూత్రే । గోత్రాయై । దాయ్యే । ప్రేతాయై) మరణాదినాదారభ్యః । ప్రాణమహని । దహనజనితక్షుదుపశమనార్థమేష పిండఉపతిష్ఠతు । పిండస్యౌపర్యేత త్త్రిలోదకముపతిష్ఠతు । పూర్వోక్త=తిథౌ । పితరం । గోత్రం । శర్మాణం । ప్రేతముద్దిశ్య మయాకృతేన । మరణాదినాదారభ్యః । ప్రధమహనికర్తవ్య । దహనజనితక్షుదుపశమనార్థం । తిలోదకపిండప్రదానం । పితుః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్యః । ప్రథమహని । దహనజనితక్షు దుపశమనమస్త్వితి । భవంతోబ్రువంతు । తేతక్షుదుపశమనమస్తు । సవ్యం । ప్రేతరూపశిలాదేవైస్సనమఃభాష్య

నాదినివేదనాంతంకృత్వా శేషమన్నం నివేద్యమంత్రపుష్పాంతంకృత్వా ప్రాచీనావీతి  
 తదన్నంమండలేనియీప్య । తదుభయపార్శ్వయోః శత్రౌపుటనియీప్య । తయోరుదకం  
 తితాంశ్చనియీప్య । దర్భాన్యహీత్వా ఉద్ధాయ । శ్లో॥ నారాయణసమస్తేస్తు శగఖచక్  
 గవాధర । అక్షయ్యంపిండదానేన ప్రేతతృప్తికరోభవ । పితః । గోత్ర । శర్మణ । ప్రేత  
 అత్రస్నాహి । అత్రపిబ । అత్రభుంక్ష్య । గృధ్ర)వాయసముఖేన పేతభుజ్యతాం । దర్భా  
 నిరస్య అవఉపస్పృశ్య । స శేషమన్నీరస్య దిరన్యహీత్వా జలనియీప్య । మండతం  
 శోభ్య । తత్రాచ్ఛాదనంకృత్వా । పచనపాత్రంప్రతృశ్య । స్నాత్వా । గృహంగత్వా  
 మృతస్థలేదీకుందర్భయిత్యా । అత్రోడ్యర్థభాగేజలకుంభ ప్రతిష్ఠాపనంకుర్యాత్ । యథా ।  
 మృతస్థలేజలకుంభ ప్రతిష్ఠాపనమ్ ।

అచమ్య పవిత్రంభృత్వా పునోక్త=తిథా । పితః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేత  
 స్యమరణదినాదారభ్య x వాని అతివన్న ప్రళమహాని కర్తవ్యప్రేతాప్యాయనార్థ  
 ముత్కాంతిచేతే । ఉదకుంభప్రతిష్ఠాంకర్తుమధికారసంపద స్త్వీతిభవంతోబ్రువంతు ।  
 ధికారసంపదస్తు । ఉదకుంభప్రతిష్ఠాపనకాలే గోదానం కరిష్యేతదంగదశచావాని క  
 త్యా । ఆయాహిప్రేతస్యమ్యాగంబీరైః ప్రధిభిఃపూర్వైః । ప్రజామన్యభ్యం దదత్రి  
 యించదీర్ఘాయుత్వంచ శతశారదుచ । పితరంగోత్రం శర్మాణం । ప్రేతమావాహయ  
 ష్యే । ఆవాహనముపతిష్ఠతు । ఇత్యుదకుంభే తిలసహితముదకం ప్రతిష్ఠాప్య ।  
 తాంతిచేతే యథాసంభవమోక్షధీః ప్రతిష్ఠాపయేత్ ।

అస్థిసంచయనప్రయోగః ।

శ్లో॥ చతుర్థేనవమేచైవ పశ్చిమహస్యప్రమేహివా । అస్థిసంచయనం కుర్యాద్వర్ణ  
 నామానుపూర్వశః । తతఃశ్మశానదేశంగత్వా । (ఋగ్వేదులకుసంకయనహోమములేదు  
 అన్నిపక్షప్రాయశ్చిత్తహోమము మాత్రమగలదు) కర్తాస్నాత్వాచమ్యపూర్వో

తిథా । పితః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేతస్య । మరణదినాదారభ్య తృతీయహస్యస్థిసంచ  
 యనంకరిష్యే । అదా కాకగృధ్ర)త్వానన్యగాల । శూద్రా)గామస్థిస్సశ్చదోషని వ  
 త్యధాం । యథాశక్తిప్రాయశ్చిత్తంకరిష్యే । పరిషద్దక్షిణాంగృహీత్వా । సమస్తసంప

త్యాదియథోక్తదక్షిణామివస్వేకృత్యపూర్వోక్తదోషనివృత్త్యర్థమముకమనుగృహ్లాంతు  
భవంతఃపరిషద్యదేత్ । అత్రబ్రాహ్మణాయహిరణ్యదానందత్వాపూర్వోక్తదోషపరిహ  
రోస్తు । అస్థిసంచయవాధికారస్థిరస్తు । తదంగకృచ్ఛత్రయాగ్యాచరిష్యే । ఇతికృచ్ఛగ్రిత  
యంకృత్వాతదంగగోదానంకరిష్యే । ఇతిబ్రాహ్మణపూజాపూర్వకంగోదానంకృత్వాత  
దంగదశదానానిచకుర్యాత్ । అగ్నిదక్షిణమాయతనంతిఃపర్చివజ్రః । క్షీరసంఖ్యశ్చైరు  
దక్షైశ్చమీశాఖయా । సహస్రిఃపౌత్ర్యః । కీతికశీతికావతీత్యస్యమంత్రస్య । దమసము  
షిః । అగ్నిదోషవతా । అచుష్టుచ్ఛందః । ఆయతనపౌత్రకేవినియోగః । కీతికశీతికావతి  
ష్టాదికేష్టాదికాఽతి । మండూక్యా-కేసుసంగమఇమంస్వాగ్నింహర్షయఇతిమంత్రేణ  
పూర్వోక్తవిధినాపౌత్రేత్ । అనంతరమయ్యగ్నిరుదకంబైస్తమగ్నింశమయిత్యానీలవో  
హితసూత్రాభ్యాంహస్తాంగుష్ఠయోర్భుహతీఫలెఒబన్య । సవ్యపాదస్యాథోశ్మశంని  
ధాయ । సలక్షణేకుంభేహిరణ్యంనిధాయ । దర్శాన్ । తిలార్ । నిధాయ । ఇదంత్రయేకం ఇత్య  
సవేక్షమాణః । పృష్ఠతశ్శిరోస్థీన్యాదాయ । నిశ్శబ్దకుంభేనిదధ్యాత్ । ప్రరక్షేత్ప్రవకం । ఇ  
తిదంతాస్థీని తృతీయేనజ్యోతిషాసంవిశస్య । ఇతిపార్శ్వస్థీని సంవేశేనతన్వాగ్నిశ్చ  
మరేణి । ఇత్యూర్వస్థీని । ప్రీయోదేవానాంపరమేజు సితే । ఇతిపాదాస్థీని । ౮ । ౧ । ౧౮  
తతఃత్రైకోచిత్క్రిందిచిత్ స్థీన్యాదాయ । కుంభేనిక్షిప్య । తస్మిన్కుంభేపంచరత్నానిచని  
క్షిప్య । భుజేనిధాయ । ఉత్తరాభిముఖో భూత్వా । సవ్యదేశేగర్తంభనిత్వా । గాయత్ర్యా  
ప్రోక్ష్య । తతోపసర్వేతిమంత్రేణకుంభంనిదధ్యాత్ । ఉపసర్పమారంమిత్యప్యమంత్ర  
స్య । సంకుశకముషిః । వృధీనీదేవతా । త్రిష్టాచ్ఛందః । అస్థికుంభనిక్షేపణేవినియోగః । ఉ  
పసర్పమారంభూ మితైతామురువ్య చసంవృధిపింస్తుశే వాం । ఊర్ధ్వంప్రదాయత్వతి  
దక్షిణావతప్రహిత్యాపాతునిముక్తేరుపస్థాత్ । ఇతిమంత్రేణాస్థికుంభం గతేనిక్షి  
ప్య । ఉచ్ఛ్వంచస్వేత్యస్యమంత్రస్య । సంకుశకముషిః । వృధీనీదేవతా । ప్రస్తారపంక్తిఛందః

సాంసునిక్షేపణవియోగః॥ ఉచ్ఛ్వంచస్వపృథివీమానిబాద ధాన్యుపాయనాన్వైభవసూపవంచనా॥ మాతాపుత్రంయథాస్థిచాభ్యేవంభూవక్షస్థహి॥ ఇతిమృతేణసాంసుభిః పూరయేత్॥ ఉత్తైస్తభామీత్యస్యమృతస్య॥ సంకుశుకఋషిఃపృథివీదేవతా॥ జగతీచ్ఛంజుఃకపాలేనఘటవక్త్రపిథానవియోగః॥ ఉత్తైస్తభామిపృథివీంత్యత్పరీమాన్లోగంబిదధన్యోఽహంఽపి॥ ఏతాంస్థాణాంపితరోధారయంతుతెత్త్రాయమసాదనాతేమినోతు॥ ఇతిమృతేణఘటవక్త్రంకపాలేనపిదధ్యాత్॥ ఉచ్ఛ్వంచమానేత్యస్యమంత్రీస్య॥ సంకుశకఋషిః పృథివీదేవతా॥ త్రిష్టంభంః॥ పృథివిప్రార్థనేవియోగః॥ ఉచ్ఛ్వంచమానాపృథివీసుతీష్ఠతుసహస్రీమిత్రఉప్రహిశ్రయంతాం॥ తెగ్రహసాఘృతశ్చుశోభవంతు విశ్వాహస్త్వైరక్షణస్సంత్యత్॥ ఇతిభూమిప్రార్థయేత్॥ తతఃపృథ్వశోనవేక్షమాణః॥ పునర్దహనదేశంగత్వా॥ సర్వాణ్యస్థినిభస్మసాపాకంజలెనిషీచేత్॥ స్మశానముదకేనస్లావయిత్వా॥ ఆయశ్శకలేనస్మశానేపురుషాకారంలిఖత్వా॥ పాణిణాశాయమ్య॥

స్మశానవేదికారాధనమ్.

పూర్వోక్త-తిథౌఃపితృః॥ గోత్రీస్యశర్కరః॥ ప్రేతస్య॥ ఇతిపూసః॥ మాతృః॥ గోత్రాయాః॥ దాయ్యాః॥ ప్రేతాయా ఇతిస్త్రియాః॥ ప్రేతతృప్త్యర్థంస్మశానవేద్యారాధనంకరిష్యే॥ తిసశ్శిలాస్సంగృహ్య॥ కేవలదినామభిస్సంస్నాప్య॥ వేదిమధ్యేప్రేతశిలాంసంస్థాప్యతదుత్తరతస్మశానవాసినెషుద్రావ్యుపకరిలాంసంస్థాప్య॥ తద్దక్షిణతః॥ ప్రేతసఖాయయమాయ॥ ఏకశిలాంసంస్థాప్య॥ అత్రవిధితకారేణ బోధశోపచారైరభ్యర్చ్య॥ తిలైరభ్యర్చ్య॥ మధ్యే॥ ప్రేతరాజాయకంటకోచ్ఛిప్తవిగ్రహాధికమిహాపాదుకేడిపతిషేతా॥ తదుత్తరతః॥ స్మశానవాసినెరుద్రాయకంటకోచ్ఛిప్తవిగ్రహాధికమిహాపాదుకేడిపతిషేతాం॥ తద్దక్షిణతః॥ ప్రేతసఖాయయమాయకంటకోచ్ఛిప్త-ఉపతిషేతాం॥ ఇతిపాదుకానిదత్వా॥ మధ్యే॥ ప్రేతరాజాయవస్త్రాత పనివారణాధికమి

దంతే ఛత్రముపతిష్ఠతు । స్మశానవాసినరుద్రాయ=ఉపతిష్ఠతు । ప్రేతసఖాయు  
 మాయ=ఉపతిష్ఠతు । ఇతిఛత్రందత్వా । ప్రేతరాజాయనాయుని రరణార్థమిదంతే ధ్వ  
 జపతాకముపతిష్ఠతు । స్మశానవాసిన రుద్రాయ=ఉపతిష్ఠతు । ప్రేతసఖాయుమాయ  
 ఉపతిష్ఠతు । ప్రేతరుద్రాయమానామగ్ర దర్శితృణాని దత్వాతిలోదకం నిషిచ్య । మ  
 ధ్యశిలాశ్రే । ప్రేతరాజాయతు దుపశమనార్థమేషండి ఉపతిష్ఠతు । తదుత్తరతః । స్మ  
 శానవాసినరుద్రాయ=ఉపతిష్ఠతు । తద్దక్షిణతః । ప్రేతసఖాయుమాయ=ఉపతిష్ఠ  
 తు । పిండానా ముపశ్యత్యతిలోదక ముపతిష్ఠతు । లాజాస్పరితోవికీర్య । కించిద్గృహీ  
 త్యా । వేదేర్దక్షిణ పూర్వదేశే । స్మశానవాసిభ్యః । ప్రేతభూతేభ్య ఇమం బలిందదా  
 మి । ఇతిలాజముష్టిం విస్ఫుజేత్ । ఉత్తరపూర్వదేశే । స్మశానవాసిభ్యో యమదూతేభ్య  
 ఇమం బలిందదామి । ఉత్తర పశ్చిమదేశే । స్మశానవాసిన శ్యామాయేమం బలింద  
 గామి । దక్షిణపశ్చిమదేశేబలాయేమం బలిందదామి । తృష్ణోపశమనార్థమే తత్తిలోదక  
 ముపతిష్ఠత్వీతి । చతుర్థి=తు తిలాన్వికీర్య । తత్రకలశ ద్వయేనోదకంనిషిచ్య । ప్రేతరు  
 ద్రియమాః । అత్రస్నాహీత్యుదకం । అత్రపిబతేక్షిరం । ఇతినిధాయ । సంకల్ప్యపూ  
 ర్వోక్త=తిథౌ । పితుః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేతస్య (మాతుఃగోత్రాయాః । దాయ్యాః  
 ప్రేతాయాః) తృప్త్యర్థం । ప్రేతరుద్రయమానుద్దిశ్య । మయాకృతేన స్మశానవేదికా  
 రాధనైవ । పితుః । గోత్రస్య । శర్మణః । ప్రేతస్య (మాతుః । గోత్రాయాః । దాయ్యాః  
 ప్రేతాయాః) ప్రేతత్వపిరస్త్వీతి భవంతో బృవంతు । ఇతితిలోదకం భూమావిస్ఫుజేత్ ।  
 ఇత్యస్థిసంచయనవిధిః ।

అధాస్థిజలనిక్షేపణమ్.

తతోస్థికుంభం కర్తాసవ్యాం సేనిధాయ । జలాశయంగత్వా । తత్రాస్థికుంభం ని  
 ధాయ । స్నాత్వా । ఆచమ్య । సంకల్పంకుర్యాత్ పూర్వోక్త=తిథౌ । పితుః । గోత్రస్య ।  
 శర్మణః । ప్రేతస్య (మాతుఃగోత్రాయాః । దాయ్యాః । ప్రేతాయాః) । స్వర్గలోకావా  
 ప్త్యర్థం గంగాంభస్యస్థి నిక్షేపణంకరిష్యే । బ్రాహ్మణైర్మృత్తికాస్నానానికారయ  
 త్యా । అస్థిషు మృత్తికాస్నాన ఫలందత్వా । ఆప్యాయస్వతిక్షిరం । దధిక్లాత్ ఇతిదధి ।  
 ఘృతం మిమిక్షే । ఇతిఘృతం । గాయత్ర్యాగోమూర్తిం । గంధద్వారామితి గోమయం ।

అపొహితే శుద్ధోదయే సన్నాప్య కేశవ + నమః గోదాన దశదానాని కృ  
త్యా : మృదాతీరి శరావాణి కృత్యా కేవలస్థినిని కృత్యా మృదాపిభావాః ఏకంగృ  
హిత్యా నాభిదమ్మజలైకత్యా శ్లో॥ యావదస్థిమనుష్యాణాం గంగాతామేషుః పితృః ।  
తావద్వర్షసహ స్రాణిస్వర్గగాకేమహీయతే॥ పృథివీగచ్ఛాంతరిక్షం గచ్ఛదివంగచ్ఛ  
దిశోగచ్ఛసువర్గచ్ఛసువర్గచ్ఛ దిశోగచ్ఛదివం గచ్ఛాంతరిక్షంగచ్ఛ పృథివీగచ్ఛా పో  
వాగచ్ఛ యదితత్తే హితిమోషధీషుపృథివీమాశరీరైః॥ ఇతిపృథ్వీగంగాయానిత్య  
కృత్యా సన్నాత్యా ఆచమ్య విశిష్టకారేణ కూర్చప్రతిష్ఠాపనమృత్రికాన్నానాని కృత్యాత్॥ అం  
తర్దశాపాచేర్ధిరణ్యశ్రాధంకుర్యాత్॥ నోచద్భూర్దశాపాకృత్యా తీర్థశ్రాధంకుర్యాత్॥

అభినవప్రచ్ఛాద సశ్రాధప్రయోగః.

యథాశక్తి ద్రవ్యాణి సుపాద్య ప్రాణనాయమ్య పూర్వోక్త-తిథౌ పితృణాం  
శ్రోత్య శర్మణః॥ ప్రేతస్య (మాతుః॥ గోత్రాయా॥ దాయ్యా॥ ప్రేతాయా॥) నగ్నత్వాం  
ధత్వ మూకత్వ - కాకత్వ బధిరత్వ వైశాచిక బాధానివృత్త్యర్థం॥ నగ్నప్రచ్ఛాద  
నైకోద్దిష్టామశ్రాధం కరిష్యే॥ పరిషత్ప్రాయశ్చిత్తంకృత్యా పునఃప్రాణనాయమ్య॥ జే  
శకాతాసంకీర్త్య పితృః॥ గోత్రస్య శర్మణః॥ ప్రేతస్య (మాతుః॥ గోత్రాయా॥ దాయ్యా॥  
ప్రేతాయా॥) మరణదినాదారభ్య ప్రథమేహని నగ్నప్రచ్ఛాదనైకోద్దిష్టామశ్రాధం ఏ  
కోద్దిష్టవిధానేన ఆమద్రవ్యేణ ఆమపిండేనాపద్యః కరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య పితృః॥ గో  
త్రస్య శర్మణః॥ ప్రేతస్య (మాతుః॥ గోత్రాయా॥ దాయ్యా॥ ప్రేతాయా॥) నగ్నప్ర  
చ్ఛాదనైకోద్దిష్టామశ్రాధే॥ ప్రేతార్థే॥ యుగంపతిష్ఠతు ఇతి యుగం దత్వా॥ గోమయ  
నవర్తులమంజలంకృత్యా పాద్యస్థానవీరద్దర్శనన ముపతిష్ఠతు॥ వీరత్తిలోదకముపతిష్ఠ  
తు॥ పితృః॥ గోత్రస్య శర్మణః (మాతుః॥ గోత్రాయా॥ దాయ్యా॥ ప్రేతాయా॥) నగ్న  
ప్రచ్ఛాదనైకోద్దిష్టామశ్రాధే॥ ప్రేతార్థే॥ ఇదంతేస్యాగతముపతిష్ఠతు॥ ఇదంతేపాద్య  
ముపతిష్ఠతు॥ పాదాప్రత్యక్ష్య స్వయంపాదాప్రత్యక్ష్యాచమ్య॥ బ్రాహ్మణముదబ్ధముఖ  
ముఖవేశ్య స్వయందక్షిణాభిముఖముపవిశ్య ఓం ఓం ఓం అద్యపూర్వోక్త-తిథౌ పి  
తృః॥ గోత్రస్య శర్మణః॥ ప్రేతస్య (మాతుః॥ గోత్రాయా॥ దాయ్యా॥ ప్రేతాయా॥)  
మరణదినానారభ్య ప్రథమేహనికర్తవ్యం॥ నగ్నప్రచ్ఛాదనైకోద్దిష్టామశ్రాధే॥ భవద



నుజ్జయాప్రకాంతం ప్రతాద్యధికర్మకరిష్యే॥ అపవాతాలసురారహింసిశిశాచామౌఘ  
 యంతిపృథివీమను । అన్యతైశ్చగచ్ఛాతుయతాస్యగతంమమ॥ ఇతిపుంసః॥ యత్రా  
 న్యాగతంనున ఇతిప్రియా॥ ఓచిస్మృతికామాదాయాఉదీరతామవరఉత్పర ఉస్మక్య  
 మః ప్రేతస్సన్యః । అసుంయథయాదవృకముతజ్జస్సనోవతు ప్రేతోహనె॥ ఇతిపుంసః॥  
 ఉదీరతామవరోత్పరో పృథ్వీమాప్రేతాహమా॥ అసుంయ ఇయావృకాముతజ్జా  
 సానోవతుప్రేతాహనె॥ ఇతిప్రియః । మండలంకృత్యా ఓంభూర్భవస్య = ప్రచోద  
 యాత్ । ద్రవ్యాణిప్రోక్ష్య శ్లో॥ అపవిత్రఃపవిత్రోవాసర్యానస్థాంగతాపినా॥ యస్మిన్  
 త్పుండరీకాక్షం సబాహ్యభ్యో తరశ్శుచిః॥ శ్రాద్ధాఙ్గం సంపాదితా । అమాదిపదా  
 ధాః । దేశతః । కాలతశ్చశ్రాద్ధయోగ్యా భవంత్యితి । భవతోబృవంతు । శ్రాద్ధయో  
 గ్యాభవంతు । శ్రాద్ధకాలగయాం ధ్యాత్వాధ్యాత్వా దేవంజనార్దనం వన్వాదీంశ్చపి  
 త్యాధ్యాత్వాతతశ్చార్థార్థప్రవర్తయేప్రవర్తయ ॥ పితుః గోత్రస్య శర్మణః । ప్రేతస్య  
 (మాతః గోత్రాయా॥ దాయా॥ ప్రేతాయా॥) ఇదంతెలసముపలిష్ఠతుఃపితుః॥ (మా  
 తుః॥) సగ్నప్రచ్ఛాదనైకోద్ధిప్తామశ్రాద్ధే ఊణఃకీయతాం॥ బీరభావప్రసాదోతుభవా  
 ప్రాప్నువాని ఉత్రానంప్రోక్ష్య తిలాన్వికీర్ణలగ్నపాత్రేఉడకమాపూర్ణః । శన్నోదేవీ  
 సింధుద్వీపలపాగాయత్రీ అర్హ్యాభిమంత్రితేవినియోగః॥ శన్నోదేవీభిష్టయ ఆపాభవం  
 తుపీతయే శంయోరభిసృవంతునః॥ ఇత్యభిమంత్రిత్య । తిలోసిసామదేవత్యోగోసవేదేవని  
 ధ్రితః॥ ప్రత్నవద్భిఃప్రత్నప్రేతపహిపితరం గోత్రం॥ శర్మాణంప్రేతం (మాతరం గోత్రం దా  
 యాం ప్రేతం) ఇమాన్లోకాన్ప్రీణయాహినః తిలాన్విత్త్యా అర్హ్యపాత్రం సంతున్న  
 సుసూపన్నం ఉపలిష్ఠతామర్హ్యః॥ హస్తాదకందత్యా పితః గోత్రశర్మణ్ । ప్రేతమూతః  
 గోత్రే । దాయా (ప్రేతే) ఇదంతెలగ్యముపలిష్ఠతుః॥ ప్రేతాయస్థానమసి తరశ్శుద్ధోడ  
 కం శ్లో॥ ఇహలోకం పరిత్యజ్యగతోసి పరమాంగతిమ్॥ మనసా వాయురూపేణకుశే  
 త్యం యోజయామ్యహమ్॥ ఇత్యర్చనంకృత్యా॥ గంధిద్వారాం = త్రియం॥ గంధార్థాఇమ  
 తపః । ఆయనైతే॥ ఇమో భుష్పిథా ఇమేతిలాః । యువానువాసాః కరిషీతలగార్పితక్రీ  
 ణాన్యవతి జాయమానః । తింధీరాసః కవయఉన్నయంతి స్వాద్యో అనువసాదేవయం  
 తః । పితః । గోత్ర శర్మణః । ప్రేతమూతః । గోత్రే దాయా (ప్రేతే) అంతఃప్రవరణా

ధ్వంపపిత్రార్థం యథాశక్తికర్తాభరణాంగుశ్యభరణాటిమాత్రాదికందత్వా ప్రే-  
 వభుక్తానియః ప్రదవ్యాణి తాపిదత్వా । దర్భాల్పాంశ్చదత్వా । అచానాంసంపూర్ణమి-  
 త్యుక్త్వా మండలంతుర్యాత్ । తతిః బ్రాహ్మణస్యపురితిః సంవత్సరకర్మంతం యథాత్మ-  
 ప్తిర్భవతిథా । అథవాయథాశక్తిః । ఆరుపదాధాన్ వాత్రైనిధాయః పూర్వోక్తః=ఃథా॥  
 పితృః గోత్రస్య శర్మణః పేతస్య(మాతుః గోత్రాయాః) దాయాః(ప్రేతాయాః)  
 నగ్నప్రచ్ఛాదనైకొద్దిష్టామశ్రాద్ధే ప్రేతాహుతిఃవణాపేయః । పితౄణాం గోత్రాయా శర్మ-  
 ణేః ప్రేతాయా (మాతౄ) గోత్రాయై దాయ్యై(ప్రేతాయై) యమాయచన్వాహ॥ బ్రా-  
 హ్మణానైతంకులాన్నితీప్య యమాయరాజ్ఞ ఇదం శేషమగ్న కరణవద్రాహ్మణా-  
 నగ్రవాత్రైనిధాయ ఉప స్త్రీయత్రత్రామాదికంఫర్వంనిధాయః । పేతశ్రాద్ధేవాణిహోమం  
 నాస్తి । గాయత్రాప్రోక్ష్య । హస్తోదకందత్వా । కృధివితేవత్రంధ్యార పిహనం  
 బ్రాహ్మణస్త్యముఖేః హోమం । బ్రాహ్మణస్యశ్యో ప్రాశాపానయాన్జువణామ్యక్షిత-  
 మసిమాస్యక్షేచాలముత్రాముష్మన్లోక ఇదవిష్టుపిచక్షమే । త్రేధాసదధివద । స-  
 మూహ్యమస్యవానురే । శ్రీవిష్టుతనుంతుః పితః । గోత్ర శర్మణః । ప్రేత (మాతః)  
 గోత్రే దాయై ప్రేతే ఏతత్తై ఆనుసవణికరం దత్తం పిత్రే । గోత్రాయ । శర్మణేః  
 ప్రేతాయ (మాతౄ) గోత్రాయై దాయ్యై(ప్రేతాయై) ఇదమామంసపణికరం సతిలా-  
 పిహనోద కుంభంసదక్షిణాకం । సతాంబూలం । ప్రేతతుప్త్యః= మువతివృతుః పూర్వో-  
 క్తః=ఃథా । పితరంగోత్రః శర్మణః । ప్రేతం(మాతరం గోత్రాం దాయాం ప్రేతాం)  
 ఉద్దిశ్యమయాకృతేన నగ్నప్రచ్ఛాదనైకొద్దిష్టామశ్రాద్ధేన పితృః గోత్రస్య శర్మణః  
 ప్రేతస్య (మాతుః గోత్రాయాః) దాయాః । (ప్రేతాయాః) అధర్వమూకత్వ కా-  
 ణత్వ బధిరత్వం చైశాచికబాధానివృత్తిరస్త్వితి ధనంశ'బృవంతు । షైశాచికబాధా-  
 నివృత్తిరస్తుః ప్రాశానాయమ్యః పూర్వోక్తః=ఃథా । పితృః గోత్రస్య శర్మణః । ప్రేతస్య  
 (మాతుః గోత్రాయాః) దాయాః । ప్రేతాయాః, మరణాదినాహారభ్యో ప్రధమేహం  
 కర్తవ్యనగ్నప్రచ్ఛాదనైకొద్దిష్టామశ్రాద్ధీయతి'దశపింషప్రదానంకరిష్యే । కాశేను-  
 క్తంయథాశక్తిప్రాయశ్చిత్తంకృత్వా । గోమయేనమండలంకృత్వా । ఏతద్దర్భాసనమప-  
 ణిత్వ । ఏతత్ప్రేతాహుతిశేషమాజ్యవిశ్రాంతంకులం ముష్టిమా-

త్రమాదాయః పితౄ గోత్రాయః శర్మణః ప్రేతాయః (మూతౄ గోత్రాయః దాద్యైః  
ప్రేతాయః సగ్నప్రచ్ఛాదనైకోద్దిష్టామశ్రాద్ధే ఏవమి డుడికతిష్ఠతుః పి దోకశ్యతే త్రి  
సోదక ముపకీప్యతుః పూర్వోక్త=తిథౌ పింఠంగోత్రం శర్మాణాం ప్రేతం మూతరం  
గోత్రం దాయాంప్రేతం ఉద్దిక్యమయాక్యజేన సగ్నప్రచ్ఛాదనైకోద్దిష్టామశ్రా  
ద్ధామపిడప్రదానేన పితౄః గోత్రస్య శర్మణాం ప్రేతస్య మూతౄః గోత్రాయాః  
దాయాః ప్రేతాయాః అంభత్వమూకత్వకాంత్య బహిరత్వవైశాచికబాధా నివృత్తి  
రస్త్వితిధనాతోబృవంతుః వైశాచికబాధానివృత్తింస్తు దత్తశ్రాద్ధమభిరమ్యతామితి  
కర్తవ్యంచేత్ అభిరమతాస్యా ఇతిప్రతివచనం అత్రప్రేతతృప్త్యర్థం భూదానందద్యాత్  
పి డమాదాయః జలనిషీడ్యన్నాత్వా ఆచమ్యః

సవశ్రాద్ధప్రయోగః.

దేశకాలాసంకీర్త్య ఏవగుణ=తిథౌ సర్వసగ్నశ్రాద్ధపణే సగ్నప్రచ్ఛాద  
నైకోద్దిష్టామశ్రాద్ధఇతిస్థానేనవాహ్నికైకోద్దిష్టామ శ్రాద్ధఇతిసంకల్పః || ఏకాచమే  
తిసశ్చమేతునుక్రమమును బట్టితొమ్మిదవరోజువఱకుఁగువ్వవలయును. పదునెండవ  
రోజునాహ్నికములేదు. సాహిద్యమునకు పూర్వముచేయుశ్రాద్ధములలో నానాహన  
స్వధాతృబ్రహ్మలులేవు. ఒకదివముచేయకున్న అతిపన్నమనిచెప్పవలయును. ౧-౩-౧-౭-౯

అథ దశాహప్రయోగః.

కర్తా స్నాత్వా ఆచమ్య శిలాద్వయమామలకచూర్ణం తిలపిష్టం గంధ  
పుష్పాక్షతపాద్మద్రాచూర్ణ తండులాన్యదాయ | సదీతీరంగత్వా నిత్యవస్త్రికాస్నా  
నానికృత్వా నిత్యకర్మస్థలేశిలాంభాండంచనిషీడ్య | కర్తవ్యనితరజ్ఞాతులు ఔరవిధిగా  
ఔరమునుజేసుకొని పిమ్మటకర్తపదిసములవఱకు చేసినతిలోదకముల ప్రకారము  
మొత్తమునువిడువవలెను. విధిప్రకారముచొప్పున పిమ్మటకూర్మపత్రిష్టచేసి ధర్మోద  
కములుఁబింపవలయు. భార్యయున్నచోపిదప గోదానదశదానాదుల జేయించి  
ఔరమున కనుజ్జయివ్వవలయును.

జ్ఞాతిసంకల్పః.

ఆచమ్య | ప్రాణనాయమ్య | యజమానస్యపితౄః గోత్రస్య శర్మణాం ప్రే

తస్య మరణాదినాదారభ్యదశ మేహనిజ్ఞాతిభిస్సహ అశుచిపరిహారార్థం శరీరశుద్ధ్యర్థం  
 కేశవపసం (ఉపవీతి) కరిష్యే! అనుజ్ఞార్థం యథాశక్తిదక్షిణాంగృహీత్వా శ్లో! సమ  
 స్తసంపన్నము...పదం! పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్య దశ  
 మేహనిజ్ఞాతిభిస్సహ అశుచిపరిహారార్థం శరీరశుద్ధ్యర్థం కేశవపసంకారయితుం అధికా  
 రసంప...బ్రువంతు! అధికారసంపదస్తు! వపనాధికారయోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం కృచ్ఛ్మిత్ర  
 యాణిదద్యాత్! (నివీతి) ఏకంకుశంశిరసిధృత్వా శ్లో! మేరుమందరతుల్యాని పాపాని  
 వివిధానిచ! కేశానాశ్రిత్యతిష్ఠంతితస్మాత్కేశాన్యపామ్యహం! ఆత్మసమృద్ధికామోవా  
 పితౄణాంముక్తిహేతవే! వపనంకారయిష్యామితీరబ్రాహ్మణసన్నిధౌ! కర్తావినాసశ్చ  
 జ్ఞాతయశ్చిత్తైరంకారయిత్వా! కేశశ్మశులోమనఘానినాపయిత్వా! న్నాత్వాఽచ  
 మ్యదశావాదినంబునజ్ఞాతులుకనిష్ఠపూర్వకముగా డైరమును జేయించుకొనవలయును.  
 జ్ఞాతులలో వయస్సుచేత మృతునికంటె చిన్నవాం డైన మృతపితృకులుమాత్రముడై  
 రమును చేయించుకొనవలయును. పిమ్మటజ్ఞాతులు ప్రేతత్వప్రకొఱకుటలోదకములు ని  
 వ్వవలయును (జ్ఞాతయః ప్రేతత్వప్ర్యర్థం తిలోదకాంజలీదద్యుః!)

అథజ్ఞాతయః! ఆచమ్య...పవిత్రీంధృత్వాపవంగుణ...తిథా (ప్రాచీనావీతి) య  
 జమానస్యపితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్యదశ మేహని, అతిప  
 న్నప్రథమేహని, ద్వితీయేహని, తృతీయేహని చతుర్థేహని, పంచమేహని, షష్ఠేహని  
 సప్తమేహని, అష్టమేహని, నవమేహని, కర్తవ్యయజమానస్యపితుః ప్రేతత్వప్రోపశమ  
 నార్థంతిలోదకప్రదానానికరిష్యే! కాలేఅనుజ్ఞార్థం యథాశక్తిప్రాయశ్చిత్తంకరిష్యే!  
 పరిషద్దక్షిణాంగృహీత్వా! సమస్తసంప...కృత్య! యజమానస్యపితుః...గోత్రస్య...  
 శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్యదశ మేహని అతిపన్నప్రథమేహని.....నవమేహ  
 నికర్తవ్యయజమానస్యపితుః ప్రేతత్వప్రోపశమనార్థం తిలోదకప్రదానాధికార సిద్ధిర  
 స్త్వితీధవంతోబ్రువంతు! తిలో...సిద్ధిరస్తు! ప్రాచీనావీతి తిలైస్సహోదకమంజలినా  
 గృహీత్వా! యజమానస్యపితే...గోత్రాయ...శర్మణే (సవ్యంజాన్వాచ్య!) పేతా  
 యమరణాదినాదారభ్య దశ మేహనికర్తవ్యదహనజనిత ప్రేతత్వప్రోపశమనార్థ మేతత్తి  
 లోదకముపతిష్ఠతు! విధిప్రకారేణతిలోదకాంజలీదద్యుః(ధారాదత్తం)పూర్వోక్త +

పితరం + గోత్రం...శర్మాణం ప్రేతముద్దిశ్యత్వయాకృతైః మరణాదినాదారభ్యదశమే  
హనిఅతిపన్నప్రథమేహని...నవమేహనికర్తవ్యదహనజనిత తృష్ణోపశమనార్థ మేతత్త్రి  
లోదకప్రదానైః యజమానస్యపితుః...గోత్రస్య...శర్మాణః ప్రేతస్యదహనజనిత తృ  
ష్ణోపశమనమస్త్వితి భవంతోబ్రువంతు । (తిలోదకంత్యజేత్) దహనజనితతృష్ణోపశ  
మనమస్తు॥ నారాయణ నారాయణ నారాయణ॥

ధర్మోదకప్రదానమ్.

పూర్వోక్త...తిథౌపితుః...గోత్రస్య...శర్మాణః ప్రేతస్యమరణాదినాదారభ్య ద  
శమేహనికర్తవ్యస్వగ్రామవాసిభిః అన్యగ్రామవాసిభిః ఇష్టైఃశిష్టైఃబంధుభిస్సహయేత  
ధర్మోదకందీయతామితిప్రార్థయేత్ । తేపిదాన్వ్యామఃఇతివదేయుః ధర్మోదకకాలేకూర్చ  
ప్రతిష్ఠాపనకరిష్యే॥ కూర్చప్రతిష్ఠాపనకాలే అనుష్ఠానంధాత్ర క్రిప్రాయశ్చిత్తంకరి  
ష్యే॥ సమస్తసంప...కృత్య! పితుః...గోత్రస్య...శర్మాణః ప్రేతస్యమరణాదినాదారభ్య  
దశమేహనికర్తవ్యకూర్చప్రతిష్ఠాపనకర్తుం అధికారసంప...బ్రువంతు॥ అధికారసంపద  
స్తు॥ కూర్చప్రతిష్ఠావ్య॥ అధికృచ్ఛత్రయాణి బ్రాహ్మణాయదద్యాత్ ॥ ఆయాహి  
ప్రేత...శతశారదంచ॥ పితరం...గోత్రం...శర్మాణంప్రేతంకూర్చప్రేతమావాహ్య॥

ఆథధర్మోదకబ్రాహ్మణాఃస్నాత్వా, ఆచమ్య ॥ ఏవం...తిథౌ (పా...తీ) యజ  
మానస్యపితుః...గోత్రస్య...శర్మాణఃప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్య దశమేహనికర్తవ్య  
దహనజనిత ప్రేతతాపోపశమనార్థం ప్రేతాప్యాయనార్థంధర్మోదకప్రదానంకరిష్యే  
ఇతిసంకల్ప్య! తేదక్షిణాభిముఖాః [ప్రా...తీ] యజమానస్యపితే...గోత్రాయ...శర్మ  
ణోప్రేతాయ మరణాదినాదారభ్య దశమేహనికర్తవ్యదహనజనిత ప్రేతతాపోపశమనా  
ర్థం ప్రేతాప్యాయనార్థం ఏతద్ధర్మోదకముపతిష్ఠతు॥ ఏవంతిః॥ ధారాదత్తం! ఆద్యపూ  
ర్వోక్త...తిథౌయజమానస్యపితరం...గోత్రం...శర్మాణంప్రేతముద్దిశ్య [మయా][త్వ  
యా] కృతేనమరణాదినాదారభ్యదశమేహని కర్తవ్యదహనజనితప్రేతాప్యాయనార్థం  
ధర్మోదకప్రదానేన యజమానస్యపితుః...గోత్రస్య...శర్మాణఃప్రేతస్య మరణాదినాదా  
రభ్య దశమేహనికర్తవ్యదహనజనిత ప్రేతాప్యాయనమస్త్వితిభవంతోబ్రువంతు॥ ప్రే  
తాప్యాయనమస్తు॥ ప్రేతతృప్తిరస్తు॥ నారాయణ నారాయణ నారాయణ॥

అభిశిలాత్రయవేదికారాధనమ్॥ వేదికాంకృత్యా॥ త్రయంమధ్యేప్రేతపాపాణా  
పముత్వా॥ తన్వత్త్రయోదక్షిణతస్పృహాణద్వయస్థాపయత్వా॥ ఉత్తరతోగుద్రం  
దక్షిణతోయమమిత్యాచార్య॥ పూర్వోక్త...తిథాపితుః...గోత్రస్య...శర్మణఃప్రేత  
స్య మరణదినాదారభ్యదశ మేహని వేదికాయాంప్రేతశిలపూజాంకరిష్యే॥ శిలాద్భవం  
కుర్యాత్॥ తండులంబివేద్య॥ అత్రగోదానంకుర్యాత్॥

(తతిః) ఓషధిస్తంభ హృత్పిస్తాపనంకరిష్యే॥ యత్రాత్వముచ్చిసోస్థ్య మభేష్యశ్చే  
వ్యాజి॥ ప్రమమఉద్భిందంతుర్వామశేనాబ్రహ్మచర్యసేనా॥ ఇతిపృథివ్యా మోషః  
స్తంభంప్రతిస్తాశ్య॥ శివంభవతు శేషాణాం జాయంతాంతాస్మిరజీవినః॥ ఇతిపఠత్వా॥  
ప్రేతభార్యా క రసూత్రాదివిస్మనమ్.

మృశేహనిదశమేహనినా॥ రాత్రాకరసూత్రకర్ణకత్రాణివిస్మజేత్॥ తా॥ మృ  
తదినముఁగాని దశమదినమునగాని కంఠసూత్రమును గర్ణపత్రములనుదీసివేయవలె  
ననుట. పూర్వోక్త...తిథాపితుః...గోత్రస్య...శర్మణఃప్రేతస్య మరణదినాదారభ్యద  
శ మేహనికర్తవ్యమాతుః సూత్రవిస్మనంకరిష్యే॥ సూత్రవిస్మనకాలేవిధిప్రకారేణగో  
దానంకుర్యాత్॥ సూత్రాదివిస్మనం కుర్యాత్ నారాయణ॥

తతిః ప్రేతపక్షివపనంకల్పః॥ పూర్వోక్త...తిథాపితుః...గోత్రస్య...శర్మ  
ణఃప్రేతస్య అక్షయపుణ్యోకావాప్త్యైః మరణదినాదారభ్యదశ మేహనిమాతుః॥ అ  
శుచిపరిహారార్థం వపనంకారియిష్యే॥ అశవపనాధికారయోగ్యతాసిద్ధ్యైః కృచ్ఛ్ర  
త్రియాణ్యాచరిష్యే॥ అభిక్రచ్చత్రియాణివద్యాత్॥ ఏకంకుశంశిరసిధృత్వా॥ మేరు  
మందరతుల్యానిపాపానివివిధానచ॥ కేశానాశ్రిత్యతిష్ఠంతిన్నాశ్నేశాన్వపాన్యహమ్  
అత్నశశ్చుచ్ఛికామోవాపిత్వాణాంముక్తిపేతవే॥ వపనంకారియిష్యామి తేజ్రాన్యాణా  
నస్మిహా॥ ఇతివపనంకారియత్వా॥

శిలభా. ఉవాసోద్వాసనమ్.

పూర్వోక్త...తిథా. పితుః॥ గోత్రస్య శర్మణః ప్రేతస్య మరణదినా దారభ్య  
దశ మేహన్యూర్ద్వవిహితావాప్త్యైః శిలభాండవాసోద్వాసనంకరిష్యే॥ ప్రియార్థ

త్రంకృత్వా శిలాం ప్రతిష్ఠాప్య జోడశోపచారం పూజాంశ్చ త్వా । పురుషాహారం పరిమి  
తం తండులంనివేద్య । పూజాంసమాప్య గోదానదశదానానికృత్వా । వాసాంశ్చ త్వా ।  
శిలామావేద్యశ్లో । శిలాదేవిమహాపుత్ర్యే ప్రేతరూపం విహాయచ । జలాంతైబ్రహ్మక  
ల్పస్థస్థాయీ సేదేవరూపిణి । పృథివీగచ్ఛేతిమగ్రేణ పృష్ఠతః జలేనిక్షిప్య । పాత్రం చో  
న్వాస్య । జ్ఞాతిభిస్సహా శూచిపరిహారం తిలామలకన్నానంకృత్వా । శుద్ధవస్త్రంధృ  
త్వా । ఆచమ్య తతోనివర్తస్వమితినుత్రేణాభిమత్ర్య.

2-2-౧ । సేవర్తస్వం మామగాతాస్త్వాత్స్వివక్తరేవతిః । అగ్నిహోమా పువర్వ  
సూత్రస్యైధారయతంరయం ।

పునరేనానివర్తయ పునరేనాన్యాకురు । ఇంద్రపిత్రాని యచ్ఛత్వగ్ని రేనా  
క్షిపాతు ।

పునరేనానివర్తంతానుస్మి న్మవ్యంశుగోపతే । ఇహైవాగ్నేనిధాంతు హతి  
వృత్తురూరయః । యంనిరూహన్యయ సంసంజ్ఞానంయత్పరాయణం । ఆవర్తసంనివ  
ర్తనం యోనోపాఅప్రితంహువే ।

యక్షిదానద్యయసంయక్షిదానత్పురాయణం । ఆవర్తసంనివర్తనమపి గోపాని  
వర్తతాం । ఆనివర్త నివర్తయ పునర్న ఇంద్రగోదేహి । జీవాభిభునజామహై । పరిహో  
విశ్వతో దధడ్డోహా ఘృతేనపయనా । యదైవాః కేచయజ్ఞయా స్తేరయ్యా  
సంస్మజంతునః ।

ఆనివర్త నివర్తయని నివర్తనివర్తయ । భూమ్యాశ్చ తస్యః ప్రదితస్తాభ్యవనాని  
వర్తయ భద్రంనో అపివాతయమనః । 2-2-౨ ఓం శాంతిశాంతిశాంతిః । ఇతిత్రిః ।

ప్రాచ్యామనద్వాహం సంస్థాప్య కేచిన్న కున్వంతి॥ తత్కరణేతదభావేదర్శనం వా  
నిదధాతి॥ ... అనదార్వహమన్వాభామహేస్వస్తయే॥ సప్తాంగద్రవ్యనదేవేభ్యోవహ్ని  
స్సంపారణోభవ॥ ఇతిజ్ఞాతయోఽనద్వాహం స్పృష్ట్యా॥ తతః సూర్యావలోకనంకృ  
త్వా॥ తతః గణపతిమభ్యర్చ్య పుణ్యాహం కుర్యాత్॥

అథకర్మణః పుణ్యాహవాచనమ్.

శ్లో॥ అభీషిత్తార్థసిద్ధ్యర్థం పూజతోయస్సురై రపి । సర్వవిఘ్న చ్ఛేదేతస్మై గణా  
భవతయేనమః॥ శుక్లాంబరధరిం విష్ణుం... మహాజనేభ్యోనమః ॥ ఆచమ్య... ఏవం గుణ...  
తిథౌపితృగోత్రస్య + శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినా దారభ్యదశ మేహని అశుచిపరిహారా  
ర్థం కర్మణః పుణ్యాహవాచనంకరిష్యే॥ ఇతి సంకల్ప్య॥ ఆదానిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్య  
ర్థం గణాభివతిపూజాంకరిష్యే॥ విష్ణుప్రకారేణ గణపతిమభ్యర్చ్య పుణ్యాహం కుర్యాత్॥  
అథ సోదకంకలశంతంబులతాంబూలం నిధాయాషధీషు ప్రతిష్ఠాప్య॥ బ్రాహ్మణాన్వా  
ర్థయేత్॥ ఓంకర్మణః పుణ్యాహాభవతోబ్రువంతు॥ ఓం పుణ్యాహంకర్మణోఽస్తు॥ ఏవం  
త్రిః—యత్పుణ్యం నక్షత్రం తద్బట్కుర్వీతోపవ్యషం యదావై సూర్యుడదేతి॥ అన  
నక్షత్రం నైతి యావత్తిత్ర సూర్యోగచ్ఛేత్॥ యత్ర జమన్యం పశ్యేత్॥ తావత్తికుర్వీతయ  
త్కూరిష్యాత్॥ పుణ్యాహప్రవకురుతే॥ ఓంకర్మణేస్వస్తిభవతోబ్రువంతు॥ ఓంస్వస్తి  
కర్మణోఽస్తు॥ ఏవంత్రిః॥ స్వస్తిప్రసంగోద్వృద్ధశ్రవాన్స్వస్తిసః పూజావిశ్వవేదాః॥ స్వ  
స్తిస్తస్తాన్వో అరిష్టనేమిస్త్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఓమ్॥ కర్మణః క్షుద్ధిభవతోబ్రు  
వంతు॥ ఓమ్॥ కర్మణుశ్యతామ్॥ ఏవంతిః॥ ఋధ్యాస్మహావైర్వర్షమ సోప్రసద్యమి  
త్రందేవమిత్రధేయో అస్తు॥ అనూరాధాహావిహస్తధ్యంతః॥ శతంబీవేమశైరదస్సవి  
తాః॥ త్రిణిత్రిణివేదేనానా మృద్ధాని॥ త్రిణిఛందాంసిత్రిణిసవనానిత్రయమిమోకాః॥



ఋధ్యామేవతద్వీర్య ఏషుకోకేషు ప్రతిత్వితిః। ఋద్ధిం భవంతో బ్రువంతుః। ఋధ్యతా  
 మృద్ధిస్సమృద్ధిః॥ ముఖసమం కలశముద్ధరేత్॥ కర్మణః పుణ్యాహసమృద్ధిరస్తు। వర్షశ  
 తసంపూర్ణమస్తు। గోత్రాభివృద్ధిరస్తు। శాంతిఃపుష్టిశ్చస్తు॥ శుభంశుభమస్తు॥  
 పునరపి గోత్రాహ్వానేభ్యశ్శుభం భవతు॥ సర్వసంపదస్తు। శుచీవోహవ్యామరుశశ్శు  
 చీనాం॥ శుచిహివోమ్యధ్వరం శుచిభ్యః॥ ఋతేనసత్యమృతసాపతయన్చుచి  
 జన్మానశ్శుచయఃసావకాః॥ యిగ్నిశ్శుచివితతిశ్శుచిర్విప్రశ్శుచిః॥ శుచీవోచవ  
 తహుతః। ఉదగ్నేశుచయస్తవశుక్రాభాజంతఈరతే। తవజ్యోగోవ్యర్చయః॥ ఏకో  
 నిన్ద్రంస్తవామశుద్ధంశుద్ధేనసామ్॥ శుద్ధశుక్తైర్వాప్తధ్వాంసమ్॥ శుద్ధతశీర్వాంమ  
 హతుః। ఇంద్రోన్యోధోవతగహి। శుద్ధశుద్ధాభిహుతీభిః। న్యోధోన్యింసభారయ। శుద్ధోమమృద్ధి  
 సోమ్యః। ఇంద్రశుద్ధోహివోన్యిమ్। శుద్ధోత్సానిదాశుమ్। శుద్ధోప్రత్రాణిజఘ్నుసి॥  
 శుద్ధోవాజంశిమాససి॥ బ్రాహ్మణేష్వమృతం హితమ్। యేనదేవాఃప్రవితేణ। అత్మాసం  
 పునతేనదా। తేనసహస్రధారేణ। సావమాన్యఃపునంతుమా। ప్రాజాపత్యప్రవితమ్। శత్రో  
 ద్యామంహిరణ్మయమ్। తేనబ్రహ్మవిదోవయమ్। పూతంబ్రహ్మపునమహే। ఇష్టోస్తువీతేన  
 హమాపునాతు। సోమస్త్వస్త్యావరుణస్సహిచ్యా॥ యమోరాజాస్రమృణాభిః పునా  
 తుమా। జాతవేదామోర్జయంత్యాపునాతు॥ ప్రాచ్యోద్దిశిదేవాఋత్విజోమార్జయం  
 తామ్। జత్వీతాయాంద్దిశిమాసాః పితరో మార్జయంతామ్। ప్రతీచ్యోద్దిశిస్త్రుహః పశ  
 వోమార్జయంతాముదీచ్యోద్దిశ్యావటషధయో వసస్పతియోమార్జయంతామూర్ధ్వా  
 యాంద్దిశియజ్ఞస్సంవత్సరో యజ్ఞపతిర్భూయంతామ్॥ ఏకోభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యోనానా

గోత్రేభ్యో నానానామభ్యశ్శీలక్ష్మీనారాయణో మామహేశ్వరా దిత్యాదినవగ్రహ  
స్వరూపేభ్యశ్శీలక్ష్మీనారాయణో మామహేశ్వరాదిత్యాది నవగ్రహస్త్రివిధకర్మ  
ణఃపుణ్యాహవాచన మంత్ర జపదక్షిణాం మనసోత్సాహపరిమిత హిరణ్య తుభ్యహ  
హం సంప్రదేనమమ్॥ వాస్తోష్మతే పృథిజానీ హ్యస్మాక్ త్వాప్వేశో అనమీహో భ  
వానః॥ యశ్వే మహేప్రపతి తన్నోజుషస్వశంసవధి ద్విపదేశం దేతుష్మదే॥ వాస్తోష్మ  
తే శగ్ధయా సంసరా తే సక్షీ మహిర్జ్ఞయాగాతుమత్యా॥ ఆహ్నేమ ఉతయోక్తవరం  
నోయూయంపాతస్త్వస్తిభిస్సచానః॥ అమీనహః వాస్తోష్మతేవిశ్వాహూపాణ్యాన్విశే-  
త్సఖాస్తుశేవనధినః॥ శుభం శుభమ్॥ స్వస్త్వయంతాన్యమోష్టనేవిగ్రహా ద్భూతం  
వాయుసందేవతానామ్॥ అస్తుఘ్నమింద్రస్తఖాసమత్సబృహద్యశోనావన్నివారుహే  
మ॥ అంహోముచమాంగిరసంగయంత్యి స్వస్త్వాశ్రేయంమనసాచతార్క్షిమ్॥ ప్ర  
యతపాణిశ్చరణంప్రపద్యేస్త్వస్తిసంశ్రాధే (ప్రభయంనోఅస్తుశుభంశుభమ్)॥

సర్వజ్ఞాతిభిస్సహగంధాక్షితానిలలాటేభ్యత్వా॥ మాఙ్గంకృత్వా॥ పక్షిసహగ్ధహంకచ్ఛేత్॥ కల  
శపూర్వక స్త్రీపురస్సరం

అథ గృహశుద్ధి విషయః.

శ్లో॥ ఆశౌచాంశేతుసంప్రాప్తే గోమయాదివిలేపనైః॥

గృహశుద్ధిర్విధాతవ్యా పుణ్యాహంచైవవాచయేత్॥

తా॥ ఆశౌచపరిసమాప్తినమండుగోమయము మొదలగుపవిత్రరములైన నస్త్రపులకేతగృహశుద్ధి  
శేషకలయను. పిమ్మటపుణ్యాహవాచనమును గూడఁజేయవలయునని తా॥

అథ వృషోత్సర్జన విషయః.

హేమాద్రా॥ శ్లో॥ నకరోలివృషోత్సర్గం సుతీర్థేవాజలాంజలిమ్॥ నదదానిసు  
తోయస్తుపితురుచ్చారవనసః॥ ఏష్టవ్యాబహవః పుత్రాయద్యే కోవిగయాంవృజేత్॥

యజేతవాన్యమేధేన నీలంవాప్యషముత్స్యజేత్ ॥

తా॥ వృషాత్సగ్గముగాని, తీర్థముదుజలాంజలిగాని, ఘ్రాహణీగానితో తృడినతిక్రమించినవాడే ఏమనినబహుశ్చక్రలనుగోరుట. ఎందుకనోకడయినను గయకువెళ్లును లేదావాత్సమేధము చేయును లేదానీలవృషభమునబుట్టిన నీలముననితాత్పర్యము

షట్స్యజేత్ ॥ శ్లో॥ పతిపుత్రవతీనారీ భర్తరగేమృతాయది । వృషాత్సగ్గం  
నకున్వీత గాంధద్యాచ్చపయిస్సినీం । ఏకాదశేహిప్రేతస్య యస్యనోస్సి తేవృషః ।  
ప్రేతత్వం సుసీరతిస్య దక్షైశ్చాద్ధానైరపి॥

తా॥ పతిపుత్రునిలక్ష్మీ భర్తకంటేయందుఁబుట్టినొండెనేని వృషాత్సగ్గముచేతఁగూడదు. మంచిపాడిగలగోవును దానముజేయవలెను. భర్తపుత్రినొందినచో వృషాత్సగ్గముచేయనియెడ నూలుకాడములుచేసిననువానికి ప్రేతత్వముపోవేరదు.

వృషభలక్షణము॥ శ్లో॥ టాహితోయస్తువర్జిత ముఖేపుచ్ఛేచపాద్మరః । శ్వేతః  
ఋనినిపాణభ్యాంసనీగా వృషఉచ్యతే॥

తా॥ దేహమంతటవెర్చినదై ముఖము తోకయు డెక్కలు కొమ్ములు తెల్లనిదైయుండునది నీలవృషభమని జెప్పవచ్చును. లేదా తెల్లనిదానికిముఖపుచ్చాదులు నల్లనివైనచోనీలమనవచ్చును ఇట్లునల్లనిదానికి ముఖాదులు తెల్లనివైనచో నీలమనవచ్చును.

కొందఱువృషభము దొరకనప్పుడునున్నచోగాని పిండిగానిదర్శచోగాని వృషభముజేసి హోమాదినిధిచే వృషాత్సగ్గముచేయవచ్చునందు, యథోక్తమైనవృషభము దొరకనియెడ యథాలభముగఁగడువనుములదిగాని యొకవర్షముదిగానివృషభమైననుసంవత్సరముదాటినవత్సరములనఁగనావుపెయ్యలునాలుగైననుశాకటియైఁజనునచ్చునుగనవచ్చును. ప్రయోగము (జరుపునప్పుడు) కర్తవ్యమచేతితో దోకపట్టుకొనియొడమచేతితోఁబుకెతిలయుక్తమైన జలముతీసికొనిప్రేతయొక్కగోత్రనామాదికమునుచ్చరింపి"అనుకర్తవ్యమవచయదాత్తస్తంధారయతు" అనిగుపణముతోఁగూడజలముభూమియందు విడువవలయును ఇతననేకవిషయములు భగ్యశాస్త్రములనుందుఁబాడఁగడును॥

వ్యాసః॥ శ్లో॥ ఏకాదశేహిసంప్రాప్తై ప్రేతాయస్యగమిచ్చతా । వృషమేకం  
సముత్సృజ్య శ్వాద్ధేప్రప్రాంశ్చభోజయేత్ । ఏకాదశేహిసంప్రాప్తై కృత్వాపుణ్యానా  
నాచనమ్ । వృషముత్సృజ్యకుర్వీత ప్రేతశ్వాద్ధానిపోడశేత॥

తా॥ మృతినొందినవానికి ప్రేతత్వమునిద ర్థించి పోవుటకొఱకును స్వర్గములభించుటకొఱకునువృ  
షోత్సర్జనము పదునొకండవదిసంబున తిప్పకజేయవలయును పిమ్మటబ్రాహ్మణులను భుజింపఁజేయవల  
యును పదునొకండవ దిసంబునదుపుత్యాహవాచమును జేయించి వృషోత్సర్జనంబునుజేసి పదియాఱు  
ప్రేతశ్రాద్ధంబులను జేయవలయునని వ్యాసుఁడుకవించె.

అథ పుణ్యాహవాచనమ్.

(కర్తా) ఏకాదశేహనిప్రాతర్ధన్వాయ సచేలంన్నాత్వాచమ్య॥ సంధ్యావందనం  
కృత్వా॥ బ్రాహ్మణాణాంభూంశ్చాహూయ॥ పవిత్రంధృత్వా॥ శ్లో॥ యశ్శివోనామ  
రూపాభ్యాం యాదేవీసర్వమంగళా॥ తయోస్సంస్మరణాత్పుంసాం సర్వతోజయమంగ  
ళమ్॥ శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం శశివర్ణంచతుర్భుజమ్ । ప్రసన్నవదనంధ్యాయే త్సర్వవి  
ఘ్నోపశాంతయే॥ తదేవలగ్నంసుదినంకదేవ ... మహాజనేభ్యోనమః॥ ఆచమ్య + ఏ  
వంగుణ + + తిథా ప్రాచీనాపీతీ పితుః + గోత్రస్య + శర్మణః ప్రేతస్య మరణినా  
దారభ్య ఏకాదశేహని ఆచ్యాదిషోడశైకోద్దిప్త బ్రాధాని రుద్రగణాఖ్య వసుగణాఖ్య  
అవశిష్టబ్రాహ్మణభోజనైకోద్దిప్త శ్రాధానికరిష్య మాణస్తదంగత్వే సతదాచాగృహ  
భూభాండఆత్మద్రవ్య దేహస్థలశరీరశుద్ధ్యర్థం స్వప్తిపుణ్యాహవాచనం (సవ్యం) కరి  
ష్యే॥ ఇతీసంకల్ప్య॥ ఆచానిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం క్షీమహాగణానిపతి పూజాం  
కరిష్యే॥ విధిప్రకారేణగణపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనంగ కుర్యాత్॥

ఋగ్వేదులకు॥దిసంబున నవాహ్నికశ్రాద్ధములేదుగనుకఅప్రయోగమువివరించనైతి.

వృషోత్సర్జనమ్.

ఆచమ్య పూర్వోక్త-తిథా పితుః... గోత్రస్య... శర్మణః॥ ప్రేతస్య మాతుః॥  
గోత్రాయా॥ దాయా॥ ప్రేతాయా॥ మరణినాదారభ్యైకాదశేహని॥ వైశాచిక  
బ్రాధానివృత్త్యర్థం రుద్రలోకప్రాప్త్యర్థం వృషోత్సర్జనాఖ్యంకర్మకరిష్యే॥ స్థండిలం చ  
తురశ్రమిషుమాత్రావరం॥ గోమయేనోపలిప్య॥ తత్రప్రాదేశమాత్రాముదగాయతాం  
రేఖాయజ్ఞయశకలమూలేనలిఖేత్ । తస్యాఉధయతఃప్రాగాయతే ఉదకంస్థే । అసం  
స్పృష్టేచపూర్వయా॥ తయోర్మధ్యేప్రాగాయతా ఉదకంస్తాస్థిస్తో సంహతాలిఖత్వా  
తత్రశకతంనిధాయ॥ స్థండిలంమద్భిరరభ్యత్స్య॥ శకలమాన్నయ్యాంనిరస్య । అపఉక

స్పృశ్యః పహ్యగ్నై ఇత్యస్య మంత్రస్య। రాహిణపుష్కరాతమఋషిః। జాతవేదాగ్ని  
 దేవతా। త్రిష్టుప్తందః। అగ్నివహ్వనే వినియోగః। ఏవాగ్నై ఇహ హూతానామ్  
 తాదభస్మపురవతాభవానః। అవతాంత్యారోదసి విశ్వమిన్ద్రయజామహే సామనసా  
 యదేవాః। ౧-౫-౨౪ జప్తోదమూనా ఇత్యస్యమంత్రస్య। వసుశ్రుతఋషిః। జాతవే  
 దాగ్ని దేవతా। త్రిష్టుప్తందః। అగ్నిసీతః సేవియోగః। జప్తోదమూనా అతిధిర్గురో  
 ణ ఇమం నో యజ్ఞముపయాహి విద్వాః। విశ్వాలగ్నై అభియుజో విరాణ్యాశత్రూయ  
 తామాభరాభోజనాని। 3-౮-౧౮ భూర్భువస్సువః పృజాపతిః ప్రజాపతిర్బ్రహ్మహతిః  
 అగ్నిప్రతిష్ఠాపనే వినియోగః। భూర్భువస్వరోః। ఇత్యగ్నిమభ్యాన్తస్మిన్ ప్రతిష్ఠావ్య। అ  
 గ్నై హరణపాత్రయోరక్ష్యైస్సహోదకమాసిచ్య। విశ్వోఽగ్నిమిత్యస్యమంత్రస్య। విశ  
 ఋషిః। అగ్ని దేవతా। త్రిష్టుప్తందః। అగ్నిశుష్కసమింధనే వినియోగః। విశ్వోతిష్ఠా  
 బృహతాభాత్యగ్నిరావిర్భి శ్వానికృణుతేమహిత్యా। ప్రాదేవీర్మాయాస్స హత్యై  
 రేనాశ్విశీతైశ్శంకెరతు సేవితు 3-౮-౧౯ చత్వారిశ్రుంగా శాతమస్సమతిష్ఠిష్ఠవః। అ  
 గ్నిమూర్తిధ్యానే వినియోగః। చత్వారిశ్రుంగాత్రయోలస్యపాదాద్వశీర్వైనస్తహస్తానా  
 అస్య। త్రిధాబద్ధోవృషభోరోరపీతి మహాదేవోమర్త్యాం అవివేక 3-౮-౨౦ శ్లో॥ అ  
 ధాగ్నిమూర్తివత్క్యమిసర్వాభీష్టప్రదాయకం। ఏకదేహం ద్విశీర్ష స్కంజటామకుట  
 మండితం। సుదీప్తం స్వర్ణవపుషం శాంకశకలాన్వితం। చతుశ్శోత్రం ద్విదానానంచషణ  
 తుంపింగళప్రభమ్। ఆస్యద్వయం సుతామోర్జ్వుం సప్తజిహ్వసమావృతం। దక్షిణాస్యే  
 చతుర్జిహ్వస్త్రీస్త్రావైవామవక్త్రీకే। ప్రసన్నం సుస్మితం శాంతం సప్తహస్తసమన్వితం। డ  
 క్షిణే చ చతుర్నస్తం వామభాగే త్రిహస్తకమ్। సృక్సృహౌ శక్తిమిన్ద్రించ ధారయన్ ధ్యాయై  
 భుజైః। ధారయన్తోమరం వామైర్వ్యజనంఘృతపాత్రకం త్రిమేఖలం త్రిపాదంచమేషా  
 రూఢం వరప్రదం యజ్ఞసూత్రధరం సామ్యం సర్వాభరణభూషితం। రక్తాంబరధరం దేవం  
 తక్తమాలావిభూషితం। రక్తచందనలిప్తాంగం। జ్వాలాకోటిసమప్రభం। న్వాహంతుడక్షి  
 ణేపార్శ్వే దేవీం వామస్వభాంతధా। మం। ఏషహిదేవః ప్రదిశో ఏవం సం చింత్య మనసా  
 తహ్ని మధ్యే। తమాహ్వా యేనుసర్వాః పూర్వోహి జాతస్స ఉగ్రేభ్యం లంఠః। సవిజాయ

మాణస్సజనివ్యమాణః పృథ్వీబృహ స్తివృతివిశ్వతోముఖః పృథ్వీబృహఽగ్నేః మమా  
భిముఖోభవః సుముఖోభవః సుప్రసన్నోభవః సంకోభవః యథోక్తజ్ఞానాయాహవిగ్మ  
హః పూర్వోక్తతిథౌ పీతుః.. గోత్రస్య... శిర్షణః ప్రేతస్య మాతుః... గోత్రా  
యాః దాయాః పేతాయాః మరణదినాదారి ధ్యకాదిశేహని అంధత్వ మూకత్వ  
కాణత్వ బధిరత్వ పంగుత్వ వైశాచిక బాధానివృత్తిం దుద్రలోకావాప్యస్థిం వృషో  
త్సర్జన హోమామాఖ్యంకర్మకరిష్యే ఆకాముత్విగ్వసోందవ్యాత్ తదంగమన్వాధానం  
కరిష్యే సమిద్వయంత్రయంవాగ్నిహీత్యా అస్మిన్నానాం తేనాగ్నిపగ్నిం బాలివే  
దనమిచ్ఛేన ప్రజాపతిం ప్రజాపతించాహురదేవతే ఆశ్వేన అగ్నియేహం చక్షుషీ  
ఆశ్వేన దుద్రం సోమమింద్రం ప్రధానదేవతాః చరుషాయసయావకద్రవ్యేణ చరు  
శేషేణస్విప్రుకృతంధిగ్మసన్నవాకేరుద్రం అయాసమగ్నిం దేహస్విష్ఠామగ్నిరేవాయం  
సూర్యప్రజాపతిం దైతావాయోశ్చిత్తదేవతా ఆశ్వేన జ్ఞానాఽత్థానోపనిర్వరణార్థం  
త్రివారిమగ్ని మరుతశ్చాశ్వేన విశ్వాదేవాన్సంస్థాపేణ అంగదేవతాః పృథానదేవతాః  
సర్వాస్సన్నిహితాస్సంతు ఏవంసాంగోపాం కేనకర్మణాసంస్థాయత్యే ఇతిసంకల్ప్య  
శూన్యేసను సైవ్యాహృతిభిర్వాసమిథోమంకుర్యాత్ వ్యాహృతిపక్షే వ్యాహృతేనా  
మిత్యాదిపూర్వవత్ అన్వాధానసమిథోమేపనియోగః ఓం భూర్భువస్వస్వాహా  
ప్రజాపతయ ఇదంసమమ అథాగ్నేరిశాన్యదేశే మంటపద్వయమూసాద్య నూత  
నవస్తాణినిధాయ తత్రతండులాన్నిత్యేవ కలశద్వయంప్రతిష్ఠాప్య నూతనవస్త్ర  
మావేప్య తస్మిన్నాచర్చద్వయంప్రతిష్ఠాప్య వృషోత్సర్జనాంగగోవృషభమావాహనం  
కరిష్యే ఇతిసంకల్ప్య ఋషభమితివృషభం మాగావోగ్మన్నితి గాంచాభిమంత్ర్య  
ఋషభం మాసమానానాం సవత్సానాంవిషాసహిం హంతారంశత్రూణాంకృధి శి  
రాజం గోపతింగవాంగి అహమస్మిసవత్స హేంద్ర ఇవారిష్టేఅతీతః అథస్సవత్స  
మిప్రదోమిసర్వే అభిష్టితాః అత్రైవవోషిసహ్యమ్యుభే ఆర్తి ఇప్రజ్యయా వాచ  
స్పృతేనిష భేమాన్యధామదధగ్రంవదా 31 అభిభూరహమాగమం విశ్వకర్మణా

మ్నా॥ ఆవశ్చిత్తమావో నృతమావోహంస నితినదధే॥ ౪॥ యోగక్షేమం వత్రనా  
యాహం భూయాసముత్తమ ఆవోమూర్ధానమక్రమిం॥ అరస్పదాన్త ఉద్వదత మం  
మాకా ఇవోదకాన్తాదూకా ఉవకాదివ॥ ౫- ౮- ౧౦- ౧౨॥ ఇతివృషభమభిమంత్యి॥  
ఆగావోలగ్మన్నుతభద్రమక్రంతీదంతుగోష్ఠైరణయంత్యస్మై॥ ప్రజావతీః పురుషాసా  
ఇవస్యురింద్రయ పూర్వీరుషస్తోదుహానాః॥ ౧౧॥ ఇంద్రోయజ్వనప్రణతేచశిక్షతుపే  
ద్ధదాతినస్వమ్ముషాయతి॥ భూయోభూయోరయిమింద్రస్య వర్ధయన్నభిన్నై ఖల్యేసిద  
ధాతీదేవయుం॥ ౧౨॥

నతానశంతిన దభాతితస్మగ్నోనాసామాన్నివోవ్యధిరాదధన్వతి॥ దైవాంస్స  
యాభిర్వజైదదాతి చజ్యోగితాభిన్నచతై గోపతిస్తహ॥ ౧౩॥

నతాలర్వారైణకకాటో అశ్నుతైస సంస్కృతత్రముపయం తితాలభి॥ ఉన్  
గ్రాయమభయంతస్యతా అనుగావై మర్తస్యవిచరంతియజ్వన॥ ౧౪॥

గావోభగోగావ ఇంద్రోమెలచ్ఛానావసామస్య పృథమస్యత్రతః॥ ఇమా  
యాగావస్సజనాస్త ఇంద్రఇచ్ఛామిద్ధదామనసాచిదింద్రం॥ ౧౫॥

యూయంగావో మేదయథాత్మశంచిదశ్రీరం చిత్కృణుథాస్తుపృథీకం॥ శ  
ద్రంగృహంకృణుథ భద్రనావోబృహద్యోవయ ఉచ్యతేస్తభాసు॥ ౧౬॥

ప్రజావతీస్త్వాయవసం రిశంతీశ్శుద్ధాతిపన్ను పృవాతైశిబంతీః మావస్తేనతః  
త్రమాసుశంస్తః పరివోహేతీరుద్రస్యవృజ్యా॥ ౧౭॥

ఉపేదముప్రపర్షనమాసుగోమూపపృచ్యతాం । ఉపఋష్టభస్యరేత్యన్యపే  
దృతవన్వీశ్య ॥౮॥

ఇతిగామభిమంత్యై తతోష్ఠదిక్పాలకానావాహయైః ॥ ఇంద్రంహోమధుచ్ఛం  
ద ఇంద్రోగాయత్రీ ॥ ఇంద్రావాహన వినియోగః ॥ ఇంద్రంహోవిశ్వతస్పరిహవామహై  
జనభ్యః । అస్మింకమస్తుకేవలః ॥ ౧-౧-౧౮ ఇంద్రంహోకపాలకమావాహయామి స్థాప  
యామి పూజయామి ॥ ఇతిప్రాచ్యాం ॥ అగ్నిందూతంమెథాతిథిరగ్నిర్గాయత్రీ ॥ అగ్ని  
నాహనవినియోగః ॥ అగ్నిందూతంవృణీమహైహూతారం విశ్వవేదసం ॥ అస్యయ  
జ్ఞస్య స్తుక్రతుం ॥ ౧-౧-౨౨ ॥ అగ్నిం=పూజయామి ॥ ఆగ్నేయభాగే ॥ యమాయ నా  
మంయమోయమస్త్రిష్టాప్ ॥ యమావాహన వినియోగః ॥ యమాయసోమంసునత  
యమాయజ హూతాహవిః ॥ యమాయశ్లోగచ్ఛ్యగ్ని దూరో అరంకృతః ॥ ౧-౨-  
౧౬ యమం=పూజయామి ॥ ఇతిదక్షిణస్యాం ॥ మూషణఇతిఘోరః కణ్వోగాయత్రీ ॥  
నిఋత్ త్యావాహన వినియోగః ॥ మూషణఃపరాపరానిఋత్త్యన్తరావధిత్ ॥ ప్రతీష్ఠత్య  
షయానహ ॥ ౧-౩-౧౬నిఋత్ తిం=పూజయామి ॥ ఇతినిఋత్ త్యాం ॥ ఉదుత్తమంముము  
గ్నినశ్శునశ్శేహో వరుణోగాయత్రీ ॥ వరుణావాహన వినియోగః ॥ ఉదుత్తమం ముముగ్ధ  
నో వివాశంమధ్యమం చృత ॥ అవాధమానిజీవసే ॥ ౧-౩-౧౮వరుణం=పూజయామి ॥ ఇతి  
ప్రతీచ్యాం ॥ తవవాహంగిరసోవ్యశోహాయుర్గాయత్రీ ॥ వాయ్వావాహన వినియోగః ॥  
తవనాయవృతస్పతేత్వష్ట్రామతరద్ధతం ॥ ఆవ్రాంస్యా వృణీమహే ॥ ౧-౩-౩౦ ఇతి  
వాయువ్యం=యామి ॥ హయువ్యాం ॥ త్వన్నసోమో గౌతమసోమోగాయత్రీ ॥ కుబేరా  
వాహన వినియోగః ॥ త్వన్నసోమ విశ్వతో రతోరాజన్నఘాయతః ॥ సరిష్ట్యత్వావ



తస్మాత్ ॥ ౧-౬-౨౦ కు బేరం=పూజయామి॥ ఇత్యుత్తరస్యాం॥ కద్రవా యేతి కణ్వోరు  
 ద్రోగాయత్ర ॥ రుద్రావాహనవినియోగః॥ కద్దుద్రాయప్రచేతసేమిహృష్టమాయ  
 తవ్యసే॥ వోచతుశం తమంస్మాదే ॥ ౧-౩-౨౬ రుద్రం=పూజయామి ॥ ఇతిశాన్యాం॥  
 తతే ఇంద్రాద్యష్టదిక్పాలకభ్యః ॥ గోవృషభరాజాభ్యంచావాహనాది పోడశోపచా  
 రపూజాంకృత్యా॥ అగ్నిసమీపమాగత్యతస్మాదకేసపాణినా ప్రదక్షిణమగ్నిగ్రతిఃప  
 దిసమూహ్యా ప్రాగైరుదగగ్రైశ్చ బాహూమౌత్త్రిభ్యః॥ పురస్తాదుదీచీనాగ్రైష్టోడశ  
 భిః॥ దక్షిణతః ప్రాగగ్రైరస్తాదశభిః॥ పశ్చాదుదీచీనాగ్రైష్టోడశభిః॥ ఉత్తరతః ప్రాగగ్రైబ  
 స్తాదశభిః మూలాస్యగ్రైరపిథాయ॥ అగ్నేరుత్తరతఃపాత్రానాదనాయ॥ దక్షిణతోర  
 హ్మసనార్ధంచదర్శనాన్వీర్య॥ త్రిపరిషిచ్య॥ ఉత్తరాస్తేర్జ్ఞానదర్శనం దక్షిణసవ్యపా  
 ణిభ్యాం॥ క్రమేణచరుస్థాలీప్రోక్షణ్యా॥ దర్శిస్తువాప్రోక్షితాజ్యషీపత్రే॥ ఇధాబర్హిచే  
 తి॥ శూర్పకృష్ణాజినోడిలూఖిలముసలానిచనాదయత్ ॥ ప్రోక్షణపాత్రముద్ధృత్య॥ తత్రా  
 నంతర్దర్శనప్రాచేత మాత్రావసఖభిన్నా॥ సమాసాగ్రా॥ దర్శాపవిత్రకృత్యా॥ తస్మి  
 న్నంతర్ధాయ॥ అపఠసిచ్య॥ గంధాదికంప్రక్షిచ్య॥ హస్తయోరంత్రోపకనిష్ఠికాభ్యామా  
 వస్త్రీరుత్పాయ॥ పాత్రాణ్యుత్తానానికృత్యా॥ ఇధాబర్హిపోశ్యగ్రంథింవిసస్య॥ తాభి  
 రద్భిస్త్రిప్రోక్షేత్ ॥ శ్లో॥ ఉత్తానేనతుహస్తేనకర్తవ్యం ప్రోక్షణంభవేత్ ॥ అవాచీనేన  
 హస్తేనకర్తవ్యంస్యాదప్రోక్షణమ్ ॥ ముష్టికృతేనహస్తేనకృతమభ్యుక్షణంభవేత్ ॥ అధ  
 చమసంప్రత్యగ్గర్భిధాయ॥ తత్రప్రాగగ్రేపవిత్రేసిథాయ॥ ఉత్పాతేఅపఠసిచ్య॥ గం  
 ధాదికంప్రక్షిచ్య॥ బ్రహ్మణంవృణయాత్ ॥ హోమార్థంఅస్మిన్వృతోత్సర్జనాభ్యై కర్మ  
 ణిబ్రహ్మణంత్యామహంవృణో॥ బ్రహ్మవృతోస్మి కరిష్యామిత్యుక్త్యా॥ ప్రాజ్ఞాభోయ  
 జ్ఞోపవీత్యాచమ్య॥ సమస్తపాణ్యంగుష్ఠోగ్రేణాగ్నిం సవ్యపాదపురస్సరంపఠేత్ ॥ నిరస్తః  
 పరావనుఃత్యంగుష్ఠోపక నిష్ఠికాభ్యాం బ్రహ్మసనాత్మణం నైఋత్యాంనిరస్య ॥ అప  
 ఉపస్పృశ్య॥ ఇదమహమర్వావసోస్సదనసీదామిత్యుపవిశ్య॥ జపతి॥ ఓంబ్రహ్మస్పతి  
 ర్భృహ్మబ్రహ్మసదనశివ్యతే॥ బ్రహ్మస్పతేయజ్ఞంగోపాహి॥ సయజ్ఞవతింపాహిసమాం  
 పాహీ తిజపిత్యాసదాయజ్ఞమనావరైత్ ॥ కర్తాచమసంనాశికాగ్రంసీత్యా॥ బ్రహ్మన్న  
 పఃపగ్నేష్యామి ఓంప్రణయ॥ ఇత్యుత్తరస్థేత్ ॥ కర్తాఅగ్నేరుత్తరతోదర్శననిధాయ॥

అన్యదైభ్రావచ్ఛాదయేత్ । తేషవిప్రేచరుపాత్రేనిధాయ ॥ కుద్రాయత్వాజుష్టానిర్వ  
 పామి॥ త్రిః॥ సోమాయత్వాజుష్టానిర్వపామి॥ త్రిః॥ ఇంద్రాయత్వాజుష్టానిర్వపామి॥ త్రిః  
 కుద్రాయత్వాజుష్టప్రోక్షామి॥ సోమాయత్వాజుష్టప్రోక్షామి॥ ఇంద్రాయత్వాజుష్ట  
 ప్రోక్షామి॥ తినిర్వాపసంఖ్యయాప్రోక్ష్య॥ త్రిఃప్రోక్ష్యశశిపయేత్ ॥ ఏహికపక్షీస్వ  
 యంహముసలేనావహన్యాత్ తేషవిప్రేజ్యపాత్రేనిధాయ॥ అజ్యతాతేజ్యమాసి  
 ద్య॥ అగ్నేరుత్తరతస్సభస్మాంగారాస్ప్రియోగపారిజాతరీత్యా పరిస్తరణాద్భహిర్నిహూ  
 హ్య॥ తేషాజ్యమధశ్రిత్య॥ జ్వలతాదర్భాదినావజ్వల్య॥ అంగుష్ఠపర్వమాత్రక ద్వైద  
 ర్భాగ్రేప్రచ్ఛిద్య॥ ప్రత్యశ్య॥ ఆజ్యేప్రాశ్య॥ అవశపస్పృశ్య॥ తేనైవజ్వలతాచరుణా  
 సహత్రిఃపర్యజ్జకరణాకృత్యా॥ తదుల్బుకమపాశ్య॥ ఆపస్పృష్ట్యా॥ ఆజ్యంకర్షన్ముదగు  
 ద్వాశ్య॥ అంగారాస్ప్రిత్యాహ్య॥ సవితృప్యైత్యస్య మృతస్యహిరణ్యస్తూపముః॥ సవి  
 తాదేవతా॥ పురండ్రస్త్రికృందః॥ ఆజ్యోత్పవనేవినిదోగః॥ సవితృప్యైవ సవశతునాన్య  
 చ్ఛిద్రేణవవిప్రేణవసోమసూర్యస్యరశ్మిభిరితిమంత్రేజైకవారం ద్విస్తూష్టిముతానాభ్యాం  
 పాణిభ్యామంగుష్ఠౌత కనిష్ఠికాభ్యామాజ్యంతిరుత్పయ ॥ ఐవిప్రేప్రోక్ష్యనహాప్ర  
 హృత్య॥ అగ్నేఃపశ్చదద్భిఃప్రోక్ష్యో దగ్రాంబహ్నిస్సన్నహసీమాస్తీర్య॥ తిన్యాబహ్ని  
 రాస్తీర్య॥ తత్రాజ్యపాత్రంనిధాయ దక్షిణేనహస్తేన స్పృశ్యవౌగృహీత్వా॥ సవ్యేనద  
 ర్భానాదాయ॥ సహోవాగ్నప్రతాప్య॥ స్పృశంనిధాయ॥ స్పృశంహమహస్తేగృహీత్వా॥  
 దక్షిణేనదర్భానాదాయ॥ దర్భాన్ద్రోణిలం త్రిస్సమృజ్య॥ బిలఘ్నస్తాదాంభ్యయావగు  
 పరిబిలందంఢం దర్భమూలైస్త్రీస్సమృజ్య॥ ప్రోక్ష్య॥ స్రువమాజ్యగుత్తరతోనిధాయ॥  
 అపస్పృష్ట్యా॥ త్రైవేదధైస్పృశంవైవమేవసంమృజ్య॥ స్రువస్యోత్తరతోనిధాయ॥ ద  
 ర్భాసద్భిస్సంస్పృశ్యగ్నప్రహరేత్ ॥ తతస్పృశంస్పృశేణాభిహూర్య॥ ఉదగుద్వాస్య॥ అ  
 గ్నాశ్యయోర్మధ్యేనీత్యా॥ ఆజ్యాద్దక్షిణతోబహ్నిప్యాసాద్య॥ హవిఃపృథక్కురణాయ  
 పాత్రాంతరంచర్యాజ్యయోర్మధ్యేనిధాయ॥ ఇన్ధిరజ్జంచమసేనిధాయ॥ ఇన్ధింహానా  
 హస్తేగృహీత్వా॥ ఇన్ధిమలంకృత్య॥ అగ్నిమలంకృత్య॥ బ్రహ్మణమలంకృత్య॥ స్వయమ  
 లంకృతోజహుయాత్ ॥ విశ్వానినోదుర్గహేతిన్మాణాంమంత్రాణాం॥ మాధ్యమాత్ర  
 యోనమశ్రుతముః॥ జాతవేదాగ్నిదేవయ॥ త్రిష్టుప్కుందః॥ అగ్నీలంకరణేనియో

౧౩: ఓం॥ విశ్వానినోదుర్గహాత వేదః॥ ఇతిప్రాచ్యాం॥ సింధుంసనావాదురితాతిష్ఠః॥  
 ఇత్యాగ్నేయాం॥ అగ్నేఅతిమన్మనసాగృణానః॥ ఇతిదక్షిణాం॥ అస్మాకంభోగ్యసి  
 తాతనూనాం॥ ఇతినిఘ్నాం॥ యస్తాహృదకీణామన్యమానః॥ ఇతిప్రతీచ్యాం॥ అ  
 మర్త్యంమన్వోజోహవీమి॥ ఇతిహయవాం॥ జాతవేదోయశోఅస్మానుధేహి॥ ఇత్యు  
 త్తరవాం॥ ప్రజాభిరగ్నేఅమృతత్వమశ్వాం॥ 3-౮-౧౯ ఇతిశాన్యాం॥ తతోనమస్కా-  
 రముద్రాంఘృత్వా॥ పౌగ్ధయేత్॥ యస్తైత్వానుకృతేజాతవేదఉత్తోకముగ్నేక్షుద్రావ  
 స్త్యోనం అర్చిషాసపుశ్శిణం పీరవృత్తం గోమతంర్షయింసతేతేస్త్వస్తి॥ 3-౮-౨౦  
 ఇన్ద్రుద్విరభిఘాత్య॥ మూలమన్యమయోర్మధ్యేగృహీత్వా॥ అయంతిఇన్ద్రనామదేవో  
 జాతవేదాగ్నిప్రిప్తౌ॥ అగ్నిధాధానావిధాగః॥ ఓఅయంతిఇన్ద్రాత్యజాతవేదస్తై  
 వ్యస్త్వవర్ధస్త్వచేదవర్ధయచా॥ స్కాన్వజియాచపశుభిర్భ్రాహ్మవర్చసేనాన్నాద్యనసమే  
 దియన్వాహ॥ జాతవేదసేనమన్యమానాయఇదంసమమ॥ తితస్త్పవేణాజ్యమాదాయ  
 ఆగ్నేరాయతనస్యవాయవ్యకోణాదారభ్య॥ ఆగ్నేయకోణపర్యంతం॥ సంతతదారాం  
 జహుయాత్॥ ప్రజాపతయఇతిమనసాస్మం॥ న్వాహేత్యుచ్చైర్వదేత్॥ ప్రజాపత  
 యఇదంసమమ॥ ఏవంనైరుతిదేశాదీశాన పర్యంతంజహుయాత్॥ అగ్నిఅగ్నిశుద్ధ్య  
 గ్ధంచక్షుషీహోమః॥ అగ్నయెస్వాహేత్యుత్తరాధాపూర్వాధై॥ అగ్నయిదంసమమ॥  
 సోమాయస్వాహేతిదక్షిణాధాపూర్వాధై॥ సోమాయెంసమమ॥ ఇతిచక్షుషీహోమః॥

తతఃపూర్వపాత్రేచరుంసిషిష్య॥ అభిఘాత్య॥ త్రేధావిభజ్య॥ భాగత్రయమభిమృ  
 శ్య॥ అభిఘాత్య॥ అవదానధర్మేణావదాయ॥ కద్రుద్రాయేత్యస్యమంత్రస్త్వ॥ కణ్వఋ  
 షిః॥ రుద్రోదేవతా॥ గ్రాయత్రీశంధః॥ వృహత్సగ్రధాన చరుహూమేవినియోగః॥  
 ఓంకన్రుదాయప్రచేతసమీధుష్టమాంతవ్యసే॥ వోచేనుశంతమంత్రా దేస్వాహ॥  
 (౧-3-౨౬) రుద్రాయేదంసమమ॥ సోమోధేనుమి త్యమంత్రస్య॥ శాతమ  
 ఋషిః॥ సోమోదేవతా॥ త్రిష్టుష్కుండఃవృహ-పాయసోహూమేవినియోగః॥ సో  
 మోధేనుంసోమోఅర్హంతమాశుంసోమోవీరంకర్తవ్యందదాత్॥ సాదస్యంవిదత్త్వంస

ధేయంపితృశ్రవణంయోదదాశదస్త్యైస్సాహా॥ సోమాయేదంసమమ్ ॥ ౧-౬-౨౨౬ వె  
 దముపపర్చసమిత్యస్యమత్రస్య॥ భరద్వాజఋషిః॥ ఇంద్రోదేవతా॥ అనుష్టుప్చందః॥ వృ  
 షోత్సర్గప్రధానచరుహూమెవినియోగః॥ ఉపేదముపపర్చసమాసు సోమూపపృచ్ఛ  
 తామ్ ॥ ఋషభస్యరేతస్య పేంద్రేతవవీర్యైస్సాహా॥ ॥ ఇన్ద్రాయేదంసమమ్ ॥  
 ఇతిప్రధాన దేవతాహుత్వా ॥ అథ సావర్ణాదికృతేన శంఖంచక్రం పాగ్భాగేని  
 ధాయ ॥ సంపూజ్య ॥ కదుగ్ద్రాయేతి సవర్చస్య సూక్తస్య ॥ కణ్వఋ  
 షిః॥ రుద్రోదేవతా॥ గాయత్రీఛందః॥ పాగ్నిశిప్రాధానవినియోగః॥ కర్తృద్రాయప్రచే  
 తసెమ్ని హుష్టమాయతవ్యసె నోచేమశంతమహ్మదే ॥౧॥ యథానోఅదితిః కర్తృ  
 త్వై నృభ్యోయధాగవే॥ యథాతోకాయరుద్రయం ॥౨॥ యథానోమిత్రోవరుణోయ  
 ధారుద్రస్యైకతతి ॥ యథావిశ్వేనజోషసః ॥౩॥ గౌధపతింమేధపతిం రుద్రంబలాపభే  
 వణం॥ తచ్చుంయోస్తుమ్మమిమహే ॥౪॥ యశుక్రత్సూర్యోహిరణ్య మిషరోచ  
 తే॥ శ్రేష్ఠోదేవానాంవసుః ॥౫॥ శన్నఃకరత్యర్వతే సుగంఘైహయమెష్యై॥ నృభ్యోనాది  
 భ్యోగవే ॥౬॥ అస్మేహామశ్రియమధినిధేహిశతస్యవృణాం॥ మహిశ్రవస్తువిస్తృష్టమ్ ॥౭॥  
 మానసామపరిత్యాదోమారాతయోజహురంత॥ ఆసఇంద్రోవాజేభజ ॥౮॥ యాస్తేప్ర  
 జాతిమృతస్యవరస్త్రిధామంస్తృతస్య॥ మూర్ధానాభాసోమవేన ఆభూషంతీసామ  
 వేదః॥ ౯॥ ప్రాథకనం॥ శ్లో॥ పశుంపశుపతిం దేవంసర్వదేవస్యరూపిణే॥ నృషభాయచ  
 దేవాయప్రేతత్వ వినివృత్తయే॥ ప్రత్యక్షయోధిమారభ్య ప్రాగభ్యేధిపోభవ తద్దే  
 వదక్షిణాం భోధింసామ్యాభేరభిపోభవ॥ శ్లో॥ నీలోత్పలదళశ్యామాం దీర్ఘశృంగో  
 భశోభితాం॥ యూర్ధ్వంపాశేదండంచ॥ తస్మైదేవ్యైనమోనమః॥

ఇమారుద్రాయే త్యేకాదశర్చసూక్తస్య | గృత్సమదఋషిః | రుద్రోదేవతా జగతీభండః |  
 అంత్యే ద్వైత్రిష్టవః | దక్షిణదిశి ప్రార్థనావినియోగః || ఇమారుద్రాయ తపసేకప్రదినే త్తు  
 యద్వీరాయ ప్రభరామ హేమమిం | యథానశ్శమసద్విపదైవతుష్ట్య దైవిశ్వంపుష్పంగా  
 మేత్రిస్మిన్న నాతురం || ౧ || మృశా నేరుద్రాతనో మయస్కృధీక్షయద్వీరాయ నమసా  
 విధేమతే | యచ్ఛం చయోశ్చ మనురామై జెహితాత దశ్యామతవరుద్గ్రహణీతిషు || ౨ ||  
 ఆశ్యామతేసునుతిం దేవయజ్య యాత్తయద్వీరస్య తవరుద్రమిథ్యః | సుమ్నా యన్ని ద్వి  
 శోత్రిస్తా కమాచరాత్రిష్టవీరాజహవామతేహవిః || 3 || త్వేషంప్రయం రుద్రం యజ్ఞ సా  
 ధవంకుంక్రమివవసై నిహ్వయామహే ఆరేత్రిస్మదైవ్యం హే శోలస్యతు సుమతిమిద్వయ  
 మస్యావృణీమహే || ౪ || దివోవరాహమరుషం కప్రదనం ల్లత్వేషం రూపం నమస్తానిహ్వ  
 యామహే | హస్తైబిభ్రీద్భీషజా వార్యాణి శర్మవర్మచ్ఛద్విరస్మభ్యం యంసత్ || ౫ ||  
 ఇదంప్రితేమరుతాముచ్యతే వచస్సాద్విదోస్సాద్విదోరుద్రాయ వర్ధనం | రాస్వాచసే  
 అమృతమర్తభోజనం త్మనతో కాయతసయాయమృశే || ౬ || మానోమహంతేముతమా  
 నుర్భకం మాన ఉక్షంతముతనూన ఉక్షీతం | మానోపధిః పితరం మోతమాతరంప్రియా  
 మానః స్తనువోరుద్రోరిషః || ౭ || మానస్తాకతసయేమాన ఆయామానో గోఘమానో  
 ఆశ్వేషురిషః | వీరాన్మానో రుద్రభామితోపధిర్హవిష్మంత సుదమిత్యాహ వామహే  
 ౮ || ఉపతేస్తామాన్మశుసాఇవాకరం రాస్వాపితర్మరుతాం సుమ్నమస్మై | భద్రాహితే  
 సుమతిర్మృశయత్తమాధాప్రయమవ ఇత్యేవృణీమహే || ౯ || అరేతేగోఘముతపూరుష  
 ఘ్నంక్షయద్వీరస్తుమ్నమస్మై తేలస్తు | మృశాచన్ అధిచబ్రూహి దైవాధాచనశ్శర్మయ

ఉచ్ఛ్విబధ్వాః ౧౦॥ అవోచామనమో అస్మాఅక్షస్యవశ్శ్చోతుమేహవం దుద్రోనురు  
త్వా । తన్నీమిత్రోనరుణోమామః॥ తామదిత్తిస్సింసుః పృథ్విఃఉత్రక్వాః॥

ఆతేఽపిరితిపంచదశస్పస్య సూక్తస్య । గృత్సముదఋషిః ॥ రుద్రోదేవతా । త్రి

ష్టాష్టదశః । పశ్చిమదిశిపార్థినేవినియోగః॥ ఆతేఽపిరిరుతాంసుమ్న మేతు మాంసూ

స్యస్యస్తందృ శోయుయోధాః । అభినోఽరాల ర్వతిక్షమేత్రప్రజా యమహిరుద్రస్రిజా

భిః॥ ౧॥ త్వాదత్తేభీరుద్రశంతమేభిశ్శతంహిమాలశీయ భేషజేభిః । వ్యగస్మద్వేషో విత్త

రంవ్యంహూవ్యమీవాశ్చాతయస్తావిషూచిః॥ ౨॥ శేష్తోజాత స్య కుదగ్రియూసిశ స

స్తమస్తవసాంవజ్రబాహూవస్వణఃపారమంవాసస్వస్తివిశ్వాఅభీత్రిపసాయుయోధ॥

3॥ మాత్వారుద్రచిక్రథామానమోభిర్మాదుష్టుతీ వృషభమానహూతీ ఉన్నోవీధాం

అర్పయ భేషజేభిర్భిషక్త మంత్యాభిషజాంశ్చోమి॥ ౪॥ హవీమభిర్హవ తేయోహవిర్హవ

స్తోమేభీరుదగ్రిందిషీయ । ఋదూదరిస్సుహ వైమామే అస్యైబభుస్సుశిప్రోరిధిష్టనా

యైః॥ ఉన్మామమందవృషభోమరుత్వాంత్యక్షీయ సావయ సానాథమానంఘృణేవభా

యామరపాలశీయావివాసేయంరుద్రస్యసుమ్న॥ ౫॥

క్వగస్య తేరుద్రోమృతయాకుర్హస్తోయోఅస్తి భేషజోజలామః । అక్షభిరారంభ

వై వ్యస్త్యాభీమమావృషభ చక్షమీధాః॥ ౬॥ ప్రబభ్రేవేవృషభోయశ్విత్తేచేచుహూను

హింసుష్టుతిమీరయామి । నమస్త్యాకల్మషీకిప్తంనమోభీర్గృణేమసిష్వేషగ రుద్రస్యనామ॥

౭॥ స్తిరైభిరంగైః పురుహుషఉగ్రాబ్రభు స్సుక్రేభిః వివివేహిరైః । ఈశా నాస్య

భువనస్యభూరైర్నవా ఉయోషదుద్ధాదస్మర్యం॥ 2॥ ఆహాన్భిభర్షిసాయం కా నిధ  
 న్వార్షన్నిష్కంయజ్జతంవిశ్వరూపం॥ అగ్నిద్దాదయఃపైవిశ్వమభ్యంనవా ఓజీయో  
 రుద్రత్వ దస్తి॥ ౧౦॥ స్తుహిశ్చుతంగ ర్తసదంయువాసంస్తృగన్న భీమము పహాత్సుము  
 గ్రం॥ మృతాచరితైరుద్రస్తవానైస్యంతే అస్మన్నివకుంతుసేనాః॥౧౧॥కుమారశ్చి త్వి  
 తరంవందమానం ప్రతినానామరుద్రోప్తయగతం భూరైర్భాతారం వత్పీతింగృణీషెస్తుత  
 స్త్వంభేషజారాస్యస్మై॥ ౧౨॥ యావోభేషజామరుతశ్శుచీన్వి యాశంతమావృషజ్ఞో  
 యామయోభా॥ యావిమనురవృణీతాపితావస్తాశంచ యోశ్చిగుద్రస్యవశ్శి॥౧౩॥ పరి  
 ణోహోతీరుద్రోస్యవృజ్ఞాఃపరి త్వైషస్యనుర్నత్తిర్నహి గాత్॥ అవస్థిరామ ఘనద్యృస్తను  
 స్త్వమిన్ద్రస్వస్తాకాయతనయాయమృత ॥౧౪॥ ఏవాబభోవృషభచకి తావయథాదేవస  
 హృణీషెనహం సిహవనశ్శునోన్న రుద్రైహభోభిబృహ ద్వదేమవిదధే సువీరాః  
 పశ్యమదిశిప్రాధానమకృత్వా.....

ఇమారుద్రాయుష్ధిరధన్వసతిచతుష్కర్చస్యసూక్తన్యవసిష్ఠఋషిః । రుద్రోదే  
 వతా । జగతీభందః । ఉత్తరదిశిప్రార్ధనెవియోగః॥ ఇమారుద్రాయుష్ధిరధన్వనైగిరఃక్షీ  
 ప్రేషవేదైవాయస్యధాన్మ । అహహ్యాయసహమానాయ నైధసెతిగ్మా యథాయభర  
 తాశ్త్రణోతునః ॥౧॥ సహితుయోతుమ్యస్యజన్మసాన్సాన్మాజ్యే నదిప్యస్యచేతతి అ  
 వంసవంత్తీరువనోదురశ్చరాసమివాదుద్రజా సునోభవ ॥౨॥యాతేదిమ్యదవసృష్టాదిన  
 స్పరిత్కుయాచరతిపరిసావృణక్తునః॥ సహస్రంతెస్వపిహితభేషుజామాన స్తోకేషుతన  
 యేషురీరిషః॥ 3॥ మానోవధీరుద్రమాపరాదామాతేభామప్రసితోహేలితన్య॥ ఆనోభ

జ్వల్లిషీజీవశం సెయూయం పాతస్సస్తిభిస్సదానః॥ ఇతిపాథకనంకృత్యా॥

ఏతంయువానంపరివోదామితెనక్రీతంతీర్చరతిప్రియేణమానశ్చాప్తజనుమా  
స్సుభాగారాయస్సపేణసమిమాదేమ॥౨॥ శాంతాపృథివీశివమంతరిక్షంద్వారో  
దైవ్యభయంనోఅస్తు॥ శివాదితే॥ ప్రదితేఽద్దిశోనఆపోవిశ్వతః పరిపాంతుసర్వతః॥ ౩ ॥  
ఓంశ్చాంతిశ్చాంతిశాంతిః॥ ఇతిజపిత్యా॥ గోమిధునస్యపునఃపూజాంకృత్వా చదుత్రయే  
ణస్విష్టకృతమాదాయ॥ యదస్యకర్మణఇత్యస్యమంత్రస్య॥ హిరణ్యగర్భఋషిః॥ స్విష్ట  
కృద్దైవతా॥ అతిభృతీచ్ఛందః॥ అగ్నిస్విష్టకృద్ధోమేవినియోగః॥ యదస్యకర్మణోత్సరీరి  
చం యద్వాన్యూనమిహాకరం॥ అగ్నిష్టస్విష్టకృద్విద్వాన్సర్వంస్విష్టం సుహుతంకరో  
తుమే॥ అగ్నయస్విష్టకృతైసుహుతహుతై సర్వప్రాయశ్చిత్తాహుతినాం కామానాం  
సమర్థయిత్రే సర్వాన్నః కామాన్సమర్థయస్వాహా॥ ఇత్యేకశృఙ్ఖోచ్చాద్యాగ్నానీశా  
నదేశజహుయాత్॥ స్విష్టకృతైగ్నయఇదంసమమ॥ తతోగ్నరుత్రతఃస్థితామిధృబు  
ధనరజ్జంవిస్రస్యదుద్రాయస్వాహేతిహుత్వా॥ ఆపస్సప్తాస్త్రాస్రవేణప్రాయశ్చిత్తాజ్ఞా  
హుతీస్సప్తహుయాత్॥ తత్రమంత్రాః॥ అయాశ్చైతివిమదోయాశగ్నిఃపంక్తిః॥ ప్రా  
యశ్చిత్తాజ్ఞాహోమేవినియోగః॥ అయాశ్చాగ్నేస్యనభిశస్తీశ్చ సత్యమిత్యమయాఅసి॥  
అయాసావయసాకృహోయాసా నావ్యమూహిషేయానోధేహిభేషజంస్వాహా॥ అయ  
సేగ్నయఇదంసమమ॥ అతోదేవామేథాతిధిదేవాగాయత్రీ॥ ప్రాగ్వత్॥ అతోదేవాఅ  
వంతు॥ నోయతోవిష్ణుర్విచక్రమేస్తృభివ్యాస్సప్తభామభిస్సాహా॥ ౧॥౨౯॥ దేవేభ్య  
ఇదం॥ ఇదంవిష్ణుర్మేథాతిధిర్విష్ణుర్గాయత్రీ॥ ప్రాగ్వత్॥ ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమేత్రిధాని  
దధేషదం॥ సమూశహమస్య పాంసురేస్వాహా॥ ౧-౨౯॥ విష్ణవఇదం॥ వ్యాహృతీనాంవ్య  
స్తనమస్తానాం ప్రత్యేకంవిశ్వామిత్రకౌతమాతిభరద్వాజఋషయః॥ అగ్నివాయుసూ  
ర్యప్రజాపతయోదేవతా॥ గాయత్ర్యుస్త్రిగనుష్టుగ్బృహత్యశ్చందాంసి॥ ప్రాగ్వత్॥ ఓం  
భాస్వాహా॥ అగ్నయఇదం॥ భవస్సాహా॥ వాయవఇదం॥ ఓంస్వస్వస్సాహా॥ సూర్యా



యెదం భూర్భువస్వస్సాస్వహా || ప్రజాపతయెదం || తతోబ్రహ్మకర్తారంపరీత్యసప్తా  
హుతీర్బ్రహ్మయాత్ | త్యాగంయజమానోఽదేతే || యద్వోదేవా అభిలషామరుతే స్తిష్టుమ్ |  
మంత్రవిపర్యాసాదిని మిత్తనైమిత్తిక ప్రాయశ్చిత్తాంజ్యహోమేవినియోగః || ఓం || య  
దోదేవాతిప్రాదయానివాచాచప్రయతీ దేవహాశనం, అరామోఽస్మాంఅభి దుచ్చు  
నాయతే స్యతాన్మన్మరుత్తస్తన్ని ధేతవస్వాహా || యజమానః | మరుద్భ్యుదనమమ ||  
అనాజ్ఞాతమితిమంత్రద్వయస్య | హిరణ్యగర్భఋషిః | అగ్నిదేవతా | త్రిష్టప్తదః || జ్ఞా  
తాజ్ఞాతదోషనిబర్హణార్థ మాజ్యహోమేవినియోగః || అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం య  
జ్ఞస్యకీయతైమిధు | అగ్నేతదస్యకల్పయత్వంహివే త్థయధాన్తంస్వాహా || యజమానః  
అగ్నయెదంనమమ || పురుషసమ్మితోయజ్ఞోయజ్ఞః పురుషసమ్మితఃఅగ్నే = తథంస్వా  
హా || అగ్నయెదంనమమ || యత్పాకతేత్యస్యమంత్రస్య | ఆప్త్యత్రితఋషిః | అగ్నిదే  
వతా | త్రిష్టప్తదః | యత్పాకతామన సాదీనదతానయజ్ఞస్య మప్త్యతేమ ర్హ్యసః |  
అగ్నిష్టథోతా | క్రతువి ద్విజానస్యజిహ్వోదేవాం ఋతుశో యజాతిస్వాహా || ౧౩ || ౩౦ ||  
అగ్నయెదంనమమ ||

రుద్రకలశ పూజా.

రుద్రకలశంస్థాప్య || అస్మిన్కలశే రుద్రమావాహయామితి షోడశోపచారై  
ఃభ్యర్చ్య || కద్రుద్రాదేతిమంత్రస్యకణ్వఋషిః | రుద్రోదేవతా | గాయత్రీఛందః |  
రుద్రకలశస్థాపనేవినియోగః || కద్రుద్రాయప్రచేతసే...హృదే || రుద్రమావాహయా  
మి || ఇత్యావాహ్య ||

అథవృషభన్యాసః || ఇషేత్వేతిమూర్ధని || ఇషేత్వోర్జ్జేత్వావాయ + ప్రశూ  
న్పహి || మూర్ధ్నేనమః || తద్విష్ణోరితిశంఖాంక || తద్విష్ణోః + రాతతం || శంఖాంకే ||

ఉనుత్యంజాతవేదసమితిచక్రాంకేః ఉనుత్యంజాత x సూర్యం చక్రాంకే || సహస్ర  
 శీర్షలలాట || సహస్రశీ x గులం లలాట || అతోదేవా ఇతి నేత్రయోః || అతోదేవా  
 అ x దామభిః నేత్రయోః మర్మాణి ఇతినాసికాయాం మర్మాణి శేవర్మభిః x మంద  
 తుదేవాః నాసికాయాం విష్ణుముఖా ఇతి ముఖే విష్ణు ముఖా వైదేవా శ్చందోభిరిమా  
 x శిర్మయచ్ఛతు ముఖే ఓజోపీఠగ్రీవం ఓజోపై సహాసిబలమసిభాజోసిదేవానా  
 x సర్వాయుః ఏవంగ్రీవం మర్మాణిత ఇతి బాహుమ్యుతః మర్మాణి శేవర్మభిః x  
 మనుమదతుదేవా సమిధాగ్నించువస్యత ఇతి బాహువ్యః సమిధాగ్నించువస్యతస్తు  
 తైర్వౌసరుతాతిథం అస్మిన్ హవ్యాజుసోతః బాహువ్యః ఇదం విష్ణురితి హృద  
 యే ఇదం విష్ణుర్వ్య x సురే హృదయే నాభిర్మైచిత్తం విజ్ఞామితి నాభిం నాభిర్మైచి  
 త్తం విజ్ఞానం నాయుగ్మేషచ తిర్భసత్ నాభిం ఆపాంతసున్యరితి కటిం ఆపాంతసు  
 న్యస్త్ర x ప్రతిమానానిదేభుః కటిం ఉర్వోర్జయిత్యారుం ఉర్వోర్జోజోరిస్తా  
 మ్మామాహిగంసీః ఇత్యారుం చిత్రందేవానామితి జంభయోః చిత్రందేవానా +  
 స్తస్థుషశ్చ జంభయోః ఇమామేవరుణేతి జాన్వోః ఇమంమేవరుణ + రాచకే జా  
 న్వోః రక్షోవాణమితి స్కంధే రక్షోవాణం నాజప్రమాజిఘర్మి + దివాసరిషః పాత్రవ  
 క్తం స్కంధే విజ్ఞోరరాటమసీతి పృష్ఠే విజ్ఞోరరాటమసివిజ్ఞోః ప్రృథమసి + విష్ణవే  
 త్వాపృష్ఠే వరుణస్య విరాట్ ఇతి లింగే వరుణస్య విరాట్ యజ్ఞస్య ప్రక్షిప్తిః ప్రజా  
 పతేరనుమతిః మిత్రస్య శ్రద్ధా లింగే త్రిపాదూర్ధ్వమితి ఉదరే త్రిపాదూర్ధ్వ  
 x శనేతిభిః ఉదరేషు ఏతావానస్యేతి పుచ్చే ఏతావానస్య మహిమా...మృతంద్రివి

ఇతిపుచ్చే॥ ఏవంస్పృష్ట్యా॥ నమస్కుర్యాత్ ॥ ఇహివాచినపారః॥

అథగోవృషభపివాహ ప్రయోగః.

గృహస్థప్రాగ్భాగే యూపస్తంభం ప్రతిష్ఠాప్య ॥ అలంకృత్య అథగణాధిపతి  
పూజాం పుణ్యావానాచనంచకృత్వా ॥ ఏవంగుణ...పుణ్యతిథౌ లోకసంరక్షణ సిద్ధ్య  
ర్థం రఘోబంధనంకరిష్యే॥ రఘోబంధనపూజాచకృత్వా॥ శ్లో॥ బధ్నామిదక్షిణేనాదే  
నవసూత్రంచకంకణం ॥ లోకరక్షణసిద్ధ్యర్థం వృషభస్యసుఖప్రదమ్ ॥ రఘోబంధనము  
హూ...అను॥ తతఃయజ్ఞోపవీతధారణంకృత్వా ॥ దక్షిణతాంబూలాదికం బ్రాహ్మణా  
యదద్యాత్ ॥ అథవత్సతరీష్పరఘోబంధనమ్॥ శ్లో॥ బధ్నామినామపాదేతుః పంచసూ  
త్రంచకంకణం ॥ లోకరక్షణసిద్ధ్యర్థం ॥ మమూభప్తప్రదోభన॥ ఇతిబహ్నియాత్ ॥ అథ  
బ్రాహ్మణాయ తాంబూలాదికందిద్యాత్ ॥ ఏనం ... ప్రీత్యం లోకసంరక్షణసిద్ధ్యర్థం  
ఇమంచృషభం శ్రీమహావిష్ణు స్వరూపేణ మనుషకేణ పూజయిష్యే॥ గ్రాష్ట్రభృషదన్యా  
దాన్యాప్రదిమాత్వద్యోషం...అపః॥ పాద్యాః ఇతిదాతాప్రాహ ॥ ఉత్తరయాభిమంత్ర్య  
అపఃపాదాననేజన్విష్విషం తంనాశయంతుమేఅస్మిన్కులేబ్రహ్మవర్చస్వసాని ॥ లక్ష్మీ  
నారాయణస్వరూపస్య వృషభస్యఇదమాససంఇదంపాద్యం॥ శ్లో॥ నమోస్త్యసంతా  
...యనమః॥ గంధాదిభిరలంకృత్య॥ అథవత్సతరీదానం॥ ఏవంగుణ...గంధమమపితుః శాశ్వ  
తిపుణ్యంకోకావాప్త్యర్థం సర్వాభీష్టసిద్ధ్యర్థం లోకసంరక్షణార్థం వత్సతరీదానంకరిష్యే॥  
అత్రమహాసంకల్పం పఠిత్వా॥ అస్యశ్రీమదాదినారాయణస్య.....సపురభేయగోత్రో  
ద్భవస్య ప్రజాపతేః నప్త్రేకాశ్వపపాత్రాయ ధర్మపుత్రాయ ॥ లక్ష్మీనారాయణస్య  
రూపవృషభాయవరాయ ॥ చతుస్సాగరవరి... సపురభేయ గోత్రోద్భవగంగాయాః  
నప్త్రీయమునాయాః పాత్రీం సరస్వత్యాః పుత్రీం ఇమాంవత్సతరీం ధర్మప్రజాసంతా  
నార్థం హేవృషభరాజ వత్సతరీదానంతుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ ॥ దేవస్యత్వా  
.....గృహ్ణామి॥ రాజాత్వావరుణోనయతుదేవిదక్షిణే॥ గ్రుద్రాయగామ్ ॥ తేనామృ  
తత్వమస్యామ్.....ప్రతిగృహ్ణాతు॥ ఇతిబ్రాహ్మణోపదేత్ ॥ అనేనవత్సతరీదానేనశ్రీప

రమేశ్వరఃప్రియతామ్॥ తతోలగ్నావృకమూర్ధ్ని కాదీన్ పరేత్ ॥ స్వస్త్వస్థాశీతిసహనా  
ణాం ద్విజగురుదైవత్యానామ్... సుప్రీతాస్సుముహూర్తా...భవతు ॥ అథమాంగల్య  
ధారణమ్॥ ఏవంగుణ...లోకసంరక్షణార్థం మాంగల్యపూజాంకరిష్యే॥ మాంగల్యసూ  
త్రార్పణంకుర్యాత్ ॥ శ్లో॥ మాంగల్యతంతనానేన । లోకరక్షణమేతునా । కంఠే  
బద్ధామిసుభగే పూర్ణాఽప్తైశ్వర్యవర్ధని-॥ వత్సతరీగళే మంగళసూత్రంబద్ధా॥మాం  
గల్యధా...అస్తు ॥ తూష్ణీఽత్రాగ్నితానోపణంకుర్యాత్ ॥ ...భక్తప్రజామేకామస్స  
మృద్ధ్యతామ్॥ ద్వితీయపర్యాయే దేవాదిపర్యోమేకామస్సమృద్ధ్యతామ్ ॥ తృతీయ  
పర్యాయే యజ్ఞోమేకామృద్ధ్యతామ్॥ తూష్ణీచతుర్థపర్యాయే జగత్ప్రియోమేకా  
మస్సమృద్ధ్యతామ్ ॥ అథగోవృషభమాంజసమ్ ॥ ఏవంగుణ...ర్థం నృషభమాంజనార్థం  
ఋత్విగ్వంధాంకరిష్యే॥ ఏకాదశబ్రాహ్మణాఽప్రాప్నియేత్ ॥ అత్రఋత్విగ్వరణందత్వా॥  
వృషభంవత్సాచపోడశోపచాదై రభ్యర్చ్య గాముపస్థానరత్నవ్యం॥ ఏవం...భక్తం  
గోవృషభపూజాంకరిష్యే ॥ పోడశోపచాదై రభ్యర్చ్య ॥ అథాగ్నేః గోవృషభవృడ  
క్షీణంకారయిత్వా॥

తతఃఆజ్య పాత్రముత్తరతోనిరస్య బహుసిపూర్ణపాత్రమాదాయ పూర్వవత్కృ-  
త్వా॥ పూర్ణమసిపూర్ణమే భూయాస్సుపూర్ణమసిసు పూర్ణంమే భూయాస్సదసిసన్నే  
భూయాస్సర్వమసిసర్వంమే భూయాఽక్షితిరసిమామేక్షేప్తాఃప్రాచ్యాందిశిదేవాఋత్వి  
తోమార్జయంతాం । దక్షిణాయాందిశిమాసాః పితరోమార్జయంతాం పశ్చిచ్యాందిశి  
గృహః పశవోమార్జయంతాం । ఉదీచ్యాందిశ్యాపటషభయోవన స్పతయోర్మార్జయం  
తాం । ఉద్ధారాయాందిశియజ్ఞ స్సంవత్సరోయజ్ఞవతిర్మార్జయంతాం । ఆపోత్తస్మాన్మాతర  
శ్శుంధయంతు ఘృతేనోముత్తప్వః॥ పునంతు విశ్వేంహిర్విప్రం ప్రవహంతి దేవీరుది  
దాభ్యశ్శుచిరాపూతవీమః॥ ఇదమాపస్సింధుద్వీప ఆపోత్రిప్తవః॥ మాజనెవినియో  
గః॥ ఇదమాపః ప్రపహతయత్కించదుత్తంమయి॥ యద్వాహమభిదుదోహయ

ద్వాశేపఉతాన్మతం ||౯||౬||౫|| సుమిత్రాన ఆప ఓషధయస్సంతుః దుర్మితాస్తస్మై భూ  
యాసంయోస్మా ద్వైష్టియంచ వయంద్విష్టాః॥

అథముద్రణమ్.

అగ్నేః పూర్వతః వస్త్రశంకులోపరిశంఖచక్రేనిధాయ॥ సంపూజ్య॥ నమస్కు-  
ర్యాత్॥ అగ్నాశంఖచక్రేనిధాయ॥ ప్రతిష్ఠితాగ్నింప్రజ్వాల్య॥ చక్రముద్రణపశ్చద్వా  
మేశంఖముద్రణ వాంకయిత్యా॥

ఏతంయువానంపరివో దదామితేనక్రీణంతీశ్చురతప్రియేణ॥ మానశ్శాప్తజనుమా  
సుభాగారాయస్వపేణసమిమామదేమ॥౨॥ శాంతాపృథివీవసుంతరితుంచ్యారోషై  
వ్యభయన్నోఅస్తు శివాదిశః॥ప్రదిశ్ఉద్దిశోస్త్రాపోవిశ్వతఃపరిపాంతుస్తర్వతః॥ శ్శాం...తిః  
తతఃనిఋతీదేశేకించదపస్వించేత్॥మాహంప్రజాంపరాశిచంయా నస్సయాన  
రీస్తన సముద్రేనోనినయా నిస్సన్వంవాధోఽపీథేతి వామపార్శ్వస్థితపత్నీన్యం జతాప్ర  
త్యజ్మఖంసర్వంజలంనిషీవ్యఅక్షతాంచ్చిరసిధారయేత్॥ ప్రాగాదిపరిస్తరణముత్తరేవి  
స్సజేత్॥ బ్రహ్మణంపూజయామి భవత్కృతబ్రహ్మత్వదక్షిణాం మనసోత్సాహాపరి  
మితహిరణ్యంతుభ్యమహం...మమ॥ యస్యస్మృత్యాచేత్యగ్నేః కర్మఫలమర్పయేత్॥

ధారాదత్తమ్.

హేవృషభరాజప్రాదేశంగత్వా శ్రాక్షర్వతేషుతృణానిజగ్ధ్వా (ఖాత్వా) వ్రాక్సము  
ద్యోదకంపీత్వా । తత్రత్యగవాంపతిర్భూత్వా । దేవప్రవాహ్మణక్షేత్రాణి పరిహృత్య  
యథేష్టంవిహర॥ హేవృషభరాజదక్షిణదేశంగత్వా ... విహర ॥ హేవృషభరాజప  
శ్చిమదేశంగత్వా ... విహర॥ హేవృషభరాజ ఉత్తరదేశంగత్వా ... విహర ॥ ఇతి  
సతిత్వా॥ అన్యపూర్వోక్తపవంగుణ ... తిథాయజమానస్యపితరం × గోత్రం ×  
శర్మణం ప్రేతం ఉద్దిశ్యత్వయాక్ృతేన మరణదినాదారభ్య ఏకాదశేహనికర్తవ్యం  
థత్వ × వైశాచికబాధానివృత్త్యర్థం సుద్రలోకావాప్త్యర్థం మోక్షవృషోత్సర్జనేన  
పితుః × గోత్రస్య × శర్మణః ప్రేతస్యమరణదినాదారభ్య ఏకాదశేహనిలంథత్వ ×

వైశాచికబాధానివృత్తిద్వారా శాశ్వతరుద్రలోకావాప్తిరస్త్వితిభవంత్యే బ్రువంతుః॥  
 శాశ్వతరుద్రలోకావాప్తిరస్తు॥ ఏషవృషః మయోత్సృష్టః॥ ఇతిపతిత్వా॥ శ్లో॥ ప్రత్య  
 క్షియాధిమారభ్య ప్రాగభ్యేధోధిపాధవ । తదైవదక్షిణాంభోధి సామ్యాభ్యేధిపా  
 ధవ॥ శ్లో॥ హిత్వాదేవద్విజక్షేత్రం యదేష్టంచరగోధప । గవానుధిపతిర్భూత్వాఅప  
 ష్టఫలదోధవ॥ ఇతిగాంధార్ధయేత్ ॥ తతః అగ్నిబలిప్రదానంకేచిత్ నకుర్వంతితత్కర  
 ణే॥ అథబలిప్రదానమ్...పితుః + గోత్రస్య + శర్మణఃప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్య +  
 నానిపేతతృప్తిద్వారా ప్రేతత్వవిముక్త్యర్థం అంధత్వ × ర్థం రుద్రలోకావాప్త్యర్థం  
 మోక్షవృక్షోత్సర్జన బలిప్రదానంకరిష్యే ॥ తతోగ్నిస్త్విష్టకృచ్ఛచరుణాఅష్టపి డాకా  
 కృత్వాష్టపిషునిదధాతి॥ అగ్నయేనమమ...అలంకృత్య॥ అథాగ్నేరష్టపురుషస్య ఆ  
 గ్నేః పూర్వదిశ్యస్య స్థానేస్వతేజసాభాని॥ జాతవేదసఉపదిశ్యస్యస్థానే స్వతేజసాభా  
 ని॥ సహజసోదక్షిణదిశ్యస్యస్థానే స్వతేజసాభాని ॥ అజరాప్రభవఉపదిశ్యస్య  
 స్థానేస్వతేజసాభాని॥ వైశ్వానరస్యాపరదిశ్యస్యస్థానే స్వతేజసాభాని॥ నర్యాపస  
 ఉపదిశ్యస్యస్థానేస్వతేజసాభాని॥ పక్షిరాధిస ఉదగ్దిశ్యస్యస్థానేస్వతేజసాభాని ॥  
 విసర్పిణఉపదిశ్యస్థానేస్వతేజసాభాని॥ ఓంభూర్భువస్సువః । దిశోవోమిధునంమానో  
 మిధునంగ్రీర్ధ్వమ్॥ ఇతిజపిత్వా॥ యేతత్త్రిగోదకముపతిష్ఠతు ॥ యథాశక్తిదక్షిణాంధ  
 త్వా॥ అద్యపూర్వోక్త × తిథౌ × (సా × తి) పితరం + గోత్రం × శర్మణాంప్రేత ఉ  
 ద్దిశ్యత్వయాకృతేన మరణాదినాదారభ్య ఏకాదశేహనికర్తవ్యవృక్షోజనబలిప్రదానేన  
 పితుః + గోత్రస్య...శర్మణఃప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్యఏకాదశేహనికర్తవ్యప్రేత  
 తృప్తిద్వారా ప్రేతత్వవిముక్త్యర్థం వైశాచికబాధా...బ్రువంతుః॥ అంధత్వ...రస్తు॥ అ  
 ధబ్రాహ్మణాయ యథాశక్తిదక్షిణాంధద్యాత్ ॥ ఇహపితృత్వేనబ్రహ్మయోగస్సమాప్తః॥

అగ్నానాద్యైకోద్దిష్టశాద్ధప్రయోగః.

అథాద్యంకుర్యాద్బాహ్మణం భోజయేదాద్యైహోతవ్యమనలపిపా పునస్పృహో  
జయేద్విప్రంద్విరావృతీర్భవేదిహా ఏకాదశాహాయచ్చార్ధ మేకోద్దిష్టంవిధీయ్యతే ।  
యదికార్యంసకుర్వీత పునస్సాహారమర్హతీత్యుక్తిం సిప్రాభావేహ్యగ్నాకుర్యాత్పున  
మాహారతాడులాన్ధముద్ధివ్యజనాచ్చపయిత్వోన్యేన మరణదినాదారభ్యైకాదశే  
హస్తప్రేతత్వప్రద్యారా ప్రేతత్వవిముక్తిర్భంగ స్వతంత్రాద్యైకోద్దిష్టశాద్ధం సిప్రాభా  
వాదగ్నాఆద్యైశాద్ధం కుర్యాత్ (ఏకవాహన కుర్యాత్) ॥

పూర్వోక్త-శిఖా పితృః గోత్రస్య శర్మణః । ప్రేతస్య (మాతుః । గోత్రా  
యాః । దాయాః । ప్రేతాయాః) మరణదినాదారభ్యైకాదశేహస్తప్రేతత్వప్రద్యారా  
ప్రేతత్వవిముక్తిర్భంగః । బ్రాహ్మణాభావే అగ్నానాద్యైకోద్దిష్టశాద్ధంకరిష్యే ॥ సమస్త  
సంపదితపరిపత్రాయశ్చైత్యంత్యైత్యై ॥ పూర్వోక్త-శిఖా పితృత్యాదిపూర్వపత్ ॥ ఏకో  
ద్దిష్టవిధానేనప్రేతోద్ధేనేనాపార్వణవిధానేనాద్యకరిష్యే ॥ ఇతిసంకల్ప్యకుండభాత్వా  
అపేతినీతిచిన్తనతాహోయేత్రస్థపురాణాయేననూతినాః । అదాదిదాయమోదనాసం  
పృథివ్యాఅక్రన్ధిమంపితృరోగకమస్త్రైఇతికుండాసమృజ్యగాయత్ర్యాసోక్త్యతన్న  
నిభౌక్షణాదికంసర్వంయథానగ్నైకోద్దిష్టశాద్ధేతథాకుర్యాత్ ॥ విశేషస్తుప్రేతసంకల్ప  
స్థానేతుబ్రాహ్మణాభావేఅగ్నానాద్యైకోద్దిష్టాభ్యశాద్ధిత్యుహ్యం । ఆహవానంసకా  
ర్యంఅన్నశాద్ధత్వాత్పాణిహోమఃకార్యః । తత్రమంత్రః । సంకల్ప్య అన్నంఘృతప్లుతం  
కృత్వా । పితౄగోత్రాయ శర్మణే । ప్రేతాయ । మాత్రే గోత్రాయైదాయ్యై । ప్రేతా  
యై । యమాయచస్వాపేత్యగ్నాజహుయాత్ ॥ ఆపోశనందేయం । ప్రాణాద్యాహు  
తయోగ్నాజహుయాత్ ॥ వ్యంజనమితిసంకార్యం । తతఃయత్రైకృష్ట ఇతిమంత్రేణ  
ద్యాత్రింశదాహుతయః కార్యాఇతికేమాంచితభిమతం । ఉదీరతామిత్యష్టమంజ్యోః ప్ర  
థమంహుత్వా తతఃయత్రైకృష్టఇతికేమాహుతీర్హుయా దిత్వపరే । ఉదీరతామిత్యష్ట  
మంజ్యో శ్చితురావృత్యాకార్యమిత్యస్యే । ఇదంనమమేతిత్యాగం వర్జయేదితికేచి

౧. యథాచారంకర్తవ్యం । మంత్రాస్తు ॥ యత్తేకప్రత్యశ్శక్తున ఆత్మతోదపీలస్సర్ప  
 ఉతనాశ్వాపదః । అగ్నిష్టద్విశ్వాదగ్గదం కృణోతు సోమశ్చ యోజాహ్మణాం అవి  
 వేశస్వాహా ॥ ౭।౬।౨౦॥ అగ్నిషోమభ్యామిదం॥ ఉదీరణామవర ఉత్పరాస ఉన్నర్వ  
 మాః పితరస్సోమ్యాహః । అస్తుయ ఈయరన్త్రకాముతాజ్ఞాస్తేనోవంతు పితరోహవే  
 ముస్వాహా॥ ౧॥ ఇదంపితృభ్యో నమోఅస్వద్యయే పూర్వాసాయ ఉపరాసఈయః ।  
 యోపార్థివేరజస్వానిష త్తాయేవానూనం సువృజనా సువిశ్మస్వాహా॥ ౨॥ అహంపి  
 త్మానువిదతాం అవిత్సినపాతంశ వికృమణంచవిష్ణోః । బార్హిష్పదోయస్వధయాసు  
 తస్వధజంత పిత్వస్తఇహాగమిష్టాస్వాహా॥ ౩॥ బర్హిషదఃపితర ఉత్యాః౧ ర్వాగిమా  
 వోహ వ్యాచక్రమాజుషధ్వం । తఆగ్రతావసాశంతమేనాధా నశ్శంయోరరపోదధా  
 తస్వాహా॥ ౪॥ ఉపహూతాఃపితరస్సోమ్యాహాబార్హిష్యేషు నిధిషుప్రియేషుతఆగమం  
 తుతఇహాశ్రువం తృగ్భిబృవంతుతేవంత్య స్మాన్వాహా॥ ౫॥ ఆజ్యాజానుదక్షిణతోనిష  
 ద్యేమం యజ్ఞయభిగృణోతేవిశ్వే । మాహింసిష్ఠపితరః కేనచిన్నేయద్వఆగః పురుష  
 తాకరామస్వాహా॥ ౬॥ ఆసీనాసా అరుణీనాముపస్థేర యిగధత్తధాశుమేమర్యాయ ।  
 పుతేభ్యఃపితరస్తస్యవస్య వస్యః పయచ్చతరఇహోర్జం దధాతస్వాహా॥ ౭॥  
 యేనఃపూర్వేపితరః సోమ్యాహానూహిరేసోపప్తిధంవసిష్ఠాః । తేభిర్వమస్సంరరాణో  
 హవింశుశన్నుశద్భిః ప్రతికామామత్తుస్వాహా॥ ౮॥ అంతేచేతతృప్తాసీతిత్వప్తిదద్యా  
 త్ ॥ తతఃపింధదానాద్యర్పణాంతం సర్వం నగ్నవత్కార్యం॥ (ఇతివీకవాహనమ్)



అథ షోడశశాస్త్ర పర్యాయాః.

కర్తాన్నత్వా॥ ఓం కేశవాయస్వాహా ... శ్రీకృష్ణాయనమః ॥ ఇత్యాచమ్య॥  
 పాకాంతరేణాఽద్యాది షోడశశ్రాద్ధానికుర్యాత్ ॥ అభిబ్రాహ్మణానాహూయ ॥ ఆచ  
 మ్య॥ ఓం కేశవాయస్వాహా ... శ్రీకృష్ణాయనమః పవిత్రంశృత్వా ॥ పూర్వోక్తయే  
 వంగుణ...తిథా (ప్రాచీనావీతి) పితుః...గోత్రస్య...శర్మణఃప్రేతస్య మరణాదినాదార  
 భ్యవకాదశేహని ప్రేతతృప్తిద్వారా ప్రేతత్వవిముక్త్యర్థం ఆద్యాదిషోడశైకోద్దిష్టాన్న  
 శ్రాద్ధంకరిష్యే ॥ కాలేఅనుష్ఠానంయథాశక్తి ప్రియశ్చిత్తంకరిష్యే ॥ వరిషద్వక్ష్యాణాం  
 గృహీత్యా॥ సమస్తసంప ... వదం (ఇలిప్రదక్షిణేకృత్య) (ప్రాచీనావీతి) పితుః ...గో  
 త్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యమరణాదినాదారభ్య ఏకాదశేహని ప్రేతతృప్తిద్వారాప్రేత  
 త్వవిముక్త్యర్థం ఆద్యాదిషోడశైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధంకర్తుం ఆధికారసంపన్నస్త్విభవం  
 త్యోబ్రువంతు॥ అధికారసంపదస్తు॥ పూర్వోక్త...ఏవంగుణ ... తేథాపితుః .. గోత్రస్య  
 శర్మణఃప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్య ఏకాదశేహని దేశకాలదేహదర్మవైపరీత్య శింక  
 యాశ్వసస్పటి షీకరణం కర్తకామస్సౌ ఊనమాసికద్వితీయమాసిక, ప్రోవక్షికమాసిక  
 తృతీయమాసిక, తురీయమాసిక, పంచమమాసిక, షాష్ఠాసిక, ఊనషాష్ఠాసిక, సప్త  
 మమాసిక, అష్టమమాసిక, నవమమాసిక, దశమమాసిక, ఏకాదశమాసిక, ద్వాద  
 శమాసిక, ఊనాద్వికమాసికాఖ్యాని, షోడశైకోద్దిష్టశ్రాద్ధాని ఆస వత్సరాంతాత్ స్వే  
 స్వేకాలే కర్తవ్యానితానిస్వకాలవిహితేన ద్విరావృత్తాద్యమాసికేన సప్తపక్షపూర్వప్రే  
 తోద్దేశేన వసుగణాఖ్య శ్రాద్ధంరుద్రగణాఖ్య శ్రాద్ధంవృషాత్సర్వనాంగ శ్రాద్ధంఅనశి  
 ప్తబ్రాహ్మణంచ అన్నేనహవిహా, ఏకోద్దిష్టవిధానేన సమీచనశ్రోత్రేణప్రేతోద్దేశేన ఏక  
 వాకేనాద్య (ఉపవీతి) కరిష్యే॥ ఇహసంకల్ప్య (ప్రా...తి) పితుః ... గోత్రస్య...శర్మ  
 ణః ప్రేతస్యమరణాదినాదారభ్య ఏకాదశేహని ఆద్యాదిషోడశైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధంభవి  
 ప్యతీతి కేచిత్పాఠః॥ అథక్షణః ॥ పితుః ... గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యమరణాదినా  
 దారభ్య ఏకాదశేహని ఆద్యాదిషోడశైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధంప్రేతార్థైలయంశేతుః ఉప  
 తిష్ఠతు॥ అథ ఊనమాసిక ద్వితీయమాసిక, ప్రోవక్షికమాసిక, తృతీయమాసిక, చతు

ర్థమాసిక, పంచమమాసిక, షాణ్మాసిక, ఊసమాణ్మాసిక, సప్తమమాసిక, అష్టమ  
మాసిక, నవమమాసిక, దశమమాసిక, ఏకాదశమాసిక, ద్వాదశమాసిక, ఊనాన్తి  
కమాసికేషు, ఎసుగణాదిశాస్త్రేషుచపృథక్పృథక్ || తుణాసర్వత్రోదత్వా || అశమండల  
పూజా || పాద్యస్థానేగోమయేన మండలముపలిప్యతే || ప్రేతపాద్యస్థానే దర్భా స్థరణముప  
లిప్యతే || దర్భోపశ్యేత త్రిలోదకముపలిప్యతే || ఇతితిః దకంత్యజేత్ || కుశేతిలోదకముం  
జలినాగృహీత్వా || పితః ... గోత్ర... శర్మణ ప్రేతమరణాదినా దారభైకాదశేహని  
ఆద్యాదిహృద్యైకోద్దిష్టాన్నశాస్త్రే ప్రేతాథ్వాగతముపలిప్యతే || స్వాగతమిదం తేపా  
ద్యముపలిప్యతే || సర్వేషాంతత్తద్బ్రాహ్మణానాం పృథక్పృథక్ పాద్యదద్యాత్ || కర్తా  
పాదాప్రత్యక్షాచమ్య అపవిష్టరః || పితః ... గోత్ర... శర్మణ ప్రేతమరణాదినా దారభైకా  
కాదశేహని ఆద్యాదిహృద్యైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధప్రేతాథ్వా ఇదం తేవిష్టరముపలిప్యతే || ఇ  
తివిష్టరందత్వా || ఏనంప్రకారేణసర్వేషాం బ్రాహ్మణానాం ఊనాద్యవశిష్టా శేషుశ్రా  
ద్ధేషుప్రశ్యేకం ప్తరందద్యాత్ || ఓంఅద్యపూర్వోక్త... తిథౌ (పా) ... త్రీ) పితృ... గో  
త్రస్య... శర్మణః ప్రేతస్యమరణాదినా దారభైకాదశేహని ఆద్యాదిహృద్యైకోద్దిష్టాన్న  
శ్రాద్ధేషురద్రగణాఖ్య ఎసుగణాఖ్యవృహత్సర్వనాంగాఽ ఎసిప్తేకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధేభవ  
దనుజ్జయా ప్రక్రాంతం శ్రాద్ధకర్మకరిష్యే || ఇతిసంకల్ప్య || కురుప్య || ఇతిబ్రాహ్మణాః  
వదేయుః || అధభూసమాజ్ఞామః || ... సర్వత్రశ్రాద్ధదేశేంసమ్మృజ్య || దర్భంనిరస్య || అప  
ఉపస్మృత్య || అపహతా అనుగారతోం సిపి తా చా యే తుయంతి పృథివీమను |  
అన్యత్రేత గచ్ఛన్తుయత్రాన్యగతం నః || ఇతికూర్చే నావోత్సవః || సర్వత్ర  
ఉద్ధనసంకృత్వా || ఉద్ధరైమం పరిఉత్పర ఉన్యధ్యమః ప్రేతహస్యః | అస్తు  
యశ్చయానివృత్తకముత్తజ్ఞస్సనో వస్తు ప్రేతోహవే || మృదమాదాయతిలాః కి  
రేత్ || శ్రాద్ధపాకద్రవ్యాదిప్రోక్షణమ్ || (ఉపతీ) ఓంభూర్భువస్సుః  
... ప్రహోదయాత్ || అపవిత్రః పవిత్రోవా... తంశ్శుచిః || (ఇతిజపిత్యాశ్రా

ద్ధార్ధసంపాదితాః పదార్థాః దశతిః కాలత్ప్రశ్నాద్ధయో గ్యాభవ త్వేతి భవంతి బ్రు  
 వంతు॥ ఇతివదేత్॥ శ్రాద్ధయోగ్యాభవంతు॥ శ్లో॥ శ్రాద్ధకాలే గయాం ధ్యాత్వా ధ్యా  
 త్వా దేవంగదాధరం॥ తాభ్యామైవనమస్మత్ప్రత్య తతశ్రాద్ధం క్రవంతయే॥ ఇతికర్తా॥ ప్ర  
 వర్తయ॥ ఇతిబ్రాహ్మణాః నదేయుః॥ పితృః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినా  
 రభ్యై కాదశేహని ఆద్యాదిహేడతైకోద్దిష్టాన్ శ్రాద్ధే ప్రేతాన్ ఇదం శేతసన యువతి  
 వృత్తు॥ ఇతినామభాగేతసనందత్వా॥ ఏవంసర్వత్రోతతన్మాసికముక్త్యానర్వేషా మాస  
 నానిదద్యాత్॥ పితృః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్యై కాదశేహని  
 ఆద్యాదిహేడతైకోద్దిష్టాన్ శ్రాద్ధే ప్రేతాన్ ఇదం శేత్యుణః ఉపతిష్ఠతు॥ పృథక్పృథక్  
 సర్వత్రోత్తాననద్యాత్॥ ఓంతథాచాప్నోతుభవాః॥ చాప్నువాసీతున్యై॥ అస్మి  
 చాత్రమాసాద్య॥ ఉత్తాసంప్రోక్తు॥ తిలావిక్షిర్య॥ ఉదకమాపూర్య॥ శిన్నోదేవసిం  
 ధుద్వీపఆపోగాయత్ర అష్టాభిమంత్రణేవినియోగః॥ శంసోదేవీభిష్టయతపోభవంతు  
 పీతయో॥ శంయోరభిసంతునః॥ తిలోస్తిహోమదేవశ్లోత్త్రోనవేదేవర్చితః॥ ప్రత్నవద్భిః  
 శ్లోత్నప్రేతహి॥ పితరంగోత్రం...శర్మణం ప్రేతమిహాకాలోకాప్రీణయాహినః॥  
 త్యైర్పాత్రే తిలానవక్షిర్య॥ అర్ఘ్యపాత్రేఅయంగంఽ॥ పుష్పాధాఇమేతిలాః॥ ప్రే  
 తాయవోజప్యంగృహ్లామి॥ ప్రేతిపాత్రం సంపన్నం॥ సుసంపన్నం ఉపతిష్ఠతామర్ఘ్యః॥  
 హస్తోదకందత్వా॥ ఏవంసర్వత్రోదద్యాత్॥ యాద్యావ్యాతనః...భవంతు॥ పితృః...  
 గోత్ర...శర్మణ్ ప్రేతమరణాదినాదారభ్యై కాదశేహని ఆద్యాదిహేడతైకోద్దిష్టాన్ శ్రా  
 ద్ధే ప్రేతాన్ ఇదం శే అర్ఘ్యముపతిష్ఠతు॥ ఏవమాసమాసికాదిషు వసుగణాభ్యాద్యవ  
 శిష్టాంతేషుచ తత్తన్మాసికముక్త్యానర్వేషాం బ్రాహ్మణానాంహస్తేఅర్ఘ్యందద్యాత్॥  
 ప్రేతాయస్థానమసి॥ తతశ్శుద్ధోదకం॥ శ్లో॥ ఇహలోకంఽపరిత్యజ్య గతోసిపరమాగతిమ్॥  
 మనసావాయురూపేణకుశే (విప్రే) త్వాయోజయామ్యహమ్॥ ఇత్యర్ఘ్యపాత్రాణి  
 ఛిత్వా విస్మజేత్॥ తిలార్చనం॥ అర్ఘ్యత్రచార్ఘ్యత...ర్ఘ్యత॥ ఇతిసర్వత్రతీతరభ్యర్ఘ్య॥

కంద్రద్వారాంధురాధర్వాం... శ్రియమ్! పితః... గోత్ర... శర్మక ప్రేతమరణినాదార  
 భైకాదశేహని ఆద్యాదిపోడవైకోద్దిష్టాన్నశ్చాధై ప్రేతార్థగంధా ఉపతిష్ఠతు ఏవమి  
 తశేమాంభోక్త్రాణాం సమూత్రకం ప్రత్యేకం గంధం దత్వా పుష్పార్థంతిలాఉపతిష్ఠతు!  
 అథకర్ణభరణ అంగుళ్యాభరణాదికం సర్వత్రాద్యాత్ తదభావే హిరణ్యం వాద  
 ద్యాత్ అథవస్త్రదానం యువానువాసాః... దేవయంతః పితః... గోత్ర... శర్మక  
 ప్రేతమరణినాదార భైకాదశేహని ఆద్యాదిపోడవైకోద్దిష్టాన్నశ్చాధై ప్రేతార్థం  
 తః పావరణీయార్థం బహిః ప్రావరణీయార్థ మిదమాచ్ఛాదనద్వయ ముపతిష్ఠతు!  
 ఇతివస్త్రద్వయం సర్వత్రదయాత్ పవిత్రార్థం పతిలా ఇమేకుశాః ఇతి సర్వేషాం ప్రత్యే  
 కంకుశాః దత్వా సర్వేషామర్చనం సంపూర్ణం! అస్తు సంకల్ప సిద్ధిరస్త్వితి భవతోబ్రు  
 వంతు! ప్రేతాయస్వర్ణితమస్తు! అథ ప్రేతమండూకద్వర్తనం కరిష్యే! అథ పాణిహా  
 మః! పాతేలభిఘార్య! తతః చరునిధాయ! పురరభిఘార్య! ఓం అద్యపూర్వోక్తవన  
 గుణ... తీత్రా (ప్రాచీనావీతీ) పితః... గోత్రస్య... శర్మక! ప్రేతస్య మరణినాదార భై  
 కాదశేహని ఆద్యాదిపోడవైకోద్దిష్టాన్న శ్చాధై ఘృతవదనుజ్జయా ప్రేతాహుతిం హు  
 న్వామి! ఇతి సంకల్ప! పితే... గోత్రాయ... శర్మకే! ప్రేతాయ యమాయ చన్వాహ!  
 బ్రాహ్మణహస్తేతండులాన్నిక్షిప్య పాణిహుతమత్పస్తీచాద్య మాసిక బ్రాహ్మణస్థానే  
 కర్తవ్యే! పాణిహుతమగ్న బ్రాహ్మణః ప్రజహుయాత్ మాతే! గోత్రాయై...  
 ...దామ్యై ప్రేతాయై యమాయ చన్వాహ! ఇతి స్త్రియః! భోజనపాత్రాణ్యవస్తీర్య  
 అథత్యక్తం! (ఉపవీతీ) ఓం భూర్భువస్స్వః... పునోదయాత్ ఇత్యన్నాదికం పోక్ష్య!  
 (ప్రాచీనావీతీ) దేవసవిత్ ప్రసువ! ఇతి కూర్పదశేనాఽప్రదక్షిణం పరిషిచ్య! హస్తాదకం  
 దత్వా! క్షృణ్వీతే పాత్రాం ద్యౌరపిదానం బ్రహ్మణస్తాముఖే జహామి బ్రాహ్మణస్య  
 త్వా పాణిహుతయోర్జాహుమ్యక్షీతమసిమా స్యక్షేష్టామత్రాఽముష్మీక్ లో  
 కే! ఇదం విష్ణుర్విచక్రమేత్రేధాని దధేప్రదమ్! సమూళమస్య పాంస్తురే! స్వధాశ్రీవి

అన్నం రుచి స్వ! ఇశద్విజాంగుష్ఠమన్ననివేళ్య! పీఠః... గోత్ర... శిర్షా ప్రేతవితృష్ణా  
అన్నం సహజకరం పితౄ... గోత్ర శిర్షా ప్రేతవితృష్ణా దేవతేదమన్నం సహజకరం బ్రాహ్మణ్యస్తా  
హవనియాధైదత్రందాస్యమానంచాత్మప్రేతస్త్వస్య మమృతస్వరూపం రాజితం చాత్మమ  
క్షయం వటకాయేయః పితే... గోత్రాయ... శిర్షా ప్రేతాయేదమన్నం సహజకరం  
సవ్యం జవందయేణాకం సతాబూలం సతిలాపిహానోదకుంభం ప్రేతస్త్వస్య మమృత  
మ! ఇశిపిత్వతీర్థేనతా దకంశ్యజేత్! ఏనమితీర్థానమాసికాది శ్రాద్ధేషు దృఢవితే  
పాత్రిమిత్యాదితత్తచ్చాత్మప్రేతస్త్వస్య మమృతస్త్వస్య శ్రీకృష్ణానిశ్చయ! శ్రీకృష్ణానిశ్చయ  
సజిప్సవలయసు. మారి: ... గోత్రే... దాయ ప్రేతేషు తలన్నమిత్యాది మాతా...  
గోత్రా... దాయ ప్రేతాదేవతేదమన్నమిత్యాది మాతేగోత్రాయై... దాయై... ప్రే  
తాయై... ప్రేతస్త్వస్య దివ్యత్యాదిప్రీయ! ప్రేతధారాదత్తమ్! ఓ అద్యపూర్వో...  
తిథాప్రాచీనాః పీఠః... గోత్రస్య... శిర్షా ప్రేతస్య ప్రేతస్త్వస్య పిద్యారా ప్రేతత్వవి  
ముక్త్యర్థం మరణినా దారభ్యైకాదశేహని అద్యదిహాదైవకోద్దిష్టాని శ్రాద్ధేషు పీఠ  
రం... గోత్రం... శిర్షాం ప్రేతమిద్దిశ్య (త్వయా) క్రియామాణైరేభిః మరణినా  
దారభ్యైకాదశేహని ద్వారావృత్తాద్యమాసిక, ద్వితీయమాసిక, త్రైవీక్షమాసిక, త్వి  
తీయమాసిక, చతుర్థమాసిక, పంచమమాసిక, షాష్ఠమాసిక, షోడశమాసిక, సప్తమ  
మాసిక, అష్టమమాసిక, నవమమాసిక, దశమమాసిక, ఏకాదశమాసిక, ఆభిక్రమా  
సిక, ఊనాభిక్రమాసికా త్ర్యేకోద్దిష్టాని శ్రాద్ధేషు స్వే కాలే రవైః దేవకా  
లపైశరీత్యైతేయాశ్వ సృషిడికరణంతుం అన్నాదిద్రవ్యేణ కోద్దిష్ట విధానేనస్వ  
కాలవిహితేనాద్య మాసికేన పూసమాసత్రేణా షక్తివ్యక్తితైః పసుగణాఖ్యశ్రా  
ద్ధేనరుద్రగణాఖ్యశ్రాద్ధేన వృహత్స్వాంగశ్రాద్ధేన అవశిష్టబ్రాహ్మణ భోజనసచపి  
తుః... గోత్రస్య... శిర్షాం ప్రేతస్య ప్రేతస్త్వస్య పిద్యారా ప్రేతత్వపిముక్త్యర్థం  
బ్రువంతు! ఇత్యుక్త్యాతీతాదకముత్పజేత్! ప్రేతత్వపిముక్త్యర్థం ఇతిబ్రాహ్మణాఃభో  
క్తారోపదేయ! ఉపపీఠ! ఓంభూర్భు... .. ప్రచోదయాత్! సత్యంత్యక్షేనపరి  
పించామ! (ప్రాచీనాః పీఠ) సర్వమాంహస్తాదకందత్వ! ప్రేతేలమృతమస్తు! అనుభో

ప్రసరణమసి (నివీతి) ప్రేతభుజ్యతామ్॥ బ్రాహ్మణభోజనం॥ ఓంస్త్రాణామస్తానామ్...  
 ప్రహరానామస్తానామ్॥ ఇతిపంచముత్యాజపిత్యా॥ యథాసుఖాజపత్వం॥ ఇతిపదే॥  
 అభివీకిరదానం॥ భాక్త్యాత్మసాక్షాత్వాభోజనాం శేభుక్తశేషాత్ కిం దిదన్మమా  
 దాయ॥ (ప్రాచీనావీతి) పితః...గోత్ర...శర్మణః ప్రేతమరణినాదారభ్యై కాదశేహని  
 ఆద్యాదిహోడతైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధేషుప్రేతార్థేషుపి॥ ఇతికర్తవ్యదే॥ అనుత్ప  
 ష్టి ఇతిబ్రాహ్మణావదేయం॥ ఆత్మోకింపించునాన్తి॥ అనుత్పత్త్యానివానమసి॥ శ్లో॥ శా  
 రివేపుణ్యనిలయే పద్మపుననివాసినాం॥ అథినాముదకందతే వాత్యాయుపతిష్ఠతు॥  
 ఇత్యుత్తరాదోశనాని సర్వత్రదత్వా॥ అభివీదనానం॥ ఓం అద్యపూర్వోక్త...తథా  
 (ప్రాచీనావీతి) పితః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణినాదారభ్యై కాదశేహని  
 ఆద్యాదిహోడతైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధేషుపనుగణాఖ్యశ్రాద్ధే రుద్రగణాఖ్య శ్రాద్ధే వృషా  
 త్సర్వనాంగశ్రాద్ధేచ పిండప్రదానంకరిష్యే॥ ఇతిస కల్ప్య॥ పాణిచోమశేషభుక్తత  
 పంచసంస్మజ్య నవదశపిండాకృత్యా॥

పాణిచోమశేషాన్నమును భుక్తశేషాన్నమును సౌకటిగాకలిపి ౧౮ పిండములజే  
 యవలయును. భుక్తశేషాన్నమునఁగా భౌండముదుమిగిలినది,

అథగోమయేనానులిప్య॥ పిండస్థానే యేతద్దర్శ్యా సరణము పశ్యతు॥ దర్శోప  
 శ్యోతత్ప్రేతాదకముపతిష్ఠతు॥ ౧౮॥ పితే...గోత్రాయ...శర్మణేప్రేతాయ మ్రేతత్వప్ర  
 ద్వారాప్రేతత్వవిముక్త్యర్థం మరణినాదారభ్యై కాదశేహని ఆద్యాదిహోడతైకోద్దిష్టా  
 న్నుశ్రాద్ధప్రేతార్థేషుపిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౧౯॥ పితే...గోత్రాయ...శర్మణేప్రేతాయమ  
 రణినా...హనితనమాసికై కోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధప్రేతార్థేషుపిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౦॥ పి  
 తే...గోత్రాయ... శర్మణేప్రేతాయ మరణిన...హనిద్వితీయమాసికైకోద్దిష్టాన్న  
 శ్రాద్ధప్రేతార్థేషుపిండఃఉపతిష్ఠతు॥ ౨౧॥ పితే...గోత్రాయ...శర్మణేప్రేతాయమరణి  
 నా...హనిత్రైపతీకమాసికైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధప్రేతార్థేషుపిండఃఉపతిష్ఠతు॥ ౨౨॥ పితే  
 గోత్రాయ... శర్మణేప్రేతాయమరణినా...హనిత్రీతీయమాసికైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ

ప్రేతార్థేషమపిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౧౯॥ పితే...గోత్రాయ...శర్మణేప్రేతాయమరణాదినా  
...హని చతుర్థమాసికై కోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధప్రేతార్థేషమపిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౦॥ పితే  
...గో...ప్రేతాయమరణాదినా...హని పంచమమాసికైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ...ఏష  
పిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౧॥ పితే... మాణ్మాసికైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౨॥  
పితే...ఉపమాణ్మాసికైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౩॥ పితే...స  
ప్రమమాసికై కోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధఉపతిష్ఠతు॥ ౨౪॥ పితే...అష్టమమాసికైకో  
ద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౫॥ పితే...నవమమాసికైకో... శ్రాద్ధ...ఉప  
తిష్ఠతు॥ ౨౬॥ పితే...దశమమాసికైకో... శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౭॥ పితే...  
...ఏకాదశమాసికైకో... శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౨౮॥ పితే...అద్వికమాసికై ...  
తు॥ ౨౯॥ పితే...ఉపనాద్వికమాసికై... శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౩౦॥ పితే...  
...వసుగణాఖ్యసోకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ...ఉపతిష్ఠతు॥ ౩౧॥ పితే...రుద్రగణాఖ్య...చే  
తార్థేషమపిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౩౨॥ పితే...వృషాత్పర్జనాంగ ఏకోద్దిష్టాన్న శ్రా  
ద్ధప్రేతార్థేషమపిండః ఉపతిష్ఠతు॥ ౩౩॥ అగ్నిపిండస్యోప ర్యేతత్త్రిలోదకముపతిష్ఠతు॥  
ఇతితిలోదకానిదత్వా॥ అంజనాభ్యంజనముపతిష్ఠతు॥ భోగనిష్పత్త్యర్థం తాంబూల  
ముపతిష్ఠతు॥ యథాశక్తిదక్షిణాంధత్వా॥ పితుః...గోత్రస్య...శర్మణఃప్రేతస్య ప్రేత  
త్వవిముక్త్యర్థం మరణాదినాదారభ్యైకాదశేహని ఆద్యాదిహోదశైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధ  
...పసుగణాఖ్య రుద్రగణాఖ్య వృషాత్పర్జనాంగ శ్రాద్ధపవితరం...గోత్రం...శర్మణః  
ప్రేతముద్దిశ్య [త్వయా] దత్తైఃపిండైః॥ పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యమరణా  
నాదారభ్యైకాదశేహని ఆద్యమాసిక...వృషాత్పర్జనాంగ అవశిష్టాంతైకోద్దిష్టాన్న  
శ్రాద్ధీయతిలోదక పిండపదాన్వృతః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యప్రేతత్వవిము  
క్తిరస్త్వితిభవంతోబ్రువంతు॥ ఇతితిలోదకంత్యజేన్॥ ప్రేతస్య ప్రేతత్వవిముక్తిరస్తు  
ఇతిబ్రాహ్మణావదేయుః॥ దత్తానిశ్రాద్ధాని అభిరమ్యంతామితికర్తావదేత్॥ అభిరమ  
తాన్మః ఇతిబ్రాహ్మణావదేయుః॥ తతఃపిండానిజలేనీక్షి ఘేత్॥ తతోన్నాత్వాఽచమ్య॥  
ఇతిహోదశ శ్రాద్ధప్రయోగస్సమాప్తః॥

అథసపిండికరణప్రయోగః

అథనిమంత్రణమ్! ద్వౌబ్రాహ్మణౌదైవేనిమంత్ర్య || ప్రేతార్థమేకంనిమంత్ర్య || తత్ప్రిత్యాదీనాంత్రీ బ్రాహ్మణానిమంత్ర్య || విష్ణ్వర్థమేకంనిమంత్ర్య || తతఃవేదపారగ బ్రాహ్మణా బంధూంశ్చైస్సూయ || స్థలశుద్ధింకృత్వా || కర్తాపత్న్యసహస్నాత్వా చమ్య! పవిత్రంతేనకుంబోబ్రహ్మత్రిప్తవ! పవిత్రధారణేవినియోగః||

ఓంప్రవిత్రం తైవిత్రంబ్రహ్మణస్సతే ప్రభుర్గాత్రాణిపర్యేషివిశ్వతః! అతఃపత నూర్నతదామోఅశ్ను శే శ్చతానైశ్చద్యహస్తస్తత్సమాశత|| (2-3-౮) ఇతి పవిత్రంధృ త్వా||అచమ్య! కేశవాయస్వాహా...శ్రీకృష్ణాయనమః||

గయేయం గయేయం గయేయమ్! శ్లో! దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చమహాయోగి భ్యోవవచ! నమస్త్వధాయైస్వాహాయై నిత్యమేవనమోనమః! ఈశానః పితృరూపేణమ హాదేవోమహేశ్వరః! ప్రీయతాంభగవాసీతిః పరమాత్మాసదాశివః! పృథివ్యాః మేరు పృష్ఠఋషిః! కూర్మోదేవతా! సుతలంభండః! ఆసనేవినియోగః! అనంతాసనాయన మః! ప్రణవస్యపరబ్రహ్మఋషిః! పరమాత్మాదేవతా! దైవీగాయత్రీభండః! ప్రాణా యామేవినియోగః! ఓంభూ! ఓంభూవ! ఓంస్వః! ఓంమహా! ఓంజనః! ఓంతపః! ఓం సత్యం! ఓంతత్సవితుర్వశేణ్యం భగ్గోదేవస్యధీమహి! ధియోయోనః ప్రచోదయాత్! ఓమాప్రోజ్యోతీరస్తోమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్త్వ గరోమ్! మమోపాత్త...ర్థం! శ్రీగో విందగోవింద ...వవంగుణ ...తిథౌ ప్రాచీనావీతీ పితృ- గోత్రస్య- శర్మణః- ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సపిండికరణఖ్యాన్నశ్రాద్ధే ఆదాదేహేంద్రియాది కర్తృభోక్తృగృహభూభాండ ఆత్మద్రవ్యస్థలశుద్ధ్యర్థం కలశార్చనపురస్సరం ప్రాయ శ్చిత్తసూక్త మంత్రపఠనం (సవ్యం కరిష్యే||ఇతిసంకల్ప్య!

ఇదంతెపాత్రంసన విత్తమింద్రపితౄసోమమై నాశతక్రతో! పూర్ణ ఆహవోమ ధీరస్త్వమధోవ్యయం విశ్వఇదభిహర్యంతదేవాః! ౮| ౬| ౧౩| ఆకలశేషుధావతి ప్రవి



త్రైపరిషిచ్యతే॥ ఉక్తర్వజ్జేమవధతే॥ ఇమేగంకేత్యస్యమంత్రస్యసింధుదీపఋషిఃసర్వావ  
 జ్యో దేవతాః॥ త్రిష్టప్తః॥ గంగావా... యోగ॥ ఇమంమేగంకేయమునెసరస్వతిశుతు  
 ద్రిస్తోమంసచతాపదుష్ట్యా॥ అసిక్వామరుద్వృ ధవితస్తయాక్షీయే శృణుహ్యస్తుహేమ  
 యా॥ ౮। 3। ౬॥ ఇత్యదశంతామపాత్రేనిక్షిప్య॥ గంధద్వారాదురాధర్వానిత్యపుష్టాం  
 కర్షిషీణి॥ ఈశ్వరీంసర్వభూతానాంతామిహాపహ్వాయైశ్రియం॥ ౪-౪-3౪ (పరిశిష్టం) ఇ  
 తిగంధనిక్షిప్య॥ శ్లో॥ యవోసిధాన్యరాజోవావారుణోమధుసంయుతః॥ నిర్లోదస్సర్వపా  
 చానాం పవిత్రమృషిభిస్సృతం॥ ఇతియవాన్నిక్షిప్య (పాచినావీతి) తిలోసీత్యస్యమం  
 త్రస్యభూమిః పితృమేధాస్త్రిష్టప్తః॥ తిలోసిసోమదేవత్యోగోసవేదేవనిర్మితః॥ పృత్యవద్భిః  
 ప్రతస్తస్వధయాఇతితిలాన్నిక్షిప్య॥ (సవ్యం) శ్రరాటః కుశరాసోదర్భాస సైస్సర్వాఉత॥  
 మహాంజాఅదృష్టావైశాస్సర్వే సాకంస్యలిప్సత॥ ౨। ౫। ౧౪॥ ఇతి కూర్పనిక్షిప్య॥ స  
 హిరత్నా నిదాశుషేస్తువాతి సవితాధగః॥ తంభాగంచిత్రమీమహే॥ ౪। ౪। ౨౫॥ ఇ  
 తిహిరణ్యంనిక్షిప్య॥ యాఃఫలిస్తీర్యా అఫలాఅపుష్పా యాఃపుష్పిణీః॥ బృహస్పతిప్ర  
 సూతాస్తానోముంచం త్వంహసః॥ ౮। ౫। ౯॥ ఇతిఫలనిక్షిప్య॥ సతంశైలూషకుల్మల  
 బర్హిషోవామదేవ్యోవాంహోమువైశ్వదేవ ముపరిష్టాద్భార్వాత మంత్ర్యాత్రిష్టప్త॥  
 ప్రాయశ్చిత్తసూక్తమంత్ర పతనేవినియోగః॥ సతమంహోనదుర్జితం దేవాసోఅష్టమ  
 ర్త్యం॥ సైజోషస్తోయమర్త్యమా మిత్రోనయంతివరుణోఅతిద్విషః॥ ౧॥ తద్దివయంనృ  
 ణీమహేవరుణమిత్రార్త్యమా॥ యేనాసిరంహో సోయూయం పాధనేధాచమర్త్యమతి  
 ద్విషః॥ ౨॥ తేనూనన్నో యమూతయేవరుణో మిత్రోఅర్త్యమా॥ నయిష్టాఉనోనేషణి  
 పర్షిస్తాఉనః పర్షణ్యతిద్విషః॥ 3॥ యూయంచైశ్వం పరిపాధవరుణో మిత్రోఅర్త్యమా॥

యుష్మాకంశర్మణి ప్రియన్యామసుప్రణీత యోతిద్విషః ॥౪॥ ఆదిత్యాస్తో అతిస్రిహోవ  
 రుణోమిత్రోఅర్చమాః ఉగ్రంనురుద్భిగుద్రంహువేమెంద్రమగ్నిం స్వస్తయేతిద్విషః॥౫॥  
 నేతారణ్డోషుణస్తిరో వరుణోమిత్రోఅర్చమాః ఆతివిశ్వాని దురితారాజానశ్చర్షణీనా  
 మతిద్విషః ॥౬॥ శుననుస్మభ్య మూతయెవరుణో మిత్రోఅర్చమాః శర్మయచ్ఛంతుస  
 ప్రథఆదిత్యాస్తోయదీమహేఅతిద్విషః ॥౭॥ యథాహత్యద్వసవోఽగ్ర్యంచ త్పదిషితా  
 మముఞ్చతాయజత్రాః ఏవోష్వగ్నస్మన్మంచ తాన్యంతాః ప్రతార్యగ్నే ప్రతరన్న  
 ఆయుః॥ ౮॥ ౧౧ ౨౧ ౩౧ ౪౧ ౫౧ ౬౧ ౭౧ ౮౧ ౯౧ ౧౦౧ ౧౧౧ ౧౨౧ ౧౩౧ ౧౪౧ ౧౫౧ ౧౬౧ ౧౭౧ ౧౮౧ ౧౯౧ ౨౦౧  
 శారీరపటస్యాత్మఋషిః సద్యోదేవతాః ప్రకృతిపురుషం  
 ఛందః మమశరీరశుభ్యర్థేజపేవినియోగః శారీరమంతః కరణోపఘాతంచాచచ్ఛి విష్ణు  
 ర్భగవాన్శేషః శమన్నయత్వాస్తుమమేహ శర్మపాపాదనంతే హృదిసన్నివిష్టే అంత  
 శ్శుద్ధిం బహిశ్శుద్ధిం శుద్ధోధర్మమయోఽచ్యుతః సకరోత్సవరెతస్మిన్ శుచిరేవాస్మిన్  
 ర్వదా బాహ్యోపఘాతా ననఘోజాధాంశ్చ భగవాన్జః శమన్నయత్వనంతాత్మా  
 విష్ణుశ్చేతసిసంస్థితః శారీరంమహ్మషీకేశ పుండరీకాక్షమానసం పాపంశ్రవ మయా  
 ద్యత్వంవాక్కృతం మమమాధవ యద్యప్యపహతః పాపైర్దదివాత్వంతదుష్కృతైః  
 తథాపిసంస్మరే ద్విష్ణుంసర్వపాపైః ప్రముచ్యతే అపవిత్రః పవిత్రోవాసర్వావస్థాంగ  
 తోపివా యస్మరే త్పుండరీకాక్షంసబాహ్యభ్యంతరశ్శుచిః అధమార్జనం శుచీవో  
 హవామరుతశ్శుచీనాం శుచింహినోమ్యధ్వరంశుచిభ్యః ఋతేనసత్యమృతసాపఆ  
 యచ్ఛుచి జన్మానశ్శుచయః పాపకాః ॥ ౧౫ ౨౫ ౩౫ ౪౫ ౫౫ ౬౫ ౭౫ ౮౫ ౯౫ ౧౦౫ ౧౧౫ ౧౨౫ ౧౩౫ ౧౪౫ ౧౫౫ ౧౬౫ ౧౭౫ ౧౮౫ ౧౯౫ ౨౦౫  
 శుచిః కవిశుచీరోచతఆహుతః ॥౬॥ ౩౧ ౪౦౧ ఉదగ్నే శుచయస్తవశుక్రాభాజంత  
 ఈరతేతనజ్యోతిం ప్ర్యర్చయః ॥౬॥ ౩౧ ౩౯౧ ఏవోన్వింద్రం స్తవామశుద్ధంశుద్ధేనసా

మూ॥ శుద్ధైర్నుకైర్వా ప్రధాన్వంసం శుద్ధజీర్వాన్మమత్తు॥ ఇంద్రోఽశ్చ ధ్యోన్ అగహిశు  
 ద్దశ్చ ధ్యోభిరూతిభిః॥ శుద్ధోఽయినిధార యశ్చ ధ్యో మమధిపోమ్యః॥ ఇంద్రశ్చ ధ్యోహ  
 నోఽరయిశుద్ధోరత్నానిగ్రాశుషే॥ శుద్ధోవృత్తాణి జిన్ను సేశ్చ ధ్యోవాజంసిమాషసి॥ ౬॥  
 ౬॥ ౩౧॥ అధిబ్రాహ్మణమౌజనం॥ బ్రాహ్మణే శ్వమృతంహితం॥ యేనదేవాః ప్రవిత్రే  
 గాత్మానంపున తేనదా॥ తేనసహస్రధారేణ పావనూన్యః పునంతుమాం॥ ప్రాజాపత్యం  
 ప్రవిత్రంశతోద్యామం హిరణ్మయం॥ తేనబ్రహ్మవిదోవయం పూతంబ్రహ్మపునీమహే॥  
 ఇంద్రస్సునీతీసహమాపు నాశుసోమస్త్వస్త్వావరుణస్సమిచ్ఛా॥ యమోరాజాప్ర  
 మృణాభిః పునాతుమాజాతవేదా మూర్జయంత్యాపునాతు॥ ౭॥ ౩౧॥ పరిశిష్టం॥  
 గృహాణిస్థలానిశుచీని భవంతు॥ సర్వేపాకాశ్శుచయోభవంతు॥ (ప్రాచీనావీతి) సతిల  
 జలహిరణ్య దర్భాశ్చతాన్యహీత్వాఇతితిఃప్రదక్షిణంకుర్యాత్ ॥శ్లో॥ సమస్తసంప  
 త్నమనాప్తి హేతవస్సముద్ధితాపత్కుల ధూమకేతవః॥ అపారసంసారసముద్రసేతవః  
 పునంతుమాంబ్రాహ్మణపాదపాంసవః॥ ÷ సమస్తతీర్థాంబుపవిత్రమూర్తయోరక్షంతు  
 మాంబ్రాహ్మణ పాదపాంసవః॥ ఆధివ్యాధిహరంస్యాణాం మృత్యుదారి ద్రవ్యనాశనం॥  
 శ్రీపుష్టికీర్తిదంవందే విపశ్రీపాదపంకజం॥ విప్రాసుదర్శనాత్పద్యః క్షీయంతేపాప  
 రాశయః॥ వందనాన్మంగళా హస్తీరర్చనాదచ్యుతంపదం॥ అశేషేహేపరిషన్మదీయాం  
 విజ్ఞాపనా మవధార్యమయా సమర్పితా మిమాంపరిషద్దక్షిణాం యత్కించద్దక్షిణాం  
 యథోక్తదక్షిణామివస్వీకృత్య పూర్వోక్త=తిథౌ (ప్రాచీనావీతి) అస్మత్పితృః... ..  
 గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యమరణాదినాదారభ్య ద్వాదశేపాని సపిండికరణాభ్యాన్న  
 కాధంకర్తుం ముఖ్యకాలోభూత్వామమ అధికారసంపదస్త్వితిభవంతోబ్రువంతు అధి  
 కారసంపదస్తు॥ కాలశ్యముఖ్యకాలోఽస్తు॥ (సవ్యం) పాకాదీనాంపవిత్రతాస్తు॥ .....  
 ఇతి సర్వేపాకాశ్శుచయోభవంతు ఇతి ప్రతివచనం॥ ఏవంగుణ=తిథౌ (ప్రాచీనావీతి)

పితుః॥ గోత్రస్య॥ శర్మణః॥ ప్రేతస్య॥ మరణాదినాదారభ్యద్వాదశేహని । సపిండికరణా  
భ్యాన్నశాన్తే తత్పితృపితామహ ప్రపితామహైః... గోత్రైః... శర్మభిః... వసురు  
ద్రాదిత్యరూపై స్సహసమానోదకసాపి డ్యసిద్ధిద్వారా వస్వాదిపితృణాంకావాప్త్యర్థం  
పితుః॥ గోత్రస్య॥ శర్మణః॥ ప్రేతస్యఏకోద్దిప్తవిధానేన ప్రేతాద్దేశేన తత్పితృపితా  
మహప్రపితామహానాం... గోత్రాణాం॥ వసురుద్రాదిత్యరూపాణాం॥ పార్వణవిధానేన  
ఏవముభయూత్మకం ఉభయతోద్దైవికం కాలకామసంజ్ఞకవిశ్వేదేవపూర్వకం విష్ణ్వం  
తం...పితుః... గోత్రస్య... శర్మణః... ప్రేతస్య॥ మరణాదినాదారభ్య॥ ద్వాదశేహని  
సపిండికరణాభ్యాన్నశ్రాద్ధం అన్నేనహవిమా పార్వణవిధానేన అన్నాదికద్రవ్యేణ ఏక  
పాకేన సమాసతంత్రేణ సదైవమవ్య (సవ్యం) కరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య కాలసంజ్ఞ  
కానాం విశ్వేహందేవానాం స్థానేఆహవనీయార్ఘ్యేణాం దత్వాభవద్భిః॥ ఋణప్రసాదఃక  
రణీయః॥ అస్తుకరణీయః॥ ఇతిబ్రాహ్మణోవదేత్॥ కామసంజ్ఞకవిశ్వేహం దేవానాం  
స్థానే.....కరణీయః॥ అస్తుకరణీయః (ప్రాచీనావీతి) పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రే  
తస్యమరణాదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సపిండికరణాభ్యైకోద్దిప్తాన్న శ్రాద్ధప్రేతార్థ  
అయంతేఋణః ఉపతిష్ఠతు॥ ఇతిప్రేతార్థమేకంబ్రాహ్మణానిమంత్రయేత్॥ తత్పితుః...  
గోత్రస్య...శర్మణః వసురూపస్యస్థానే ఆహవనీయార్ఘ్యేణాం దత్వాభవద్భిఃఋణః ప్ర  
సాదః కరణీయః॥ ఇతిపితృర్థమేకంబ్రాహ్మణానిమంత్రయేత్॥ అస్తుకరణీయః॥ ఇతిబ్రా  
హ్మణోవదేత్॥ తత్పితామహస్య...గోత్రస్య...శర్మణః రుద్రరూపస్యస్థానే... కరణీ  
యః॥ ఇతిపితామహార్థమేకం బ్రాహ్మణానిమంత్రయేత్॥ అస్తుకరణీయః॥ ఇతిబ్రా  
హ్మణోవదేత్॥ తత్పితృపితామహస్య...గోత్రస్య...శర్మణః ఆదిత్య రూపస్యస్థానేఆహ  
వనీయార్ఘ్యేణాం దత్వా భవద్భిఃఋణఃప్రసాదఃకరణీయః॥ అస్తుకరణీయః॥ ఇతిప్రపి  
తామహార్థమేకంనిమంత్రయేత్॥ (ఉపవీతి) శ్రాద్ధసంరతుక శ్రీమహావిష్ణోస్థానే ఆహ  
వనీయార్ఘ్యేణాం దత్వా...అస్తుకరణీయః॥ ఇతివిష్ణ్వర్థమేకంనిమంత్రయేత్॥ శ్లో॥ అక్రో  
ధనైశ్శౌచవనైస్సతతంబ్రహ్మవాదిభిః॥ భవితవ్యంభవద్భిశ్చ (త్వయా) (మయా) శ్రాద్ధ  
కర్మణి॥ కరిష్యేతురువ్య॥ అభగోమయేన మండలత్రయంకృత్వా॥ విశ్వేదేవార్థంవిష్ణ్వ  
ర్థంచప్రథమమండలంచతురశ్రం । ప్రేతార్థంమధ్యమమండలంపర్వలం॥ తత్పితృతాద్యర్థం

తృతీయం వర్తులం । ఇతిమండలంత్రయంకృత్వా ॥ (సవ్యం) కాలకామకసంజ్ఞకానాం  
 విశ్వేషాందేవానాం విష్ణోశ్చపాద్యస్థానే ఇదమాసనం । సాక్షతా ఇమేకుశాః ॥ పుష్ప  
 హిత ఇమేలతాః । అయంగంధః । ఇమేకుశాః ॥ సకలారాధనైస్సృద్భితమస్తు ॥  
 (ప్రాచీనావీతీ) పితః...గోత్ర...శర్కృప్రేతపాద్యస్థానేదర్భాస్తరణముపతిష్ఠతు । దర్భో  
 పరివృతత్రిలోదకముపతిష్ఠతు । తత్పితృపితామహాప్రపితామహాశాంపాద్యస్థానే సతిలా  
 ఇమేకుశాః పుష్పసహితా ఇమేతిలాః । అయంగంధః । ఇమేకుశాః ॥ సకలారాధనైస్సృ  
 ద్భితమస్తు । భోక్తారంమండలస్య వ్రాజ్యముపవేశ్య । తత్ర ఆసనందద్యాత్ । స్వయం  
 ప్రత్యబ్జ్యు ఆసీనః ॥ (సవ్యం) కాలకామక సంజ్ఞకవిశ్వేదేవాఃస్వాగతం । ఇత్యుదగపవ  
 గ్గం దర్భంనిరస్యేత్ । సుస్వాగతం । కాలకామక సంజ్ఞకవిశ్వేదేవాః స్వాగతమిదంపా  
 ద్యం । సుపాద్యం । పవిత్రంవిహాయ । శిన్నోదేవి సింధుద్వీపఆపోగాయత్రీ మండలోపరి  
 పాదప్రత్యాళనేవినియోగః । ఓంశన్నోదేవరభిష్టయ ఆపోధవంతుపీతయే శంయోరభి  
 స్రవంతునః ॥ (2-౬-౫) చరణంప్రవిత్రంవితతంపురాణం యేనపూతస్త రతిదుష్కృ  
 తాని । తేనప్రవి త్తేణశుద్ధేనపూతా అతిప్రాస్నానమరా తితరేమః । .... శ్లో । నమో  
 బ్రహ్మణ్యజేవామ గోబ్రాహ్మణహితాయచ । జగద్భితాయకృష్ణాయ గోవిందాయన  
 మోనమః । పృథివ్యాం యానితీర్థానితానితీర్థానిపాగరే । సాగరేసర్వతీర్థాని షడేవిప్ర  
 న్యదక్షిణే । పవిత్రంధృత్వా । యదీచ్ఛసిమహారాజ సర్వతీర్థావగాహనం । విప్రపాదవి  
 నిర్ముక్తంతోయం శిరసిధారయే । పవిత్రంధృత్వా । విప్రపాదోదకం శిరిసిధృ  
 త్వా । (ప్రాచీనావీతీ) పితః...గోత్ర...శర్కృప్రేతమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని  
 సపిండికరణాఖ్యాన్నత్రాద్ధే స్వాగతముపతిష్ఠతు । స్వాగతమిదం తేపాద్య ముపతిష్ఠతు ।  
 తత్పితః...గోత్ర...శర్కృ వసురూపస్వాగతం । ఇతిదక్షిణాపవర్గం దర్భంనిరస్యేత్ । సు  
 స్వాగతం । పిత్రాదిపాద్యస్థానే ఆసనందద్యాత్ । తత్పితః...గోత్ర...శర్కృ వసురూ  
 పస్వాగతమిదంపాద్యం । సుపాద్యం । పవిత్రం విహాయ । శిన్నోదేవీసింధుద్వీపఆపో  
 గాయత్రీ మండలోపరిపాదప్రత్యాళనే వినియోగః । శిన్నోదేవీ...నమోనమః ।  
 ఇతివిప్రపాదోదకం శిరసిధృత్వా । ఏవంమేవపితామహాప్రపితామహాయోరపి పాదా

ప్రత్యుశనం కుర్మాత్ । సవ్యం । ...తతః ఆసనందత్వా । శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోస్వాగతమిదంవః పాద్యం । ఇతిపాద్యోదద్యాత్ । సుపాద్యం । పవిత్రంవిహాయ । శం నోదేవీ...నమోనమః । ఇతిపాదోదకం శిరసిధృత్వా । కర్తాపాదాప్రత్యుశ్య । ఆచమ్య । కతుః రాచమస పూర్వం భోక్తు రాచమనంపరిమ్ । పూర్వపవిత్రంత్యజేత్ । పురుః పవిత్రధారణమ్ । ఆచమ్యపవిత్రవంతః పరివాచమాసతేప్రితైశాం ప్రశ్నోఅభిక్షుతి త్త్రం । మహస్సముద్రం వరుణస్తిరోదధేభీరా ఇచ్ఛేకుర్ధరుణీస్వారభమ్ । ౭-౨-౨౯) ఇ తినూతనపవిత్రం ధారయేత్ । నాయుధారణం కృత్వా । ఓంకేశనాయస్వాహా... ..శ్రీకృష్ణాయనమః (ఇత్యాచమ్య)\* కాలసంజ్ఞక పిశ్వేదేవాః భూర్భువస్సువస్సాస్వ హస్తాం అయంవోవిష్టరః । అత్రోపవిశంతుభవంతః । అత్రోపవిశామః । కామకసంజ్ఞక విశ్వేదేవాః భూర్భువస్సువస్సాస్వహస్తాం అయంవోవిష్టరః । అత్రోపవిశంతుభవంతః । అత్రోపవిశామః । (ప్రాచీనావీతీ) పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినా దారభ్య ద్వాదశేహని సపిండికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్న శాద్ధే పిష్టరాధమయంకుశః । ఇతి ప్రేతస్థానే విష్టరందత్వా । తత్పితః ...భూర్భు...స్తాం అయంవోవిష్టరః । అత్రోపవిశం తుభవంతః । ఉపవిశామః । తత్పితామహ ...భూర్భువస్సు... ఉపవిశామః తత్ప్రపితా మహ...భూర్భువస్సు ...ఉపవిశామః (ఉపవీతీ) శ్రాద్ధసంరక్షకశ్రీమహావిష్ణో భూర్భు వస్సువ స్సాహస్తాం..... (ఇతికిచిత్పాఠః) \* ఓంభూః ఓంభువః ...పూర్వోక్త... పుణ్యతిథౌ (ప్రాచీనావీతీ) పితుః... గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణాదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సపిండికరణాభ్యై కోద్దిష్టాన్న శాద్ధేభవదమజ్జయా ప్రక్రాంతం శ్రాద్ధ కర్మ కరిష్యే । సవ్యం । ఇతిసంకల్ప్య । కురుష్వత్రత్రమంత్రః అష్టనాత్రాఅస్తుర త్సంసి పిశాచాయేక్షయంతిపృథివీమను । అన్యత్రేతోగచ్ఛతు యత్యాస్యగ్రతంనునః । ఇతిమంత్రేణభూమింసమృజ్య । ప్రేతస్థానే కూశ్చినావోక్ష్య । తత్రవర్తులాకారమండ లంకృత్వా । ఉదీరతామవరఉత్పరోన్మన్యమఃప్రేతస్తామ్యుః । అసుయక్షయరత్నకా (విష్ణుమనునది కొండలు పండుబలేను.)

ఋతజ్ఞస్తేనోవంతు ప్రేతోహవే॥ తిలావికిరేత్॥ తత్ప్రితాదిస్థానమ్॥ అపహతాఅసు  
 రారతౌంసిపితౌచాయేక్షయంతి పృథివీమను॥ అన్యత్రేతో గచ్ఛాతు యత్రోహం  
 గతంమనః॥ ఉదీరతామవరఉత్పరాస ఉన్యన్యమాఃపితరస్తోమ్యాసః॥ అస్మయశ్శయ  
 రన్యకాఋతజ్ఞస్తేనోవంతు పితరోహవేషు॥ ౭॥౧౨॥ ఇతివర్షులకారమండలత్రయం  
 కృత్వా॥ (సవ్యం)విశ్వేదేవస్థానే యవోదకేనావోత్య॥ తత్రచతుశ్రమండలంకృత్వా॥  
 విష్ణుస్థానేకూచేనావోత్య॥ తత్రత్రికోణాకారమండలంకృత్వా॥ శ్రాద్ధపాకద్రవ్యాది  
 ప్రోక్షణం॥ ఓంభూభువస్స్వ॥ తత్సత్తుర్వశేన్యం భగ్గోదేవస్యనీమహి॥ ధియో  
 యోసః ప్రచోదయాత్॥ శ్లో॥ అపవిత్రఃపవిత్రోవాసర్వా వస్థాంగతోపివా॥ యస్మశే  
 త్పుండరీకాక్షం సబాహ్యధ్యంతరశ్శుచిః॥ ఇతిఅన్నాదిపాకద్రవ్యాశీసంప్రోక్ష్య॥ శ్రా  
 ద్ధాగ్గంసంపాదితాః పదార్థాః దేశతః కాలతశ్చశ్రాద్ధయోగ్యా భవంత్యితిభవంతోబ్రు  
 వంతు॥ ఇతివదేత్॥ శ్రాద్ధయోగ్యాభవంతు॥ ఇతిప్రత్యూచుః॥ శ్లో॥ శ్రాద్ధకాలేగ  
 యాంధ్యాత్వా ధ్యాత్వాదేవం జనాగ్గనమ్॥ వస్వదీంశ్చపిశ్వా ధ్యాత్వాతతశ్చా  
 ద్ధంపునర్తయే॥ ఇతికర్తవదేత్॥ ప్రవర్తయఇతిప్రత్యూచుః॥ కాలసంజ్ఞిక విశ్వేషాం  
 దేవానామిదమాసనం॥ సుఖాసనం॥ కామసంజ్ఞికవిశ్వేషాం దేవానామిదమాసనం॥ సు  
 ఖాసనం॥ కాలకామకసంజ్ఞిక విశ్వేదేవదైవేక్షుః క్రియతామ్॥ ఓంతథా॥ ప్రాక్షువం  
 తుభవంతః॥ ఇతికర్తవ్యాక్యం॥ ప్రాక్షువామ॥ ఇతిబ్రాహ్మణోవదేత్॥ కాలకామకసం  
 జ్ఞికవిశ్వాదేవాశ్చవత్స్వావాహయిష్యే॥ ఆవాహయ॥ విశ్వేదేవాసలగతశ్చైవతా  
 మఇమంహవం॥ ఏదంబర్హిర్నిషీదత॥ (౪-౮-౧౬) ఇత్యావాహ్యవిశ్వే దేవాశ్చైవ  
 తేమం హవంతుయేలంతరిత్రయ ఉప్రద్యవిష్ట॥ యే అగ్నిజహ్వఉతవాయ జత్రాతస  
 ద్యాస్మైబర్హిషీమాదయధ్వం॥ (౪-౮-౧౭) ఇతిజపిత్యా॥ శ్లో॥ ఆగచ్ఛంతుమశాభా  
 గావిశ్వేదేవాశ్చహవలాః॥ ఏహ్యత్రవిహితాశ్చాదేవానా భవంతుతే॥ సావధా

నాస్యః॥ ఇత్యుపస్థాయ॥ అర్చ్యచాత్రేఽసాద్య॥ ప్రోక్ష్య॥ ఉద్ధృత్య॥ యవాన్విక్షీర్య॥  
 ఉదకమాపూర్య॥ శన్నో దేవీరతిస్కృగభిమంత్ర్య॥ శన్నో దేవీరభిష్టయ ఆపోభనంతుః॥  
 తయో॥ శంయోరభిసవంతునః॥ (౭-౬-౧). శ్లో॥ యవోసిధాన్యరాజోవా వారుణోమ  
 ధుసంయుతః॥ నిర్ణోదస్సర్వపాచానాం పవిత్రఋషిభిస్సృతమ్॥ ద్విః॥ అర్చ్యచాత్రే  
 యో॥ అర్చతప్రార్చత॥ అమీగంధాః॥ పుష్పార్థాఞ్మేఅక్షతాః॥ అమీకుశాః॥ ఇమా  
 నిశ్రీతులసీదర్భపత్ర తృణానిచ॥ కూర్చోదకేనైవఅష్టాశ్చైవ సంపూర్ణార్చనమస్తు॥ దేవ  
 చాత్రేసంపన్నే॥ సుసంపన్నే॥ పాత్రోపదిదర్భాన్ బ్రాహ్మణాయదద్యాత్॥ అధోఽ  
 ర్భాన్ వయంగృహీత్వా॥ న్యాహ్మన్యాస్పాహ్మన్యాస్పాహ్మన్యాః॥ సంత్వన్యాః॥ హ  
 స్తోదకందత్వా॥ హస్తోదకంగృహీత్వా॥ కాలసంజ్ఞకృత్వేదేవాః ఇదంవో అర్చ్యంస్వాహ  
 నమః॥ అస్త్యన్యః॥ తతశ్శుద్ధోదకం హస్తోదకందత్వా॥ హస్తోదకంగృహీత్వా॥ కామ  
 సంజ్ఞక విశ్వేదేవాః ఇదంవో అర్చ్యంస్వాహనమః॥ అస్త్యన్యః॥ తతశ్శుద్ధోదకం॥ యా  
 త్త్వీతనః॥ పయసాసంబభూవు ర్యాఽంతరిక్షఉతపా ధివీర్యాః॥ హిరణ్యవర్ణా యజ్ఞ  
 యాస్తానతపశ్శివాశ్శంస్త్యానాశవంతు॥ ఇత్యభిమంత్ర్య॥ ...విశ్వేదేవేభ్యః పాత్రేఽపాన  
 స్థా॥ సుస్థానమసి॥ తతశ్శుద్ధోదకం॥ అగ్ననం॥ అర్చతప్రార్చత ప్రియమేథాస్తోఅర్చత॥ అ  
 త్పంతు పుత్రకాక్షతపురస్సుధృష్ట్యర్చత॥ (౬-౧-౬) గంధర్వాణాం దురాధర్వాం నిత్య  
 పుష్టాం కర్తిషీణీం ఈశ్వరీం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయైశ్రియం॥ (౪-౪-  
 ౩౪) పరిశిష్టం॥ కాలకామక సంజ్ఞకావిశ్వేదేవాః యథాభాగశః అమీవోగంధాః॥ సు  
 గంధాః॥ ఆయనేతేప్రరాయణై దూర్వారోహంతుపుష్పిణీః॥ ప్రానాశ్చ పుండరీకాణిస  
 ముద్రస్య గృహ్మణి॥ (౮-౭-౩౦) పుష్పార్థాఞ్మే అక్షతాః॥ సుపుష్పాణి॥ ఉదకత్ర  
 వ్యేదైవసాంకల్పికోవోధూపః॥ సుధూపః॥ ఉద్దీప్యస్వజాతవేదోప్రక్షుం నిర్ముతినా  
 మ॥ త్ర కృంశ్చ మహామూవహ శీవనం చదిశోదిశ॥ (౧౦-౧౦-౧౦) ...



లాభేదేనదేవ పూజాస్థితంవోజ్యోతిః । సుజ్యోతిః । యువాస్తువాసాః పరివీతతాత్మజీ  
 శ్రేయాస్సవతి జాయమానః । తాధీరాసః కవయఉన్నయంతి స్వాధ్యోతే మనసాదేవ  
 యంత్యః । (3-౧-3) అంతః ప్రావరణార్థం ఇదంవస్తుం । ఆచ్ఛానార్థం పవిత్రార్థంలం  
 కరణార్థం సాక్షతా ఇమేకుళాః । అర్చనంసంపూర్ణం । సంకల్పసిద్ధిరస్తితి భవంతోబ్రు  
 వంతు । అస్తుసంకల్పసిద్ధిరస్తు ।

యుష్మదనుజ్ఞయా ప్రేతపూర్వకం తత్ప్రతాద్యర్చనంకరిష్యే । (ప్రాచీనావీతి) ।  
 ...పితుః ...గోత్రస్య... శర్మణః ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సపిండీ  
 కరణావైకోద్దిష్టాన్మ శాద్ధే ప్రేతార్థ ఇదంతే ఆసనముపతిష్ఠతు । తత్ప్రతుః... గోత్రస్య  
 ...శర్మణః వసురూపస్య ఇదమాసనం । సుఖాసనం । తత్ప్రతామహస్య ...గోత్రస్య...  
 శర్మణః ఆదిత్యరూపస్య ఇదమాసనం । సుఖాసనం । ..పితుః ...గోత్రస్య ...శర్మణః  
 ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సపిండీకరణాభ్యేకోద్దిష్టాన్మ శాద్ధే ప్రేతా  
 ర్థాలయంకేతుః ఉపతిష్ఠతు । తత్ప్రతుః సపిండీకరణాభ్యాన్మ శాద్ధేతుః క్రియతాం । ఓ  
 మేతథా । ప్రాప్నోతుథవా । ప్రాప్నువాని । తత్ప్రతామహ సపిండీకరణాభ్యాన్మ ప్రా  
 థేతుః క్రియతాం । ఓమేతథా । ప్రాప్నోతుథవా । ప్రాప్నువాని । తత్ప్రపితామహ  
 సపిండీకరణాభ్యాన్మ శాద్ధేతుః క్రియతాం । ఓమేతథా । ప్రాప్నోతుథవా । ప్రాప్ను  
 వాని । ప్రేతస్థానేప్రేతావాహనం । ఆయాహి ప్రేతస్సామ్యాగంభీరైః ప్రథిభిః పూ  
 ర్వైః । ప్రజామస్సభ్యా దధత్రయించదీర్ఘాయుత్వంచ శతశారదంచ । పితరం ...గో  
 త్రం...శర్మణం ప్రేతమావాహయిష్యే । ఆవాహన ముపతిష్ఠతు । తత్ప్రతరం ...గో  
 త్రం...శర్మణం వసురూపంభవత్సు ఆవాహయిష్యే । ఆవాహయ । తత్ప్రతామహం  
 ...గోత్రం... రుద్రరూపంభవత్సు ఆవాహయిష్యే । ఆవాహయ । తత్ప్రపితామహం  
 ...గోత్రం శర్మణం ఆదిత్యరూపం భవత్సు ఆవాహయిష్యే । ఆవాహయ । ఉశంత  
 స్త్వానిధీమహ్య శంతస్సవిధీమహి । ఉశన్నుశత ఆవహితీర్వా హవిషేతత్తనే । (2-  
 ౬-౨౨) ఇత్వావాహ్వా । ఆయంతునః పితరస్సామ్యా సాగ్నిమ్యైతైః పథిభిర్దేవయా



శ్చ ర్తప్రపితామహాఽగ్నేదేవయానాం...ఆపః॥ శన్నోదేవీ...నః॥ ఇతిస్త్రియః॥ (ఆను  
అగంతి॥ (అనుమత్రములు కొందరుపఠింపుచున్నారు కొందఱువిడిచి వేయుచున్నా  
రు- దేశాచారములప్రకారంజర్పింపదగును)

తి త్సోసిసో మదేవ్యోగ్నోనవేదేవనిర్మి తః॥ ప్రత్నవద్భిః ప్రత్నస్యః దేహి॥ తత్పిత  
రం...గోత్రం...శర్మాణా వసురూప మిమాంసాగోకాః ప్రీణయాహినస్వధానమః॥  
తత్పితృపాత్రేతిలాక్షీప్తాః॥ తి త్సోసిసో...హి॥ తత్పితామహం... గోత్రం...శర్మాణా  
రుద్రరూపమిమాంసా గోకాః ప్రీణయాహినస్వధానమః॥ తత్పితామహాపాత్రేతిలాక్షీ  
ప్తాః॥ తి త్సోసిసోమ...హి॥ తత్పితృపితామహం ... గోత్రం... శర్మాణా ఆదిత్యరూ  
పమిమాంసా గోకాః ప్రీణయాహిన స్వధానమః॥ తత్పితృపితామహా పాత్రేతిలాక్షీ  
ప్తాః॥ తి త్సోసిసోమ...హి॥ తత్పితృపితామహం... గోత్రం...శర్మాణా ఆదిత్యరూప  
మిమాంసా గోకాః ప్రీణయాహినస్వధానమః॥ తత్పితృపితామహాపాత్రేతిలాక్షీ  
ప్తాః॥ మధునాతాశాతమస్సమోజగతి॥ మధునాతాఽముతాయతే మధుక్షరంతింధ  
మః॥ మాధ్యోర్నస్తస్సోత్వోషధీః॥ మధు॥ మధున క్తముతోషస్తో మధుమత్సార్ధివంరజః॥  
మధుఞ్జారస్తునః పితా॥ మధు॥ మధుమాంనోవనస్పతిర్మధుమాం అస్తుసూర్యః॥ మా  
క్షీర్గావోభవంతునః॥ (౧-౬-౧౮) ఇతిప్రేతపాత్రే మధునిధాయ॥ మధునాతాఽము  
తా...షధీః॥ మధు॥ మధున క్తము.....పితా॥ మధు॥ మధుమాంనో...నః॥ మధు॥  
ఏవంతత్పితృపితామహా ప్రపితామహాపాత్రేషు మధునిధాయ॥ అథఉదకాలోదనమ్॥  
శోమస్సత్యిషీ రప్తితవేనమేత్విషీ యూయాదమృతమసి మృత్యోర్నాపాహి దిద్యౌ  
స్సాపాహ్యవేష్టాదందశూకాః॥ ఇతికర్తాదక్షిణహస్త సర్వాంగుళీభిః తత్పితృపితామ  
హాప్రపితామహా పాత్రోదకమప్రదక్షిణం శ్రమేణపరిష్టావ్య॥ (అనగా వైమంత్రిముః  
శెప్పుచుఁ దుడిచేతి వ్రేళ్లతో తత్పితృపితామహాప్రపితామహా పాత్రమునందలి య  
జకమునునొక దానివెనుకనొకటి గలియఁబెట్టవలయును)

అవేష్టాదందశూకాః॥ తత్పాత్యస్థితృణా  
దిక మంగుష్ఠా నామికాభ్యాంగృహీత్వా॥ నిర  
స్తంసముచేశ్శిరః॥ తత్తృణందక్షిణశోఽరస్య  
నారాయణస్మరణకార్యం॥

తా॥ అర్ఘ్యపాత్రమందు తృ  
ణము మొదలగు వానిని అంగుష్ఠానా  
మికప్రేక్ష్యోఽదీసికొని అతృణమును  
దక్షిణముగాఁబారవేసినారాయణస్మ  
రణజేయవలెను.

అవఉపస్మయ్యే॥ అర్ఘ్యపాత్రేష్వయంగుః॥ ఇమానిపుష్పాణి॥ భృంగరాజప  
త్రాణిచ॥ అయంకుశః॥ ఇతిపాత్యత్రయేషు దగ్ధతృణానినిధాయ॥ స్వస్థితిమస్తు॥ ఇ  
త్యుక్త్వా॥ స్వధానముః (నమము) ఇత్యుక్త్వా॥ పితౄతేజఃప్రంగృహ్యమి॥ పితామహాయ  
తేజఃప్రంగృహ్యమి॥ పృథితామహాయతేజఃప్రంగృహ్యమి॥ స్వధాన్య స్వధాన్యస్సం  
త్యన్య॥ తత్పాత్యపాత్యింసంపన్నం॥ తస్మింతామహపాత్యం సంపన్నం॥ తత్పితామ  
హపాత్యింసంపన్నం సుసంపన్నమ్॥ తతఃఅగ్నిమాసేయ॥ నిధాయ॥ అగ్నింప్రభ్రాజ్య॥  
అగ్నేద్దక్షిణతఃసవ్యపాత్యంగుష్ఠానామికాభ్యాం పృథివీమభిమృశ్య॥ సోమస్త్యత్సపిర  
శితవేపమేత్స్విషీభూ॥ యాత్రమృతమ సిన్ధుశోర్కాపాహి నిరోన్మాపాహ్య పేష్టా  
దగ్ధశూకానిరస్తంసముచేశ్శిరః॥ యేపార్థివాసః శితరోయ అంతరిత్యేయేద్రివ్యాయేచ  
దిశ్యోః॥ యేవాన్మతాబహుపుస్తేఽస్త్రిన్ధుశ్చైసమవయంతామ్॥ ఇతిజపిత్వా॥ ఆచమ్య  
పూర్వోక్తపవంగుః × పుణ్యతిథౌ (ప్రాచీనావీతీ) పితుః × గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేత  
స్యమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సమిడికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్మత్రాధై ఉదకం  
యోజనంకరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ కాలేఅనుజ్ఞాన్ధంయథాశక్తిప్రాయశ్చిత్తంకరిష్యే॥ పరి  
షద్దక్షిణాంగృహీత్వా॥ నమస్తంప.....పదం॥ పితుః...గోత్రస్య ...శర్మణః ప్రేత  
స్యమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సమిడికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్మత్రాధై ఉదకంసం  
యోజనంకర్తుం అధికారసంపదస్త్వితి భవంతోబ్రువంతు॥ ఉదకంసంయోజనాధికార  
సిద్ధింస్తు॥ ఓంభూః ఓంభువః...పూర్వోక్త...తిథౌ (ప్రాచీనావీతీ) పితుః...గోత్రస్య...  
శర్మణః ప్రేతస్యమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సమిడికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్మత్రా

దైపితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య తత్పితృపితామహా ప్రపితామహైః...గోత్రైః  
 ...శర్మభిః వసుశుద్రాదిత్యరూపైః స్సహసమానోదక సాపిండ్యసిద్ధిద్వారా వస్వాదిపి  
 త్యోకావాప్త్యం పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య పాత్రస్థోదకం ప్రథమద్వి  
 తీయ తృతీయాంశం తత్పితృపితామహా ప్రపితామహానాం...గోత్రాణాం...శర్మణాం  
 వసుశుద్రాదిత్యరూపాణాం పాత్రస్థోదకైః స్సహసంయోజయిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ సం  
 యోజయ॥ ఇతిబ్రాహ్మణోవదేత్॥ అధికృచ్ఛత్రయాణిదద్యాత్॥ అష్టసంయోజ  
 నాంగ గోదానంకుర్యాత్॥ అథ ప్రేతపాత్రస్థోదకంకించిత్ (ఏకాంశం) ఆదాయ॥ప్రే  
 తపాత్రస్థోదకం పితాదిపాత్రేహ్వసించేత్॥ సమానీనఆకూటిః॥ సమానా హృదయా  
 నివః॥ సమానమస్తుహోమనః॥ యథావస్సుసహసతి॥ సంజ్ఞానంనన్వైః॥ సంజ్ఞానమరణైః॥  
 సంజ్ఞానమశ్వినాయువం॥ ఇహాస్మానునియచ్ఛతమ్॥ పితః...గోత్ర...శర్మణ్ ప్రేతత్వ  
 త్పాత్రస్థోదకం (ప్రథమాంశం) త్వత్పితృభిః...గోత్రైః...శర్మభిః వసురూపైస్సహ  
 సంయోజయిష్యే॥ తస్మైతేస్వధానమః॥ ఇతిగృహీతప్రేతపాత్రస్థోదకం తత్పితృపాత్రే  
 నినీయ॥ యేసమానాస్సమనః॥ పితరోయనురాజ్యే॥ తేహోకస్వధానమః॥ య  
 జ్ఞోజేవేషుకల్పతామ్॥ యేసజ్ఞాతాస్సమనః॥ శ్రీహస్తీవేషుమానుకాః॥ తేహోకీ  
 ర్మయికల్పతామ్ అస్మిన్లోకేశంసమాః॥ ఇతిసంస్మృప్తమర్ఘ్యమభిమంత్రి॥ శ్రీరామరా  
 మరామ॥ ఇతిస్మరణంకృత్వా॥ పునరిప్రేతపాత్రస్థోదకంకించిత్ (ద్వితీయాంశం) ఆ  
 దాయ॥ సమానీనఆకూటిః॥ సమానాహృదయానివః॥ సమానమస్తుహోమనః॥ య  
 థావస్సుసహసతి॥ సంజ్ఞానంనన్వైః॥ సంజ్ఞానమరణైః॥ సంజ్ఞానమశ్వినాయువం॥ ఇ  
 హాస్మానునియచ్ఛతమ్॥ పితః...గోత్ర...శర్మణ్ ప్రేతత్వత్పాత్రస్థోదకం త్వత్పితామ  
 హైః...గోత్రైః...శర్మభిః రుద్రరూపైస్సహసంయోజయిష్యే॥ తస్మైతేస్వధానమః॥  
 ఇతిగృహీతప్రేతపాత్రస్థోదకం పితామహపాత్రేనీనియ॥ యేసమానాస్సమనః॥ పిత

రోయమరాశ్యే । తేమాంశ్చస్వధానమః । యజ్ఞోదేవేషుకల్పతామ్ । సేనానా  
స్సనునసః । జీవాంతేవేషుమానుకాః । తేమాం శ్రీర్మయకల్పతామ్ । అస్మిన్ ప్రకేతేతి  
సమాః॥ ఇతిసంస్కృతమృతమభిమంత్రి॥ శ్రీరామరామరామ॥ పునరపిప్రేతి వాత్ర  
స్థాదకంకంచత్॥ (తృతీయాంశం) ఆచార్య॥ ప్రమానితకూతిః ..... ఇహస్మాను  
నియచ్ఛతమ్॥ పితః...గోత్ర...శర్మన్ ప్రేతత్వత్వాత్స్థాదకం తిష్ఠి॥ పితామహైః ..  
గోత్రైః శర్మభిఃతదిత్య రూపైస్సహసం యోజయిష్యే॥ తస్మైశ్వధానమః॥ ఇతి౭౭  
హితప్రేతివాత్రస్థాదకం తిష్ఠి॥ పితామహ వాత్రేననియ॥ శ్రీరామరామరామ॥

కొదలు॥ సంస్కృత...సతి అశమంతము కెప్పుడువారు. దేశచారమునట్టి జరుగలేదు.  
స్మృతిప్రదపికయందు॥ సమానితముచంజపేదేవం॥ అనియుండెను.

ప్రేతిస్య హస్తాదకందత్వా॥ దర్శనంతర్థాయ॥ యాద్రివ్యాకృతః పయ నానంబ  
భూవుర్యాతింతిక్షుడతవాన్ధీర్యః । హింజ్ఞానద్వారాజ్ఞయానాతప్తశ్చిహ్నో వా  
స్తువా వాభవంతు॥ పితః...గోత్ర...శర్మన్ ప్రేతమరణినాదారిభ్య ద్వాదశేహని  
సపింషీకరణాత్తైకోద్భవాన్ బ్రాహ్మణ్యేనైవాదే ఇదం శేషస్త్వముపావృత్తు॥ ఇత్యుక్త్య ద  
త్వా॥ పునః॥ హస్తాదకందత్వా॥ నావధానాభిమంతుతే నావధానాస్యః॥ తస్మిన్  
హస్తాదకందత్వా॥ దర్శనంతర్థాయ॥ యాద్రివ్యాకృతః పయనా భవంతు॥ తస్మిన్  
...గోత్ర...శర్మన్ వసురూపఇదంతేలస్య॥ అస్తస్త్వంతిత్వస్థాదకందత్వాత్  
త్పితామహాగ్ధ బ్రాహ్మణహస్తేశుద్ధాదకందత్వా॥ దర్శనంతర్థాయ॥ యాద్రివ్యాకృతః  
పయనా...భవంతు॥ తస్మిన్ హస్తామహ...గోత్ర...శర్మన్ రుద్రరూపఇదం శేషస్త్వం॥ అ  
స్తస్త్వంతిత్వస్థాదకం దత్వా॥ తిష్ఠి॥ పితామహాగ్ధ బ్రాహ్మణహస్తేశుద్ధాదకం  
దత్వా॥ దర్శనంతర్థాయ॥ యాద్రివ్యాకృతః పయనా...భవంతు॥ తస్మిన్ హస్తామహ  
...గోత్ర...శర్మన్ ఆదిత్యరూపఇదంతేలస్య॥ అస్తస్త్వంతిత్వస్థాదకందత్వా॥

శ్లో॥ ఇహం కంపరిత్యజ్య గతిః సిపరిమాంగతం॥ మనసా వాయురూపేణకు శే (విప్రే)  
 త్వాయోజయామ్యహమ్॥ ప్రేతార్థ్యచాత్రంవిస్మజేత్॥ తత్త్విత్పితామహా ప్రపితా  
 మహాభ్యః చాత్రాణిథానానిభః॥ స్వస్థానమసి॥ ఇతి బ్రాహ్మణోపదేశః॥ తతశ్చున్మోద  
 కందత్వా॥ అర్చితప్రా ర్చితప్రియమేధాస్తో అర్చితఅర్చితుపుత్రకాక్షితపురన్నధృష్ట్య  
 ర్చితఅర్చితప్రా ర్చిత॥ ఇతి ప్రేతంతి లైరభ్యర్చ్య॥ గంధద్వారాదురాక్షసానిత్యపుష్టాం  
 కరీషిణీమ్॥ ఈశ్వరీంసర్వభూతానాంతామిహహంపహ్యయైశ్చియమ్॥ పితః...గోత్ర...శ  
 ర్మకప్రేత మరణదినాదారభ్య...శ్రాద్ధే ప్రేతార్థగంధాః ఉపతిష్ఠతు॥ ఆయు నేతేప్రరా  
 యదేదూర్వారోహంతుపుష్పిణీః॥ హృదా శ్చపుంశ రీకాశిసముద్రా స్వర్గహా ఇమే॥ పి  
 తః...గోత్ర...శర్మక...శ్రాద్ధప్రేతార్థ అంగుళ్యాభరణాదికందవ్యాత్॥ ధూరప్రధూ  
 ర్వహుంస్వంతంధూర్వతియోఽస్మాక్ ధూ ర్వతితంధూర్వయంతయంధూర్వామః॥ పి  
 తః...గోత్ర...శర్మక మరణదినాదారభ్యద్వాదశేహని ..... శ్రాద్ధప్రేతార్థఅయం  
 శేధూపః॥ ఉద్దిప్యస్వజాత వేదోఽప్రమున్విర్ఋత్రియ ము॥ ప్రహరన్స్వచూహమాశ  
 హ జీవంతవశోదిశ॥ పితః...గోత్ర...శర్మక ప్రేతఇదంజేజ్యోతిః॥ ఉతిందీపందత్వా  
 యువానువాహః పరివిత్రతాస్సక్తశ్చేయోభవన్జిహాయమాసః॥ తంధీరాసఃకవయఉ  
 న్నయంతిప్యాసోన్మేతమనాదేనయంతః॥ పితః...గోత్ర...శర్మక ప్రేతమరణదినాదార  
 భ్య...శ్రాద్ధే ప్రేతార్థఅంతః ప్రావరణాథం అలంకరణాథంచ ఇదంవస్త్రఖండంతుభ్య  
 మహం సంప్రదదే (నమమ) పరిత్యాగమిమేసతితాః ఇమేమశాః॥ ప్రేతాయస్వర్గితమ  
 స్తుః (తతః) తత్త్విత్పితామహా ప్రపితామహార్చనాకరిష్యే॥ అర్చితప్రా ర్చితప్రి య మే  
 ధాస్తోఅర్చిత॥ అర్చితుపుత్రకాక్షితపురన్నధృష్ట్యర్చిత॥ (౬-౧-౬) గంధద్వారాం  
 దురాక్షసానిత్యపుష్టాంకరీషిణీం॥ ఈశ్వరీంసర్వభూతానాం తామిహహంపహ్యయైశ్చి







యం॥ పరిశిష్టః॥ పితృపితామహః॥ ప్రపితామహః॥ యథాభాగశః॥ అమీనోగంధాః॥  
 సుగంధాః॥ ఆయనేతేప్రరాయణైరూర్వారోహంతుపుష్పిణీః॥ హ్రదాస్పృశం దశికానిస  
 ముద్రస్యగ్రహాశ్చమే॥ ౮-౨-౩౦॥ పుష్పార్థాశ్చమేతిలా॥ సుపుష్పాణి॥ ఉదకద్రవ్యేణై  
 వసాంకల్పికోవోధూపః॥ సుసూపః॥ ఉగ్రీవ్యస్వజాతేనోదోప్సుంఽనిర్మునిమచు॥  
 ప్రశూంశ చ్చమహ్యమావహా జీవసంచదిశోదీశే॥ జ్వాలాభేదేనదక్షిణస్థితంవోజ్యోతిః॥  
 యువాసువాహః॥ పవీత్రతనాత్సక్తశ్రేయాన్భవతి॥ జాయమానః॥ తంధీరాసః॥ కవయఉ  
 స్సయంతి॥ స్వాగ్లోకమనసాదేనయంతః॥ (౩-౧-౩) అంతః ప్రావరణార్థం ఇదం వస్త్రం॥  
 ఆచ్ఛాదనార్థం పవిత్రార్థం అలంకరణార్థం॥ నాక్షత్రాశ్చమేకుశాః॥ సుకుశాః॥ అగ్నిసం  
 సంపూర్ణం॥ సంకల్పసిద్ధిర్స్త్వీభవంత్యబ్రువంతు॥ అస్తుసంకల్పసిద్ధిస్తు॥ (సవ్యం) యుష్మ  
 దనుజ్ఞయా॥ శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోరారాధనంకరిష్యే॥ (సవ్యం) శ్రాద్ధసంరక్షక  
 శ్రీమహావిష్ణోరిదమాసనం॥ సుఖాసనం॥ ఓతిథా॥ ప్రాప్తోభవత్॥ ప్రాప్నువాని॥  
 శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణుం శంఖచక్రగదాధరం భవతు ఆనాహయిష్యే॥ ఆనా  
 హయా॥ తద్విష్ణుః పరమాప్రదంసనా పశ్యంతసూరయః॥ దివీనచతురారతతం॥ తద్విప్రా  
 శావిప్రస్యవో జగ్ధ్రవాంస్తస్సమింధతే విష్ణోర్యత్పరమంప్రదమ్॥ ఇత్యావాహ్యః॥ భూ  
 మాకుశాః॥ పరిస్తీర్య॥ అగ్నిపాత్రేమాసాద్య॥ ఉత్తానంప్రోక్ష్య॥ ఉద్ధృత్య॥ యదా  
 శ్వికీర్య॥ ఉదకమాపూర్య॥ శనోదేవీరితిసకృదభినుత్ర్య॥ శనో...తునః॥ యవోసి  
 థాన్యరాజోనా నారుణోమధుసంయుతః॥ నిగోదస్సర్వపాపానాం పవిత్రమృషిభిస్సృ  
 తమ్॥ అగ్నిపాత్రేఅమీగంధాః॥ పుష్పార్థాశ్చమేతిక్షతాః॥ అయంకుశః॥ కూర్చోదకే  
 వసాన్తాస్సృశంపూర్ణార్చనమస్తు॥ విష్ణవేజుప్తంగృహ్లామి॥ శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావి  
 ష్ణుపాత్రంసంపన్నం॥ సుసంపన్నం॥ స్వాహార్ఘ్యం॥ అస్త్యర్ఘ్యం॥ హస్తోదకంగృహీత్యా॥  
 హస్తోదకందత్వా॥ యాశివాన్...భవంతు॥ శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణు ఇదంతే॥

ర్ముఖం! అస్త్విన్యంతితశ్చద్ధోదకమ్! ఽష్టపేథానమసి! అన్విపాత్రమన్యత్రసిధాయ! త  
 తశ్చద్ధోదకం! అర్చత...ర్చిత! అర్చతవ్రాత! యవైరవశ్యం! గంధాద్వా...శ్రియమ్!  
 శాశ్వదసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోయధాభాగః! అమోగంధాః! సుగంధాః! ఆయుశే...  
 శివే! విష్ణుర్ధంఅంగుళ్యాభరితాదికదద్యాత్! ఇమాఃపుష్పాణి! సుపుష్పాః! భూ  
 ర్వసి...ర్యామః! శ్రాద్ధసం.. అయంశేధూపః! సుధూపః! ఉద్దీప్య...దిశి! శ్రాద్ధసం  
 ...ఇదంతేజ్యోతిః! సుజ్యోతిః! యవాసు...దేవయంతః! శ్రాద్ధసం.. వస్త్రంతుభ్యమ  
 హం...మ! వస్త్రాభావేకుశాః దద్యాత్! సుకుశాః! అన్వసంసంపూర్ణం! అస్తుసంక  
 ల్పసిద్ధిరస్త్వితీ...రస్తు! యస్మదనుజ్ఞయామండలపాత్రాన దనాదికం(సవ్యం)కరిష్యే!  
 కురుష్వ! ప్రా! దరైఃపిస్తైరైవదిక భస్మనాపరిస్తీర్య! (సవ్యం) దరైఃభుక్తైరైవది  
 కభస్మనాచ! పాత్రానాదనమ్! పా! పీతంగభృష్టమంభృణాపీతాచిమింద్రసమృణా  
 సర్వంరక్ష్యేసి ఋతాయ! ౨-౧-౨౨! సవ్యం! రతుణాంఅన్నేతివంతిశే భీరాంతృణ  
 స్సుముఖప్రేతాన! ప్రత్యాహ్నవిరుజన్విశ్య హోజహిరత్నమహాచిద్వావృథాఃమ్! 3  
 ౪-౨౨) బ్రహ్మతామక్తశ్చి భృద్వృద్ధవృద్ధియంతిఃపుభాజశ్చుభిరముగ్రహీరం! ఇం  
 ద్రాస్తామేనవంచదశేన మధ్యమిదంవాతేనగరేణరత్న (౮-౮౮! పరిశిష్టం) యథాచ  
 త్రాయుధంవిష్ణోఃత్రైలోక్యం పరిరత్తు! భస్మనామండలదద్యాత్! భూశేభ్యఃపరిర  
 త్తు! సర్వేవాంపాపవృష్టినాంచతుర్పథామి కేశవ! అప్రేతస్థానేపాణిహూమః!  
 పూర్వోక్త... (ప్రాచీనావీతీ) ...పితృః... గోత్రస్య...శిర్షణా ప్రేతస్య సురిణాదివాదా  
 రభ్య ద్వాదశేవాని సమిక్షకరిణాశ్చైకోద్దిష్టానుశ్రాద్ధేప్రేతాథే ఘృతాక్షమన్నం  
 పాణిహూమంకరిష్యే! ప్రేతస్థానబ్రాహ్మణస్యనాసేఆపఃప్రదాయ!దర్భంపరిస్తీర్య  
 చత్వారిశృంగానామదేవో జాతవేదాగ్నిస్త్రీప్తువే! ప్రేతస్థానే అగ్నిమూర్తి భ్యానేవి  
 నియోగః! చత్వారిశృం..ఆచీవేశ! (3-౮-౧౧) పాత్రేఅభీఘార్య! త్రితచరుంసిధాయ  
 అభీఘార్య! చరుమాదాయ! పిత్రే...గోత్రాయ...శిర్షణేప్రేతాయయమాచన్వాహః!  
 ఇతిప్రేతబ్రాహ్మణహస్తే జాపనియాన్! నాఽగ్నోసిక్షివేత్! పునఃపుష్పకాన్త్రే అభి

ఘోర్య! తిత్రచనుంధిభాయ పునరభిఘోర్య! ఓం అద్యపూర్వోక్త...తిథా... ప్రా...  
 వితు...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేనాని సపిండికరణా  
 త్తైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధే భవదనుజ్ఞయా శ్శుతాక్తమన్నం భవత్పాణావేన పాణిహా  
 మం (సవ్యం) కరిష్యే! ఇతిసతిత్వ్య! అన్నంద్యేభావిభజ్య! భాగద్వయమభిఘోర్య!  
 పితృస్థానబ్రాహ్మణానాం హస్తాదకందత్వా! ఇదంసామాయపిశ్యమతే! ఇదమగ్నయే  
 కవ్యవాహినాయ! సామాయపిశ్యమతే (సవ్యం) స్వధానమ! ప్రా! సామాయపిశ్య  
 మతిఇదంనమ! అగ్నయేకవ్యవాహినాయ (సవ్యం) స్వధానమ! ప్రా! అగ్నయేక  
 వ్యవాహినాయేదంనమ! తూష్టిమృతదక్షిణ పరిష్యచ! (సవ్యం) చతుస్సా...అభి  
 వాదయే! భోజనపాత్రేష్యభిఘోర్య! ప్రేతవాసతిగామాభిశేషమన్నంకించి దాతాయ  
 భోజనపాత్రేతూష్టినిషీష్య! శేషంపిండార్థంసీతే! పితృస్థానపాణిహామశేషమ  
 న్నపిత్రిపాత్రేస్వధేయమితిషీష్య! ప్రా! స్వధేయం స్వధేయం స్వధేయం! అస్తుస్వ  
 థా! మూర్ధానంద్రివోఅరితం పృథివ్యా వైశ్వనిరమృతిలజాతిమగ్నంకించిసమాజ్ఞమ  
 త్తిండిజనానాయాసన్నాచాత్రం జనీయంతదేవా! ర-గి-ఘ! నిషీష్య! పునరభిఘోర్య!  
 హస్తాదకందత్వా! తచ్ఛేషంపిండార్థంసదభ్యాత్! విశ్వదేవ, విష్ణుస్థాన, పాత్రేష్యభిఘో  
 ర్య! హస్తాదకందత్వా! సపిండికరణేఅన్నం సూక్తమంత్రపఠనంనాస్తి! తత్కరణేప్ర  
 యోగంవత్సతే!...పూర్వోక్త...తిథా...గోత్రస్య...శ్రాద్ధే సాఘర్షవైష్ణవావై  
 తృకాఅన్నశుద్ధ్యర్థం ఆఘాణదోషనిహారణార్థం అన్నసూక్తమంత్రపఠనం (సవ్యం)  
 కరిష్యే! ఆశ్రావయిష్యే! ఆశ్రావయ! అన్నంగాయత్ర్యాప్రోక్త్య! ఓం నమోబ్ర  
 హ్మణేనమోఅస్త్వగ్నయేన మః పృథివ్యైనమఃపథీభ్యః! నమోవాచేనమో వాచస్ప  
 తేయేనమోవిష్ణవేమహాతేకరోమి! ఓం శాంతిశాంతిశాంతి! సర్వత్రఅన్నపరివేష  
 ణాదికంకృత్వా! అభిఘోర్య! గాయాత్ర్యాప్రోక్త్య!

అరిపాణిహామవిధి.

పాత్రద్వయేన భోజనార్థాదన్నాదన్నముద్వత్పత్తిభ్యాశ్శాస్త్రస్మృతే నాక్తో  
 పాణీయయథోక్తస్యప్రేతస్య సపిండికరణశ్రాద్ధే భవత్పాణావేతాపాత్రం పాణిహా

మిత్రేకన్యాస్థృతా క్తమన్నమదాయ ప్రితేగోత్రాయశిర్మణేప్రేతాయా ముష్నే  
 యసూయచన్వాహతితదర్థ బ్రాహ్మణానామకామాతం హుత్యాతన్దతమన్నంతాకి  
 కాగ్నానితీ పెచ్చపం మెరిపిండాన్నసంయోజ యేభితామహేహద్యర్థ బ్రాహ్మణ  
 వాస్తేషుసామాయ పితృమతఇతిప్రాకృతమత్రాభ్యాం ద్వైతనా తేజహుయాధుతిము  
 భయవిధిం పచనాగ్నానితీ పెత్సపిండికరణశ్చాన్ద్రేయధుతిం విప్రసాస్తృతా నాన్నసమి  
 త్రయే త్తత్ప్రకాశికాగ్నానితీ పెదితివ్యాసాయచ్చ పాణిలెద త్తమన్నంనాపిండ్యకర్మణి  
 ఏకీకృత్యనభో క్తవ్యపచనాగ్నానితీ పెదితితేషు క్రతూళితవాస్తేషుతన్దత తేషుంపాణి  
 షుకించిత్రుంచిత్రాక్షీందద్యా దన్నంపాతేషునిధాయనష్కమ్యాచమ్యాపవిశేయః  
 అథాన్నేషు పరివిష్టేషు తిధుతితేషుంతేషాం పాత్రేదద్యాత్స రివిష్టేనై కీకృత్య  
 ఖుంజంత్యన్నం పాణిలెద త్తం పూర్వమగ్నింత్యబుద్ధయః పిరిరస్తేనతుష్యంతి తేషా  
 న్నంనలభంతి తే యచ్చపాణిలెద త్తం యచ్చాప్యదుపకల్పితం ఏకీభావనభో క్తవ్యం  
 పృథగ్భావనవిద్యత ఇత్యుక్తమన్నాదీ తలయవదర్శ్యదకేవగాయత్రాన్యనాత్రాన్న  
 నసూక్తానిశ్చ తిర్థశ్రాద్ధయా శ్రాద్ధనజపేత్పితృసూక్తకం పితృసూక్తానిజపేత్ప్రేత  
 శ్రాద్ధసపిండిచనజపేదన్నసూక్తకం పోదశేనూకేచైవతీర్థచైవసపిండికే నిర్వశా  
 త్తోదకుంభేచపితృసూక్తానివర్జయేదితి ఇతిపాణిహోమప్రకరణంసమాప్తమ్.

ఓంభూర్భువస్స్వః ఓంతల్పవితర్వశేన్ద్ర్యం భగ్గోదేవస్యశీమహి ధియోయోనః ప్రచో  
 దయాత్ పాస్తోదకందత్వా దక్షిణజాన్వాచ్య దక్షిణహస్తేషు వామోధఃదేవన  
 విత్ప్రసూన పృథివీతేపాత్రీద్యాంపిధావం బ్రాహ్మణస్వాముఖేఽమృతం జహూ  
 మిబ్రాహ్మణానాంత్యావిద్యావతాం ప్రాణాపానయోర్జుహూ మృక్షితమసి మామే  
 త్తేహుతిముత్తాముష్ణోహోతే ఇత్యభిమంత్ర్య ఇదంవిష్ణుంర్విచక్రమే ప్రేధానిదభేత  
 దం సమూహ్యమస్యపాంస్తుతే ౧-౨-౨॥ వ్యాసః అంగుష్ఠంసేవ్య శ్రీవిష్ణోహవ్యం  
 రక్షస్య కాలకామకసంజ్ఞకావిశ్వేదేవా ఏరిద్యోహవ్యంసపరికరం విశ్వేదేవాదేవ  
 తా ఇదమన్నంహవం బ్రాహ్మణాహవసీయాశేద త్తం దాస్యమానంచతిత్వే త





త్స్విగ్ని యయం భుగ్దాధరోభోక్తాఽన్నంబ్రహ్మం । అహంచబ్రహ్మం । భోక్తాచబ్ర  
 హ్మం స్వగ్నియంపాత్రం । అక్షయ్యావటచ్ఛాయేయః (కాల) (కామక) సృజ్జీతేస్యోవి  
 శ్వేభ్యోఽవేధ్యః । ఇదిమిదమన్నం అన్ముతిస్వహవం । ఆత్మప్తేఃపరివిష్టం । పరివేక్ష్యమా  
 సమక్షియ్యాత్సుప్త్యంభయధాభాగం హవ్య తత్పితే స్వాహా స్వాహా సమః । సమమ  
 గయాయాం శ్రీష్ణంపాదాది సమ సపాదేషు సర్వతీర్థేషు దత్తమస్త్వితిభవంతో బు  
 వాతు గయాయాందత్తమస్తు॥ యేదేవాసాదివ్యేకాదనస్థపృథివ్యా మధ్యేకాదనస్థ  
 అప్రుక్షీహోమస్తావైకాదనస్థే దేవాసోన్ముజ్జనుమం జపన్య (౨-౨-౪) ఇత్యుపథా  
 యః...విశ్వేదేవాన్సుహవరదాభవంతు॥ (ప్రా)ప్రేతస్థానేహసోదికిందత్వా ప్రసమన...  
 పాంసుశే శ్రీవిష్ణోఅన్నంరక్షస్యపితః...గోత్ర...శర్మ... ప్రేతాన్నంసపరికరం పితా  
 గోత్ర...శర్మాప్రేతాదేవతాఇదమన్నం సపరికరం । పితే... గోత్రాయ... శర్మనే  
 ప్రేతాయ ఇదిసర్వంసపరికరం సశిలాపిథానోదకకుంభం సదక్షిణాకం సతాంబూ  
 లంప్రేతయస్త్వముపశీర్థతు॥ తిష్ఠిత్రాదిత్యక్షం (దత్తం) (ఉపవీతి) అన్నాదికంప్రా  
 త్ముణం ఓభూభువస్త్వ...ప్రేతాదయోశే । అక్రదక్షిణంపరిశిచ్య । తిష్ఠిత్రక్షంహస్తా  
 దకందత్వా సవ్యంజాన్వాచ్య । స్పృష్ణవీతేపాత్రంక్యూరీధాతం బ్రాహ్మణస్త్వాహుభే  
 మ్మతంజహేమామి బ్రాహ్మణానంత్యా వన్యావతాం పాణిస్తాన యోజ్జహేమా  
 మ్మస్తేతమహిమామేక్షేస్తామిముత్యాముష్మక్లోకే । ఇత్యభిమంత్ర్య । ఇదంవిష్టాన్విశ  
 క్రమేత్రేధానిదధేప్రదం । సమూహ్యనుస్యపాంసుశే॥ స్వధా అంగుష్ఠంనివేశ్య । శ్రీవి  
 ష్ణోకవ్యంరక్షస్య । తత్పితః...గోత్ర...శర్మ వసురూప ఏతశ్చైవ్యసపరికరం । తత్పి  
 తా...గోత్రః శర్మావసురూపోదేవతేదమన్నం సపరికరం బ్రాహ్మణస్త్వా హసనీయా  
 శేః దత్తందాస్యమానం చాత్మప్తైస్తస్సర్వంగయేయం భుగ్దాధరోభోక్తా అన్నం  
 బ్రహ్మఅహంచబ్రహ్మభోక్తాచ బ్రహ్మరజతమయం పాత్రమక్షయ వటచ్ఛాయేయం  
 తత్పితే...గోత్రాయ...శర్మనే వసురూపాయ ఇదమన్నమమృత స్వరూప మాత్మజే



దాస్యమాన మక్షయశ్చప్రస్థం యథాభాగమోంతిత్సత్ । స్వధానమమి గయా  
యాంశ్రీవిష్ణుపాదాదిసమస్తేథేషాదత్తమస్మితి భవంతి బ్రువంతు ॥ ...దత్తమస్తు  
(ఉపవీతి) ఓంభూర్భువస్స్వః ...ప్రచోదయాత్ ॥ ఇతివ్రతామహావ్రతే అన్నాదికం ప్రో  
త్య (ప్రాచీనాపీతీ) హస్తాదకం దత్వా ॥ ప్రథిపితేపాత్రం ...ను కే...స్వధాశ్రీవిష్ణో  
కవ్యం రతుస్వ తత్ప్రతితామహ...గోత్ర...శర్మణ రుద్రరూపవితత్కవ్యం సవరికరం త  
త్ప్రతితామహః ...గోత్రః...శర్మ రుద్రరూపోదేవతేదమన్నం సవరికరం బ్రాహ్మణస్త్వా  
హవనీయాథేషాదత్తం దాస్యమానం చాత్యప్తైః...రజతమయం పాత్రమక్షయ మట  
చ్ఛాయేయం తత్ప్రతితామహాయ...గోత్రాయ...శర్మణే రుద్రరూపాయేదమన్న మమృ  
తస్వరూపమాత్యప్తేదాస్యమాన మక్షయ త్యప్రస్థం యథాభాగమోంతిత్సత్ ।  
స్వధానమమి గయాయాంశ్రీవిష్ణుపాదాది...బ్రువంతు ॥ గయాయాం దత్తమస్తు ॥ ఉప  
వీతి ॥ ఓంభూర్భువస్స్వః...ప్రచోదయాత్ ॥ ఇతివ్రతామహావ్రతే అన్నాదికం ప్రో  
త్య (ప్రాచీనాపీతీ) హస్తాదకం దత్వా ॥ ప్రథిపితేపాత్రం చా...ను కే ॥ స్వధాశ్రీవిష్ణో  
కవ్యం రతుస్వ తత్ప్రతితామహ...గోత్ర...శర్మణ ఆదిత్యరూప వితత్కవ్యం సవరి  
కరం తత్ప్రతితామహః ...గోత్రః...శర్మ ఆదిత్యరూపో దేవతేదమన్నం సవరికరం  
బ్రాహ్మణస్త్వాహవనీయాథేషాదత్తం ...మటచ్ఛాయేయం ॥ తత్ప్రతితామహాయ...గో  
త్రాయ...శర్మణే ఆదిత్యరూపాయేదమన్న మమృతస్వరూపమాత్యప్తేదాస్యమానమ  
క్షయత్యప్రస్థం యథాభాగమోంతిత్సత్ ॥ స్వధానమమి గయాయాంశ్రీవిష్ణుపాదా  
ది...బ్రువంతు ॥ ఇతివ్రతామహావ్రతే సవరికరం దత్తమోవిస్మతేత్ ॥ గయాయాం దత్తమస్తు  
యేచేహపితనో యేచ సేహయాశ్చిన్దియా ॥ ఉచసప్రచిన్ది- త్వోవేతయన్తితే  
తవేదస్వధాభివ్యజ్ఞం కృతః జపస్వ ॥ 2-౬-౧౯ ॥ ఇత్యుపస్థాయ (సవ్యం) విష్ణుత్యక్తం  
ఉపవీతి ॥ ఓంభూర్భువస్స్వః...ప్రచోదయాత్ ॥ ఇత్యన్నాదికం ప్రోత్య ॥ హస్తాదకం  
దత్వా ॥ ప్రథిపితేపాత్రం...ను కే ॥ శ్రీవిష్ణోకవ్యం రతుస్వ ॥ శ్రాద్ధసంరతుక శ్రీమ  
మహావిష్ణో వితత్కవ్యం సవరికరం శ్రాద్ధసంరతుక శ్రీమహావిష్ణుదేవతేదమన్నం సవ  
రికరం హవ్యం బ్రాహ్మణస్త్వాహవనీయాథేషాదత్తం...పావర్ణం పాత్రమక్షయ మటచ్ఛాయే

మేయం శాస్త్రసంరక్షక శ్రమపరిష్కారే శిఖరచక్ర గదాధరాయ లక్ష్మీసమేతాయ  
 ఇదమన్న మామృతస్వరూపమాత్మపైదాశస్యమాన మక్షయత్యైవ్యం యథాభాగ  
 మోంత్యైవ పాత్యన్వాహనముః గయాయాంశ్రీవేంకటాచార్య... బ్రువంతుః గయా  
 యాం దత్తంస్తు॥ విష్ణుపాపానం తద్విస్తాపకరమందం సదాశక్యం సూరయః॥ దీవి  
 ప్రచక్షురాతేమితద్విపాసోవప్యవోజగ్రవాంసస్సమిందేవేవ్యుర్వస్వమందం  
 ముక్తాశోకప్రాయశ్చిత్తాపదశేగాయత్రీమృతజపంశిష్యే॥ ప్రాగ్మేవ్యోసప్తవ్యాధా  
 దశాక్షేపముగాఃకాలాజనేగరాచక్రవాకాశ్చిద్రద్విపేమంసాస్సంసమనాసే॥ యోస్య  
 చాతాఃకురుక్షేత్రే బ్రాహ్మణావేదచారిగాః॥ ప్రాప్త్యాగ్నిహుధ్యానం యూయం శేభ్యోవ  
 సేదతి॥ అనూరాదానాంచమూర్తానాం పితౄణాదీప్తశేజనాః॥ సమన్వామిసదాశేమా  
 భ్యామి నాం యోగచక్షుమాం॥ చతుర్భుజచతుర్భుజ ద్వాభ్యోపంబలికేవచ॥ చూ  
 యశేచపుష్పాభ్యాంసమేపిష్ఠఃప్రసేదతు॥ బ్రహ్మోష్ఠాంబ్రాహ్మణావిర్భుహ్మగ్నాబ్రహ్మ  
 ణాహుతిః॥ బ్రహ్మైవతేనగంతవ్యం బ్రహ్మకర్మసమాధినా॥ (భగవద్గీతా) యజ్ఞేష్వరో  
 హవ్యసమ సకవ్య భోక్తావ్యయాత్మాహారీర్వినోత్ర॥ తస్మిన్విధానాదపయాఃఃసద్యో  
 త్తాంస్య శేషాన్యాసురాంస్ససర్వే॥ త్వాయోగిసర్వీతియాతే త్వాయజుఃచయజ్ఞ  
 శః॥ హవ్యకవ్యభుగేక స్వం పితౄదేవస్వరూపధృవే॥ కర్తృకీయాణా ససగజ్యశేత్ర  
 న్నవవతిత్కర్మఫలంచతచ్ఛ॥ సుగదియత్సాదనమవ్య శేషంసాకేర్న కచిద్వ్యతిరిక్త  
 మస్మి॥ దేశకాలపాత్రమగ్రతంత్ర కర్తృభోక్తృస్థలపాఃస్త్రివ్యాధిభ్యస్సర్వంన్యూనాతి  
 క్తాభ్యా మచ్చిద్రమస్వీతి భవంతో బ్రువంతు... మను ॥ ... ఏవంశిథౌ ॥ ప్రా  
 పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యప్రేతత్వవిముక్త్యం మరణదినాదారభ్య ద్వాద  
 శేవాని సపిండికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్న శ్రాద్ధపితం...గోత్రం...శర్మాణాం ప్రేతమున్ది  
 శ్య(మయా)శ్వయాకృతేనపితుః మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేవాని సపిండికరణాభ్యై  
 కోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధే తత్పితృపితామహ ప్రపితామహా... గోత్రా...శర్మణః...మను  
 కుద్రాదిత్యరూపా కాలకామక సంజ్ఞికా విశ్వాదేవా శ్రాద్ధసంరక్షకశ్రీభా  
 హవిష్ణుంచ ఉద్దిశ్యమయాక్రియమాణేనపితుః సపిండికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధేన పి  
 తుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేవాని సపిండికరణా

భ్ర్యోకోద్భవోఽశ్రాధే తత్ప్రొపితమహ ప్రపితామహానాం ... గోత్రాణాం ర్భా  
 నాం వసుద్రాదిరూపాణాం కాలకామక సంజ్ఞా విశ్వేమాం దేవానాం శ్రాధసంరక్షక  
 శ్రీమహావిష్ణోశ్చ పితుః.. గోత్రస్య ... శర్మణః ప్రోన్యసత్ప్రొపితామహ ప్రపితామ  
 హైః... గోత్రైః... శర్మభిః వసుద్రాదిర్య నూపైస్స సమానోదకత్వ సాపేక్షస్థి  
 త్వా రావన్వాది పితృణాం కా వా పిత స్త్వితి భవనో బ్రువంతుః । ఇతి సదగ్భయవతిగోదక  
 ముస్సృజేత్ । వన్వాదిపితృణాం ... రస్తు॥ నమన్కారః॥ నమోదవేధ్యః । స్వధా  
 (ప్రేత) తత్ప్రొపితామహ ప్రపితామహేభ్యః॥ నమోదిష్టవే॥ యథా కాలదత్తమస్తు॥  
 సర్వం సగుణమస్తు॥ మగుమతీ॥ శ్రావయ॥ మనువాతా ఋతాయ తేషు  
 ఘృతరంభినిః॥ మాస్వేర్న స్రుగోశ్చక్షుః॥ మస్తున క్షముగోష్రుతా మగుచుత్వాన్ధిన్  
 ॥ ॥ మస్తుశ్చారస్తుః పితా॥ మగుమాశ్చోవనస్పత్రిగ్గుమాం॥ అస్తుసుంధ్యః॥ మా  
 శ్రీగ్గావోభవంతునః॥ ౧-౬-౧౦॥ మగు మగు మగు॥ సర్వం మన్వస్తు॥ నివీతీ॥ ఈశాన  
 విష్ణుకమలాసన కాక్రికేమవహ్నిత్రయార్క రజనీశః శ్వేత్యరాణాం॥ త్రౌంచామరేం  
 ద్రికలకోద్భవకశ్యపానాం పాదాన్ నమామి సతతం పితృముక్తిహేతూన్ ॥ సర్వం అ  
 ఋంభామిగ్గుయూవతే బ్రాహ్మణాస్తుగదాధరాః॥ అక్షయ్యా వటచ్ఛాయేయం పిత్తరూ  
 పోజనాద్దశః॥ వాసుదేవః ప్రియతాం తస్మత్ ఆపోశనానిదత్వా॥ షరిషేచకశ్రమః ఓం  
 భూర్భువస్స్వ॥ ఓ తత్ప్రొపితం ర్వశేణ్యో భగోదేవస్య నీమహి॥ ధియో యాసః పశ్యంతో  
 మాత్॥ సర్వముతాభ్యోత్వా పయ్యుతామి॥ కాలసంజ్ఞక విశ్వేదేవాః అమృతమస్తు॥  
 కామకసం... దేవాః... స్తు॥ ప్రేతాయ + స్తు॥ తత్ప్రొపితః అమృతమస్తు॥ తత్ప్రొపితామహః అమృ  
 తమస్తు॥ తత్ప్రొపితామహః అమృతమస్తు॥ శ్రాధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణో అమృతమస్తు॥ అ  
 మృతోప సరణమసి॥ ఇత్యాపోశనందత్వా॥ ఓం ప్రాణాయన్వాహా॥ ఓం ప్రాణాయ  
 న్వాహా॥ ఓం వ్యానాయన్వాహా॥ ఓం ఉదానాయన్వాహా॥ ఓం సమానాయన్వాహా॥ (ఓం

బ్రాహ్మణైశ్చాహః॥ బ్రహ్మణీమ అత్సామృతత్వాయ॥ యజుర్వేదా) నారాయణః॥ య  
 ధానుఖంజషస్వం జషావహే॥ కహాశిన్వతాద్దోమా ద్రవ్యదేహత్మసంభవా  
 సర్వా హ ర తి చి త్తస్థో భ గ వా దే వ కీసు తః॥ మంత్ర మ ద్యే  
 క్రిమామద్యే విష్ణోస్మరణపూర్వకం॥ యత్కించత్కియ తేకర్మతత్కర్మసఫలంభవేత్॥  
 యదశ్వస్యక్రవిప్రమక్షి కాశయద్వాస్వరౌస్వధతౌర్జిప్తమస్త్రీయధస్తయోశ్చనితుర్య  
 ప్తమభేషసర్వాతాతేల పిదేవేష్వస్తు॥ ౨-౩-౮॥ మక్షికబాధానివృత్తిరస్తు॥ అపేక్షితం  
 యాచినివ్యంత్యాజ్యం చైవానపేక్షితం ఉపవిశ్యసుఖేనైవ భోక్తవ్యం స్వస్థమానసైః॥  
 భోక్త్యానాం మక్షికాబాధానివృత్తిరస్తు॥ అనంతరం భుజావాన్ తృప్తాన్ జ్ఞాత్వాఽపి  
 భూర్భువస్స్వః...ప్రచోదయాత్॥ మధువాతా ..భవంతునః॥ మధుమధుమధు॥ అక్ష  
 న్నమీనుదంతవ్యాపప్రియాఅఘాషత॥ అస్తోషతస్వభావోవిప్రానవిష్టయానుతీయో  
 జాన్స్యోద్రజైవారీ॥ మధుమధుమధు॥ ఏతచ్ఛాన్తం సంపన్నం॥ సుసంపన్నం॥ ప్రేతవి  
 రం॥ కించిదన్నమాదాయ॥ (ప్రాచీనావీతీ) పితః...గోత్రీ...శర్మ ప్రేతమరణాదినాదా  
 రభ్యద్వాదశేహని సమీడికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధే ప్రేతతృప్తిరస్తు॥ అస్తుతృప్తిః  
 సతలముదకమన్నం భోజనపాత్రసమీపే తూష్ణీముత్పిజేత్॥ ప్రేతవికిరపిండంకృత్వా  
 కర్ణానాస్తీర్య॥ తిలోదకంనిసియ॥ పితే...గోత్రాయ...శర్మ ప్రేతాయమరిదిని  
 దారభ్యద్వాదశేహని సమీడికరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్నశ్రాద్ధే విరపిండఃప్రహతిషతు॥ పి  
 దోపశ్యేత త్తిలోదకముపతిష్ఠతు॥ పృథక్పాతేకించిదన్నమాదాయ॥ తత్ప్రితరఃతృప్తా  
 స్థం॥ తత్ప్రితామహఃతృప్తాస్థం॥ తత్ప్రితామహఃతృప్తాస్థం॥ తృప్తస్థం॥ ఇతిబ్రా  
 హ్మణావదేయుః॥ అసంస్మృత ప్రమీతాయేత్యాగినోయాయామలస్త్రియః॥ దాన్యామి  
 తేభ్యోవికిరమన్నంతాభ్యోఽపైతృకమ్॥ పరిషేచ్య॥ సవ్యం॥ కాలకామకసంజ్ఞక విశేదేవా  
 తృప్తాస్థం॥ తృప్తాస్థం॥ ఇతిబ్రాహ్మణోపదేత్॥ అసామసాశ్చయేదేవా యజ్ఞభాగవిప  
 స్థితాః॥ తేషామన్నంప్రదాన్యామి వికిరంవైశ్వదైవికమ్॥ పరిషేచ్య॥ పునఃకించిదన్న

మాదాయ! శాస్త్రసంరక్షక శ్రమచావిష్టోత్పన్నోసి! తృప్తోస్మి! అసం? యోధవేద్విజ్ఞా  
 త్కృత సాధనమవ్యయమ్! పితృనాంచవరంశ్రేష్ఠం పితరాన్నంచవైష్ణవమ్! పరిచిచ్ఛ  
 (ప్రాచీనావీరీ) దేవపితృమధ్యే భూమింప్రోక్ష్య! తస్మిన్దక్షిణాగ్రే దర్శనాస్తీర్య!  
 తస్మిన్తీర్థోదకంసీయ! యేఅగ్నిదగ్ధాశ్శుఖపితృప్రిప్యవ! ఉచ్చిష్టపిండప్రదానేపని  
 యోగః! యేఅగ్నిదగ్ధాహేఽగ్నిదగ్ధామధ్యేతివస్త్వనియామాదయంతే! తేభిష్త్వరా  
 శసునీతిమేతాయథావశంతస్త్వం కల్పయస్వ! ౭-౨-౧౯! అగ్నిదగ్ధేభ్యః! అనగ్నిద  
 గ్ధేభ్యః! అస్మత్కులప్రసూతమృతేభ్యః! ఏషపిండస్త్వధానమః! అగ్నిదగ్ధాశ్చఅనగ్ని  
 దగ్ధాశ్చ మాజ్జయంతాం! ఏతద్వస్త్వోదకం! పాదాక్షయ్యాచమ్య! శేషముచ్చిష్ట  
 భాగోభ్య౭-౨-౨౦దీయతాం! యజమానకులేజాతాదాసాదాసోభ్య౭-౨-౨౧కాయీణః తేస  
 క్వేతృప్రిమాయాంతు మయాదక్షేనభూతలే! సవ్యం! అప్రతాపిధానమసి! ఇతిసక్యేషా  
 ముత్తరాపోశనానిదత్వా! చారివేపుణ్యేనలయే పద్మాగ్నృదనివాసినాం! ఆర్ధినాముప  
 కందత్తమక్షయ్య ముపశాంత్యతు!

సపిండీకరణ పిండప్రదానమ్.

ఆచమ్య... ఏవంగుణ...తిథౌ (ప్రా) పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యమ  
 రణదినాదారభ్య ద్వాదశేనాని సపిండీకరణాభ్యైకోద్దిష్టాన్మశ్రాద్ధే తాదోదకపిండప్ర  
 దానంకరిష్యే! (కురుషు) ప్రేతస్థానే పాణిహోమశేషంచ భుక్తశేషంచసంస్మజ్యఏక  
 పిండంకృత్యా తతః తత్ప్రతిష్ఠానే పాణిహోమశేషం భుక్తశేషంచసంస్మజ్య పిండప్ర  
 యంకృత్యా! ప్రేతపిండస్థానే గోమయేనోపవిష్య! పిండపాత్రః ఏతద్దర్శాస్త్రం గమ్య  
 తిష్ఠతు! దర్శనకేయిత్తోదకముపతిష్ఠతు! ...పితే...గోత్రాయ ...శర్మణే ప్రేతా  
 యమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేనాని...శ్రాద్ధే ప్రేతాదేవపిండః ఉపతిష్ఠతు! పి  
 న్దస్యపశ్యేత్ తిత్తోదకముపతిష్ఠతు! ప్రేతపిండస్య పశ్యేమతః తత్ప్రతిష్ఠామహావ్రపితా  
 మహానాం పిండప్రదానం కుర్యాత్! అతగోమయే నానులిచ్య!

యేయాపాని పశ్యేమంచమహా అనురాగస్సత స్త్వనియాచరింతి పరాపురోనిపురో

మేధరంత్యగ్నిస్తాల్లోకాత్మైనువార్యస్యాత్ । ఇతిమగ్రేణ మనవాగ్నింధ్యాశ్వాగో  
 మయేనోపలిప్య । అపహరితసురారత్నంసి పిశాచావేదిపదః । ఇతిమగ్రేణకుమూ  
 లేనాగ్నేయాభి ముఖంలేఖాముల్లిఖ్య । తామద్భిఃభృత్పిత్వ । సకృదాచ్ఛిన్నబద్ధిగా  
 స్తీర్ణ । శుభంతా పిశరః । శుభంతా పిశాచుహః । శుభంతాంపిపితామహఃపితద్య  
 స్సీలోదకమ్ । ఇతిశివోదతానిదత్వా । ఏతేజేలస్మత్పితః... శర్మణ...గోత్ర...నసురూ  
 ప । యేచత్వామత్రాను ఏతేజేలస్మత్పితే + శర్మణే + గోత్రాయ + నసురూపా  
 య + యేచత్వానుగచ్ఛుత్తేభ్య శ్చానుపి దత్తస్మైతే స్వధానమః । గయా  
 యాందత్తిమస్తు । ఏతేజేలస్మత్పితామహ + శర్మణ + గోత్ర రుద్రరూప । యేచత్వా  
 మత్రాను పితామహాయ శర్మణేగోత్రాయ రుద్రరూపాయ । యేచత్వామనుగచ్ఛుత్తే  
 తేభ్యశ్చాయపి దత్తస్మైతే స్వధానమః । గయాయా దత్తమస్తు । ఏతేజేలస్మత్పి  
 తామహ... శర్మణ...గోత్రలదిత్యరూప యేచత్వా మత్రానుఏతేజేలస్మత్పితా  
 మహాయ... శర్మణే... గోత్రాయ అదిత్యరూపాయ యేచత్వామను గచ్ఛుత్తే  
 భ్యశ్చాచయః పిండ స్తస్మైతే స్వధానమః । గయా యాందత్తిమస్తు ।  
 మమవాతామితాను తే మధుమీర త్రిసింహః । మాధ్వగ్నిస్తాల్లోపధిః । మమనక్త  
 ముతోషస్తానుమమత్పార్థివంబజః । మమశ్యాంస్తునఃపితా । మమమాన్వో వత్సస్మిర్మ  
 ఘమాంలస్తురూర్యః । మాధ్వగ్నోవోభవంతునః । ఇతిమధుదత్వా । అధపిండసంతోజ  
 నమ్ । ఆచమ్య । ఏవంగుణ...పుణ్యతథా వ్రాచీనావీతీ । పితృ...గోత్రస్య శర్మణః । ప్రే  
 తస్యమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని సపి డీకరణాభ్యాన్నత్రాద్ధే పిండసంయాజనం  
 కరిష్యే । (సవ్యం) కాలేలనుజ్ఞానం యథాశక్తీవ్రాతాశ్చిత్యకరిష్యే । సమసవసం...  
 చదమ్ । (ప్రా...తీ) పితృ...గోత్రస్య...శర్మణః । ప్రేతస్యమరణదినాదారభ్య ద్వాద  
 శేహనిసపిండీకరణాభ్యాన్నత్రాద్ధే పిండసంయాజనంకరిం । అధకారంప ఛదత్వేతి భ  
 నంతోబ్రువంతుః । కర్మం అధకారంపఛదను । (ఉపవీతీ, ఓ యాః ఓ భువః పుణ్యతథా  
 (ప్రా...తీ) పితృ...గోత్రస్య...శర్మణః । ప్రేతస్యమరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహనిస

పిండికరణాభ్యాన్న శాస్త్రేపితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య తత్పితృతామహ ప్రపి  
 తామహైః...గోత్రైః...శర్మభిః వసురుద్రాదిత్యరూపైస్సహసమానోదక నాపింశ్యసిద్ధి  
 ద్వారా వహ్నిదిపితృశావాప్త్యర్థం పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్య తత్పితృ  
 తామహ ప్రపితామహానాం...గోత్రాణాం...శర్మాణాం వసురుద్రాదిత్యరూపాణాం  
 పిండైస్సహ (ఉపపీతీ) సంయోజయిష్యే సంయోజయి అభివృద్ధ్యైత్రయాణిదద్వా  
 త్ । అభిపిండసంయోజనక్రమః మధువాతాఋతాయతే...భవతునః । ఇతిమధుద  
 త్వా ప్రేతపిండంత్రేధావిభజ్య । నారాయణ నారాయణ నారాయణ ఏకభాగమా  
 దాయ । సంగచ్ఛద్వం సంవిదద్వం సంహోమ నాంసిజానతామ్ దేవాభాగంయథా  
 పూర్వే । స్రాజానానాడిపాస తా సమానోముత్రస్య మితిస్సమాసి । సమానంమసస్స  
 హవిత్రమేహం । సమానంకేతోఅభిసం రిభద్వం । సంత్రానేనవోహవిషాయజామః ।  
 ఏకభాగమాదాయః పితః...గోత్ర...శర్మణః ప్రేతప్రేతపిండ (ప్రథమాంశం) త్వత్పితృ  
 భిః...గోత్రైః...శర్మభిః వసురుద్రాదిత్యరూపైస్సహసంయోజయిష్యే సంయోజయి ఇతిప్రత్యు  
 క్తేసంయోజయేత్ । తస్మైతేస్వధానమః । యేసమానాస్స మనసః । పితరోయమరా  
 త్యే । తేహంహోకస్వధానమఃయజ్ఞోదైవేషుకల్పతామ్ । యేసజాతాస్స మనసః । దేవాఽ  
 వేషుమామకాః । తేహంశీర్మయికల్పతామ్ । అస్మిన్ హోకేతతం సమాః । నారా  
 యణ నారాయణ । ప్రేతస్యద్వితీయ పిండభాగమాదాయ । సంగచ్ఛద్వం సంవి  
 దద్వం...సంత్రానేనవోహవిషాయజామః । పితః...గోత్ర...శర్మణః ప్రేతప్రేతపిండ (ద్వితీ  
 యాంశం) త్వత్పితృతామహైః...గోత్రైః...శర్మభిః రుద్రరూపైస్సహసంయోజయిష్యేసం  
 యోజయేతి ప్రత్యుక్తేసంయోజయేత్ । తస్మైతేస్వధానమః । యేసమానాస్స మన  
 సః...అస్మిన్ హోకేతతం సమాః । నారాయణ నారాయణ । ప్రేతస్యత్పతీయపిండభా

గమాదాయః॥ సంగచ్ఛన్వం సంపదన్వం...సంజ్ఞా సేవోహావిహాయజామః॥పితుః...  
 గోత్ర...శర్మక ప్రేతప్రేతమీద (తృతీయాంశం) త్వత్ప్రసితామహైః...గోత్రైః...శర్మ  
 భిః ఆదిత్యరూపై స్సహసంయోజయిష్యే॥ సంయోజయేతిప్రత్యుక్తేసంయోజయేత్॥

తస్మైతేస్వధానమః॥యేనసంకానాస్సమనసః + అస్మిన్లోకేతంనైమాః॥నారాయణః॥  
 ఏషవోనుగతిఃప్రేతః పితృనామాన్యమాప్నవాత్॥ శివంభవతు శేమాణాంబాయం  
 తాంస్థిరజీవినః॥ ఇతఃపరం ప్రేతశబ్దోనాస్తి॥ చతుర్థోపనివర్తతే॥

స్త్రీసపిందసేపిశేషః॥ ఏషవోనుగతాప్రేతా పితృనామాన్యమియమ్॥ శివం  
 భవతు శేమాణాంబాయంతాంస్థిరజీవినః॥ఇతి॥

అథ వైతరణీగోదానమ్.

ఆచమ్య...ఏవఃగుణ...పుణ్యతథా ప్రాచీనావీతి॥ పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః  
 వసురూపస్య సుఖేనవైతరణీ సవ్యతిరణార్థం శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం మహావైతరణీసం  
 జ్ఞకగోదానం కరిష్యే॥ తదంగబాహ్యార్థానాంకరిష్యే॥ శ్రీమహావిష్ణురూపస్య బ్రా  
 హ్మణస్యథవమాననం॥ ఉభాభ్యామిదంపాద్యం॥ శ్లో॥ సమాస్తస్వసంతాయ సహస్ర  
 మూర్తయే సహస్రపాదాషీశిరోరుబాహవే॥ సహస్రనామ్న పురుషాయశాశ్వ  
 తే సహస్రకోటియుగధారణేనమః॥ గంధార్ధాశ్శమేఅపఃపుష్పార్ధాశ్శమేతిలా॥ అథగో  
 పూజాంకృత్వా॥ శ్లో॥యమద్వారేమహాఘోరే తప్తావైతరణీసేదీ॥ తాంతర్ముండాంప్రదా  
 న్యామిఉత్తారయసుఖేసంతం॥ గవామంశేషు...చ్ఛమే॥ అస్మైబ్రాహ్మణాయ...శాఖా  
 ధ్యాయినే...గోత్రాయ...ప్రతిగ్రహితై శ్రీమాక్ ప్రేమితః...దాతాధర్మ పట్నీ సమే  
 తోహం॥ (ప్రాచీనావీతి) పితుః...గోత్రస్య...శర్మణః వసురూపస్య సుఖేనవైతరణీస  
 వ్యతిరణార్థం వైతరణీసంజ్ఞకగోదానంశ్రీమహావిష్ణుప్రీతింకామయమానస్తుభ్యమహం  
 సంప్రదేనమమ॥ ఇతిధేమపుచ్ఛంగ్రాహయిత్వా॥సకుశలితోదకందత్వా॥ దేవస్యత్వా  
 సంతతుః పృస్తవే...ప్రతిగృహ్యమి॥ రాజత్వా వరుణోనయతు...ప్రతిగృహ్యతు॥ గో  
 దానందద్యాత్॥ గోదానసాగ్ధ్యార్థం దక్షిణం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥ ఏ



వం...ప్రీత్యర్థం (త్వయా) (మయా) కృతేనవైతరణీసంక్లృత గోదాసేన భగవాన్...పి  
తుః...గోత్రస్య ...శర్మణః వసురూపస్య సుఖేన వైరణీనద్యుత్తరణం కరోతివృతిభవం  
తోబ్రువంతు॥ సుఖేనవైతరణీనద్యుత్తరణంకరోతు॥తదభావేగోమూల్యంవాదద్యాన్॥  
అతఃపరం మనసోదిప్తదానానికుర్యాత్॥

పూర్వోక్తవంశుణ...పుణతిథౌ... (ప్రాచీనానీతీ) పితుః గోత్రస్య...శర్మణః  
వసురూపస్య మహావైతరణీగోదాసేనాద్గుణ్యాం దశధానానికరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥  
గోదాసమ్.

గవామంశేషుతిష్ఠంతి భువనానిచతుర్దశి॥ యస్మాత్తస్మాచ్ఛివంమేస్యాదతశ్శాం  
తింప్రయచ్ఛమే॥ అన్యైబ్రాహ్మణాయ శ్రీమహావిష్ణుస్వరూపాయ... గోదానంతుభ్య  
మహం సంప్రదదేనమమ॥ ఇతిగోదాసంకృత్వా॥

భూదాసమ్.

సర్వసన్యాశ్రయాభూమి ర్వరాహేణ సముద్భృతా॥ అనంతపుణ్యఫలదా అత  
శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥ ఇతిభూనాసంకృత్వా॥

తిలదాసమ్.

తిలః పాపహరానిత్యం విష్ణోద్దేహసముద్భవాః॥ పాపంహరంతుమేషీప్ర మత  
శ్శాంతింప్రయచ్ఛమే॥ ఇతితిలదాసంకృత్వా॥

హిరణ్యదాసమ్.

హిరణ్యగర్భగర్భస్థం హేమబీజంవిభావనాః॥ అనంతపుణ్యఫలదమత శ్శాంతిం  
ప్రయచ్ఛమే॥ ఇతిహిరణ్యదాసంకుర్యాత్॥

ఆజ్యదాసమ్.

కామధేనోస్సముద్భూతం సర్వక్రతుషుసంస్థితం॥ దేవానామాజ్యసూహారమ  
తశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే॥ ఇత్యాజ్యదాసం॥

వస్త్రదాసమ్.

శీతవానోష్ణసంత్రాణం లజ్జాయాలక్షణంపరం॥ దేహలంకరణంవస్త్రమతశ్శాం  
తిప్రయచ్ఛమే॥ ఇతివస్త్రదాసం॥

ధాన్యదానమ్.

ధన్యగరోపిదాతార మిహాణ కేవలత్రచ । యస్మాత్తస్మాచ్ఛివంమేన్యో దశ  
శ్శాంతిప్రయచ్ఛమే॥ ఇతిధాన్యం॥

గుడదానమ్.

ఇశుకాండసముద్యాహో గుడోమసుపిరాజితః । యస్మాత్తస్మాచ్ఛివంమేన్యో  
దశశ్శాంతిప్రయచ్ఛమే॥ ఇతిగుడదానం॥

రజితదానమ్.

పితృప్రీతికరంత్వంహి కావ్యంచంద్రసముద్యాతే । త్వద్దానాదిహచామూత్ర  
శ్రేయస్యాద్రజితంమమ॥ ఇతిరజితదానం॥

లవణదానమ్.

రసానామగ్రజగ్రేష్ఠ లవణాబలవర్ధనం ! యస్మాత్తస్మాచ్ఛివంమేన్యోదశశ్శా  
ంతిప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతిలవణదానం॥ దశదానానిబ్రహ్మణాయదద్యాత్॥

అధస్వగ్రపాథేయమ్.

ఆచమ్య॥ పూర్వోక్త...పుణ్యతిథౌ ప్రాచీనాపీతి॥ పృథ్వప్రపితామహస్య...గో  
త్రస్య...శర్మణః ఆదిత్యరూపస్యస్వగ్రహాకపాక్ష్యగ్నంస్వగ్రపాథేయఅనుదానంకరిష్యే॥  
తిదంగబ్రాహ్మణ పూజాంకరిష్యే॥ శ్రీమహావిష్ణు స్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య...నమః॥  
గంధార్ధాఇమేఅహః పుష్పాథ్వాఇమేతిలాః ॥ ఓంభూర్భువస్స్వ ... యాత్ ॥ యజమా  
నస్యవృద్ధప్రపితామహాయ ...గోత్రాయ...ఆదిత్యరూపాయ ఇదమాసనం సమరికరం  
సదక్షిణాంకం సతాంబూలం అక్షయతృప్త్యగ్నం స్వగ్రపాథేయంతుభ్యమహం సగ్రహణ  
దేనమమ॥ ఏతద్దానసాగ్రణ్యాగ్నం దక్షిణం...నమమ॥ పూర్వోక్త...పుణ్యతిథౌ ప్రాచీ  
నాపీతి॥ పితృ...గోత్రస్య...శర్మణః వసురూపస్య అక్షయతృప్త్యగ్నం మంత్రసిద్ధ్యగ్నం  
బ్రహ్మత్యపూజాంకరిష్యే॥ శ్రీమహావిష్ణు...నమః॥ గంధార్ధాఇమేఅహః పుష్పాథ్వాఇమే  
తిలాః॥ ఓంభూర్భువ...యాత్ ॥ అవైబ్రాహ్మణాయ...గోత్రాయ...హస్తగ్రహీత్రే  
శ్రీమాశ్రీమతః...గోత్ర...దాతాధర్మపక్షే సమేత్ హం॥ ప్రా...తి॥ పితృ...గోత్రస్య







౧౦॥ యదంతరిక్షం పృథివీముతద్వాయన్మాతరంప్రతిరంవాజహింసిను॥ అగ్నిర్మాతప్రాదే  
 నసోగాహాపత్యః ప్రముంచతు దురితాయాచక్రమ కరోతుమామనేహసం॥ ఇతిజ  
 పిత్యా॥ అగ్నిందృష్ట్యా గయామాంధర్మపృష్ఠేషు సదసిబ్రహ్మణస్సతే॥ గయాశీర్షే  
 వతుచైవ పితౄణాం దత్తమక్షయం॥ కులాభివృద్ధ్యర్థం సప్త్యేనపార్వణపూజాం కరిష్యే॥  
 పిండపితృదేవతాభ్యోనమః॥ కుశతిలాక్షతా సమర్పయామి ధ్యాయామి ఆవాహ  
 యామి ఆసనం సమర్పయామి పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి పాస్తయోరర్ఘ్యం  
 సమర్పయామి ముఖే ఆచమనియం సమర్పయామి స్నానం సమర్పయామి పుష్పాః  
 పూజయామి నైవేద్యం ఓం భూర్భువస్స్వః ఓంతిత్సనితుర్వరేణ్యం భగ్గోదేవస్యధీమ  
 హి॥ ధియో యోనః ప్రచోదయాత్॥ సప్త్యంశ్చరేవ పరిమించామి అమృతమస్తు॥ అ  
 మృతోప్తస్తరామసి పిండపితృదేవతాభ్యోనమః॥ నైవేద్యం గుడ నైవేద్యం సమ  
 ర్పయామి ఓం ప్రాణాయామి స్వాహా॥ ఓం అపానాయామి స్వాహా॥ ఓం వాయునాయామి స్వాహా॥ ఓం  
 ఉదానాయామి స్వాహా॥ ఓం సమానాయామి స్వాహా॥ మధ్యేమధ్యేపానీయం సమర్పయామి  
 ఉత్తరాపొశనం సమర్పయామి హస్తాప్రత్యౌశయామి పాదాప్రత్యౌశయామి శుద్ధాచ  
 మనం సమర్పయామి తాంబూలం సమర్పయామి సువర్ణపుష్పదక్షిణం సమర్పయామి  
 శ్రీగోవింద గోవింద గోవింద అద్యపూర్వోక్తవం + + తిహే॥ ప్రా॥ అస్మత్పితృః  
 గోత్రస్య... శర్మణః వసురూపస్య సపిండికరణాఖ్యాన్న శ్రాద్ధే అస్మత్పితృపితామహా  
 ప్రపితామహా... గోత్రా... శర్మణః వసురుద్రాదిత్య రూపాణ్ ఉద్దిశ్యమయాకృ  
 తేన తిలోదకపిండ ప్రదానేన అస్మత్పితృపితామహాప్రపితామహానాం... గోత్రాణాం  
 శర్మాణాం వసురుద్రాదిత్యరూపాణాం సగుణీభూతగయాయాం పిండదానేనైవలక్షయత్య  
 ప్రియభావ్యా అస్మత్పితృః... గోత్రస్య... శర్మణః వసురూపస్య వస్వాదిపితృలోకప్రాప్తి  
 రస్త్వితీభవంతోబ్రువంతు॥ వస్వాదిపితృ... రస్తు॥ ఇతి తిలోదకముత్పజ్జేత్॥ ఆచమ్య॥  
 సప్త్యేన పిండాన్న మస్మత్పితృప్రా... తి॥ పిండానుద్ధారయిష్యే ఉద్ధారయిసవ్యం॥ అ

యోధ్యామధురామాయా కాశికాంచీవ్యావంతికా | పురీవ్వారవతీదైవసమైతామోక్ష  
దాయకాః | అహంకాశీంగమిష్యామితత్తైవనివసామ్యహం | ఇతిబ్రువాణస్సరితం కా  
శీవాసఫలంభేత్ | శమీపత్రప్రమాణేన పిండందద్యాన్యయాశిః | ఉద్ధరేత్పిప్రగోత్రా  
ణికులమేకోత్తరంశతం | పిండస్థానీ శాంతిరస్తు | పుష్పిరస్తు | తుష్పిరస్తు | వృద్ధిరస్తు | అవి  
ఘ్నమస్తు | ఆరోగ్యమస్తు | ఆయుష్యమస్తు | స్వస్తిశోభన్నహవిః | స్వస్థానేనాసః | తతః  
బ్రాహ్మణాః పాణిపాదముఖప్రత్యేశనం శుద్ధాచమనంభక్త్యా | పాదప్రత్యేశనమం  
డలేఆగత్యప్రాచీనాపీతీపితృస్థానేవకం ద్వేత్రిశిః | ఉపాసేత్తేదేవస్థానేవిష్ణుస్థానేవకం  
ద్వేత్రిశిః | హస్తాదకందత్వా సవ్యం | దేవాః పితరఃపితరోదేవాః | దేవతాపితృప్రసాదేన  
అస్మగ్గోత్రంవర్ధతాం | స్వస్తివర్ధతాంగోత్రం...విశ్వేదేవప్రసాదోస్తు | పితృపితానువాప్ర  
పితా ... స్తు | విష్ణుప్రసాదోస్తు | దేవాశ్చపితరః | ఉత్తానంపాత్రంస్వస్తితిబ్రూత |  
బ్రూహిస్వస్తి | భోజనపాత్రాణ్యుచ్చాలయిష్యే | ఉచ్చాలయ | కాలసంజ్ఞికావిశ్వేదే  
వాః మయాదత్తం శ్రాద్ధమన్నమక్షయ్యోదక మస్త్వితిబ్రూత | అస్త్విక్షయోదకం |  
కామకసంజ్ఞికావిశ్వేదేవాః మయాదత్తం శ్రాద్ధమన్నమక్షయ్యోదక మస్త్వితిబ్రూత  
...దకం | ప్రా...తి | పితృపితామహాప్రపితామహః | మయాదత్తం శ్రాద్ధమన్నమక్షయ్యో  
దకమస్త్వితిబ్రూత | అస్త్విక్షయోదకం | శ్రాద్ధసంరక్ష...బ్రూత | అస్త్వి...దకం |  
స్వధాంవాచయిష్యే | స్వాహాంవాచయిష్యే | వాచ్యతాం | ధామంతే  
వామదేవ ఆపోజగతీ | కూర్మవిసర్జనే పనియోగః | ఓంధామంతేవిశ్వంభువనమన్ద్రిత  
మంతస్సముద్రోహృద్వ్యాంగతరాయుషి | అపామనీకేసమిధేయ ఆభ్యంతస్తమశ్వాను  
మధు మారతఃక్రియం || 3-౧-౧౧ || పితృభ్యస్సగ్గోచ్యతాం | పితామహేభ్యస్స  
గ్గోచ్యతాం | ప్రపితామహేభ్యస్సగ్గోచ్యతాం | అనుస్వధా సంపద్యంతాం | భూహా  
జలంసింహేత్ | సంపద్యంతాం కాలకామకసంజ్ఞికావిశ్వేదేవాః | ప్రీయంత్యాప్రీయంతావి  
శ్వేదేవాః | ప్రా... పితృపితామహాప్రపితామహాస్త్విప్రీయంత్యాం | ప్రీయంత్యాంప్రపి  
తామహాపితామహాపితరః || సవ్యంవిష్ణుః | ప్రీయతాం | ప్రీయతాంవిష్ణుః | ఇతి బ్రాహ్మ  
ణోవదేత్ | ఉపవిష్టేభ్యో బ్రాహ్మణ్యశ్శాన్ధ సాన్ధ్యభ్యాంధక్షిణాఃపాంతు | పాంతు

దక్షిణాః సన్యం వాజేవాజేత్యస్య ముక్త్యస్య వసత్త్వముః॥ వాజినోదేవతాః॥ త్రిష్టంప  
 ఛందః॥ అవాహిత పితౄణానుద్వాసనేవినియోగః॥ వాజేవాజేవత వాజినోద్ధేవతావి  
 ప్రాలమృతా ఋతజ్ఞాః॥ అస్యనుస్వః పితౄణాదయన్యం శృష్టాయాత కథిభిర్దేవయా  
 నైః॥ ౧-౧౧-౧౧॥ ఉత్తిష్టతపితౄపితామహాప్రపితామహః॥ అనుఉత్తిష్టంతు॥ కాలశామకసంజ్ఞక  
 విశ్వేదేవవిష్ణుదేవైస్సహ॥ ఉద్ధాపనమ్॥ అహం వాజస్యప్రసవోజగత్యూదాద్యావా పృథి  
 వీవిశ్వశంభూ॥ అమాగంతాం పితరామూతాదాచాచూపోమూ అమృతశ్వాయగమ్యా  
 త్॥ ఇతిబ్రాహ్మణానాంప్రిఃప్రదక్షిణీ౯౯౯॥ పవిత్రంధియుత్సృజ్య మండలేశస్సజే  
 త్॥ దాతరోనాభివర్ధంతాం వేదాస్సంతతిరేవనః॥ క్రేధాచనోమాన్యగ మద్భూభే  
 యంచనోస్తు॥ అన్నంచనోబహుభవేదతిథిం శ్వలభేమహి॥ యాచితారశ్చవస్సంతు  
 మాచయాచిష్మకంచన॥ ఇతికర్తా॥ దాతారోనాభివర్ధం తాంవేదాస్సంతతిరేవనః॥ శ్రీ  
 ధృచనోమాన్యగమద్భూభేయంచనోస్తు॥ అన్నంచనో బహుభవేదతిథింశ్వలభధ్వం  
 యాచితారశ్చవస్సంతు మాచయాచిష్వకంచన॥ ఇతిబ్రాహ్మణాః॥ అన్నశేషః కింక్రి  
 యతాం॥ ఇష్టేస్సహభుజ్యతాం॥ స్వాగ్రాప్తంసదః పితరోవయోధాః కృచ్చేత్రితశ్చక్తి  
 వంతోగభీరాః॥ చిత్రసేనాఇమబౌ అమృథాస్ససహావిరాక్షరవోనాత సాహః॥  
 ౧-౧-౨౦॥ బ్రాహ్మణాస్తః పితరస్సన్యాసన్నివేనోద్యావాపృథివీలజేహవా॥ పూషా  
 నః పాతుదురితాదృతావృథోరక్షామాకిర్నో అఘశంసశుగత॥ ఇతికర్తా॥ ఇహోవసం  
 మావియాష్టం విశ్వమాయుర్వ్యశ్నుతం॥ క్షీణంతేపుజ్జైర్న పృథిగ్దేదమాన్ సేగ్మ  
 హే॥ ౧-౩-౨౦॥ సర్వస్యాప్త్యై సర్వస్యజ్జ్యైసర్వమేవజేనాప్నోతిసర్వంజయతి॥ శత  
 మానంభవతి శతాయుఃపురుషశ్చతేంద్రియ ఆయుర్యేవేంద్రియప్రతిష్ఠతి॥ శ్లో॥ ఆ  
 యుః ప్రజాగధనంవిద్యాం స్వగంమోక్షం సుఖాచుక్రయచ్చుతుతిధారాజ్యం పితౄ



స్వాణాపితామహః॥ సత్యావతాఆశిషస్సంతు॥ గోత్రాభివృద్ధిరస్తు॥ వంశాభివృద్ధిరస్తు॥  
 ఇతిబ్రాహ్మణాః॥ అద్యమేనసంబంధన్యభవత్సాగాభివందనాత్॥ అద్యమేవంశజాస్సశ్వే  
 యాతానోనుగ్రహింతు॥ పత్రశాకాదిదానేనక్షేతాయూయమీదృశాః॥ తస్మైశేజా  
 తంచిత్రేషు విస్మృత్యక్షంతుమర్హధ॥ వసిష్ఠరామదేవాది మునిభిరుబ్యతాంగితాః॥ పి  
 తృణామనుగృహ్లాంతు బ్రహ్మణశ్శాశ్వతంపదం॥ అద్యపూర్వోక...తిథౌ॥ చా॥ అస్మ  
 త్పితృః ద్వాదశేహనిసపిండికరణాబ్యాన్నశ్రాద్ధే పితృపితామహాపరపితామహా...  
 శర్మణః॥ గోత్రాత్ - వసురుద్రాదిత్యరూపాత్ ఉద్విశ్యనుయాకృతాని సాణిహామబ్రా  
 హ్మణభోజన పిండప్రదానానియథోక్తమస్వేతి భవంకోబ్రువంతు॥ యథా శాస్త్రియ  
 మస్తు॥ గయాశ్రాద్ధఫలితమస్తు॥ సవ్యేనబాహ్మణే భ్యస్తాంబూలానిదత్వా॥  
 ఆరీమాంసమనునశ్రే॥ అనునజ॥ వసిష్ఠాసః పితృవద్వాచ మకతదేనాంశు  
 శానాఋషివత్స్వస్తయే॥ ప్రీతాఇవజ్ఞాతరుః కానుమేత్వాస్తై దేనాసోవధూనుశావ  
 ను॥ ౮-౨-౧౮॥ దేవాస్వసిష్ఠోఅమృతాన్వ వందేయేవిత్వాభువనాభిప్రత్యనుః॥ తేనోతా  
 సంతామరుగ్రాయమద్యయూయంపాత స్వప్తిబిస్సదాసః॥ ౮-౨-౧౯॥ ఇదంపితృభ్యోన  
 మోఅస్వద్యేతినమస్కారవతీ మంతితశ్చాసతితస్మాదంతతః పితృభ్యోనమస్మియతే॥  
 తదాహుర్వాహవంపిత్ర్యాశ్శంసేత్ అవ్యాహవాది ౮ ౩ఇతి వ్యాహవమేవశం  
 సేదసంస్థితంవై పితృయజ్ఞస్యప్రాధ్వసంస్థితంవా॥ ఏవపితృయజ్ఞం సంస్థాప్తయశియో  
 వ్యాహవంశంసతి॥ తస్మాద్వాహవమే వశంస్తవ్యం॥ \*యంత్యాద్యావాపృథివీ  
 యంత్యాప్త స్వప్తాయంత్యాసుజనిమాజజానాపంధామనుప్రవిద్వాప్తపితృయాణంధ్యు  
 మదగ్నే సమిధానోవిభాహి॥ ద్వేశురీతి అశుణవం పితృణామహం దేవానాముత  
 మర్త్యానాం, తాభ్యామిదం విశ్వమేతియదంతరా పితరంమూతరంచ॥ వామదేవాయ

సమోజ్యేష్ఠాయనమశ్రేష్ఠాయ సమోరుద్రాయనమః కాలాయనమః కలవికరణాయ  
 సమోబలవికరణాయ సమోబలాయ సమోబలప్రమథనాయ సమస్సర్వభూత దమ  
 నాయ సమోమనోస్మనాయనమః । పితృయజ్ఞస్సాంగోఽభూత్ ॥ దీర్ఘాయుష్యమస్తు॥  
 వశాభివృద్ధిరస్తు॥ యజ్ఞసమృద్ధాధవతు ॥ వాశీమంతఃముష్టిమంత్రో మనీషీణస్తు సధ  
 న్వాస్త ఇషుమంతోనిస్తంగిణః॥ స్వశ్వాస్థురథాః పృశ్నిమాతరస్సాన్వయుధామరుతో  
 యాధదాశుభమ్ ॥ ౪-౩-౨౦॥ సకలాపరాధంక్షమ్యంతాం । ఇతికర్తా తత్ప్రహ్లాత్ప  
 ణమస్తు॥ గోత్రాభివృద్ధిరస్తు॥ వశాభివృద్ధిరస్తు - అస్యగృహేశ్వీమహాలక్ష్మ్యై స్థై  
 ర్యసిద్ధిరస్తు॥ ఇతఃపరంమంగళా వాప్తిరస్తు॥ తతః సింహా జలేనితీచేత్ ॥ గృహమాగ  
 త్య॥ అభ్యంజనన్నానంకృత్వా॥ నూతనయజ్ఞోపవీత ధారణంభృత్వా॥ తతఃకర్మణఃపు  
 ణ్యాహవాచనంకుర్యాత్ ॥ తతఃఊనమాసికంకుర్యాత్ ॥ బంధుభిస్సహభోజనంకుర్యా  
 త్ ॥ భోజనాంతేనూతనవస్త్రాణిధారయేత్ ॥ ఆశీర్వాదః కర్తవ్యమ్ ॥ ఇతిసమిడికరణప్ర  
 యోగస్సమాప్తః॥

అ త ర్ప ణ ని షే ధః

స్మృతిసారసంగ్రహే ॥ శ్లో॥ తీర్థశ్రాద్ధేగర్భశ్రాద్ధేచేతశ్రాద్ధానుమాసికే సమిడికరణే  
 చైవనకుర్యాత్తీలతర్పణమ్ ॥ వృక్షశ్రాద్ధేసమిడ్యాంచమాసికే చానుమాసికే । ఆబ్ధికేప్ర  
 ధమేచైవనకుర్యాత్తీలతర్పణమ్ ॥ దశేతిలోదకం పూర్వంపశ్చార్ధద్యాన్మహాలయే॥ప్ర  
 త్యర్ధేనపరంపూర్వం పరేహనితిలోదకమ్ ॥ ప్రత్యర్ధాంగంతిలం దద్యాన్నిషిద్ధేపిపరేహ  
 ని । వక్షాకస్యవచోయేషామన్యేషాంతువిసజయేత్ ॥

అ థ భ ర్తృ సా పిం డ్య వి ధః.

భర్తృసారే ॥ శ్లో॥ భర్తరిమృతే సత్యపుత్రాయాస్త్రియః భర్తాయోజయేత్ ।  
 భర్తరిజవతిసతిశ్వశ్వాదిభిర్భోజయేత్ ॥ స్మృతిసారే ॥ అపుత్రాయాపితః పిండంభ  
 ర్తృపిండేనయోజయేత్ । పత్యేజవతిచేత్తస్మాచ్ఛ్వశ్వాదిషునియోజయేత్ । స్త్రీ)

పిండంభర్తృపిండేనసంయోజ్యవిధివత్సునః । ద్వేధాపిభజ్యతత్పిండం పునస్త్రేధావిభ  
జ్యచ । వస్తాంశమువక లేతతత్త్వద్వగేణయోజయేత్ । భర్త్రైకేసతుసాపిండ్యం నేతరా  
భ్యాంకదాచన । భుజక్రియాయశ్వశురావస్తాభర్తృసపిండనే నాస్తాపింశ్చాగ్నియోస్త  
స్త్యా ఏవమత్రప్రజాపతిః॥ సాపిండ్యం చేత్కృతంభర్తః భర్త్రైకేసపిండనం । నాపి  
ండ్యంశ్వశురాభ్యాంతుగురుతల్పసమంస్మృతమ్ ॥ భర్త్రాచైకేసంయోజ్య సపిండికరణే  
శ్రీయః॥ ఉత్తరంవైతృకం కుర్యాజ్పితౄ మహ్యదిభిస్సహ॥ తత్ప్రయోగేవిశేషః॥ ఏవం  
గుణః==తిథౌ మృతనష్టభార్యాయాః ...గోత్రాయాఃయజ్ఞపదాయాః ప్రేతాయాః  
మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని భర్తృసపిండికరణాఖ్యాన్ము శ్శాన్ధంకరిష్యే॥ ఇతిసం  
కల్ప్య॥ కాలేఅనుష్ఠానంయథా సంభవత్రాప్యశ్చిత్తం కరిష్యే॥ తిలాదర్పాయథా  
శక్తిదక్షిణాంచగృహీత్వా॥ సమస్తసంపద==పదమ్॥ యావత్తేవై...ప్రేతాతి॥ ఇతిప్ర  
దక్షిణకృత్య॥ (ప్రా==తే) మృతనష్టభార్యాయాః ...గోత్రాయాః... దాయాః ప్రే  
తాయాః ప్రేతత్వవిమక్తిద్వారా వస్తాదిభర్తృగోకావాక్త్యర్థం మరణదినాదారభ్య  
ద్వాదశేహని దేశకాలసేవాధర్మవైపరీత్య శంకయాఽద్యభర్తృ సపిండికరణాఖ్యాన్ము  
శ్శాన్ధంకర్తుం అధికారసంపదస్త్యితి భవంతోబ్రువంతు॥ కర్తుంఅధికార సంపదస్తు॥  
కాలశ్చముఖ్యకాలోఽస్తు॥ పాకాదీనాం పవిత్రతాఽస్తు॥ సర్వేపాకాశ్శుచయోభవం  
తు॥ ఉపనీతీఽంభూః ...తిథౌప్రా...తీమృతనష్టభార్యాయాః... గోత్రాయాః...దా  
యాః ప్రేతాయాః మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని భర్తృ సపిండికరణాఖ్యాన్ము  
శ్శాన్ధే- మృతనష్టభార్యాయాః ...గోత్రాయాః...దాయాః ప్రేతాయాః తద్భ  
ర్త్రా...గోత్రేణ ...శర్మణావసురూపేణ సహసమానోజకసాపిండ్యసిద్ధిద్వారా వస్తా  
దిభర్తృగోకావాక్త్యర్థం మృతనష్టభార్యాయాః ...గోత్రాయాః... దాయాః ప్రే  
తాయాః ఏకాద్విప్తవిధానేన ప్రేతోద్దేశేనభర్తు... గోత్రస్య...శర్మణః వసురూపస్య  
పార్వణివిధానేన ఏవముభయాత్మకం ఉభయతోవైవికం కాలకామకసృజ్ఞిక విశ్వేదే  
పపూర్వకం విష్వంతం-మృతనష్టభార్యాయాః ...గోత్రాయాః... దాయాః ప్రేతా  
యాః మరణదినాదారభ్య ద్వాదశేహని భర్తృ సపిండికరణాఖ్యాన్ముశ్శాన్ధం అన్నేన  
హవిషాపార్వణివిధానేన అన్నాదిద్రవ్యేణ ఏకపాకేనసమానతంత్రేణ సచైవమద్య(ఉ

వనీతీ) కరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ అత్రసంయోజనేవిశేషః॥ ఆచుఅగంతతద్భూతాఃరోదేవ  
యానాఃఅప...శంనోదేనః॥ భర్తురేకస్యైవ సాపిండ్యాదేకవచనమేవ పితృస్థానేనవక్త  
వ్యం॥ మృతసప్తభార్యాయాః... గోత్రాయాః...దాయ్యాః ప్రేతాయాః పాత్రస్థో  
దకంత్యద్భర్తుః... గోత్రస్య...శర్మణః వసురూపస్య పాత్రస్థోదకేన సహసంయోజయి  
ష్యే॥ తస్యైతాస్వధానమః ఇతి॥ అభిషేదసంయోజనే విశేషః॥ మృతసప్తభార్య  
యాః... గోత్రాయాః... దాయ్యాః ప్రేతాయాః ప్రేతపిండప్రథమాంశం ప్రథమశ  
కలా) త్యద్భర్తుః... గోత్రస్య...శర్మణః వసురూపస్య పిండేనసహసంయోజయిష్యే  
ఇతి॥ సంగచ్ఛమిత్వైర్గృహీడసంయోజనేకార్యం॥ శేషంసర్వంసాపిండ్యవత్॥ గ్రం  
విస్తరభయాత్ ప్రయోగంసలిఖ్యతే॥ మాసికాదిషు- మృతసప్తభార్యాయాః...శ్రా  
ధామృతసప్తపత్నీః త్యద్భర్తుకమాత్వ పితామహీనామిత్యాది॥

ఇతిభర్తుకసాపిండ్యోద్ధిససమాప్తః.

అభిబాలాదీనాంపేతశర్మవిధిః.

అభిబాలాదీనాంపేత శర్మజాతమృతం మృతిజాతంవానిగ్గశమనిగ్గశమం వాని  
ద్వివ్యాకం ఘృతాక్షంనిఖనెదవటాశ్శశానెభాత్వా సంకల్ప్యతిలానసకీర్య దత్తైరాస్త్రీ  
ర్యపరెయువాంసమితిసూక్తిం దోళశర్మమకర్షం వాయవగాధాంగాయమానో దక్షి  
ణమవతు ముత్తాసంశాయలుత్వా సతితైస్సండులైర్వస్త్రీంపూరలుత్వాకుక్షేః పృ  
చ్ఛాద్యపాంసుభిర్గర్భంతంపూరియత్వావతేక్షక పృత్యానెజ్యస్వాత్వా గృహంగచ్ఛెన్న  
బలిరోద్దిక క్రియూత్యతీయవన్నాద్యనుపేతం కృతచూడమకృతనూడం వాప్రథమభ్యక్ష్య  
తచూడ మూసద్విషాన్వికమమీదహెత్కన్యాంచోత్తపనెనాగ్ని నాన్యాహృతిహోమం  
సంస్కృతేనదర్శముష్టింప్రదీప్యన్న తాకితతత్రచాపరం । తతాగ్ర్యస్యంత్యతీయ  
స్థోవహ్నిరుత్తిపసస్మృతః । కన్యానుపేతయోగ్ధాహు ఉచాన్యైరుదితగ్నినా । గ్రా  
మ్యాలుకారసంయుక్తిం తూష్ణిన్విర్వాత్యతంమృతం । ఏకైవసవిధానసత్తూష్ణిం త  
త్రావృతేసతు । చిత్యామారోపయిత్వాతు పునగ్రాహ్యమైకయా । అస్మిన్విమగ్నజా

తోపిత్వదయం జాయతేంపునః। అగ్నయేవైశ్వానరాయ స్వర్గాయతోకాయ స్వాహా  
తిపువర్ధహనమంత్రేణాగ్నోవేకా మాభ్యాహుతిం హుత్వాఅగ్నిదానాదిశేషంతంత్రం  
తూష్టింసమాపయేదన్యత్వ మధిజాతోపిందిదాహః పునస్తథేత్యుక్తంతదాసీమన్య  
స్మిక్ దినేహతూష్టిమస్తేని సంచిత్యనద్యాదాప్రాప్యేనతిలోదకపిండప్రదాన త్రివర్షా  
దుదకంపిండదద్యా ది త్యేకతకేచెవ్యతీతేవిషమదిశ నారాయణం సముద్దిశ్యద్వాద  
శబ్రాహ్మణాన్కేశవాదిద్వాదశ నామభిరభ్యర్చ్య భోజయిత్వా విసృజేద్విధవాంవిధు  
రంబ్రహ్మచారిణంకుటీచకంన్నాతకం చగృహస్థోక్తవిధినాకపాల జనాగ్ని నామూర్వవ  
త్సంస్కృతేనాగ్నివర్ణం కపాలంతుతప్తాత్రతతునిషీశేత్ । కరీషాదితతోయస్తు జాత  
స్సతుకపాలజఙ్గతి పరివ్రాజకపత్నీం తుజీవతితస్త్రితునాసిసీ వత్సంస్కర్యాన్యతేత  
స్మిన్విధవామివా

అనేకభార్యాస్వగ్నినిర్ణయః

అథానేకభార్య స్యజ్యేష్ఠాగ్నయది ద్వితీయాంపరిణయేత్సర్వేణాపాసననన  
పూర్వమృతాంసంస్కృత్యా న్యయాపునరాదధ్యాత్తిషం త్యాంజ్యేష్ఠాయాం నిర్ణం  
ధ్యేనకనిష్ఠామితి హరితోయదితాకికపరిణయోభాసంసృష్టభవంతోద్వేసమిథా వ  
గ్నయగపన్దం త్రేణప్రతాప్యాచ్ఛాగిరఙ్గత్యుదగ పవర్గమగ్నిం విభజ్యపృథక్పృథక్తి  
స్మిన్పూర్వ వరోహ్యాగ్నయేశుచముగ్నయేవి విచయఙ్గతి ద్వైజ్యాహుతీద్వయోర్వృ  
త్వా। క్రమేణతస్యాస్తస్యాభాగేన తాంతాంధహ్యదితరం సమారోఘ్యయథా వత్స  
రిచశెద్భహినామ ప్యయంక్రమః

అధరజస్వలామరణవిధిః.

రజస్వలాయాః శుద్ధికర్తాతిధ్యాద్యుచ్చార్య । అముకగోత్రాయాః అముకనా  
మూర్త్యః రజస్వలాయాః మరణజనితదోషపరిహారార్థంభార్గ్యదేహిక యోగ్యతాసిద్ధ్య  
ర్థంచ చాంద్రాయణత్రయాత్మకం ప్రాయశ్చిత్తం ప్రతిచారణాయణం ప్రత్యామ్న  
యగోనిష్క్రయద్వారా కృత్తైక్వికమిత్యప్తకృతాపకల్పత్యే కృచ్ఛిత్రయానుకల్పేన  
చాంద్రాయణత్రయస్యద్రవ్యం దద్యాత్ । తత్కాలాచరణా సంభవేనూతకాంతే  
వాదద్యాత్ । తతఃకర్తాబ్రాహ్మణ వచనాచ్చాంద్రాయణ ప్రాయశ్చిత్తస్య సంఘన్న

తాంసంపాద్య యవపిష్టేనప్రేతమనులిప్య స్వయంన్నాత్వా । శూర్పేణాప్తోత్తరశత  
వారం స్నాపయేత్ ॥ ప్రేతంప్రత్యక్ష్య భస్మగోమయః మృత్తికాకుశోదక పంచగవ్య  
శుద్ధోదకైస్నాన్నపయిత్వా తథాపావమానిభిఃకాయంతి యచ్చదూరకేఽపహిషేతి  
తిస్మభిః కయానశ్చతితిస్మభిస్నాన్నపయిత్వా వస్త్రంపరిత్యజ్య విధినాదహేత్ ।

గర్భిణీమరణవిధిః.

మదనరత్నే శౌనకః॥ షణ్మాసాత్తరం గర్భిణ్యాం మృతాయాంభర్తాదిః జలైర్గో  
మూత్రేణఽపహిష్టాదిభిర్భూతైఃప్రతిమూత్రంశవంపాప్రోక్ష్య స్మశానేనీత్వానాభేర  
భిఃసవ్యముదరంచతురంగులంభిత్వాపుత్రమాదాయ జీవంశ్చేద్యస్తేస్తనశ్చత్తుచాస్తనం  
దత్వా శిశుగ్రామేప్రాపయేత్ ॥ తతస్సుతగ్గృహీనోదగమవ్రణంకృత్వా । పృష  
దాశ్చ్యేనచాపూర్యఃమృద్భస్మకుశ గోమూత్రైరాపహిష్టాది భిస్తిస్మభిస్సంస్నాప్యవా  
సాభిః ప్రేతమాచ్యాయాననశ్శ్రేణవాహయేత్ । మదిగర్భచ్ఛేదఃప్రాతస్తంభి నేతి । ఇ  
తిశౌనకీయకల్పక్తి గర్భిణీమరణవిధిః॥ అభిప్రయోగరశః ౨ క్తి గృహ్యాకారికానునారి  
యుజ్యతే॥ గర్భిణ్యాంసకల్యాణం మృతాయాంకర్తా కుక్షింభిత్వాశల్యజీవితీచేత్ నిజగృ  
హేప్రాపయిత్వా ప్రమీతం నిభాయశల్యసహోమరణదోష సవృత్తయైత్రయస్త్రింశ  
త్రైచాచ్చత్క ప్రాయశ్చిత్తంకుర్యాత్ ॥ కృచ్ఛద్వయమపున్య క్తం ప్రాయశ్చిత్తమతే  
హేమానా॥ ఛేత్తుస్తప్తకృచ్ఛించరేత్ । ఇత్యపిత్రత్రైవ అధ్యత్ప్రయోగః । భర్తా  
దిఃకర్తాతిథ్యామృతాచార్యః అముక్తగోత్రాయాః అముక్తనామ్నూః గర్భిణ్యాః సకల్య  
మరణదోషనివృత్త్యర్థం త్రయస్త్రిత్రైచాచ్చత్కం ప్రాయశ్చిత్తం ప్రతికృచ్ఛింగో  
నిష్క్రియాద్యన్యతః ద్వారాసద్య సూతకాంతేచాహమాచరిష్యే । ఇతిసంకల్ప్య  
విధినాదహేత్ । యదిగర్భదహనం కృతంతవాకర్తా సగర్భదహన జనితదోషపరిహారా  
ర్థంసంపాదక ప్రాయశ్చిత్తం కుర్యాత్ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంతు గర్భవధాయప్రయుక్తాతిదే  
శకంకార్యం॥ తదుక్తమితాక్షిరాయాం॥ స్మృత్యర్థసారేచ బ్రాహ్మణగర్భవధేబ్రహ్మ  
హత్యావ్రతం త్రివియగర్భవధే త్రివ్రహత్యావ్రతం ఏవమన్యత్రాపీతి సర్వత్రాతిదే  
శికప్రాయశ్చిత్తేషు పాదోనంప్రాయశ్చిత్తం । ఇత్యపిత్రత్రైవ అత్రాయం ప్రయోగవా  
క్యం॥ తిథ్యామృతాచార్య మమబ్రహ్మశరణోష నివృత్తిద్వారాఽత్యశుద్ధి సంపాదకంప్రా

యశ్చిత్తం ప్రతీకృతం గోనిష్కయాద్యన్య తమప్రత్యామ్నాయ ద్వారానద్యస్మాత్  
కాంతేవాహమాచరిష్యే ఇతిసంకల్ప్య || క్షుతగర్భే క్షుతపదమూర్ఖ్యం | యద్యపి  
స్త్రీపుంసపుంసక జ్ఞానాభావ సథాపి గర్భదహనేతిదం ప్రాయశ్చిత్తంకార్యం | ఏవమా  
త్మశుద్ధ్యర్థంకృతే గర్భిణ్యాఅపినగర్భదహన దోషనివృత్త్యర్థం బౌద్ధ్యదైహిక అధికార  
సిద్ధ్యర్థం చత్ర్యబ్రహ్మప్రాయశ్చిత్తంకార్యం ||

ప్రసూతికామరణవిధిః ||

దేశకాలా సంకీర్త్యముగోత్రయాః | అముగనామ్నాయః ప్రసూతి కావస్థా  
మరణజన్యప్రత్యవాయపరిహారార్థం బౌద్ధ్యదైహికయోగ్యత్వాన్మృత్యుచ గోనిష్కయా  
ద్యన్య తమప్రత్యామ్నాయ త్వేనకృత్యైచ్చేమితికృచ్ఛత్రయాత్మిక చాంద్రాయణత్ర  
యప్రాయశ్చిత్తపూర్వకం శూన్యేణశతన్నానానికరిష్యే | ఇతిసంకల్ప్య స్వయంన్నా  
త్వా శూన్యోదకేనాప్తోత్తర శతవారం న్నాపయిత్వా || సంభేజలమాదాయ పంచగ  
వ్యంత్రత్రీప్తా ఆపోహిష్ఠీయవామదేవ్య వాకుణాపుణ్యఋగ్భిరభిమన్త్ర్య పావమా  
నీయదేహి ఆపోహిష్ఠీతిస్మృధిసంన్నాత్య విధినాదహేత్ || సూతికావస్థాయాం మరణ  
మంత్రాదిభేదేన ప్రాయశ్చిత్తముక్తంసర్జయే || తచ్చపృథమేత్ర్యబం | ద్వితీయేత్ర్యబం  
యంతృతీయేత్ర్యబం | తదూర్ధ్వం మాసపర్యంతం కృచ్ఛత్రయమితే ||

అథపాలాశవిధిః.

యదిపితుర్మరణకాలే దేశకాలాదిభిః సంస్కారకృత్యం నకుర్వీతచేత్ | తదా  
సంవత్సరమధ్యే గురుశుక్రమాధ్యే మలమా సచాతుర్మాస్యాది దోషానాస్తి | భద్రతిథి  
త్రిపదక్షణ భృగ్వంగారాగ్నివార ధనిష్ఠాపంచకవృతిరిక్తశుద్ధదినే చంద్రతారా  
బలాన్వితే పునస్సంస్కారముపకరమేత్ | యత్యస్థస్తిచేత్తదా అస్థిభిరేవపునదాహః  
అస్థ్యభావశ్చేత్తదా పలాశవృంతైః శరీరాకృతిం కృత్వాపునదాహయేత్ |  
ఆచమ్యపితుః ... (ప్రేతాయాః) పేతత్వ విముక్త్యోత్తమలోకావాప్త్యర్థం  
మృతాహద్విదేశస్థమరణే (ప్రేతాయాః) మంత్రాగ్నిరహితస్యాస్థిరహితాశ్మరహి  
తోత్తరీరహితనిమిత్తకార్యదైహిక క్రియాధికారార్థం పాలాశవిధింకరిష్యే || ఇతిసం

కల్ప్యో యవపిష్టేనగీరోత్పత్తిం కారయేత్ ॥ శిరసిచత్వారింశత్ ॥ ౪౦ ॥ గ్రీనాయాం  
 దశ ॥ ౧౦ ॥ బాహ్యాన్వః ప్రత్యేకంపంచాశత్ ॥ ౧౦ ॥ కరాంగుళిషుసర్వాసుదశ ॥ ౧౦  
 ఉదరేత్తిగిశత్ ॥ ౩౦ ॥ జఠరేవింశతిః ॥ ౨౦ ॥ శిశ్నేచత్వారింశత్ ॥ ౪౦ ॥ యోస్త్రయస్త్రయః ॥  
 ౩ ॥ ఊర్వోఃప్రత్యేకంపంచాశత్ ॥ ౧౦ ॥ జఘాతః పాదతిలాంతియావత్పాదయోః  
 ప్రత్యేకంపంచదశ ॥ ౧౧ ॥ సర్వాసుచాదాంగుళిషుదా ॥ ౧౦ ॥ ఏవంషష్ట్యాధికశిత్రయం ॥  
 ౩౬౦ ॥ పాలాశపద్మైరనిర్మాయా ఊర్వామూలేణగీరంబధ్యా ॥ జలగాడితియవపి  
 ష్టేనానులింపేత్ ॥ తతిఃశక్తవక్త్రమూఃశక్తపికార్యాణి ॥ మూర్ధానకదళీఫలా ॥ శిర  
 సినారికేళఫలా ॥ నకులంబంబంబలలాటకదళీఫలా ॥ దుతేదాడిమబీజాని ॥ కర్ణకంకణా  
 నేత్రయోఃకపర్దకా ॥ నాసికాయాంతిలపుష్పం ॥ నాభౌఽభ్రభకం ॥ సనయోజ్జీర్ణఫలద్వ  
 యం ॥ నాతేమనశ్చిలం ॥ పిష్టేహంతాలశఫెనముద్రఫలం ॥ దుశరేమధు ॥ పురీషగోమ  
 యం ॥ మూలేగోమూత్రం ॥ కేతసిచారిదం ॥ వృషణయోర్వ్యంతాకఫలా ॥ శిష్ణయో  
 గ్గ్రంజరం ॥ కేతేశూకరకేశాః ॥ రోమావళిమూర్ధ్వావస్త్రం ॥ మూసస్థానేయవప్టిష్టేనా  
 మావప్టిష్టేనవాతింశులప్టిష్టేనాంబుపేత్ ॥ తతిఃపంచగవ్యేనప్రోక్ష్య ॥ పంచామృతము  
 త్రేణ పంచామృతేనప్రోక్ష్య ॥ పునగో ॥ అనుమితిబృహదగ్ధః ॥ ప్రాణాన్త్రిష్టవః ॥ ప్రాణ  
 ప్రవేశనేవినియోగః ॥ పునగో ॥ అనుమితిబదాతుపుష్కల్యేనే ॥ ఏపు సర్గంతరీక్షం ॥  
 పునర్నసామస్తస్యందదతుపు ॥ సఃపూషాప్రధ్యాం ॥ యూర్వస్తిః ॥ ఇతిప్రాణప్రవేశ  
 సంభావయేత్ ॥ యద్వాయత్రేయమమితిద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య ॥ యమోనుష్టపి ॥  
 ప్రాణప్రవేశనేవినియోగః ॥ యత్రేయమంవైసస్వతం మనోజగమదూగకం ॥ తత్తత  
 వర్తయామసీహతుయాయజీవసే ॥ ౧ ॥ యత్రేదివంయత్పృథివీంమనో ॥ తత్తతవర్త ॥ ౨ ॥  
 యత్రేభూమిం చతుర్భువ్యం మనోజీవసే ॥ ౩ ॥ యత్రైవతస్యః ప్రదిశోమనోజీవసే ॥  
 ౪ ॥ యత్రేనముద్రమర్ణవంమనోజీవసే ॥ ౫ ॥ యత్రేమరీచీప్రవహోమనోజీవసే ॥ ౬ ॥  
 యత్రేలపోయదోవధీర్మమనోజీవసే ॥ ౭ ॥ యత్రేసూర్యంయరుపస్తంమనోజీవ



సే॥ ౮॥ యత్యేవర్వతాస్వహృతోమనో-జీవసే॥ ౯॥ యత్యేవైస్విమిదంజగన్మనో-జీవ  
సే॥ ౧౦॥ యత్యేవరాః పరావనోమనో-జీవసే॥ ౧౧॥ యత్యేహూతంచభవ్యంచమనో-  
జీవసే॥ ౧౨॥ ఇతివాద్దశచ్చేన సూక్తేనప్రాణానానీయ॥ సుక్రమస్తిజ్యోతిరసి తేజోసి॥  
ఇతిమంగ్రేణ పాదోఽపీష్టా॥ అక్షిభ్యంత ఇతిషశచ్చేన సూక్తేనరీరంస్పృశేత్॥ అక్షి  
భ్యంతైనాసికాభ్యాం కర్ణాభ్యాంచుబుకాదధి॥ యక్ష్యం శీర్షిణ్యం మసిహాజ్జిహ్వ  
యావివృహామితే॥ ౧॥ గ్రీవాభ్యస్తక్ష్ణిహాభ్యః కీనాభ్యోఽలినూక్యాత్॥ యక్ష్యం  
దోషణ్యంమంసాభ్యాంజాహుభ్యాంవివృహామి॥ ౨॥ అగ్రశేభ్యస్తైగుదాభ్యో వస్తిశ్చ  
హృద్గ్రూదధి॥ యక్ష్యంమతన్నాభ్యాంయక్షుః ప్లాశిభ్యోవివృహామి॥ ౩॥ ఊరుభ్యాం  
తెత్తివద్యాం పార్శ్విభ్యాంప్రపదాభ్యాం యక్ష్యంత్రోణిభ్యాం భాసదాద్భం సహావి  
వృహామితే॥ ౪॥ మెహనాద్వపం కరద్రాగ్లోమభ్యస్తేనభేభ్యః॥ యక్ష్యంసర్వస్మాదాత్మ  
స్తస్తమిదంవివృహామితే॥ ౫॥ అంగాదంగ్రాగ్లోమోర్లోమోర్ జాలంపర్వశి పర్వణీయ  
క్ష్యంసర్వస్మాదాత్మ స్తస్తమిదంవివృహామితే॥ ౬॥ ఇత్యేత్యేస్పృష్టాశరీరం భావయిత్వా  
స్నాపయిత్వా వస్త్రీపరిధాయ॥ యజ్ఞోపవీతేపరిధాయ॥ అయంసదేవదత్తఇత్యభిము  
శ్య॥ ఇదంచాస్యోపాసనం॥ ఇత్యగ్నింధ్యాత్వా॥ పూర్వోక్తవైతిరణ్యాది దానపూర్వక  
మూర్ణ సూత్రేణవేష్టయిత్వా॥ కృష్ణాజినేనాచ్ఛద్య॥ చితిస్థానమాదాయ॥ పూర్వోక్త  
విధినాశవవద్దహేత్ ॥ పాలాశవృంతాభావేకుశైః పృకృతింకుర్యాత్॥ ఆహితాగ్నేః  
ప్రకృతిదాహాఽస్థిదాహేనాదశాహమేవాశౌచం॥ అనాహితాగ్నేస్తుసఙ్గిదానాంత్ర్య  
హంపరశరదాహే॥ పూర్వమగృహీతాశౌచ యోర్భార్యాపుత్ర యోర్దశాహమేవ॥

ఇతి పాలాశవిధిస్సమాప్తా.

గ్రంథశ్చాయం సమాప్తః.

















10891

